

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

18 Ekim 2012 Perşembe

İÇİŞLERİ KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

18 Ekim 2012 Perşembe

---0---

K O N U

Sayfa

Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/690) (Devam) (*)

1:99

(*) (1/690) esas no.lu Tasarının Alt Komisyon Metni 14/10/2012 tarihli İçişleri Komisyonu tutanağına eklidir.

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:5

Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	1, 4, 5
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	2
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	2:4
Mehmet ERSOY	(Sinop)	2
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	2
Celal DİNÇER	(İstanbul)	4
Enver ERDEM	(Elâzığ)	4

İKİNCİ OTURUM

6:17

Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	6:8, 11, 13, 16:17
Ali TURAN	(Sivas)	6
Enver ERDEM	(Elâzığ)	8:14, 15
S. Nevzat KORKMAZ	(Isparta)	9, 10, 14, 17
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	10, 11:14, 15
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	11, 12, 13, 17
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	12, 14:17
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		13
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	14
Ali TURAN	(Sivas)	14:16

ÜÇÜNCÜ OTURUM

18:46

Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	18:19, 20:24, 38
Hüseyin BÜRGE	(İstanbul)	18:19, 20, 25, 26,

		36, 37, 43
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	19:20, 23, 24, 43
S. Nevzat KORKMAZ	(Isparta)	19:20, 21:22, 27, 28, 32:36
Mahmut TANAL	(İstanbul)	19
Özcan ULUPINAR	(Zonguldak)	20
Gülây SAMANCI	(Konya)	20
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	20, 23, 36:40, 42, 43
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	22, 23, 28, 37, 38, 41:42, 44, 45, 46
Enver ERDEM	(Elâzığ)	23, 28, 38, 41
Celal DİNÇER	(İstanbul)	24:28
Namık HAVUTÇA	(Balıkesir)	28, 29:31
Ferit Mevlüt ASLANOĞLU	(İstanbul)	29
Birgöl AYMAN GÜLER	(İzmir)	29
Sadir DURMAZ	(Yozgat)	31:32, 36, 43
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	35, 40, 43:46
Ali Haydar ÖNER	(Isparta)	37
Sinan OĞAN	(İğdir)	40:42, 43
Binnaz TOPRAK	(İstanbul)	42:43
Mehmet ERSOY	(Sinop)	44, 45, 46
Mehmet Emin DİNDAR	(Şırnak)	44, 45
DÖRDÜNCÜ OTURUM		47:99
Ali SERİNDAĞ	(Gaziantep)	47:48, 54, 55:57, 66, 71, 73
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	47, 72
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	48, 55, 71:72
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	48, 56
Yusuf HALAÇOĞLU	(Kayseri)	48, 66:70
Birgöl AYMAN GÜLER	(İzmir)	48:52, 53, 54, 55:56, 67, 74:75
Mehmet ERSOY	(Sinop)	48, 50
Alpaslan KAVAKLIOĞLU	(Niğde)	49
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	49, 50, 63
Namık HAVUTÇA	(Balıkesir)	50
İlhan DEMİRÖZ	(Bursa)	50, 52, 55, 61:62, 71
Doğan ŞAFAK	(Niğde)	50
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		52:53, 54, 66, 73, 74, 75
Mehmet Hamdi YILDIRIM (Maden İşleri Genel Müdürü)		53:54, 55:56, 70:72
Enver ERDEM	(Elâzığ)	53:54, 74
Binnaz TOPRAK	(İstanbul)	55
Erkan AKÇAY	(Manisa)	57:58, 67, 72
Alim IŞIK	(Kütahya)	58:60, 64, 65, 73, 74
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	62:65, 72, 74
Celal DİNÇER	(İstanbul)	64, 65:66, 70
Nurettin DEMİR	(Muğla)	64

Sadir DURMAZ	(Yozgat)	65
İlhan İŞBİLEN	(İzmir)	68
Önergeler		75:76
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	76:77
S. Nevzat KORKMAZ	(Isparta)	77
Önerge		77
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		77
Önerge		77
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		77
Önerge		77
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		77
Önerge		77:78
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		78
Önergeler		78
Enver ERDEM	(Elâzığ)	78:80
Önerge		80
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		80
Önerge		80
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		80
Önerge		80
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		80
Önerge		80
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		80
Alim IŞIK	(Kütahya)	80
Celal DİNÇER	(İstanbul)	81
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	81
Önerge		81
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		81
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	81
Feyzullah KIYIKLIK	(İstanbul)	81
Önerge		81
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		81
Önerge		81
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		81
Önergeler		81:82
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	82:83, 83:84
S. Nevzat KORKMAZ	(Isparta)	83
Birgöl AYMAN GÜLER	(İzmir)	83
Ali SERİNDAĞ	(Gazi antep)	83
Mehmet ŞANDIR	(Mersin)	83
Önerge		84
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		84
Ali SERİNDAĞ	(Gazi antep)	84
S. Nevzat KORKMAZ	(Isparta)	85
Önerge		85
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		85
Önerge		85
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		85
Önerge		85
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		85
Önergeler		85:86
Ali SERİNDAĞ	(Gazi antep)	86
Birgöl AYMAN GÜLER	(İzmir)	86:89

Enver ERDEM	(Elâzığ)	87
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	87, 88
S. Nevzat KORKMAZ	(Isparta)	87, 88, 89
Celal DİNÇER	(İstanbul)	88
Önerge		89
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		89
Önerge		89
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		89
Önerge		89
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		89
Önerge		90
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		90
Önerge		90
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		90
Önerge		90
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		90
Önerge		90
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		90
Önerge		90
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		90
Önerge		90
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		90
Önerge		91
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		91
Önerge		91
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		91
Önerge		91
Ali SERİNDAĞ	(Gaziantep)	91
Önergeler		91
Birgül AYMAN GÜLER	(İzmir)	92
Önerge		92
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		92
Önerge		92
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		92
Önergeler		92:93
Namık HAVUTÇA	(Balıkesir)	93:94
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	93, 94
Önerge		94
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		94
Önerge		94
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		94
Önerge		94
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		94
Önergeler		95
Celal DİNÇER	(İstanbul)	95:97
Önerge		97
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		97
Önerge		97
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		97
Önergeler		97:98
Alpaslan KAVAKLIOĞLU	(Niğde)	98
Önerge		98
Gerekçe		98
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		98

Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	98
Celal DİNÇER	(İstanbul)	98
Birgöl AYMAN GÜLER	(İzmir)	98
Önerge		98
Gerekçe		98
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		98

Açılma Saati: 13.42

Kapanma Saati: 00.18

BİRİNCİ OTURUM

18 Ekim 2012 Perşembe

Açılma Saati: 13.42

BAŞKAN: Muammer GÜLER (Mardin)

BAŞKAN VEKİLİ: Feyzullah KIYIKLIK (İstanbul)

SÖZCÜ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

KÂTİP: Gülşay SAMANCI (Konya)

0

BAŞKAN – İçişleri Komisyonunun toplantısını açıyorum. Çoğunluğumuz vardır.

(1/690) esas numaralı tasarinın alt komisyon raporunun görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Raporun 3' üncü maddesine başlayacağız.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, gündeme geçmeden evvel izin verirsiniz usul hakkında söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Çok kısa bir söz veriyorum, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, şimdi biz burada önemli bir konuyu görüşüyoruz. Bu konu daha ziyade, tabii tüm yasalarda belki siyasi bir içerik vardır ama bu yasa içerdiği hükümler itibarıyla tamamen siyasi sonuçlar doğuracak bir yasadır. O nedenle Sayın Bakan buraya geliyorsa Sayın Bakanı beklemekte fayda var diye düşünüyoruz. Birincisi bu.

Sayın Genel Müdürün şahsına karşı kesinlikle herhangi bir itirazımız olamaz, kendisi yıllarca devlete hizmet etmiş bir kamu görevlisidir, kimsenin şahsıyla en azından bir sorunumuz yoktur, elinden geldiğince de görevini yürütmeye gayret etmektedir, imkânlar verildiği takdirde tabii. Zaten imkânlar verilse pek çok kamu görevlisi hizmetini daha iyi yürütür de siyasi müdahaleler olmasa. O nedenle Sayın Genel Müdürün şahsıyla herhangi bir problemimiz yok. Şundan eminim: Tüm soruları vukufiyetle yanıtlar ama yasanın niteliği itibarıyla Sayın Bakanın gelmesinde fayda var.

İkincisi: Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; dün akşam bir konu görüştük. Bu neydi? Daha önce alt komisyonda gündeme gelmiş, alt komisyonda kabul görmemiş ancak dün Komisyona verilen bir önerge üzerine tasarı metnine girmiş bir konu. Bu nedir? Şişli Belediyesine ait üç mahallenin Sarıyer Belediyesine devredilmesi. Bu konu budur.

Şimdi, niye bundan bahsediyorum, dün Komisyon toplantısının bitimine doğru bu konu görüşüldü, herkes, basın mensupları da salonda bulunmuyordu, yani sanki milletin gözünden kaçırılmış ve bu şekilde gerçekleştirilmiş bir değişiklik gibi mütalaa ediliyor.

BAŞKAN – Onun usulle bir ilgisi var mı Sayın Serindağ? Görüşmenizde bunu ifade edersiniz tabii de...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Var. Biz bu konuda bir de önerge vereceğiz Sayın Başkan.

Usulle şu ilişkisi var: Şimdi, daha evvel bizim aldığımız bilgilere göre, bu konu Sarıyer Belediyesi tarafından gündeme getirilmiş ancak reddedilmiştir, sonuçsuz kalmıştır, şimdi bu konu tekrar gündeme getirilmiş oluyor. Biz bu konuyu tüm enine boyuna tartışmalıyız, kamuoyunda herhangi bir tereddüdün olmaması lazım. Bu Komisyon gerçekten görevini en iyi şekilde yapan bir komisyon olarak nitelendirilmeli. Biz bunun için gayret gösteriyoruz. Lütfen, aynı gayreti sizden de bekliyoruz. Bu konuyu enine boyuna, artırıyla eksileriyle, sebebini de açıklarak... Yani şimdi burada çok şey bir sebep açıklandı: "Efendim, işte Sarıyer'e yakın." Bugüne kadar yakın değildi de bugün mü yakınlaştı! Eskiden beri Sarıyer ilçesi de var, Şişli ilçesi de var, bu mahalleler de var. Bildiğimiz kadarıyla mahallede yapılmış herhangi bir plebisit veya referandum da yok, mahallelerden gelmiş herhangi bir talep de yok, buna neden ihtiyaç duyuldu, böyle bir değişiklik neden oldu, lütfen aydınlatılsın komisyon.

BAŞKAN – Tamam Sayın Serindağ, anladım efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bir de önergemizi Komisyona takdim ediyoruz. Lütfen, bir görevli alırsa. Önergemizin de okunmasını özellikle rica ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Evet, şimdi usul hakkındaki ifadelerinizi dinledim, İç Tüzük hükümlerine göre Komisyon çalışmalarına başlama konusunda böyle bir mecburiyet yoktur. Sayın Bakan da teşrif etti ama bizim toplantıyı açmamızda bir şey yoktur, Hükümet Temsilcisi buradadır.

Bir diğer konu da, önergeler usulüne uygun olarak alınmıştır, Komisyonun takdiridir, bir tekriri müzakere hâlinde de yine Komisyonun takdiriyle gerektiğinde işleme alınabilir.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Gerektiğinde değil, işleme alınır ama Komisyon reddedebilir.

BAŞKAN – Elbette, “İşleme alınır.” demekle o anlamda tabii.

Teşekkür ederim.

Evet, 3'üncü maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşlarımı yine dünkü olduğu gibi yazacağım. Komisyon üeleriyle başlıyorum: Sayın Türkoğlu, Sayın Ersoy, Sayın Erdem, Sayın Turan, Sayın Dinçer, Sayın Serindağ, Sayın Havutça.

Tabii ki şöyle de bir durum da oluyor: Çok sonradan gelenlerin söz taleplerini tabii ki görüşmelerin seyrine göre de yerine getirmek durumundayım ama bugün Komisyon üelerimiz ağırlı olmak üzere söz talepleri oldu.

Şimdi, sürelerle ilgili de istirhamımı yine belirtiyorum. Buradaki monitörlerden siz takip edin, ben takip edersem, gözünüze bakınca bazıları benim gözüme bakmıyor konuşurken, ben de işte bir şey söyleyemiyorum ama şu monitörlerden bir bakalım.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Monitörler çalışmıyor ki.

BAŞKAN – Çalışıyor. Sayın Işık, sen en iyi takip edenlerdensin.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Kırk beş dakikaya ayarlayın efendim.

BAŞKAN – Evet, öyle yapıyorum ben de zaten.

Sayın Türkoğlu, buyurun.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Sayın Başkanım, çok affedersiniz, ben, Sayın Türkoğlu izin verirse, maddeyle ilgili değil, az önce Sayın Serindağ'ın konuştuğu konuyla ilgili önerge sahibi olarak kısa bir bilgi vermek istiyorum. Eğer Türkoğlu izin verirse, önce bana söz vererseniz mutlu olurum, konu dağılmadan.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – İkimiz de milletvekiliyiz ama o vali efendim.

BAŞKAN – Evet, ilk sözü size veriyorum Sayın Ersoy.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Sayın Türkoğlu, size de çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kırk beş dakikalık sürenizi veriyorum, bakın, monitörden gördünüz!

MEHMET ERSOY (Sinop) – Şimdi, dün akşam konuştuğumuz konunun sanki bir gece yarısı teklifiymiş gibi algılanmasından rahatsız olurum. İstanbul'da yaşayan, İstanbul'da kamu görevi yapmış birçok arkadaşımız bilir ki yıllardır Sarıyerlilerin bu bir özlemdir, yıllardır bu konu tartışılır, konuşulur. Şişli'yle hiçbir fiziki bağlantısı olmayan, İstanbul'un o yoğun trafiği içinde Şişli'den hizmet almak istediğinde çok uzun mesafeleri kat etmek zorunda kalan Sarıyer'in huzurevi olarak bildiğimiz arazisinin bile Şişli mülki hudutları içinde kaldığını bilen birisi olarak İstinye Park'ın dibinde yapılacak olan Sarıyer Belediyesi'nden hizmet almak dururken, İTÜ, İstanbul Teknik Üniversitesinin karşısındaki bütün binaların Şişli'den hizmet almak zorunda olduğunu bilen insanlar olarak Sevgili Ali Turan Milletvekilimizle birlikte bu önergeyi verdik ve tamamen insani, tamamen hizmet odaklı ve tamamen orada, yerelde yaşayan insanların taleplerini yerine getirmeye dayalı bir önergeydi. Kabul eden Komisyon üelerimize de çok teşekkür ediyorum. Bunun altında başka bir şey aramanın İstanbul'un o bölgesinin gerçeklerini bilen insanlar olarak çok da gerekli olmadığını ifade etmek istiyorum.

Bu fırsatı verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum ben de.

Sayın Bakanım, tekrar teşekkür ettiğiniz, teşekkür ediyoruz. Beraberinizde Sayın Bakan Yardımcımız Osman Güneş Bey de var, değerli meslektaşımız, eski Müsteşarımız, Bakanımız. Siz gelmeyince özlediler arkadaşlar, hatta toplantıya bir süre de başlamamızı istediler ama biz usule uyarak başlattık. Çok teşekkür ediyoruz yani ne kadar sevildiğinizi bir kez daha Komisyonumuz olarak size ifade etmek istiyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAIM ŞAHİN (Ordu) - Sözün aslı bu değil ama benzerini ifade edeyim izninizle. Bazen insan tartıştığına da aşık oluyor, yani seviyor onu, arıyor yani.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz efendim, sağ olun.

Sayın Türkoğlu, buyurun efendim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, İçişleri Komisyonunun saygıdeğer üeleri ve misafir milletvekili arkadaşlarımız, İçişleri Bakanlığının saygıdeğer bürokrasi mensubu arkadaşlarım, sivil toplum ve meslek kuruluşlarının değerli temsilcileri ve basın mensubu arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken evvela Sayın Ersoy'un İstanbul'da bir mahallenin bağlılığına ilişkin dün gece geçirilen, kabul edilen önergeyle ilgili sözlerine birkaç şey eklemek istiyorum. Tabii, o İstanbul'da bu bağlılıkla ilgili daha evvel yaşanmış bir sabıkalı olay var.

Bu sabıkalı olay, bir belediye tarafından ruhsat verilmeyen iş yerine ilişkin bağılılığın değiştirilmesi, yeni bağlanan ilçenin de belediyesinin bu ruhsata sıcak bakması gibi bir büyük ranttan bahsediliyor.

Biz Sayın Ersoy'u tanıyoruz, umuyor ve diliyoruz ki böyle bir şey olmaz ama kabul edilen önerge İstanbul'da muhakkak kamuoyu tarafından değerlendirilecektir. İnşallah böyle bir şeye bu Komisyon alet edilmemiş olur. Bu temennimi baştan iletmek istiyorum çünkü alt komisyon çalışmaları sırasında da bu mevzu gündeme geldi ve bu konuyu görüşmemeye, konuşmamaya karar almıştık. Esas komisyona gelmesi dikkatimi çekti, bunu paylaşmak istiyorum.

Yine sözlerimin başında Sayın Bakanım'dan bir sözünü hatırlatarak istirhamda bulunmak istiyorum. Emniyet mensupları hâlâ gözünüzün içine bakıyor, söz sizden evvel Sayın Başbakanın sözüydü, 2007 yılında televizyonlarda, kamuya açık yerlerde emniyet mensuplarının sorunlarının, bilhassa özlük haklarının çözümü konusunda verilmiş bir sözü var idi Sayın Başbakanın. Emniyet mensupları bu vatanın birliği için diğer güvenlik güçleriyle beraber cansiperane mücadele ediyorlar ve gerekirse hayatlarını da bu uğurda feda ediyorlar, yani kanlarıyla, canlarıyla bizim burada huzur içinde vazife yapabilmemiz için fedakârlıkta bulunuyorlar.

Çalışma şartlarının ağırlığı hususunu hatırlatmama gerek yok, ben eski bir mülki idare amiri olarak taşrada görev yaptığım süre içerisinde herhangi bir emniyet mensubunun kendisini mesaiyle sınırlı hissettiğini hiç görmedim. Bütün uluslararası standartlara rağmen, bizim mevzuatımıza rağmen, hele hele angaryanın yasak edilmiş olduğu Anayasa'mıza rağmen emniyet mensupları gerçekten hiçbir karşılık beklemezsiniz, mesai kavramı, tatil kavramı düşünmezsiniz kendilerine verilen vazifeleri toplumun huzuru, esenliği, asayişin temini, bölücü terörle mücadele mahiyetinde ziyadesiyle kullanıyorlar, çocuk çocuklarına ayıramadıkları vakti toplumun faydasına ayırıyorlar, başkaları için yapamadıkları, ailelerinden insanlar için yapamadıkları fedakârlıkları millet için, devlet için yapıyorlar, bu insanların feryadına kulak asmak lazım. Zatialinizin bu konudaki hassasiyetini biliyorum, niyetini, hedefini de biliyorum ama bunu burada altını çizerek hatırlatmamdaki sebep bunun bir an evvel gerçekleşmesi için bir şeyler yapılması gerekliliği. Hatırlarsınız Bingöl'de bu çocuklarımızı şehit verdik, daha birkaç gün evvel Mardin'de bir tanesini şehit verdik, diğer asker şehitlerimizle, korucu şehitlerimizle beraber, bunların bizlerde çok büyük hakları var. Bu salonda buna itiraz edecek hiç kimse yok, onu da biliyorum. O açıdan o komik fazla mesai ücretlerinden, standart fazla mesai ücretlerinden kurtarıp, bunların bu sorunlarına, özlük haklarıyla, özellikle üniversiteyi bitirmiş polis memurlarının muadili olan asker meslektaşlarına diyeyim, asker olan güvenlik mensuplarına paralel düzenlemeleri, ek göstergelerinin 3600'e çıkarılması gibi taleplerini dikkate almak ve gerçekleştirmek lazım. Bu, bu Meclisin onlara borç ödenmesi noktasında yapacağı bir küçük karşılıktır diye düşünüyorum. Asla tamamını karşılamaz ama emniyet mensuplarının bu taleplerinin dikkate alınması gerektiğini hatırlatmak istiyorum.

Sayın Bakanım, bir de sizin sözünüz var, mülki idare amirleri bu sözünüzü bu tasarı vesilesiyle sık sık bize hatırlatıyorlar, Bakanlığımızın eski bir memuru olarak, eski bir mülki idare amiri olarak bunu dile getirmek de benim vazifem. Mülki idare amirleri bu Büyükşehir Yasası'nın ekinde, bir yerinde bu tasarinın içine dâhil edilmiş hâlde problemlerinin çözümüne ve beklentilerinin karşılanmasına ilişkin uzun süreden beri devam bir talepleri var. Yani bazı şeyler tekrar olacak ama cumhuriyetin kuruluşundan bu yana bazı meslek gruplarıyla, özellikle hâkim, savcı sınıfıyla muadil ücret tarifesine, rejimine tabi olmuş mülki idare amirlerinin bu talebinin bir an evvel gerçekleşmesi lazım çünkü hâkim, savcı sınıfında çalışan ile çalışmayan arasındaki makas o kadar küçük ki mülki idare amirleri için bu tam tersine o kadar büyük, dolayısıyla mülki idare amirleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun müsaade ettiği son güne kadar meslekte kalmak zorunda kalıyorlar, çeşitli rahatsızlıkları da olsa, fiziksel, ruhsal ya da başka sıkıntıları da olsa özlük haklarındaki kaybı telafi edemeyecekleri için emekli olmuyorlar, son güne kadar şartları zorluyorlar. Bu açıdan baktığınızda taşrada birçok valilikte vali yardımcısı büyüklerimizin, arkadaşlarımızın gerçekten ciddi problemlere rağmen çalışmaya gayret ettiklerini, valilerimize yardımcı olmaya ya da kaymakamlık yapmaya gayret ettiklerini görüyoruz. Dolayısıyla onları böyle bir handikaptan kurtarmak için özlük haklarının bir an evvel düzeltilmesi, bu tasarinın içinde yoksa hazırlayıp Meclis Başkanlığına sunmuş olduğumuz tekliflerimiz var, onların değerlendirilmesi hususunda zatialinizin bu sözünü de size hatırlatıyorum efendim. Onun için de teşekkür ederim.

Şimdi, dün akşam, mevcut tasarıyla ilgili... Tabii, artık Türkiye gündemine oturdu bu Büyükşehir Tasarısı. Hükümet, bize, bu tasarinın daha evvelden ayrıntılarını tartışma imkânı vermemişti ama Komisyonumuzun gündemine geldiği günden bu yana artık basın da halk da uyandı, biraz işin vahametinin farkına vardı ve siyasi partiler olarak biz imza kampanyaları yapıyoruz, Cumhuriyet Halk Partisi mini referandumlar yapıyor beldelerde, devam da edeceklermiş. İl teşkilatlarımız basın bildirisi yaparak halkın dikkatini çekmeye çalışıyorlar. İşte dün akşam da bir televizyon programı vardı, iktidar partisinden bir genel başkan yardımcısı, mahallî idarelere bakan

genel başkan yardımcısı bu programa katıldılar. O programda bizim partimizin basın toplantıları, imza kampanyalarına ve Cumhuriyet Halk Partisinin de mini referandumlarına ilişkin bir nitelirmede bulundu, dedi ki: "Bu bir çadır tiyatrosudur."

Şimdi, çadır tiyatrosu ve AKP'den gelince, tabii bu "çadır" kavramı üzerinde biraz düşünmek hasıl oldu. Aslında çadır, Yörük Türkmen kültürünün önemli bir unsuru. Bizim için "çadır" deyince tarihe, kültüre yönelik bazı hatıraların canlandığını kabul etmemiz lazım ama AKP'yle ilgili, AKP'de siyaset yapan arkadaşlarla ilgili, çadırın daha farklı -kendileri rezidanslarda, 7 yıldızlı otellerde tatil yapıyorlar ama- çadırla ilgili başka hatıraları var AKP'de siyaset yapan bazı arkadaşların. Mesela, bu linç edilerek öldürülen Libya Lideri Kaddafi'den bir çadırdaki fırça yemişlerdi. Yanlış hatırlıyorsam, merhum Başbakanımız Necmettin Erbakan Beyefendi ekibiyle, heyetiyle beraber, o zaman Kaddafi'den bir çadırdaki fırça yemişlerdi. Sonra, çadır, tekrar AKP'yle gündemimize Habur'da geldi, orada bir çadır mahkeme kuruldu, Atatürk posterlerinin ve Türk bayraklarının bulunmadığı bir çadır mahkeme. Yanılmıyorsam, şu an huzurumuzda bulunan Sayın Bakan Yardımcısı da oralardaydı o zaman, o çadır mahkemenin kurulmasına nezaret ediyordu. Yani aslında, AKP, böyle akşamdan sabaha, Sayın Bülent Arınç'ın ifadesiyle "ham hum şaralop" tarzında kanun yapma usulünü çok benimsedi. Bu hâliyle de Türk devletini, AKP giderse, bu gidişle çadır devletine benzetecek. Dolayısıyla, bu "çadır" kavramı Menderes Türd'ün ağzına çok yakıştı ama biz şunu söyleyelim: Evet, ben şahsen çadır tiyatrosuna razıyım ama çadır tiyatrosunun yerine Köle Isaura'yı oynamaktansa çadır tiyatrosunda oynamaya razıyım, Köle Isaura olmak daha kötü bir şey olsa gerek.

Bu tasarıyla, hizmetleri yerine getiremediği, etkin ve verimli olmadığı düşünülen köy ve belediyeler kapatılmakta. Aslında, Avrupa Konseyi Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nda "hizmetin vatandaşın en yakın birim tarafından verilmesi" ilkesine, prensibine çok aykırı olan bu anlayış, demokrasi açısından da çok yaralayıcı, zedeleyici, geri bıraktıracı bir tasarruf olarak karşımıza çıkıyor.

Demokrasilerde, esas olan bireyin demokrasiye ağırlığının olduğu sistemler, vatandaş sayısının olabildiğince az olduğu yani bir seçme işine, yönetime katılma işine insanlar ne kadar az sayıda katılırlarsa kişinin sistemdeki ağırlığı da o kadar fazla oluyor. Biz, bu tasarruflarla yani mahalle ve beldelerin kapatılmasıyla vatandaşın kendi mahallinde, yaşadığı yerdeki yönetime katılmasını engelliyoruz; çok daha uzak bir coğrafyadaki büyükşehir belediyesi ya da ilçe belediyesinin seçimine dâhil olmasını temin ediyoruz.

Bize böyle süslü laflarla "Efendim, işte büyükşehir belediyesi seçiyorlar, muhtar seçmiyorlar, belde belediye başkanı seçmiyorlar ama büyükşehir belediye başkanı seçiyorlar." diye işi allayıp pullamaya çalışsan...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkanım, şimdi Komisyondayız çoğunluğumuz yok. Biz, boş sıralara -Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu gerçekten çok önemli şeyler söylüyor- konuşuyoruz. Komisyon çoğunluğumuz yok efendim.

BAŞKAN – Toplantı yeter sayımız var efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayalım, varsa devam edelim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Üyeler elini kaldırsın.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Üyeler ellerini kaldırsın, ben de dâhil elimi kaldırıyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – 5 kişiyiz efendim, bakmaya gerek yok.

BAŞKAN – Bakalım efendim, ne kadarla toplanacağımızı görelim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – 14-20-22 kişi; salt çoğunluk 11 olacak Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir dakika efendim, salt çoğunluk diye bir şey yok, burada Tüzük var.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Tamam, Tüzük'e bakın Sayın Başkan.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sanki bilmiyormuşsunuz gibi bakıyorsunuz. Gelecek kimse yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi, böyle söyleyince...

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Gelsinler efendim, Meclis çatısı altında çalışsınlar.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Toplantı yeter sayısı yok, 7 kişi var.

BAŞKAN – İfade edin, tutanaklara geçsin.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Toplantı yeter sayısı istiyorum.

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

On beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.06

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.30

BAŞKAN: Muammer GÜLER (Mardin)

BAŞKAN VEKİLİ: Feyzullah KIYIKLIK (İstanbul)

SÖZCÜ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

KÂTİP: Gülay SAMANCI (Konya)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli üyeler, toplantıyı açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Türkoğlu'nun konuşması sırasında ara vermiştik.

Buyurun Sayın Türkoğlu.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Şimdi sayımız yeterli değil mi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Toplantıyı, yeter sayısı olduğu için açtım zaten.

ALİ TURAN (Sivas) – Öyle bir kural yok zaten.

BAŞKAN – Toplantının açılışında toplantıyı açmak için...

ALİ TURAN (Sivas) – Açılışında var.

BAŞKAN – Neyse, usul görüşmesini ben şimdi arkadaşlarıma baktırtıyorum.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Tabii, Sayın Başkanım, benim biraz evvel sözlerim yarım kaldı.

Altını çizmek istediğim hususlardan birisi, hizmetleri yerine getiremediği için kapatılan köy ve belde sakinlerinin aslında demokratik haklarının ellerinden alındığı, seçme haklarının ellerinden alındığı, dolayısıyla bunun demokrasiyi güçlendirmeyeceği, zayıflatacağı kanaatimi ifade etmek istiyorum.

Bu tasarıyla, yapılan bu işlemle, 300 kişilik, 500 kişilik bir kalabalığın içinde seçme hakkını kullanan seçmen, büyükşehir belediyesi ve ilçe belediyesi seçimi yapılırken belki 10 binlerin içinde kaybolup gidecekler, dolayısıyla o yönetime katılma, yönetimde ağırlığı olma hazzını yaşayamayacaklar.

Diğer taraftan, bu tasarıyla köy ve beldelerin kapatılması yani insanların akşam muhtar, ihtiyar heyeti üyesi ya da belediye başkanı, belediye meclisi üyesi olarak yatıp sabah bu sıfatlarından arındırılmış olarak, bu sıfatlarından uzaklaştırılmış olarak kalkmaları, demokratik anlayış açısından Hükümetin de iktidar partisinin de siciline bir kara leke olarak yazılacaktır kanaatimce çünkü bu anlayış, halka rağmen halkçılıktır. Yani vatandaşa şunu söylüyoruz, diyoruz ki: “Bu köyde yaşamam, köylü olman, belde de yaşamam, o belde sakinlerinden olman senin için iyi bir şey değil. Biz kanaat getirdik, senin artık bu köylü olmandan, belde sakini olmandan daha iyi bir statü getireceğiz, seni biz büyükşehirli yapıyoruz.” Bunun adı işte, zikrettiğim gibi, halka rağmen halkçılıktır. Halka sormadan, halkın düşüncesini almadan bu tasarrufun ortaya çıkması, bize, hafızalarımızda yer alan, tarihimizde söylenmiş bir sözün hatırlatıyor. Ne diyordu zamanın Ankara Valisi gözalına alınmış çocukları karşısına almış: “Bu ülkeye komünizm gelecekse onu da biz getiririz.” Yani aslında iktidar partisinin bu tasarıyla belde halklarına, köylü vatandaşlarımıza söylediği şey, Nevzat Tandoğan'ın bundan altmış-yetmiş yıl evvel o gençlere söylediği “Bu ülkeye komünizm gelecekse onu da biz getiririz.” anlayışının aslında bire bir aynısı.

Bu anlayışı nerede görüyoruz biz? Bu anlayışı Hitler'de görüyoruz, faşist Almanya'da görüyoruz, Stalin'de görüyoruz – diktatör Stalin döneminde Rusya'da görüyoruz- işte 21'inci yüzyılda da Türkiye Cumhuriyeti'nde görüyoruz. Hem de hangi partiden görüyoruz? İktidara geldiğinde “demokrasi” ve “yönetişim” kavramlarına yani yönetilenle yöneten arasındaki farkın gittikçe kapandığı, yönetilenlerin yönetim sürecine dâhil oldukları sistemi hedefleyen, demokrasiyi hedefleyen AKP İktidarında, Hitler döneminden kalma, Stalin döneminden kalma, 1940'lı yıllarda gördüğümüz anlayışı 2012 yılında bu Parlamentoda ve bu Komisyon odasında görüyoruz.

16.082 tane köylüye, 1.591 tane beldenin sakinine sormadan bir gecede hepsini mahalle hâline getiriyoruz. Aslında bu, mülki idare amiri olarak köylerle ilgili çok güzel fantezi mahiyetinde fıkralar var. Bu bir kültür, bu kültürü yok etmemek lazım. Müsaade ederseniz bir tanesini anlatayım: Kadınlar derenin kenarında çamaşır yıkıyorlarmış. Kadınlardan birisinin kocası da ihtiyar heyetine seçilmiş. Tabii, diğer kadınlara hava atması lazım. Bir yandan çamaşırını tokaçlıyormuş, bir yandan da diyormuş ki: “Hükümet adamının kahrını çekmek zor bacım.”

Şimdi, böyle belki binlerce örnek var, bu salondaki mülki idare amirleri çok iyi bilirler. Bu kültürle oynamamak lazım, o aidiyet duygusunu yok etmemek lazım. AKP, maalesef bunu yapıyor. Bu insanlar köylerini ya da beldelerini oluştururken bir plebisit

yapıldılar, halk oylaması yapıldılar. Dediler ki: “Biz köy olmak istiyoruz.” Bir yerden ayrıldılar ya da mahalleler birleşti köy oldu ya da köyler birleşti, yine mahalleler birleşti belde oldular. Bir irade koydular ortaya. “Plebisit” dediğimiz halk oylaması yapıldılar. İdari makamlar da gereğini yaptılar, bir idari işleme bunların köy ve belde olmaları kararı verildi.

Şimdi bir gecede, insanların elinden, bir yasayla, rızaları alınmadan, kanaatleri sorulmadan, fikirleri sorulmadan bunun yapılmasının demokrasiyle, demokratik anlayışla açıklanması mümkün değil. Hele hele, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın hükümleri orada dururken, o “Bu beldelerle ilgili tasarruf muhakkak o belde insanlarına sorulmalı.” diye 5'inci maddeye dercedilmiş hüküm dururken ya da ulusal programda yerel yönetimlerin güçlendirileceğine ilişkin vaatlerimiz, taahhütlerimiz dururken, ilerleme raporlarında bizimle ilgili bu alanlarda yapılan eleştirileri cevaplarken verdiğimiz sözler dururken bu düzenlemenin getirilmesi inanılmaz bir sıkıntı.

Bu tasarımı savunurken iktidar partisi temsilcisi arkadaşlarımız hep bize şunu söylüyorlar, diyorlar ki: “Ya, biz bütünşehir uygulamasını İstanbul'da yaptık, Kocaeli'de yaptık ne oldu, Türkiye bölündü mü? Yani iyi niyet çerçevesinde ve bazı bilgilerden yoksun olarak düşünseniz, bu cevap bizim bütün eleştirilerimizi karşılayacak gibi görünüyor ama bazı gerçekleri göz önünde bulundurmamız lazım.

Bir kere, İstanbul ve Kocaeli örnekleri, bu tasarıyla getirilmek istenen düzenlemeye bir cevap niteliği taşıyamaz çünkü hem İstanbul'daki hem de İzmit'teki, Kocaeli'deki coğrafi yapı, idari yapı, alanın genişliği bu açılardan ne Konya'yla benzeşir ne Antalya'yla ne Mardin'le ne de Muğla'yla. Ya da İstanbul ve Kocaeli'nin aslında Anadolu'nun bir özeti olduğunu, İstanbul ve Kocaeli'de Anadolu'daki bütün alt kimliklerin bir koalisyonu, ortak yönetimi, ortak iradesi olduğunu düşünürseniz, buralarda bizim aklımızda, kafamızın bir köşesinde sürekli duran bölünme korkusunun yaşanmayacağı bir gerçeklik. Dolayısıyla, bu iki şehri Anadolu'nun diğer şehirleriyle mukayese etmek bu tasarı açısından mümkün değil.

Diğer taraftan, İstanbul ve Kocaeli'de bölücü terör baskısı mı var? İstanbul ve Kocaeli, belki zaman zaman terör olaylarına muhatap olmuş iller olabilir ama biz biliyoruz ki Doğu ve Güneydoğu'da terör örgütü belli illerde, belli coğrafyalarda halk üzerinde ciddi bir baskı tesis ediyor ve bu baskının neticesinde de bazı partilerin oyları yükseliyor ya da bildiğiniz, hepimizin, malum partinin oyu yükseliyor. Onlar da zaten bunu inkâr etmiyorlar. Diyorlar ki: “Dağdaki teröristler bizim sigortamızdır.” Biz zaman zaman Hükûmete “Oslo görüşmelerinde ya da İmralı'yla yaptığı müzakerelerde “Niçin, terör örgütü elindeki silahı bırakmadan bu görüşmeleri yapıyorsunuz, onlarla mutabakata varıyorsunuz?” diyoruz, onlar bunu cevaplayamıyor ama o terör örgütünün siyasi uzantısı parti mensupları bunu cevaplıyor: “Dağdaki teröristler bizim sigortamızdır.” diyor, bunu medyanın, televizyonların, gazetecilerin önünde açıklıkla ifade edebiliyor. Dolayısıyla, doğu ve güneydoğudaki siyasi yarış etkileyen en önemli unsur, terör örgütünün bizzat kendisi. Zaten biz de iktidar partisindeki arkadaşlarımızla konuşurken onlara şunu söylüyoruz: “Terörü kaldırın, terörü engelleyin, yok edin, gündemden düşürün, ondan sonra siyaset normal zemine, devlet hizmetleri normal zemine gelsin, her şey konuşulur, sorunlar konuşulur, sorunlar masaya yatırılır, herkesle de konuşabilirsiniz ama bir yandan insanları katleden, çocuklarımızı katleden, bebekleri katleden, mühendisleri, öğretmenleri katleden bir terör örgütü bir yandan sizinle oturuyor bir masada bir şeyleri düzenliyor, bir taahhütlerde bulunuyor, siz onlara taahhütlerde bulunuyorsunuz, müzakere ediyorsunuz aynı adamların arkadaşları öbür tarafta sizi güvenlik güçlerinizi öldürüyor, şehit ediyor, bayram günü Gaziantep'i kana buluyor, Okmeydanı'nda belediye otobüslerine molotofkokteyli atıyor.” Demek ki yani siyaseti normale çevirmenin en önemli şartı terörü ortadan kaldırmak. O bölgedeki terör şartları İstanbul ve Kocaeli'de de olsa bu bütünşehir uygulamasının çok başarılı olduğunu düşünen var mı bu salonda? En azından ben düşünmüyorum.

Dolayısıyla, bu tasarımı İstanbul ve Kocaeli örnekleriyle Türkiye'nin bütün illerine ya da tasarı dâhilindeki illere teşmil etmenin çok mantıklı ve akılla izah edilemeyeceğini burada belirtmem lazım.

Bize zaman zaman diyorlar ki: “Efendim, işte bu özerklikten, federatif yapıdan çok rahatsız olmayın, ne olur ki” falan. Çok masum gösteriyorlar. Yerel yönetimlerin güçlendirilmesinin bölgesel yönetimlere, özerk yapılara, federatif yapılara sebep olacağını, üniter devletin bundan zarar göreceğini söylediğimizde “Ya, işte İspanya'ya bakın.” diyorlar. Bir hafta evveline kadar İspanya'ya bakılabilir ama bir hafta on gün evvel Katalan Parlamentosu dedi ki: “Biz bağımsızlık ilan edeceğiz.” Belçika'ya bakın; Belçika ayrılma noktasında; yıllarca Hükûmet kuramadılar, şimdi de ayrılma... Yani bakılacak yer de kalmadı aslında.

Fransa Mahkemesinin bölgesel yerel yönetimlerin güçlendirilmesi talepleri karşısında Korsika'yla ilgili vermiş olduğu bir karar var. Diyor ki Fransız Yüksek Mahkemesi: “Bu bölgede özel bir etnik yapı, özel bir dil var. Eğer biz bu taleplere cevap verir isek Korsika Fransa'dan ayrılır ya da bu taleplerin karşılanması Fransız devletinin üniter yapısını zedeler.” Belki bugün terör örgütünün birçok fikrinin ilham kaynağı olan, onlara ilham veren Fransa'nın kendi toprakları üzerinde benzer nitelikli taleplere karşı duruşu bu.

Dolayısıyla, Amerika'yı yeniden keşfetmeye gerek yok. Çok meşhur bir söz vardır: "Bölücülük ateşini ancak ve ancak bağımsızlık söndürür." diye.

Biz bölücülük ateşine benzin dökmek, bölücülük ateşinin yolunu parke taşlarıyla taşımak mahiyetini taşıyan bu tasarının, her yönüyle sıkıntılı olan bu tasarının bir an evvel Meclis gündeminden düşürülmesini, geri çekilmesini ve sağduyuyla hareket edilmesini Hükümetin saygıdeğer temsilcisinden, bu Komisyonda bulunan değerli arkadaşarımdan özellikle istirham ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, ben de teşekkür ediyorum.

Görüşmelere devam ederken bir hususu da bilgimize sunmak istiyorum. Demin bir arkadaşımız toplantı yeter sayısı talebinde bulundu. Ben de bu konuyu incelemek için bir ara verdim.

Değerli arkadaşarıım, Kanunlar ve Kararlarla yaptığımız görüşmede de İç Tüzük'te komisyonlardaki toplantı ve karar yeter sayısı için bir genel hüküm olduğu ama toplantıların devamı sırasındaki gelişmelerle ilgili açık bir düzenlemeye yer verilmediği, Genel Kurul görüşmelerinin burada emsal alınabileceği ifade edildi.

Toplantı yeter sayısı da Genel Kurulda görüşmeler sırasında işaretleye oylamaya geçilirken böyle bir talepte bulunulabileceği ifade edildiği için, biz de komisyon çalışmaları sırasında bundan sonraki bölümde de tabii, toplantı başlarken belli bir çoğunluğu arama zorunluluğum olduğunu ama işaretleye oylamaya geçmediğimiz durumda görüşmelerin devamında bir mâni olmadığını da ve bundan sonraki uygulamaların da buna göre yapılacağını bilgimize sunuyorum.

Değerli arkadaşarıım, Sayın Ersoy söz almıştı.

Sayın Erdem, buyurun efendim.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, Bakanlığımızın ve basınımızın kıymetli temsilcileri; sözlerime başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, yaklaşık bir haftadan beri bu tasarı üzerinde konuşuyoruz. Yaptığımız bütün konuşmalarda hem siyasi açıdan hem de teknik bakımdan bu yasanın getirmiş olduğu sakıncaları izah etmeye çalışıyoruz.

Tasarının 3'üncü maddesinin ikinci, fıkrasında il özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırılması, il özel idarelerinin görev, yetki ve sorumluluklarının ilgisine göre bazı birimlere devredileceğinden bahsediliyor ancak il özel idarelerinin kaldırılmasının kanunen mümkün olmayacağı göz ardı ediliyor çünkü il özel idarelerinin kuruluşları ilin kuruluşu esasına dayanır, kanunla il kurulduktan sonra ayrıca il özel idaresinin kurulması için başka bir karar alınmasına gerek yoktur. İlin kendisinin varlığına son verilmeden il özel idaresinin de kaldırılmayacağına yasaya aykırı olduğunu söylediğimiz hâlde bu konu dikkate alınmamaktadır.

Yine Anayasa'nın 127'nci maddesinin birinci fıkrasında mahallî yönetimleri "il, belediye ve köy yönetimleri" olarak tanımladığı hâlde, maalesef bunun da, Anayasa'daki bu hükmün de göz ardı edilerek il özel idarelerinin ve köylerin kaldırılması suretiyle Anayasa'ya aykırı olarak bu Türk yönetim sisteminin değiştirilmesine çalışılmaktadır.

Sayın Bakanım, "Bu tasarıda kirlili ve gizli birtakım amaçlarınız var." dediğimizde siz bizleri niyet okuyuculuğuyla suçlamıştınız. Yani siyasetin de zaten bir bakıma niyet okuma olduğu da size ifade edilmişti.

Evet, biz bu düzenlemede sizin gizli niyetlerinizi okumaya devam edelim ve 3'üncü maddeyle gerçek anlamdaki amacınızı ortaya koymaya çalışalım. Siz "İl özel idarelerinin kapatılmasıyla yetkileri ilgisine göre ilgili birimlere aktarıyoruz." diyorsunuz ama "Aktarılan yetkilerin en önemlilerini, çoğunu, yüzde 90'ını büyükşehir belediyelerine, belediye başkanlarına devrediyoruz." demiyorsunuz.

Şimdi, bu yaptığımız düzenleme çerçevesinde valilerden büyükşehir belediye başkanlarına geçen yetkilerin şöyle bir kısmını ben bahsedeyim. Bu kadar yetkiyi eğer siz yerel yönetimlere devretmiyorsanız, hani bu daha önce size söylediğimiz KCK'nın, Oslo'nun, İmralı'nın, işte PKK'nın taleplerinin de aynı doğrultuda bulunduğunu söylediğimizde karşı çıkıp "Biz merkezî yönetimi güçlendiriyoruz." ifadelerinizin ne kadar gerçek dışı ve akıl dışı olduğunu burada göreceksiniz.

Şimdi valilerden belediye başkanlarına geçecek yetkiler:

Yeni büyükşehirlerde İl Özel İdaresi Kanunu'nun uygulanamayacak olmasıyla il özel idarelerinin tüzel kişiliklerinin kaldırılması nedeniyle, daha önce bu Kanun'dan dolayı il özel idarelerinde valinin kullandığı yetkiler ortadan kalkmıştır.

İl özel idaresi tüzel kişiliklerinin kaldırılması ve bütün il sınırının büyükşehir belediye sınırı olarak öngörülmesi dolayısıyla valiler birçok yetkilerini kullanamaz hâle gelecektir. Bunlardan bazılarını özetleyecek olursak;

1) Bütün il sınırları içinde valinin kullandığı gençlik ve spor hizmetlerini, tarım, sanayi ve ticaretin geliştirilmesine dair yetkiler, bayındırlık ve iskân yetkileri, toprağın korunması ve erozyonun önlenmesine dair yetkiler, kültür, sanat, turizm, sosyal hizmetler ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarına dair yetkiler.

2) Daha önce vali tarafından belediye sınırları dışında kullanılan imar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma hizmetleriyle ilgili yetkiler.

3) Orman köylülerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetlere ilişkin yetkiler.

4) Vali tarafından o ildeki hizmetlerin yürütülmesinde mahallî idareler ve kamu kuruluşları arasında bütünlük, uyum ve koordinasyonun sağlanmasına dair yetkiler.

5) Kanunların il özel idaresine verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, yasak koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek konusundaki yetkiler.

6) İl belediye sınırları dışında vali tarafından kullanılan birinci sınıf gayrisihhi müesseselerin ruhsatlandırılmasına dair yetkiler.

7) Belediye sınırları dışında ruhsatlandırılacak bütün iş yerlerine ruhsat verilmesine ve bunların denetlenmesine dair yetkiler.

8) İl özel idarelerince hizmetlerin yürütülmesi amacıyla taşınır ve taşınmaz malların alımı, satımı, kiraya verilmesi, takas edilmesi, bunlar üzerinde sınırlı ayni hak tesis edilmesine dair yetkiler.

9) İlin stratejik planı ile yatırım ve çalışma programının yapılmasına dair yetkiler.

10) Yurt içinde ve yurt dışındaki mahallî idareler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı iş birliği yapılmasına dair yetkiler.

11) Diğer mahallî idarelerle birlik kurulması gibi yetkiler.

Yine bu şekilde devam eden, aslında 15 madde olarak saydığımız yetkiler.

Bunlara bir de 5302 sayılı -ben zamanınızı çok almamak için bu beş maddeyi geçiyorum- İl Özel İdaresi Kanunu'nun 30/i fıkrası "Vali, il özel idare bütçesini uygular." hükmünün bu düzenlemeyle ortadan kalkmasıyla burada önemli bir yetkinin de valilerden büyükşehir belediye başkanlarına geçtiğini görmek lazım. Ortalama bir il özel idaresinin bütçe büyüklüğünün 100 milyon lira civarında olduğunu düşünürseniz ve bu 100 milyon lira kaynak kullanma yetkisinin en az -yani çoğunu da neredeyse tamamını da- yarısını bile büyükşehir belediyelerimize devrettiğinizi düşünürseniz, çok büyük kaynakların bu bağlamda bu yerel birimlere devredilmiş olduğunu göreceksiniz.

Şimdi burada temel sıkıntı neydi? "Biz bu düzenlemeye niye gidiyoruz." diyorsunuz "Köylerin yönetimlerinde sıkıntılar var, belediyelerin hizmet üretmesinde problemler var." Madem dürüstsek, madem bu milletin sorunlarını çözmek istiyorsak, madem idarenin işleyiş tarzındaki aksaklıkları gidermeye çalışıyorsak ben size soruyorum: Şimdiye kadar bu yetkileri veyahut da bu kaynakların kullanılması konusunda niye belediyelere, köylere bu imkânları tanımadınız?

Şimdi ben, bu Maden Kanunu'yla ilgili yapmış olduğunuz düzenleme çerçevesinde, kimsenin belki ilk etapta görmediği ve bu uygulamanızla kimlere, nelere aktardığınızı da yine ifade etmeye çalışacağım.

Şimdi, yetkilerin valilerden alınıp büyükşehir belediye başkanlarına verilmesi, bize Oslo'da teröristlerle yaptığınız görüşmelerde AKP yetkilisinin "Bu yetkileri önce valilere, sonra da belediyelere devredeceğiz." vaadini hatırlattı ne yazık ki. Çok kısa süre içerisinde bu kadar hızlı yaptığınız için bunlar çok çarpıcı bir şekilde milletin gözünün karşısında duruyor.

Hatırlayın, yine temsilciniz bölgede "Hayır" diyebileceğiniz vali veya emniyet müdürü var mı?" diye sormuştu terörist temsilcisine. Cevap Diyarbakır'dan geldi. Emniyet Müdürünüz "Terörist ölüsüne -yani bu devletin varlığını, birliğini, bütünlüğünü, üniter yapısını bozmaya çalışan teröristin ölüsüne- ağlamayan bizden değildir, ben onları insan kabul etmiyorum." dedi, bu odada bulunanları veya bütün milleti bu kavramla yargıladı.

Bu yetti mi? Yetmedi. Yine Tunceli'den yine aynı görüşmenin mantığına uygun olarak Emniyet Müdüründen benzer bir ifade geldi, "Bana ülkücü değil de işte buraya uyum sağlayacak şu türden polisler gönderin." dedi.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Elinde bir tasnif listesi var demek ki.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Burada Oslo görüşmelerinin, Sayın Bakanım, sizin açınızdan ne kadar bağlayıcı olduğu, kurallara ne kadar çok dikkat ettiğinizi göstermesi açısından oldukça önemlidir. Yani teröristlerin beğenmediği bir kimseyi siz bölgede tutmayacaksınız, bu anlaşılıyor.

Bu maddenin üçüncü fıkrası "Tüzel kişiliği kaldırılan köylerde görev yapan geçici ve gönüllü köy korucuları görev yaptıkları yerlerde görev yapmaya devam ederler." diyor. Şimdi ben size soruyorum: Köyü olmayan köy korucusu olur mu Sayın Bakanım? Şimdi,

köylerin güvenliğinden, asayişinden sorumlu olan birim jandarma. Şimdi bazı niyetlerinizi açıkça ortaya koymadığınız için bunları biz burada söylemek durumundayız. Yani yanlış anlamayın, şahsınızla, şahsiyetinizle ilgili değil ama olayın mantığıyla ilgili bunun milletimizin gözünün önüne sermek durumundayız.

Sizler de biliyorsunuz, bunu biz de biliyoruz. Jandarma kırsalda görev yapar, polis şehir merkezlerinde görev yapar ancak bu görev dağılımı bir protokolle vali nezaretinde belli bölgeler jandarmaya veya emniyete verilebilir.

Şimdi siz bunların tamamını şehir yaptığınıza göre "büyükşehir" kavramında, köylerde jandarmanın görev yapması esas değildir. Jandarmaya burada şimdi esas olmayan tali bir görev olarak bunu yaptıracaksınız, bir protokolle bu görevi yaptıracaksınız ve bu esasında, yine sizin yerel yönetimler bakanlığı ve iç güvenlik bakanlığı diye Bakanlığın ikiye bölüp birbirinden ayıracağınız fikrini de biliyoruz. Bunun uygun ve akılcı bir şekilde yapılmasının bir sıkıntısı olmayabilir ama jandarmayı bu bölgeden çektiğinizde, jandarmayı köylerden bu bağlamda çektiğinizde buraya konulacak güvenlik biriminin hangi birim olacağını siz benden çok daha iyi biliyorsunuz ve bunu da yine sizin elinizle yaptıracağız. Bundan da hiç endişeniz olmasın.

Yine köy korucularının -bu bağlamda sizin gizli niyetinizi de ben açıklayayım- köy koruculuğu sisteminin kaldırılması kimin talimatı Sayın Bakanım?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Nasıl köy...?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Köy koruculuğu sisteminin kaldırılması kimin talebi, kimin talimatı, kimin isteği? Kim istiyor?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Öyle bir talimat yok.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Siz bilmiyorsanız da ben söyleyeyim: Abdullah Öcalan'ın...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – PKK terör örgütünün talebidir bu.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Başkası da ister...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bunun böyle olduğunu biliyoruz da "talimat" demiyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – "Talimat" diyorsunuz.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hayır, yanlış o.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Talimat, talimat... Ben "talimat" diyorum, ben "talimat" olarak değerlendiriyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – "Talimat" ın tanımına bakmak lazım.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Şimdi, Sayın Bakanım, eğer bu söylediklerimin bir talimat olduğunu düşünmüyorsanız, KCK iddianamesinin ilgili bölümünden yorumsuz olarak size söyleyeyim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – O zaman iddianame olmaz o talimat olsaydı, iddianame olmazdı. Demek ki talimat filan değil.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – O iddianameye giren talimattan bahsediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ve suç...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sayın Bakanım, şimdi siz bunu dinleyin bir.

Bu KCK sözleşmesinin 6'ncı maddesi. Siz benden daha iyi biliyorsunuz. Bununla ilgili işlemleri yaptığınızı...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Bayağı çalışmışsınız...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – O zaman çok daha iyi bilirsiniz. Benim burada okumama da gerek yoktur.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – ... okumadım.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Ama yaptığınız bu düzenlemenin, bu KCK sözleşmesinin 6'ncı maddesinin gereği olduğunu da çok iyi bildiğinize göre bunu da bilmeniz lazım. Bunu bir daha okuyun isterseniz veya ben okuyayım.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Uzun zamandır okumamış, unutmuş olabilir. Bir daha bir hatırlat bakalım.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – 6'ncı madde diyor ki Sayın Bakanım: "Yeni bir yerel yönetimler yasasıyla yerel yönetimlerin yetkileri yeniden düzenlenerek artırılacak." Bu hani sizin çok iyi bildiğiniz, benim de bu yasa çerçevesinde...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Bizim Anayasa'ımız değil. Bizim Anayasa'ımız var burada. Tamam mı?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sayın Bakanım, Anayasa'nın gereği... Anayasa'nın on maddesine aykırı bir düzenleme, bunu siz biliyorsunuz.

Şimdi Sayın Bakanım, şimdi ben size...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Gayrinizami, gayrihukuki...

(Oturum Başkanlığına Sözcü Hüseyin Bürge geçti)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sonunda sorulara cevap verirsek daha güzel olur.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Kusura bakmayın, birkaç ilavem daha olacak.

Şimdi, yine bu gerek KCK gerek Oslo gerek İmralı gerek ne kadar yıkıcı, bölücü PKK talepleri... Bunların taleplerinden biri Kürtçenin ikinci resmî dil yapılması. Şimdi, bakın, millî eğitimle ilgili 4+4+4 düzenlemesinde Kürtçeyi seçmeli dil hâline getirdiniz mi? Yani vatandaş isterse seçmeli dil Kürtçeyi alabiliyor.

İki, “Mahkemelerde Kürtçe savunma yapılması.” Yine “Kamu hizmetlerinden Kürtçe yararlanma.” ile alakalı geçen kongrenizde bu ifadeler kullanılmadı mı?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Kullanıldı...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Kullanıldı.

Şimdi, bunların hepsini beraber düşündüğünüz zaman Kürtçenin Türkiye’de ikinci resmî dil olması anlamına geliyor mu, gelmiyor mu? İster “Geliyor” deyin, ister “Gelmiyor” deyin.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Gelmiyor...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Ama uygulamanın bu olduğunu siz benden daha iyi biliyorsunuz. Gülmelerinizle bile bunu örtüyorsunuz Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Gülmem şundan: Bu yoruma gülüyorum ben!

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Ben de size katılarak gülüyorum da.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sranız gelince gülün lütfen!

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Gülme de sıraya mı konulur ya? Özgürlüğüme müdahale etmeyin artık!

(Gülüşmeler)

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sayın Bakanım...

BAŞKAN – Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) –... şimdi bu düzenlemenin (7)’nci fıkrasında...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Beş dakikası var ya!

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Beş dakika değil, beş dakikadan fazla konuşacağım.

BAŞKAN – Yok, süre noktasında bir şey söylemedim Sayın Erdem.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Şimdi, bu düzenlemenin (7)’nci fıkrasında Sayın Bakanım, 3213 sayılı Maden Kanunu’na göre işletmecinin ödediği devlet hakkı ve idare payıyla ilgili bu rakamların, yine ihaleyle ilgili, idari para cezalarıyla ilgili, teminatlarla ilgili, iratlarla ilgili rakamların belediye bütçelerine aktarılacağını söylüyorsunuz. Doğru mudur?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Doğrudur...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Yani orada yazdığına göre belki okumuşsanız...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Orada yazan doğrudur.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Şimdi...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Anlaştığımız tek metin budur.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Peki, kiminle? Onu da Diyarbakır Belediye Başkanıyla anlaşmanız olmanız Sayın Bakanım! Kusura bakmayın, “Anlaştığımız” derken.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Burada yazmıyor öyle bir şey.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Orada yazmamışsınız da, bu talep kimin talebiydi? Diyarbakır Belediye Başkanı... Bakın, bir dakika dinleyin Sayın Bakanım... Diyarbakır Belediye Başkanı “Bizim doğal zenginliklerimiz, petrolümüz vesaire gibi rakamlarda ilgili payımızı verin, anlaşalım.” dedi.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Burada “Diyarbakır kanunu” yazmıyor ki? Türkiye Cumhuriyeti’nin kanunu ve 81 ili ilgilendiriyor.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Eğer Sayın Bakanım...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Onu da mı yazsın!

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sayın Bakanım, bu büyük resmi okuyamazsanız Türkiye’nin asayişini vesairesini sağlayamazsınız. Eğer bu büyük resmi okuyamazsanız bu ülkenin birliğini, bütünlüğünü koruyamazsınız, bunu okumanız lazım. Sizin bunu kalben okuduğunuzu düşünüyorum. Yani dilinizin ne söylediğine ben çok da bakmıyorum işin doğrusu.

Şimdi, bu il özel idaresi payı, önceden idare payı ve devlet hakkı rakamı çıkarılan bu madenlerin ocak başı fiyatının yüzde 5'i olarak bu belediyelere aktarılacak. Bu küçük rakamlarda, küçük bir traverten, mermer ocağı için çok büyük rakamlar ifade etmeyebilir ama çok önemli yer altı madenlerinin, petrolün vesairenin olduğu düşünülürse bunun ne anlama geldiğini sizin benden daha iyi bilmeniz lazım. Dolayısıyla Enerji Bakanlığının bölgeyle ilgili yapmış olduğu açıklamaları da dikkate alırsanız, bölgede son zamanlarda çok büyük milyar dolarlarla ifade ettiği bölgedeki petrol, doğal gaz ve kaya gazı zenginliği düşünüldüğü zaman bu yaptığınız düzenlemenin nerelere kadar gideceğini görmemiz lazım.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Bu her yer için geçerli, Trabzon için de olur, Diyarbakır için de olur, İzmir için de olur...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Adaletli olur mu?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Gayet tabii ki adaletli olur.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Olur mu Sayın Bakanım, Allah'tan korkmak lazım! Yani, şimdiye kadar, şu ana kadar bu ülkenin zenginliklerini, vergilerini ödeyen Marmara Bölgesi doğunun -ben doğunun milletvekiliyim- masraflarını karşılarken şimdi siz diyorsunuz ki: "Bu, gayet doğru ve adaletli bir dağılım olur." Olur mu öyle şey! Eğer bu ülkenin zenginliğiyse

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Burada çok gelirse, değiştiririz, alırız, başka bir bölgeye, güneye göndeririz.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Kusura bakmayın, onu size bir daha yaptırtmazlar. Size yaptırtmazlar, kusura bakmayın.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – O zamana siz de kalmazsınız zaten!

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Devlet kalır, kanun kalır...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Şimdi, Sayın Bakanım, her maddesi fıkrasında tehlikeli ve gizli amaçlar taşıyan bu düzenlemenin bu fıkralarındaki amaçta...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Zaten özel idareye gidiyordu bunlar.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yüzde 1'i özel idareye gidiyordu.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Yüzde 1'i gidiyordu, yüzde 4'ü... Devlet, devlet hakkı... Onları... Uygulamanın içerisinden gelmediğiniz için Sayın Genel Müdürüm yani bunu biz uygulayarak geldik, kusura bakmayın!

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Kanun ne yazıyorsa doğrudur yani.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İşte biz de onu söylüyoruz, biz de başka bir şey söylemiyoruz.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Kanunu ihtiyaç olmadan okumuyoruz Sayın Bakanım. Yani özel idareye...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – İhtiyaç olmadan okuyan yok!

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Bak, sayenizde biz öyle yüksek makamlara gelseydik biz de okumazdık yani biz okuyarak geldik, onu söylüyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Bayağı iyi yerlerdesin!

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Allah'a şükürler olsun, siz beni Sinop'a vali yardımcısı gönderseniz de bu millet Mediste işte bunları soracak duruma getirir. Bu milletin ve Allah'ın yetkisidir hep.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sinop'u beğenmedin gibi anlaşılıyor.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sinop 30 bin nüfuslu yer, siz de takdir edersiniz yani.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Gayet güzel şehir, havaalanı var...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Milliyetçi Hareket Partisinden aday olan birisinin illa Sinop Vali Yardımcısı olması gerekmiyor. Bunların hesabı her gün sorulacak işte.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Vatanın her yeri kutsal ve güzeldir.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sorulacak işte...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Güzeldir tabii, biz ona itiraz etmiyoruz.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sorulacak... Bunlar, öyle, bir şey öğrenmeden bir yere gelme modeli yok bizde, onu söylüyorum.

Şimdi, "Böyle art niyetlerimiz yok." diyorsanız biraz önce de sordum yani bu kaynakları, bu imkânları sizin... Tabii, bu, biraz önce söylediğim ifadelerde Sayın Bakan Yardımcımızın çok büyük etkisi olduğu için...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Emeği!

ENVER ERDEM (Elâzığ) –...o da kendisine bir pay çıkararak...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sinop meselesi mi?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Evet.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ben de zaten sordum, Osman Bey “Sen bu işi bilirsin.” dedim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bu tür organizasyonlarda Sayın Bakan Yardımcımızın çok emeği vardır!

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Burada konuşamıyorum, salona çıktığımızda sohbet ederiz.

BAŞKAN – Sayın Erdem, süreniz bitti, toparlarsanız sevinirim.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Şimdi, bu düzenleme iyi niyetli bir düzenlemeyse Sayın Bakanım, bu kaynakları, bu imkânları yani bu belediyelere, köylere verilmesi gereken imkânları zamanında vermek lazımdı çünkü eğer siz bir belde belediyesini hizmet üretiliyor diye, maaş ödeyemiyor diye kapatıyorsanız bunun ne kadar yanlış olduğunu gösteriyor.

Demek ki “Devlet” dediğimiz kavram isteseydi istediği kadar kaynağı bu belediyelere, köylere aktarır ve oradaki hizmetlerin başarılı olmasını sağlayabilirdi. Yani şimdi sizin bunu başka türlü değerlendirmenizin çok fazla doğru olmayacağını ben düşünüyorum.

Şimdi, bu yaptığınız düzenleme belki bizi özerkliğe, federasyona, başkanlık sistemine götürür, belki bu düzenleme Sayın Başbakanı Türkiye başkanı yapar, belki bu durum Sayın Başbakanın kişisel durumunu ve konumunu iyileştirir. Ancak bu düzenlemenin üniter yapımızı, millî birlik ve beraberliğimizi bozacağını, tamiri imkânsız sonuçlar doğuracağını belirtiyorum.

Yine, millî menfaatlerimize ve Anayasa'ya bağlı kalacağımıza Türkiye Büyük Millet Meclisinde yemin etmiş milletvekilleri olarak da bu yeminin arkasında durmanın, buna sadık kalmanın gerekli ve doğru olacağına inanıyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım dün de ifade edildi, bu düzenlemede tabii gizli niyet falan filan, bunlar arandığı zaman çok şey bulunabilir. Bu Tapu Kadastro Kanunu'nda değişiklik yapılmasına ilişkin yapmış olduğunuz düzenleme, yabancıların buradaki mülk edinme hakkı, buraya getirdiğiniz rakamlar ve bu düzenlemenin birbiriyle irtibatı kurulabilir, bu söylenmişti. Bu 2/B yasasında da benzer düzenlemelerin yine bu getirdiğiniz düzenlemeyle aynı amaca hizmet edecek birçok hükümler taşıyabileceğini de göreceksiniz çünkü 2/B'de de... Siz gerçi Ordu'dan sonra Batı Karadeniz'e doğru giderseniz orada çok geniş fındık alanları ve hepsi 2/B arazisi... Şimdi rayiç değerinin yüzde 70 üzerinden o vatandaşlar oraları almaz. Şimdi, oradaki uygulama Sayın Bakanım diyor ki: “Eğer bunu normal, yüzde 70'in üzerinden almak üzere müracaat etmezse veya müracaat eder, parasını yatırmazsa buralar genel hükümlere göre satılır.” Şimdi, bu satılacak. Yüzde kaçının satılacağını yabancıların mülk edinme yasasında düzenlediniz. Şimdi bu fındık bahçelerinin, deniz kıyılarının, meraların, bunların tamamıyla alakalı, bunları hep bütünlük içerisinde düşündüğümüz zaman bu sonuçlara ulaşılabilir. Biz gizli niyetler bunlar olabilir diyoruz ama bunlarda da sizin gerekli hassasiyeti göstermeniz lazım.

Yine benzer bir düzenleme Sayın Bakanım, bu da söylenmedi, kentsel dönüşüm yasası yaptık. Şimdi, bu kentsel dönüşüm yasası içerisine de aynı şeyi koyduk, dedik ki: Vatandaş kentsel dönüşüm için müracaat etmezse onun hakkını devlet alır, sonra satar. Şimdi, bu kadar büyük miktarda alınacak ve satılacak şeyler ve yabancılarla da mülk edinmenin önündeki engelleri kaldırdığımız durumda bunların hepsini beraber düşündüğümüzde ciddi ve tamiri imkânsız sonuçlar doğabilir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdem, rica ediyorum...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Son cümlelerim.

Yine Sayın Bakanım, bu düzenlemelere paralel olarak meralarla ilgili, meraların özelleştirmesini de içeren, siz hatırlarsınız mera komisyonunda bir görüşme oldu. İçişleri Komisyonundan da itirazlara rağmen geçti. Şimdi bu düzenlemeyi de paralelinde düşünmek lazım. Yani meralar, 2/B'ler, kentsel dönüşüm, Tapu Kanunu'ndaki değişiklik, bunları müştereken, hep beraber düşündüğümüz zaman bunların hepsinin bir amaca hizmet ediyor olabileceğini ihtimalini göz ardı etmeyin lütfen.

Şimdi, bu yasa, biz hep diyoruz Sayın Bakanım, büyükşehir belediye sınırlarının mülki sınırlara dönüştürülmesine “Olmaz” diyoruz, “Bu, eşyanın tabiatına aykırı.” diyoruz. Yani bu, suyun akışına aykırı. Yani burada bir sorun var, bu, sizin bölgenizle ve biraz da kültürel ifadelerle alakalı. Yani sizin bir türkünüz var mesela Sayın Bakanım, “Ordu'nun dereleri aksa yukarı aksa.” diyorsunuz. Vallahi şimdi, bu su buradan akmaz yani dere yukarı akıyor! Gelin, zaman geç olmadan tersine bu dereyi akıtmaya çalışmayın, bunu normal mecrasına koyun. Binlerce yıllık tarihimizden gelen bu sistemimizi, önündeki eksiklikleri, aksaklıkları kaldırarak millî birlik beraberliğimizi, üniter yapımızı bozmayacak şekilde yeniden düzenleyerek kamuoyunun ve milletimizin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getirin. Diğer siyasi partilerin, sivil toplum örgütlerinin konsensüs sağladığı bir yasa çıkararak milletin duasını alın diyorum. Onun için de bu amaçla bu yasayı geri çekin, daha fazla bizi ve kendinizi de üzmemeyin diyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdem.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – “Vermem seni ellere, Ordu üstüme kalksa!” Bu daha önemli.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bu modelin faydalı olduğunu düşünseniz Ordu'nun büyükşehir yapılmasına “Evet.” derdiniz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... Sayın Korkmaz...

Komasyon üyelerimiz, Sayın Serindağ ve Sayın Dinçer'in Başkanlığımıza verdiği dilekçede, görüşülen tasarımın önemini binaen tutanakların zamanında çözülmesinin yapılması için girişimde bulunulmasını talep etmişsiniz.

10 ila 15 günleri arasındaki tutanaklar hazırlanmış ama tutanak hizmetlerine ait olduğu için hem Genel Kurulu takip eden arkadaşlarımızın hem de burayı gece yarısına kadar takip eden arkadaşlarımızın zorluklarını hesaba katarak bu taleplerin ancak böyle yerine getirildiğini bilgilerinize arz etmek istiyorum.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Başkanım, bir şey daha var: Sayın Meclis Başkanı talimat vermiş -ben gönderdim danışmanımı- yalnızca milletvekilleri kendi konuşmalarını gelecek alacak diye.

BAŞKAN – Tamam, arkadaşlarımıza Sayın Işık söyleyelim, ifade edelim.

Konuşma sırası Ali Turan Bey'de, buyurun.

ALİ TURAN (Sivas) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komasyonumuzun toplantısı başladığında Sayın Ali Serindağ Milletvekilimiz bir konuyu gündeme getirdi, o da dün gece Ayazağa Mahallesi, Huzur Mahallesi ve Maslak Mahallesinin Şişli ilçesinden alınıp Sarıyer ilçesine bağlanması konusunda vermiş olduğumuz önergeyle ilgili... Akşam da hem Mehmet arkadaşımız hem de ben bu konuyla ilgili bir açıklama yapmıştım.

Ali Bey de dinlerse... Sayın Serindağ...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Kusura bakmayın.

ALİ TURAN (Sivas) – Yok, estağfurullah... Çünkü bu konuyu siz gündeme getirdiğiniz için ben söz aldım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şişli meselesi mi?

ALİ TURAN (Sivas) – Evet. Onunla ilgili söz aldığım için, siz de dinlerseniz sevinirim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yok, dinlerim tabii.

ALİ TURAN (Sivas) – Şimdi, bu daha önce Komasyonumuzun gündeminde vardı, alt komisyonda bu görüşülmemiş veya arkadaşlarımız “Bunu Komisyonda görüşürüz.” diye ertelemiş olabilirler. Burayla ilgili birçok yorum yapıldı. Akşamdan beri de kamuoyunda bayağı bir yorumlandı bunlar.

Şimdi, bu sorunu çözmek için biz buradayız, sorunu olan yerlerin sorununu çözmek için buradayız. Şimdi, Maslak Mahallesinin, Ayazağa Mahallesinin ve Huzur Mahallesinin Sarıyer sınırları içerisinde olduğunu sizler de biliyorsunuz. Akşam da şu haritadan gösterdim, arkadaşlarımız gördü bunu. Şişli'nin belediyesi de AK PARTİ'de değil, Sarıyer'in belediyesi de AK PARTİ'de değil. Biz bunu siyaseten düşünürsek Şişli de olsa -benim şahsımla ilgili söylüyorum- ne ilgilendirir, Sarıyer'de olsa ne ilgilendirir ama bu mahallerde yaşayan vatandaşların problemlerini çözmek adına biz buradaysak bunun yapılması gerekir diye bu önergenin altına severek imzaladım ve verdim.

Şimdi, bununla ilgili Ali Bey dedi ki: “Akşam gece yarısı operasyonuyla bu geçti.” Öyle bir şey yoktur. Şimdi, aynı konuda Sayın Mevlüt Aslanoğlu Milletvekilimiz geldi buraya, dedi ki: Çatalca ilçesinde olması gereken 3 tane mahalle var. Bu mahalleler Çatalca ilçesine çok yakın olduğu hâlde iki mahalle Arnavutköy'e bağlı, bir mahalle de Büyükçekmece'ye bağlı.”

Şimdi, eğer siyaseten düşünecek olursak Arnavutköy ilçesinin belediyesi AK PARTİ'li. Biz buradan 2 tane belediyeyi aldık, Mevlüt Aslanoğlu arkadaşımızın o konuşmasından sonra burada harita üzerinde de arkadaşlarımızla inceledik, Değerli Bakanımız da buna çok sıcak baktı, dedi ki: “Doğru, haklı.” Biz de baktık ki haklı, burada Mevlüt Aslanoğlu arkadaşımızın gündeme getirdiği mahallerin 2 tanesi Arnavutköy ilçesinden 1 tanesi de Büyükçekmece ilçesinden alınarak Çatalca ilçesine bağlandı. Niye? Çünkü oradaki mahalleler Çatalca ilçesine çok daha yakındı. Yani bunun burada aite edilmesinin gereği yoktur diye düşünüyorum.

Şimdi bununla ilgili yorumlar yapılıyor. Bakın, çok uzatmaya gerek yoktur -bunu söyledikten sonra şimdi Sarıyer Belediye Başkanı Cumhuriyet Halk Partili- konunun daha net anlaşılması için bunu söylüyorum, konuşması uzun ama son cümlesini... Bakın Sayın Genç diyor ki: “Buranın Şişli'ye uzaklığı 13 kilometre fakat Ayazağa köyünün en uzak yeri bizim şu andaki belediye binası

yapmış olduğumuz yere 1 kilometre.” Hangisi haklı? Şişli ilçesine 13 kilometre. Bunu söyleyen Cumhuriyet Halk Partili Sarıyer Belediye Başkanı Sayın Şükrü Genç.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki, Maslak için bir şey var mı?

ALİ TURAN (Sivas) – Aynısı.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hayır aynısı değil, Maslak’la ilgili bir sözü var mı?

ALİ TURAN (Sivas) – Maslak’la ilgili sözü değil, uzaklığını diyorum ben. Burada diyor ki...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkanın Maslak’la ilgili bir talebi var mı?

ALİ TURAN (Sivas) – Maslak’la ilgili ne talebi olabilir?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bağlıyorsunuz ya, bir talebi var mı diyorum.

ALİ TURAN (Sivas) – Talebi... Diyor ki... Bölgenin tamamıyla ilgili söylüyor bunu. Ayazağa Mahallesi 1 kilometreyse Maslak Mahallesi 100 metre. Yani yolun karşısından geçtiğiniz zaman sağ tarafı Sarıyer Belediye binası, sol tarafı Maslak Mahallesi.

Sayın Serindağ, şimdi, siz söyleyince tabii daha ters oluyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Niye tersi oluyor?

ALİ TURAN (Sivas) – Hayır diyorsunuz ki: “Maslak’la ilgili ne söylemiş?” Maslak yolun solu, Sarıyer de sağ.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Diyorum ki: Sayın Başkan Maslak’la ilgili bir talepte bulunmuş mu? Ayazağa Mahallesi için öyle bir talepte bulunmuş da aynı şey Maslak için de olmuş mu diyorum Belediye Başkanının?

ALİ TURAN (Sivas) – Yani 1 kilometre uzaktaki yer için böyle sevinç çığılı atan Belediye Başkanı, herhâlde 100 metre mesafedeki mahalle için çok daha sevinmiştir diye düşünüyorum.

Onun için burada bir yanlışlık yoktur. Biz orada yaşayan vatandaşlarımızın problemlerini çözmek adına yani bu gelen talep Cumhuriyet Halk Partisinden de gelse, AK PARTİ’li de olsa bunu sorunları çözmek adına yaptığımızı düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Milletvekilim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, buna yanıt verecek miyim, yoksa sonra mı? Şimdi sıcağı sıcağına vereyim.

BAŞKAN – Sayın Dinçer yok Sayın Serindağ, sıra sizin. O zaman hem sürenizi vereyim...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, değerli basın mensupları, değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Demin salonda çoğunluk olmadığı gerekçesiyle bir talebimiz oldu ve Sayın Başkan gereğini yaptı. Bundan maksadımız şu: Biz burada çok önemli bir konuyu görüşüyoruz, herkesin burada söyleyeceği ne varsa söylemesi gerektiğini düşünüyoruz. Biz konuşurken diğer arkadaşlarımızın da bu konuya bakış açısının ne olduğunu öğrenmek istiyoruz, o nedenle boş sıralara konuşmak istemiyoruz.

Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu gerçekten önemli bir konuya değiniyordu. Boş sıralara konuşmaktansa tüm ilgililerin katılımıyla toplantının devam etmesinin daha uygun olacağını düşündük ve o talepte bulunduk, teşekkür ediyorum.

Şimdi, asıl tabii maddeye geçeceğim de, bir iki konuya değinmek istiyorum asıl maddeyle ilgili görüşlerime geçmeden önce.

Şimdi, Sayın Turan, mesele şu: Hazırlanan tasarıda bununla ilgili bir husus yok, bunda mutabık mıyız? Hazırlanan tasarıda bu değişiklikle ilgili bir husus yok.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Önerge...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yok, demek ki yoktu. Şimdi, siz diyorsunuz ki: “Her zaman bizim gündemimizdeydi.” Madem gündemimizdeydi o zaman tasarıya ekleyediniz, birincisi bu.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Tasarıdan kimsenin haberi yok ki!

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İkincisi, bu konu alt komisyonda gündeme geldi, alt komisyonda kabul görmedi. Alt komisyonda da bir önerge verdi sizin arkadaşlarınız. Siz alt komisyonda mıydınız, değil miydiniz bilmiyorum. Arkadaşlarınıza sorabilirsiniz, alt komisyonda da buna ilişkin bir önerge verildi ve reddedildi.

Şimdi, reddedilen bu önergenin aynısı dün akşamki oturumda verildi ve kabul edildi yani işlemin safahatı bu.

İkincisi şöyle: Değerli arkadaşlar, şimdi AKP bu düzenlemeyi yaparken keşke o... Yani bu düzenleme derken sadece Şişli, Sarıyer düzenlemesini demiyorum, tüm düzenlemeleri yaparken keşke objektif ölçütlere göre hareket edebilseydi.

ALİ TURAN (Sivas) – Akşam çok objektiftik, Aslanoğlu'nun projesini de yerine getirdik.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Biz sadece birini... Bak, genel bakıyoruz. Madem öyleydiniz öyle getireydiniz. Mevlüt Bey gelip konuşmasaydı sizin haberiniz olacak mıydı, olmayacak mıydı; düzeltmek miydiniz, düzeltmeyecek miydiniz bilmiyoruz.

ALİ TURAN (Sivas) – Müneccimiydik ki bilelim!

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, niye müneccimsiniz.

BAŞKAN – Sayın Turan, karşılıklı konuşmalıyım lütfen.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bu tasarı düşünülerek hazırlanmış bir tasarı değil mi? O zaman “Düşünülerek, tartışılarak, tüm değerlendirmeler yapılarak hazırlanmış bir tasarı değil. “diyorsunuz. Öyle mi diyorsunuz? Yani öyle mi anlamamız o zaman?

Şimdi, bu tasarıda bununla ilgili bir hüküm yoktur. Efendim, siz “Objektif” diyorsunuz, biz kullanılan ölçütlerin objektif olmadığını verdiğimiz örneklerle açıkladık değerli arkadaşlarım.

Sonra, demin zannediyorum Sayın Türkoğlu değişti, bu konuda İstanbul'da daha önce gördüğümüz kötü örnekler var, hâlâ bu konuşulur, kötü örnekler var. Mahallelinin bir talebi var mı, yok mu onu da bilmiyoruz.

Üçüncü, deminki konuşmamda belirttim, Sarıyer Belediyesi'nin daha evvel bir talebi olmuş, o reddedilmiş. Yani tüm bunlar ortadayken sizin bu konuyu şimdi gündeme getirmiş olmanız elbette tüm insanlarda kuşku yaratıyor, bizde de yaratıyor. Biz şunu düşünüyoruz: Acaba Sarıyer'in yapısını değiştirmek mi istiyorlar? Yani bizim kuşkulandığımız şey bu. Acaba Sarıyer'le ilgili bir operasyon mu düzenliyorsunuz veya bir operasyon hazırlığı mı var? Tüm bunları biz düşünüyoruz. Biz o nedenle diyoruz ki tartışılın, İstanbul milletvekilleri var, zatiâliniz İstanbul milletvekili değil, ben de değilim yani İstanbul milletvekilleri var, gelsinler konuşulsun, tartışılın. Zaten Komisyonunda çoğunluğunuz var, biz ne dersek diyelim siz onu istediğiniz şekilde kabul edeceksiniz.

Şimdi, tasarıda hiç yokken, alt komisyonunda reddedilmişken, tekrar Komisyona getirilmiş olması, oradaki, Sarıyer'deki seçmen yapısını değiştirme gibi bir amacınız olduğu kuşkusunu bizde uyandırıyor. Bunu açık söylüyoruz değerli arkadaşlarım.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) - Bunun alt komisyonunda görüşmeleri sırasında bir idari işlem mi yapılacağı, yasa konusu olamayacağı söylendi.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Tabii.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Bunun da açıklığa kavuşması lazım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Evet, evet... Yani tüm bunlar ortadayken biz bu kuşkusunu ilettik.

Diğer hususlara geçiyorum, bu konu zaten yeteri kadar yer aldı. Bir de şunu ilave edeyim tabii: Bu bahsi geçen alanlar önemli alanlar. Niye? Ayazağa, imara yeni açılan, oldukça rant yaratma imkânı fazla olan bir yer. Efendim, Maslak, pek çok iş yerinin bulunduğu bir yer. Hepimiz biliyoruz, gökdelenlerin bulunduğu bir yer. İfade edildiğine göre 4 bin-5 bin iş yerinin olduğu bir alan. O nedenle, bu tür yerlerin aceleyle getirilmemesi lazım. Ya tasarı iyi hazırlanmadı, o zaman eksiklikleri bu şekilde tamamlamak istiyorsunuz veyahut da tasarıda yer almasını uygun görmediniz, o nedenle böyle bir önergeyle getirmeyi uygun gördünüz; ikisiinden biridir değerli arkadaşlarım.

Şimdi, 3'üncü maddeyi görüşüyoruz. 3'üncü madde “Çeşitli hükümler” başlığını taşıyor. Dün de söyledim, maalesef, torba tasarılarından sonra, torba tekliflerden sonra bir de torba madde çıktı karşımıza.

Şimdi, bu yasayla ne yapıyoruz değerli arkadaşlarım? 16.082 köyün tüzel kişiliğine son veriyoruz, son veriyorsunuz. 1.682 belediyenin tüzel kişiliğine son veriyorsunuz, onları mahalle hâline dönüştürüyorsunuz. Dün burada bir örnek verdim, pek çok örneği var, Side, 180 bin yatak kapasiteli bir yer. Side Belediye Başkanı, muhtemelen CHP'li de olmayabilir, yok, AKP'li tabii, zaten bize gönderdiği notta da belirtiyor. Bizim partimizin mensubu da değil. Ama bizim partimizin mensubu olup olmaması önemli değil. Biz Şişli'yle Sarıyer'i değerlendirirken de öyle düşünüyoruz. Bir yerin bizim partiimize mensup yöneticilerce yönetilip yönetilmemesi önemli değildir. Rasyonel bir düzenleme yapılıyor mu, yapılmıyor mu, biz ona bakıyoruz. Yoksa, efendim, bugün sizin partinize mensup bir yönetici vardır o yönetir, yarın bizim partiimize mensup bir yönetici olur o yönetir veya tersi olur. Biz demokraside yaşıyoruz. Efendim, kişilere göre kural koyamayız ki, kişilere göre düzenleme yapamayız ki, biz objektif kuralara göre düzenleme yapmak zorundayız. Biz o açıdan, eski deyimle o noktadan değerlendireyoruz değerli arkadaşlarım.

Ve tüm bunları yaparken orada yaşayanların iradesine başvuruyoruz. Orada yaşayanların iradesinin mümkün...

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, efendim, bir hususu arz etmem lazım. Aşağıdan arkadaşlardan da haber geldi.

BAŞKAN – Sayın Konuşmacı, izin veriyor musunuz?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Estağfurullah, buyursun tabii.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim, aşağıda arkadaşlar, bizi de ilgilendiren bir konu olduğunu söylüyorlar. Şimdi “Komisyonların yetkisi, toplantı yeri ve zamanı” başlıklı, İç Tüzük’ümüzün 35’inci maddesinin ikinci fıkrasında “Komisyonlar, 92’nci maddedeki özel durum dışında kanun teklif edemezler. Kendilerine havale edilenler dışında kalan işlerle uğraşamazlar. Başkanlık Divanının kararı olmaksızın Genel Kurul toplantı saatlerinde görüşme yapamazlar.” diye bir amir hüküm var. Bu sebeple, şu saatte Genel Kurul toplantısı olması ve bu komisyon toplantısı için de bir Başkanlık Divanı kararı olmadığını düşünerek toplantımızın İç Tüzük’e aykırı olduğunu arz ediyorum efendim.

BAŞKAN – Nasıl yani? Genel Kurulun devam ettiği süreler içerisinde...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Görüşülebilmesi için Başkanlık Divanının kararının olması gerekiyor.

BAŞKAN – Başkanlık Divanı kararıyla zaten buradayız. Yani İçişleri Komisyonu...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ne zaman alındı?

BAŞKAN – Yani ister komisyon...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Kararınız nerede Başkanım?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Aşağıdaki Meclis Başkanlığının...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Çünkü aşağıda yoklama vermek zorundayız.

BAŞKAN – Yani Genel Kurul devam ettiği süre içerisinde hiçbir komisyon çalışmaz mı?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanlık Divanı kararı olması gerekiyor, hüküm var.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Başkanlık Divanı kararıyla çalışabilir.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Hüküm bu efendim, takdir sizin, hüküm bu.

BAŞKAN – Sorarım ama şu an bilgim dâhilinde değil. Tabii, ben vekâlet ediyorum.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bir ara verdim, bir sorun efendim lütfen, 35’inci madde açık.

BAŞKAN – Siz konuşmanıza devam ediyor musunuz Sayın Serindağ?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İsterseniz beş dakika ara verin.

BAŞKAN – Peki.

On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.31

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.40

BAŞKAN : Muammer GÜLER (Mardin)

BAŞKAN VEKİLİ : Feyzullah KIYIKLIK (İstanbul)

SÖZCÜ : Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

KÂTİP : Gülay SAMANCI (Konya)

_____0_____

BAŞKAN – Toplantıyı açıyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Başkanım, çoğunluğumuz yok.

BAŞKAN – 9 kişiyiz efendim, saydım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, el kaldırırsınlar; 9 kişi var mı?

BAŞKAN – Efendim, 9 kişi var, diyorum Başkanlık Divanı olarak...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, ben de sayıyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Siz 3, 3 de karşısı, biz de 3...

BAŞKAN – 3, 3, 3.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hocamı çıkarın, Hocam yok.

BAŞKAN – Nerede yok? Ya Serindağ Allah aşkına!

Peki, toplantıyı açıyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, ciddi bir konuyu görüşüyoruz, o zaman arkadaşlarımız gelsinler.

BAŞKAN – Efendim, 9 kişi var ama Sayın Serindağ, istirham ediyorum; yani bu kadar da şey yapmanıza gerek yok. 9 kişi değil miyiz?

Tamam, ben toplantıyı açtım, buyurun.

Sayın Türkoğlu'na söz vereceğim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Türkoğlu yok.

BAŞKAN – Tamam, yoksa mesele yok, devamına geçeriz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Nasıl yani? Böyle bir komisyon açılır mı efendim? Olmaz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Niye açmayayım Sayın Serindağ?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, bizim iyi niyetimizi lütfen istismar etmeyin.

BAŞKAN – Asıl iyi niyeti istismar eden sizsiniz, gerginlik yaratmak için de bahane arıyorsunuz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Çoğunluğu biz mi sağlamış oluyoruz?

BAŞKAN – Elbette, siz üye değil misiniz?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Komisyon üyeleriniz nerede?

BAŞKAN – Böyle bir usul var mı Sayın Serindağ? Çok ayıp ya bunu böyle söylemenizi...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sizin Komisyon üyeleriniz nerede?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Komisyon üyelerinin çoğunluğu ama (A) partisi, (B) partisi değil ki!

BAŞKAN – Yani böyle bir şey olabilir mi?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sizin Komisyon üyeleriniz nerede?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Burada... Buradayız biz.

BAŞKAN – Ben toplantıyı açtım.

Sayın Türkoğlu...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Siz toplantıyı bu şekliyle açamazsınız!

BAŞKAN – Ben açarım efendim, açarım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Siz açamazsınız!

BAŞKAN – Açarım, açarım, açarım.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Çoğunluk var, niye açmıyoruz?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hayır, efendim, üyeleriniz gelsin...

BAŞKAN – Sayın Serindağ, Allah aşkına bu kadar... Gerginliği bakın sürdürüyorsunuz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, sürdürmüyorum; üyeleriniz gelsin...

BAŞKAN – Efendim, buyurun efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Siz toplantıyı kendi kendinize...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Bu iyi niyet mi, bu?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Siz kendi kendinize açın toplantıyı.

BAŞKAN – Yaparım efendim, siz merak etmeyin.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Siz böyle toplantıyı açamazsınız!

BAŞKAN – Açarım, açarım; sen işine bak.

(CHP milletvekilleri komisyon salonunu terk etti)

BAŞKAN – Sayın Dinçer konuştu değil mi?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Dinçer yoktu, Serindağ söz aldı.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu konuştu ama değil mi?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Konuştum Başkanım. Bu 35'inci maddeyle ilgili ne yaptık efendim?

BAŞKAN – Karar varmış.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Kararı görebilir miyim efendim?

BAŞKAN – Buyurun efendim. Görmenizi ayrıca çok hayretle karşılayarak söylüyorum...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Hayır, hayır; okunsun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 31 numaralı ve 8 Ekim 2012 tarihli Kararı.

İçişleri Komisyonu Başkanlığınının 24'üncü Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı süresince Genel Kurulun toplantı saatlerinde de görüşme yapabilmesine izin verilmesine dair izin uygun bulunmuştur.” deniliyor.

Bilgilerinize sunulmuştur.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkanım, toplantıya ara verildi, şimdi toplantı yeniden başlıyor. Toplantı yeter sayısını aramak durumundasınız.

BAŞKAN – E, aradık ve 9 kişi olduğu için de toplantıyı açtık.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Buyurun, yok.

BAŞKAN – Toplantıyı açtım biraz önce Sayın Korkmaz.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Açtıktan sonra çıktılar arkadaşlar.

BAŞKAN – Açtıktan sonra çıktılar, olur mu böyle şey! Tutanaklara geçti.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, 71'inci madde... Devamına karar verelim, İç Tüzük 71 açık. Buyurun, kontrol edelim. 71' de her aşamada yapılabilecek bir şey.

BAŞKAN – Hayır, efendim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özü ne? 72'nci maddeyi okur musunuz?

BAŞKAN – Hayır, efendim; Komisyonlarla ilgili ben söyledim. Bakın, işi “egzajere” ediyorsunuz, ben toplantıyı açtığımda burada 9 kişi vardı.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Arkadaşlar vardı, dışarı çıktı. Ne yapalım şimdi yani dışarı çıkınca?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben burada bekliyorum dışarıda.

BAŞKAN – Efendim, siz Komisyon üyesi değilsiniz Sayın Tanal. Yani mevzuatı bir de sana anlatmaya kalkarsam vallahi...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, bu şartlarda nasıl müzakere ederiz?

BAŞKAN – Nedir müzakere yapmamızı etkileyen sebep?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim, kaç kişi var? Yani bu sağlıklı bir müzakere mi? Bu kanun kamuoyuyla paylaşılmamış, konuşulmamış...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Yani bir gazeteci şuranın fotoğrafını çekse, Türkiye'nin idari sistemini değiştirecek bir şeyi konuşuyoruz, hem Komisyonun prestiji açısından...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Toplantı açıldıktan sonra dışarı çıkıyorlarsa ne yapalım?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – İyi bir görüntü değil ki! Adalet ve Kalkınma Partili milletvekili arkadaşlar gelsin otursunlar.

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Biz buradayız.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Bak, arkada arkadaşlar var.

BAŞKAN – Buyurun, bakın.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Kaç kişi var? Gelsin otursunlar efendim.

BAŞKAN – Nevzat Bey, bakın, istirham ediyorum...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bu da İç Tüzük'ün daracık sokaklarının arkasına gizlenmek değil mi?

BAŞKAN – Hangisi?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Toplantı yeter sayısı niye aranır Sayın Başkan?

BAŞKAN – Toplantıya başlamak için aranır.

Ve Sayın Serindağ, biraz önce 9 kişi var mıydı? İstirham ediyorum, lütfen söyleyin ama canım, bir dakika söyleyin de ondan sonra devam edelim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Yeterli sayıda...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Sayın Korkmaz, vardı ama.

BAŞKAN – Yani size sormasam Sayın Hoca' ma ve diğer arkadaşlara sormak zorunda kalacağım, güç durumda kalacaksınız.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bu içinize sınıyor mu? Vardı gittiler ondan sonra, 3 kişi mi müzakere edeceğiz burada?

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Çıkmasınlar.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Efendim, sizinkiler yok. "Çıkmasın." değil ki! Daha yeni geliyor sizin arkadaşlarınız.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Aşağıda yoklama yaparken...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Yapmayın efendim. Gelsinler... Bundan daha önemli bir iş var mı?

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Toplantı açıldığında 9 kişi vardı burada.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – İçişleri Komisyonu üyemizin bundan daha önemli işi var mı şu anda? Gelsin otursun, müzakereleri takip etsin.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Genel Kurulda yoklama nasıl yapıyor Sayın Başkan?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – İç Tüzük dışında teamüller var.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, bildiğiniz bir konuyu bana teyit ettirmeye çalışıyorsunuz. Usulü bir eksiklik yoktur, teşekkür ederim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Hayır, hayır; Genel Kurul salonuna giriyoruz, siz elektronik olarak yoklamanızı veriyorsunuz, toplantı sayısı varsa biz ondan sonra yoklamaya giriyoruz.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Toplantı sayısı vardı ve açtık Sayın Erdoğan.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – İktidar partisi tasarılar da...

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, Sayın Serindağ burada 9 kişi olduğunu gördü.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Söz sırası bende, ben şimdi söyleyeceğim gördüklerimi.

BAŞKAN – Şimdi, size kaldığınız yerden söz veriyorum.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Tasarının sahibi parti mensupları gelmiyor, biz... Yani böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN – Sayın Serindağ, buyurun efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bakın, biz, burada bir tasarı görüşüyoruz, tasarı Hükümet tasarısıdır. Biraz evvelki konuya dönersek Başkanlık kürsüsünde oturanların dışında 3 kişi vardı, bakın Başkanlık Divanında oturanların dışında 3 kişi var. Komisyonumuzun üye sayısı 26 gali ba değil mi?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – 26.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sizin içinize siniyor mu bu efendim? Şimdi, Sayın Başkan, efendim, bir sayı vardı, iki sayı vardı falandan ziyade...

BAŞKAN – Ama siz “Toplantıyı açamazsınız, usulü eksiklik var.” dediniz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Açamazsınız tabii. Şunun için açamazsınız: Bakın...

BAŞKAN – Bir maddesini söyleyin de anlayalım Sayın Valim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bakın, Komisyonla ilgili hükümlerde yeteri kadar açıklık yoksa Meclis Genel Kurulundaki usulü uygularız. Biz orada yoklama istiyoruz, yoklamayı isteyenler sadece sayıya dâhil ediliyor, diğerleri dâhil edilmiyor. Yani şimdi, usul tartışmasına fazla dalmayalım ama Komisyonun ciddiyetle çalışması lazım. Biz muhalefet partileri olarak devam ediyorsak, iktidar partisinin haydi haydi devam etmesi lazım. Tasarı sizin tasarıdır, sorun budur değerli arkadaşlarımız.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Komisyon hepimizin komisyonu. Bakın, söylediğiniz anda burada sizin de grubunuzdan sadece 3 kişi vardı; Milliyetçi Hareket Partisi Grubundan hiçbir arkadaşımız yoktu, sonradan geldiler; bizden 6 kişi vardı ve Tüzük'ün amir hükmüne göre ben 9 kişi olduğu için toplantıyı açtım. Bakın, siz “Etik değil.” deseniz ona itibar ederim, “Böyle olmamalı, daha kalabalık bir grupla çalışmalı.” deseniz...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki, öyle diyelim, etik değil.

BAŞKAN – Onu söyleyin, tamam; şimdi anlaştık.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Efendim, etik olmayan bir şey kırk yıl devlette il genel meclisi idare etmiş bir Başkan olarak...

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, her şeye bir mazeretin var.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – İçinize siner mi?

BAŞKAN – Bakın, arkadaşlar, demin o zaman niye 3 kişi burada yoktunuz?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Efendim, ben toplantı yeter sayısını sağlamamak için üzere burada değildim. Bana İç Tüzük'ün vermiş olduğu bütün hakları kullanmakla mükellefim. Ben mecbur değilim ki...

BAŞKAN – Elbette, ama o zaman...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Komisyonları kim çalıştıracak, Genel Kurulu kim çalıştıracak? İktidar partisi.

BAŞKAN – Peki, 9 kişi yok muydu burada?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Efendim, bakın, tekrar ediyorum: Ben burada olmak durumunda değilim. Komisyonlar ile Genel Kurulu çoğunluk partisi çalıştıracak.

BAŞKAN – Evet, 9 kişi vardı ve burada toplantıyı açtım.

Sayın Serindağ, buyurun devam edin efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Yani etik olmayan bir toplantıya devam ediyoruz. Buradaki basın mensubu arkadaşlar bizzat Başkanın ağızından bunu yazsınlar. Etik olmayan bir toplantı yapıyoruz, öyle mi?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, bu kadar tartışmadan sonra...

BAŞKAN – Etik konusu arkadaşlarımızın takdirine tabidir, elbette ki herkesin gelmesinden ben mutluluk duyarım ama kimseyi de burada toplantı yeter sayısı dışında icbar edecek bir hâlim yoktur.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Efendim, çağırın Komisyon üyelerinizi, böyle toplantı olmaz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Serindağ.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu kadar tartışmadan sonra konuşma bütünlüğünün biraz sekteye uğradığını sizlere ifade ediyorum.

Şimdi, Şişli'yle ilgili konuyu söylemiştik. Tekrar devam edersem o konuya, şimdi öyle bir konuya gerek duyuluyor idiyse Şişli Belediyesinin, Sarıyer Belediyesinin, Beşiktaş Belediyesinin ilgilileri gelirdi burada Komisyonumuzu bilgilendirirdi, ona göre bir karar alınırdı. Biz, şimdi, o konuda herhangi bir bilgi sahibi değiliz. Neyse bu konuyu fazla uzatmak istemiyorum, diğer hususlara geçiyorum.

Değerli üyeler, Sayın Bakan, Sayın Başkan; Sayın Enver Erdem'in güzel bir değerlendirmesi oldu, diyor ki: “İller kurulurken özel idarenin kurulması için ikinci bir işleme gerek yoktur.” Gerçekten Anayasa'mızın ilgili hükmüne bakıyoruz ve bakın 126'ncı madde diyor ki: “Türkiye, merkezî idare kuruluşu bakımından coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre

illere, iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır. “ Yani yönetim sisteminin temeli ildir, öyle mi? Biz illeri ortadan kaldıramayız. Şimdi, bu Anayasa hükmüne göre illeri ortadan kaldıramıyorsak il özel idarelerini de ortadan kaldıramayız, çünkü il özel idaresi ayrı bir kanunla veya ayrı bir işlemle kurulan bir idare değildir. İl kurulunca il özel idaresi de kendiliğinden kurulmuş oluyor, kendiliğinden kurulmuş oluyor. O açıdan da bu tasarı problemlı bir tasarıdır, baştan problemlıdır.

Şimdi, bu tasarıyla ilçe belediyeleri büyükşehir belediyesinin şubesine dönüştürülmektedir. Yani şimdi, Alanya Belediyesi, Antalya Büyükşehir Belediyesinin bir şubesine dönüştürülmektedir. Şeklen orada bir belediye başkanı vardır ama kararları üzerinde büyükşehir belediyesinin müthiş bir vesayeti vardır, müthiş bir kontrol yetkisi vardır. Hâlbuki Adalet ve Kalkınma Partisinin sürekli dile getirdiği husus neydi? “Yerel yönetimleri güçlendireceğiz.” diyordu. Tam tersine, yerel yönetimler üzerinde bir baskı oluşturuluyor, yerel yönetimlerin hareket serbestisi kısıtlanıyor, merkezî idare yerele taşınmış oluyor bu hâliyle. Bu tasarı kanunlaştığı takdirde merkezdeki yönetim, yani merkezî yönetim taşraya taşınmış olacaktır. Büyükşehir belediyesi sınırları il sınırlarına kadar genişletilirse yerleşme ortadan kalkacaktır. Tasarı bunun tersini söylüyor ama gerçek budur. Yerellik nedir? Yerellik ihtiyaçların en yakın birim tarafından karşılanmasıdır, yerellik budur. Ama biz şimdi ne yapıyoruz? En uzak köydeki ihtiyaçların merkezdeki büyükşehir belediyesi tarafından karşılanacağını varsayıyoruz, mümkün değil, karşılanmaz. Başta da biz söyledik, tüm arkadaşlarımız da ifade ediyorlar, biz büyükşehir uygulamasına karşı değiliz. Gelin, büyükşehir uygulamasını tüm illere yaygınlaştıralım; gelin, tüm illerde büyükşehir uygulaması yapalım, sınırları tespit edelim. Şimdi 50 kilometrelik, zannediyorum 30 kilometrelik, 20 kilometrelik şeyler var, değil mi, öyle olması lazım. Tüm iller açısından uygulayalım bunu, büyükşehir belediyesi yapalım.

Sayın Bakan, büyükşehir belediyeleri ile yani daha doğrusu büyükşehir belediyesi kurmak yoluyla oralara, o yörelere daha çok hizmet götürüleceği varsayılıyorsa -ki muhtemelen öyle varsayıyorsunuz- gelin, tüm illerde kuralım, öbür iller üvey evlat olmasın, yazık değil mi öbür illere? Yani Zonguldak niye öyle olsun, Ordu niye öyle olsun; yazık değil mi? Gelin, mesafe ölçütüne, oradaki coğrafik konumlara, yerleşim yerlerinin birbirine yakınlığına uzaklığına, daha doğrusu 5216 sayılı Yasa’da belirtilen kriterlere uygun bir şekilde her tarafı büyükşehir belediyesi yapalım; gelin, yapalım. Niye ülkenin bir tarafında farklı bir yönetim, bir tarafında farklı bir yönetim uygulayalım? Niye en uçtaki köyün sorumluluğunu merkezdeki büyükşehir verelim? Vermeyelim. Gelin, 81 ili ele alalım, 20 kilometre diyorsanız 20 kilometre... Her ilin durumu birbirinden farklı olabilir, mesela Trabzon’u ele alın, ucuca eklenmiştir bazı ilçeler ama bazı ilçeler de dağın öbür tarafındadır. Bunların hepsini ucuca ekleyemeyiz ki; gelin, bunu değerlendirelim, tüm iller itibarıyla ele alalım, tüm illerde büyükşehir belediyesi kuralım.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ayrıca niye büyükşehir kuruluyor? Daha çok kaynak aktarmak için, yönetime insanların katılması için. Bunun tek yöntemi bu değil ki ya, gelin, çalışalım bunu hep beraber.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Çalışalım, hep beraber çalışalım.

Şimdi, demin gülmeden bahsedince, işte gülme sırası falan dendi ya, keşke tasarıları, işleri burada güle oynaya değerlendiresek. Arkadaşlar, yani biz de bu ülkede yaşıyoruz, sizler de bu ülkede yaşıyorsunuz. Amacımız ülkeye hizmet etmek. Keşke tüm görüşmeleri güle oynaya yapsak, hiçbir gerginlik çıkmasa, birbirimizi kırmamak; öyle yapalım görüşmeleri.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Keşke burada sorun olmasa, arada bir sertleşmemiz...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Bakan, siz de Sayın Başbakan gibi “Öfke hitabet sanatıdır.” demezsiniz herhâlde. O zamanı nasıl tayin edeceğiz?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Eşref saati gelecek...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Aslında o gerekmez, esas olan sorunların belli bir nezakete görüşülmesidir. Bakın, siz bizim hiçbir söylediğimizi dikkate almıyorsunuz ki. Ya şöyle bir değerlendirin arkadaşlar, bunların söylediklerinde... Bakın, muhalefete mensup Komisyon üyeleri, biz gerçekten toplantının başından bu yana izlemeye çalışıyoruz, hiç mi bizim söylediklerimizde doğru bir şey yok? Yani değerli arkadaşlar, bunu bu şekilde değerlendirin.

Şimdi, yönetim yapısı değiştirilebilir zaman zaman, yönetimde reform yapılabilir, buna biz karşı çıkmıyoruz ki ama böyle karma sistemler olmaz. Şimdi, mesela, demin benden önce konuşan Milliyetçi Hareket Partisine mensup bir arkadaşımız da söyledi, ne diyor? “Bu kanun ile tüzel kişiliği kaldırılan köylerde görev yapan geçici ve gönüllü köy korucuları hâlen görev yaptıkları yerlerde görev yapmaya devam ederler. Bunlar 1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanunu ve diğer mevzuatta kendileri için öngörülen haklardan aynı şekilde yararlanmaya devam ederler. Bu yerler için ihtiyaç olması hâlinde aynı usulle yeni görevlendirmeler yapılabilir.” Ya siz köyü ortadan kaldırılıyorsunuz...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Köy olmayan bir yerde Köy Kanunu’na göre...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Köyü ortadan kaldırılıyorsunuz, Köy Kanunu'nu orada uyguluyorsunuz. Böyle bir karma sistem olmaz.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerçekten çok garip Sayın Bakan.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Değerli arkadaşlarım, yani bir düzenleme yapılmak isteniyorsa gelin masaya yatıralım, beraber oturalım konuşalım, doğrusunu bulalım. Aynı şekilde, zannediyorum başka bir şeyde bir hüküm var.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – “Mahalle korucusu” yapınlar. Kanunla yapsanız olmaz mı?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Mahalle ve köy korucusu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Mahalle bekçisi...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, karşılıklı olarak şey yapmazsanız...

Sayın Serindağ, ben, deminki inkitadan dolayı size bir süre daha vereceğim, toparlayın lütfen.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Başkanım, ben yeni başladım zaten.

BAŞKAN – Olur mu? On dakika...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Mümkün olduğunca kısa keseceğim.

BAŞKAN – İstirham ederim, ben sizin takdirinize bırakıyorum; buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Estağfurullah.

Bizim amacımız kesinlikle gerginlik değil, bunu bilirsiniz, her şey usulüne uygun yürüsün istiyoruz biz. Bakın, burada bir hüküm var değerli arkadaşlarım, (8) inci fıkra: “213 sayılı Kanun'a göre yapılan I (a) grubu maden ihaleleri ve 5686 sayılı Kanun gereğince valiliklerce yapılan ihalelerden elde edilen gelirler, idari para cezaları ve teminat iratları büyükşehir belediyesi ve ihalenin yapıldığı bölgedeki ilçe belediyesine eşit oranda aktarılır.” Yani, insaf edin. Şimdi, ihaleyi vilayet yapıyor, valilik yapıyor, oradan elde edilen gelirleri başka bir idareye aktarıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, biz mahallî idarelerin gelir kaynaklarının artırılmasından rahatsız değiliz, gelir kaynakları artsın ama böyle bir düzenleme olmaz. Yani ihaleyi valilikler yapıyor, oradan alınacak kira bedeli başka bir idarenin bütçesine aktarılıyor. Böyle bir uygulama olmaz, yanlışlık burada. Çünkü siz ne yapıyorsunuz? Sistemi bütünüyle ele almıyorsunuz, siz ufak ufak değişikliklerle sistemi şurasından burasından kırıyorsunuz, o zaman olmuyor. Şimdi, büyük bir ihtimalle yarın diyeceksiniz ki, ben olacağı biliyorum, “Bu yeterli değil, bu böyle yürümüyor, şu şu şu değişiklikleri de yapalım.” “E, bu da olmadı, yetmedi, biraz daha, biraz daha...”

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Alıştırma, alıştıra...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Öyle yapacağımıza, gelin sistemi masaya yatıralım değerli arkadaşlarım, yatıralım. Efendim, bu konuda bilim çevrelerinin görüşlerini alalım, uygulayıcıların görüşlerini alalım, yerel yöneticilerin görüşlerini alalım, devlette hizmet yapmış kişilerin görüşlerini alalım ve ortaya şöyle dört başı mamur bir yönetim yapısı çıkaralım. Bizim üzerinde durduğumuz husus bu.

Sayın Başkan, bizim buradaki çabamızın sebebi de odur, yoksa ne sizin şahsınıza ne Sayın Bakanın şahsına yönelik herhangi bir şeyimiz olamaz zaten, böyle bir şey yok. Biz burada görüşlerimizi belki kale alınır diye, belki dinlenir diye dile getirmeye çalışıyoruz. Siz kale almazsanız bile belki milletimiz bunu değerlendirir. Bizim tüm yakınmamız bundandır, yoksa bizim başka neyimiz olabilir.

Bakın, bir örnek veriyorum, kesiyorum. Sayın Başkan, konumuzla direkt ilgisi yok ama yönetimle ilgili. Bakın, şimdi, Cumhurbaşkanlığı seçiminde yöntemi değiştirdik değil mi? Ne oluyordu? Meclis seçiyordu, şimdi halk seçiyor. Şimdi, ne gündeme geliyor, şimdi konuşulan nedir? Diyoruz ki veya diyorlar ki, siz de diyorsunuz, pek çok kişi de diyor yani “siz” derken sizin partinizi veya şeyi kastetmiyorum yani toplumda tartışılıyor: “Efendim, halk tarafından seçilen bir cumhurbaşkanının yetkileri farklı olmalı.” Şimdi, doğru, ben de katılıyorum buna. Yani halk tarafından seçilen bir cumhurbaşkanının yetkileriyle parlamenter sistemdeki bir cumhurbaşkanının yetkileri birbirinden farklıdır, öyle olmak gerekir

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Ama parlamenter sistemde cumhurbaşkanını halkın seçmesi de yanlıştır.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yanlıştır, yanlıştır.

Bizim Anayasa'mızın meri hükmüne göre geçerli olan rejim parlamenter sistemdir. Dünyada uygulanan parlamenter sistemlerde cumhurbaşkanlarının yetkileri bellidir. Hani diyorduk ki ve deniyordu ki: “Bu cumhurbaşkanının yetkileri parlamenter sisteme göre fazladır.” E, bir de, şimdi, üstüne üstlük yetkileri azaltmadan, tam tersine halk tarafından cumhurbaşkanını seçtirir olduk, bu sefer “Yetkiler az.” diyoruz. Bu, parlamenter sistem mi, değil mi? “Bu olmaz.” E, ne yapalım? O zaman farklı bir yönetim şekline

geçelim. Bu nedir? Başkanlık sistemidir. E, ne yapalım? Bazı altyapıları oluşturalım, bu böyle gidiyor. Ben diyorum ki: “Öyle yapmayalım.” Gelin, kafanızdakini açıkça söyleyin, oturalım, tartışalım, konuşalım, iyisini bulalım ve uygulamaya koyalım.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Serindağ, teşekkür ediyorum.

Elbette, Komisyon olarak da, Komisyon Başkanlık Divanı olarak da biz görüşmelerin sağlıklı bir ortamda devam etmesini, gerginlik yaratılmamasını arzu ederiz. Usul hükümlerinin bütün kurallarıyla tamamen uygulanması bizim sorumluluğumuzdadır. Ama arkadaşlarımızın usul hükümlerinin de ötesindeki beklentilerini ben karşılamak durumunda değilim. Nihayet burada bir yasama çalışması yapılıyor. Burada görüşleriniz kale alınmasa da yasama çalışması olarak tutanaklardan bütün milletimize, sizin bu konudaki taleplerinizin ulaşması gereken yerlere mutlaka ulaşıyordur ama hepsinin de yerine getirilmesi, elbette ki buradaki iradenin de kabul edeceği veya etmeyeceği bir alanla sınırlıdır, bu da bir siyaset hakkıdır, bu da çoğunluğun hakkıdır, elbette ki kanunlarla sınırlı kalmak kaydıyla. Ama “Şu görüşü illa siz kabul edeceksiniz, bu görüşü illa ben kabul edeceğim” tarzındaki bir dayatmayı, bir ısrarı ne iktidar muhalefete ne muhalefet de iktidara yöneltmemelidir. Ama burada keşke hepimizin üzerinde ortaklaşabileceği bir konuda bir çalışma sürdürülebilse. Bunun örnekleri olmuştur ama örnekleri olmuyor diye de yasama çalışmasını yürütmeyeceğiz anlamına gelmez. Elbette ki İç Tüzük’ten kaynaklanan bütün haklarınızı kullanacaksınız ama şekil şartları yerine geldikten sonra “Şu da olmadı.” tarzındaki bir talep arkadaşlarımız çalışma tarzıyla ilgilidir.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, çok güzel söylüyorsunuz efendim, tamam, etiği geçtim, elimizde İç Tüzük var, bunun kurallarına uymak zorundayız.

BAŞKAN – Elbette, zaten uymazsam hiç merak etmeyim, bana onu hatırlatırsınız.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Efendim, dakika birden beri diyoruz: “Bu tasarı Anayasa Komisyonunda görüşülmeli, Plan ve Bütçede görüşülmeli, görüşmedi ve gönderdiyse bu Komisyonun iradesiyle o Anayasa Komisyonu ve Plan ve Bütçeye gönderilebilir, buna hüküm veriyor, cevaz veriyor. İç Tüzük bu tasarıyı birisi emretti diye hadi hurra... Böyle bir şey olabilir mi?”

BAŞKAN – Şimdi, tabii, o da sizin değerlendirmenizdir. Anayasa yargısı var...

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Değerlendirmeden bahsetmiyorum efendim, bundan bahsediyorum.

BAŞKAN – Anayasa yargısı var Sayın Türkoğlu.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Yani bunları bu kadar çiğnemeye alışmayın. Yarın bir Anayasa yapabilirsiniz, o yaptığınız anayasayı da birileri çiğner. Ya, bunlar ayet değil ama bunlar uyulması gereken bir devlet nizamı, bir hukuk sistemi, hukuk devleti olmanın gereğidir bunlara uymak.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, Sayın Başkan, “Anayasa yargısı var.” diyorsunuz ya, biliyorsunuz Anayasa Mahkemesi komisyon çalışmalarını değerlendirmeye almıyor. Zaten Anayasa Mahkemesinin farklı bir çalışma düzeni olabileceğini düşünseniz, yani objektif bir karar verebileceğini düşünseniz bu tasarı şu hâliyle gelmezdi, maalesef gelmezdi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, Sayın Dinçer, buyurun efendim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, saygıdeğer milletvekilleri, Komisyonumuzun saygıdeğer bürokratları ve kıymetli konuklar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, 3’üncü madde hakkında söz almış bulunuyorum. Usul tartışmalarına bence son noktayı koyacak bir belgeyi huzurlarınıza getirdim. Biz başından itibaren bu yasa tasarısının birçok maddesinin Anayasa’ya aykırı olduğunu hep dile getirdik. Çok değil, daha otuz-kırk saniye önce Sevgili Meslektaşım Erdoğan Bey yine söyledi: “Anayasa’ya aykırı.”, Ali Bey yine söyledi “Anayasa’ya aykırı.” diye.

Şimdi, bu hengâmeli, bu dumanlı havada gözümüzden kaçan bir Anayasa Mahkemesi kararı var, şimdi açıklıyorum sizlere arkadaşlar. Yeni çıktı bu Anayasa Mahkemesi, 16 Ekimde çıktı.

BAŞKAN – Biliyorum Hocam, bugün öğrendim Hocam.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Bu, Anayasa Mahkemesi kararı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin bazı hükümlerinin iptali istemiyle açtığınız bir dava idi.

BAŞKAN – Özel idareye devirle ilgili değil mi?

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Bu davada iptal kararı vardı. Neydi bu iptal kararı? Kanun Hükümünde Kararname'nin geçici 9'uncu maddesinin 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9 ve 10 numaralı fıkralarını 6223 sayılı Kanun kapsamına olmadığından iptaline karar verdi. Bu maddelerden iki tanesi çok önemliydi Sayın Valim, Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; bunu dikkatlerinize sunuyorum. Diyor ki, ben özet olarak söylüyorum: "Sizin devrettiğiniz bu sosyal hizmetlere ait kurumların tümü devlet bütçesiyle alınmadı, oradaki tesisler. O tesislerin büyük bir çoğunluğu vatandaşın kendi bağışlarıyla yapıldı ve o kuruma yapıldı bu bağışlar." diyor. Siz bu bağışları, o kuruma yapılan bağışları kendi iradenizle kalkıp başka bir kuruma asla devredemezsiniz, devredebilmeniz için o bağış yapan kişinin onayını almak zorundasınız.

Şimdi, dönüyorum, köylerimize bakalım. 16 bin tane köyümüz, 1.600'e yakın belediyemiz kapatılıyor, tüzel kişilikleri ortadan kaldırılıyor, mülkleri hiç alışık olmadıkları, belki hiç ulaşamayacakları merkezde kurulan bir belediyeye bağlanıyor, devrediliyor. Peki, o köylerimizin içinde onlarca, yüzlerce halkın öz desteğiyle "Kendi köyüme bir hatırım olsun, kendi köyüme bir desteğim olsun." diye bağışladığı tesisler var, yaptığı birçok tesisler var... Şimdi, Anayasa hükmüne açık bir maddeyi biz bile bile tartışıyoruz, bile bile diyoruz -yine burada da çünkü aynı maddeler var- otomatik olarak diyoruz ki: "Diğer kurumlara geçer." Peki, Anayasa Mahkemesinin hem de güncel olarak verdiği bu karar karşısında bizim tutumumuz ne olacak? Biz artık bu yasayı tartışmaya devam edecek miyiz Sayın Başkanım, Sayın Bakanım? Yani Anayasa Mahkemesi artık son sözünü söyledi, hem de 12 Eylül 2010 referandumundan sonra yeniden şekillenen yargıya rağmen Anayasa Mahkemesi sizin çıkardığınız Kanun Hükümünde Kararname'nin ilgili maddesini iptal etti, Anayasa'ya aykırı buldu. Demek ki bu yapacağımız, bu çıkaracağımız yasa da başından Anayasa'ya aykırı hükümler içermektedir. Çok acele etmeyelim Sayın Başkanım, Sayın Bakanım. Gelin, bütün arkadaşlarımızın bu feryadını dikkate alın, bu yasadaki bu eksiklikleri düzeltelim, bu yasa tasarısını Anayasa Komisyonuna gönderelim, yangından mal kaçırmadan bu aksaklıkları düzeltelim. Ben iddia ediyorum, eğer bu hâliyle çıkarsa açılacak en küçük bir davada yine Anayasa Mahkemesi benzer kararı verecek - emsal karar- çünkü görüşünü değiştireceğini zannetmiyorum ve sizler çok mahcup olacaksınız. Bu Komisyondaki bizim söylediklerimiz sizlerin kulağını tekrar çınlatacak. Ben bu noktayı bu şekilde tekrar tekrar uyarıyorum, kayıtlara geçmek istiyorum.

Efendim, güncel olan bir diğer konu da: Dün gece yarısı verilen bir önergeyle Şişli'de bir budama yaptık. Şişli'nin mevcut sınırlarının yarısını demiyorum, yarısından bir fazlasını keserek Sarıyer'e bağladık. Biz geçmişini hiç düşünmedik. Bu bölge, İstanbul İl Genel Meclisinde Valilik, belediyeler, İl Genel Meclisi arasında yıllarca bir sürtüşme konusu oldu. Ayrılmak isteyenler oldu ama her seferinde orada yaşayan insanların özgür iradesi ile reddedildi, "Biz ayrılmak istemiyoruz." dendi. Peki, biz bu vatandaşın özgür iradesine niçin karşı çıkarak bir gece yarısı operasyonuyla burayı Şişli'den kopardık, Sarıyer'e bağladık?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Çatalca'ya da aynısını yaptık.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Çatalca'da yaptığımız şeylerin gerekçesi mantıklıydı. Bir hizmet alabilmek için 46 kilometre, 50 kilometre hem de üç araçla gideceği bir mesafe vardı, insaf edin. Buradaki bölünmeyle aradaki mesafe, yani Şişli Belediye hizmet binalarına olan mesafesi taş çatlasın 2 kilometre, 5 kilometre, o kadar abartmayalım hizmeti. Yani sadece yer konusundaki değişiklik önergesinin yer ile ilgili olduğuna ben inanmıyorum. Öyle bir şey olsaydı siz adliye binasına 700 metre mesafedeki bir alanı oradan koparıp 45 kilometre, 40 kilometre uzaktaki bir yere bağlamazdınız yani demek ki niyet o değil, o sadece mesafe olayı değil. Acaba bu mesafe olayı başka şeyleri taşımasın, bu mesafe olayı dışında bu bağlantı başka şeyi kapsamasın yani gizli bir niyeti olmasın. Şimdi, ne deniyor? Bugün başına da yansıdı, "Ballı börek olan yer Sarıyer'e geçti." diyor. "Rantı yüksek olan iki bölge Sarıyer'e geçti." diyor.

Arkadaşlar, birbirimizi kandırmayalım. Bu değişiklik tamamen seçim kazanmaya yönelik bir operasyondur. Operasyon şöyle işledi: Ayazağa'nın toplam nüfusu 33.545, Huzur Mahallesi'nin 9.200, Maslak'ın 1.774. Şimdi, yaklaşık 45 bin kişinin siz yerini değiştiriyorsunuz. Bu 45 bin kişinin yer değiştirmesinde tam 30 bin oy değişikliği oluyor. 30 bin oy kaymasında... Şöyle bir göz attım, "Acaba en son seçimlerde kim, ne kadar oy almış?" diye. Örnek veriyorum, Ayazağa'da AKP almış 12 bin, CHP almış 3 bin, neredeyse 4 katı. Diğer mahallelerde de değişen bir şey yok, hep aynı. Dolayısıyla bu yer kaymasıyla Sarıyer'e sizin oylarınızdan yaklaşık 22 bin tane oy kayıyor; son seçimin rakamlarını söylüyorum, 22 bin oy. Peki, Sarıyer ile Şişli arasında fark nedir? Şişli'yi de Cumhuriyet Halk Partisi değil ama sayalım, öyle diyelim sosyal demokrat oylar. Pardon, Sarıyer'le bu kayan bölge arasında...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Sarıyer'i de size verdik işte.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sarıyer Cumhuriyet Halk Partisinde olmasına rağmen, 6 bin oy farkla biz seçimi almışız. Şimdi, siz tek kalemde, bir gece yarısı operasyonuyla, bir önergeyle aşağı yukarı 22 bin oy kayması yaptırıyorsunuz bu bölgeye, dolayısıyla aradaki 6 bin oy farkının neredeyse 4 katını getirerek seçimi orada garantiliyorsunuz. Amaç budur, burada vatandaşın hizmet

alamıyor diye bir şikâyeti yoktur. Şişli Belediye Başkanını ben çok iyi tanıyorum, İstanbul'da yıllarca görev yaptım. Şişli'de hizmet alamayan hiçbir köşe yok, hiçbir vatandaş yoktur. Şişli Belediye Başkanının çalışmalarının burada hakkını yemeyelim, dünyada bilmeyen yoktur, bırakın Türkiye'yi. Şimdi, "Hizmet alamıyor mesafeden dolayı biz bu değişikliği yaptık." konusunun ciddiye alınacak bir konu olmadığını söylemek istiyorum.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – ... AK PARTİ'den de, Çatalca Cumhuriyet Halk Partisi mahallelerin katıldığını da söyle Sayın Dinçer.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Efendim, insanı amaçlarla yapılanlara saygı duyuyoruz. Hatay'daki değişiklikleri niye dikkate almadınız, hepsini reddettiniz? Demek ki amaç sadece o değil, amaç seçime yönelik bir şey. Sizin değiştirdiğiniz üç tane köyün nüfusunun çok fazla seçimi etkilemediğini de bildiğiniz için. Etkileseydi çok eminim yine onların da hiçbirine olumlu oy vermeyecektiniz.

Şimdi, ben bir konuya da tekrar açıklık getirmek istiyorum. Burada dediler ki dün televizyon programında, Milliyetçi Hareket Partisinden arkadaşlar da söyledi, "Çadır tiyatrosu oynanıyor." dendi. Evet, buradaki çalışmaları çadır tiyatrosuna benzettiler. Aslında o çadır tiyatrosunu siz bizden çok iyi biliyorsunuz, başlangıcını zaten sizler yaptınız. Yani yurt dışından davulla zurnayla getirilen teröristlerin nasıl çadır tiyatrolarında beraat ettirildiğini biz çok iyi biliyoruz. O zaman bizim yaptığımız referandumu siz çadır tiyatrosuna benzetiyorsanız, 2010'da davullu zurnalı, şölenli TOKİ'nin gözetiminde, denetiminde ve masrafları eşliğinde yaptığınız o propagandalar ne idi referandum için? Referandum yaptınız, referandumda halkın son sözü söyleyeceğini, halkın sözünün artık son söz olduğunu siz kendiniz ilan ettiniz. O zaman yaptığınız referandumlar, peki, hepsi çadır tiyatrosu muydu? Ben sormak istiyorum Sevgili Başkanımıza, Sevgili Bakanımıza: "Bunların hepsi çadır tiyatrosu muydu, bize bir oyun muydu?" Sadece Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunu ele geçirmek için oynanan bir oyun muydu, öyle mi kabul etmemiz gerekir? Bu, acaba bir olayın itirafı mıdır Sayın Başkanım? Bu tür cümlelerin hele hele yetkili kişilerin ağızından çıkması çok ayıptır, yanlışır, ben kınıyorum, halkın oyuna saygı duymamaktır. Bizim yaptığımız o hareket halkın görüşünün alınmasıdır. Bunu bizim değil sizin yapmanız lazımdı. Cesaretiniz varsa, vakit geçmemiş yine yapın, sandıkları koyun, halkımız ne diyor acaba? 16 bin köyü kapatıyorsunuz, 1.600 belediyeyi kapatıyorsunuz. Cesaretiniz varsa buyurun koyun, halk ne derse saygı duyalım, hep beraber önünde eğilelim halkın iradesinin. Ama yapmıyorsunuz. Siz yaptığınız zaman çadır tiyatrosu olmuyor, referandum, biz yapınca çadır tiyatrosu oluyor. Bu, çok ayıp bir cümle, yakıştıramıyorum doğrusu.

Şimdi gelelim yine Şişli'yle ilgili bir konuya. Halk söylüyor–yani bir iddia olamaz, bilemiyorum ama- bu bölgede çok önemli projelerin olduğunu. Amerika'nın "Manhattan" denilen bir bölgesi var, ben görmedim ama basında çok izliyoruz. Burası da bizim İstanbul'un Manhattan'ı, hatta isim de koymuşlar "Mashattan" denilen orada binalar var, apartmanlar var, gökdelenler var ve yeni yeni projeler var. Özellikle tarihimizdeki önemli günleri dikkate alan, işte 1500'lü, 1453'lü bilmem neli projeler var. Bu projeler acaba "Şişli Belediyesinden onay almaz, biz nasıl olsa planımızı yaptık, Sarıyer'i alacağız ve Sarıyer'e devredersek bu projeler daha rahat geçer." diye mi düşünüldü, insan düşünmeden de edemiyor. Demek ki bunun altında başka rant hesapları da var. Evet, bu konuyu da geçiyorum.

Şimdi kanunla ilgili maddelere geçiyorum. Tasarının 2'nci fıkrasında geniş bir tanımlama yapılmış. Bu tanımlamada diyor ki: "Mevzuatla il özel idarelerine yapılan atıflar bu Kanun kapsamında tüzel kişiliği kaldırılan özel idareleri için ilgisine göre bakanlıklara, bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşlarıyla bunların taşra teşkilatına, Hazineye, valiliklere, büyükşehir..." Yani öyle bir yazmış ki gelen her şeyi torbaya atmış. Hani bu ilkokulda, ortaokulda bize çok anlatırlardı bu fıkrayı. Özellikle kompozisyon dersinde noktalama işaretlerine çocuklar, biz de dâhil hepimiz çok dikkat edemiyoruz, bazen aceleyle, bazen dikkatsizlikle. Hep zayıf alan bir öğrenci en sonunda bakıyor ki bilmiyor bu işi, hoca da çok sıkı, sınıfta bırakacak, kompozisyonu veya aklından geçenleri yazdıktan sonra nokta, virgöl, soru işareti her şeyi alt alta diziyor, "Hadi hepiniz marş marş yerlerinize." diyor. Yani nokta ve virgöl nereye konulacak bilmiyor onu -"noktalama işaretleri" diyelim buna- en sonunda not yazıyor: "Hadi nokta, virgöl, soru işaretleri hepiniz yerlerinize." diyor. Böyle bir notla yazılı kâğıdını teslim ediyor. Şimdi, biz bu kanunda da bunu yapmışız değerli arkadaşlar. Bölüm yapmamışız, hangi mallar nereye, hangi işler nereye devredilecek yapmamışız, sadece 3'üncü maddenin 2'nci fıkrasına bir ibare eklemiştir, "herkes yerine" diyor, "İlgilisine göre gider." Kim ilgilisi? Belki aynı konuda iki tane kurumu ilgilendiren yerler olacak, konular olacak bunlar ileride...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Mahkemelerde...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Evet, mahkemelerden sorumlu olan yerler olacak. İşte Anayasa Mahkemesinin verdiği bu kararlar var, bunlar ne olacak? Bunlar "Marş marş yerlerine." diyecekler herhâlde, tek kelimeyle hepsi gidip yerini bulacak.

Neticede kanunla yapılması gereken birçok olay bir tek hükümlerle yerine getirilmiş olacak. Bu konuda da yanlışlıklar var değerli arkadaşlar. Kolay bir şey değil, bunları da düzeltmemiz gerekiyor.

Yine, bu kanunun bir maddesinde projelerin yapılması konusu var. Peki, ben size soruyorum. Daha üç yıldır Büyükşehir Belediyesiince İstanbul Ataşehir ilçesinin 1/5.000'lik imar planı yapılmadı. Ataşehir Belediye Başkanı daha henüz Belediye Başkanıyla görüşme fırsatı bulmuyor, "İşlerim yoğun, çok yoğun." diyor. Siz, şimdi, 16 bin tane köyün, 1.600 tane belediyenin vatandaşlarını bir yere bağlıyorsunuz, bir şehre, 29 büyükşehir ve bunlar gidecekler hepsi belediye başkanıyla görüşecekler, dertlerini anlatacaklar, sorunlarını çözecekler. Hayalden de öte. Ama inşallah sizin çok yaptığınız "Hayalden, gerçek oldu." dediğiniz, bu da gerçek olur, hizmet alır.

Şimdi, bu kadar köyde, 16 bin tane köyde siz nasıl mevzi imar planı yapacaksınız? Nasıl bu köylerde inşaat projeleri yapacaksınız? Çocuk mu kandırıyorsunuz? Yani bu kadar köyde belediyeler... "Belediyesince proje yapılır." diyor, birisi bana bunu anlatsın bakalım. Nasıl yapacak? Yani henüz daha İstanbul'un hem de en önemli ilçelerinden biri, finans merkezi olmaya aday bir ilçenin imar planını yapamayan belediye Van'ın Erciş yahut da Urfa'nın Viranşehir kazasının bilmem ne köyünde plan yapacak köylülere, insanlar gidip ev yapacaklar! Köylülere sadece hayal satıyorsunuz, hayal, başka bir şey yok.

Bir diğer konu köy korucularının durumu. Şimdi, jandarmanın sıfatı belirlenmemiş. Hadi jandarmayla polis bölgelerini ayıran bir protokol var biliyorsunuz. Protokol gereği 1960'lı, 70'li yıllarda çıkmış... Hadi vali beyin görevi, vali bey bu protokolü geçici olarak versin ama bir protokolle kendi varlığı ortadan kalkan, görev sahası ortadan kalkan bir jandarmanın o bölgede nasıl görev yapacağını ben sizlerin takdirini bırakıyorum. Ayrıca köy korucularının durumu da aynı. Bu konu bir statüye bağlanmalı ama bu bir bakanlığın veya bir genel müdürlüğün talimatı, emriyle değil, mutlaka özel bir yasayla düzenlenmelidir.

Yine çok çeşitli bakanlıklar var. Bu bakanlıklar yarın iş ve görev taksimatında çok sıkıntılı şeye yol açacak, bölüşmede. Nitekim Ulaştırma Bakanlığının bir görevine biz kalkıyoruz, "Haberleşme altyapısı tesisleri kurar." diyoruz ve "işletir" diye de bir kelime eklenmiş. Yani şükür alt komisyonda bu çıktı ama sadece yapımı devam ediyor. Peki, "Haberleşme tesisleri kurar ve işletir." dediğimiz belediyelere bir bakalım. Kayseri için bir şey olmayabilir, Trabzon için de sorun olmayabilir. Ama bugün bölücü terör örgütünün hâkimiyeti ve halk üzerinde kurduğu baskının olduğu bölgeler var, bunu kabul etmek lazım. Yani bölücü terör olayı var Türkiye'de. Kalkalım -ismini vermeyeyim belediyeni- bir belediye çıktı, "Ben haberleşme altyapı tesisi kuracağım." dedi. Öyle bir tesis kurdu ki ufak bir şifreyle PKK terör örgütünün o dağlarda çok rahat haberleşmesini sağlayacak bir tesisi kurdu. Ne yapacaksınız? Yani belediyelere siz niye altyapı tesisi kurduruyorsunuz? Ulaştırma Bakanımız zayıf mı, gücü mü yok? Ulaştırma Bakanına metro yaptırıyorsunuz, belediye başkanlarına haberleşme tesisi kuruyorsunuz. Bizim Bakanlığımız var, Ulaştırma Bakanlığı adı üstünde "Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı". Yani siz niye bu pozisyon değişikliğini yapıyorsunuz, anlamak mümkün değil. Belediye kendi arasında haberleşecekmiş. E, var zaten haberleşme kaynakları. Kısa dalga telsizler var, kendi haberleşmesini sağlıyor, GSM operatörleri var, onlar üzerinden özel hatlar çekerek sağlanıyor, İnternetin gitmediği bölge yoktur. Yani bu haberleşme tesislerinin kurulmasını benim hâlâ daha aklım almıyor. Burada gizli bir gayenin olduğunu da vurgulamak istiyorum, tarihe not düşmek istiyorum. Belediyeler şunu yapsınlar: Kaymakamlığımızda, valiliğimizde çok sıkıntı çektik. Baz istasyonlarının kurulma yerleriyle ilgili çok sıkıntı çektik. Doğrudur, en çok sıkıntıyı mülki idare amirleri çekiyor. Haberleşmek isteyen vatandaşlar var, "Telefonumuz çekmiyor." diyorlar. Baz istasyonları kurulması için bazen biz öncülük ediyoruz, bazen kendiliğinden gelip kuruyorlar. Ardından hemen orada oturanlar "Sağlığa zararlıdır bunu sökün..." Türkiye bu konuyu henüz çözemedi, genelgelerle çözülmüyor. Koyalım, koyalım... "Baz istasyonlarının kurulacağı yerleri tespitte belediye başkanları yetkilidir." diyelim, bu sorunu kökünden çözelim, bitsin bu iş. Ama haberleşme tesislerini niye kuruyoruz, birisi bana izah etsin, bu Komisyona izah etsin, ben hâlâ daha bunun izaha muhtaç olduğunu düşünüyorum. Maden ruhsatları ve taş ocağı ruhsatlarıyla ilgili burada tabii çok fazla açıklık yok, "Valilikçe verilir." diyor. Valiliğin hangi birimi kaldı ki nereden verecek? Eskiden özel idare vardı, encümeni vardı, gidiyorduk, araştırma yapıyordu, karar veriyordu, tartışıyordu, şimdi valinin emrinde bir kâtip var, yazı işleri müdürü kaldı.

BAŞKAN – Sayın Dinçer, toparlıyoruz değil mi efendim?

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Toparlıyoruz, az kaldı Sayın Başkanım.

Ben yani dikkat ederseniz teknik konularda konuşuyorum Sayın Başkanım. Ben siyasi bir eleştiriyi sadece Sarıyer'le ilgili yaptım, onun dışında teknik konuşuyorum ve faydalı olduğuna inanıyorum, dikkate alınması gerektiğine inanıyorum. İş yeri ruhsatlarının verilmesiyle ilgili diğer hükümler geçerli olacak mı? Valiliklerce verilirken hangi kriterler dikkate alınacak, Maden Kanunu'yla ilgili bölümü mü, yoksa biliyorsunuz özel idarenin ruhsat verirken uyguladığı hükümler var, onlar yürürlükte midir?

Taşocakları Nizamnamesi'nde olduğu gibi. Kalktı yürürlükten ama şimdi özel idareler veriyor. Neler uygulanacak, onların ben açıklığa kavuşturulmasını öneriyorum.

Elde edilen gelirlerin altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere ilgili belediyelere dağıtılmasıyla ilgili bir hüküm var yine bu maddede. Dikkat ediniz elde edilen gelirler, taş ocakları, madenlerden elde edilecek gelirler. İlgili belediyelere aktardık, belediye başkanı aldı bu parayı "Burada halkım çok güzel bir kapalı yüzme havuzu istiyor, ben yüzme havuzu yapıyorum." dedi. Saygı duyuyorum, ihtiyaç vardır, belediye hudutlarında kapalı yüzme havuzu yaptı. Orada oturan insanlar tenis kortu yapılmasını istedi, belediye de uygun gördü, belediye medisi tenis kortu yapıyor. Peki, ama maden nerede? Maden Antalya Elmalı'da olduğu gibi, işte insanların kutsal saydığı mekânlarda da olabiliyor. Maden nerede? Bergama'da olduğu gibi doğanın ortasında da olabiliyor, Kaz Dağları'nda da olabiliyor. Peki, onun bütün yükünü çeken köylülere bu gelecek hesaplardan, daha doğrusu gelirlerden niye "aktarılacak" diye bir hüküm konmuyor? Köy hudutları dâhilinde işletilecek maden ocaklarında o köylere de pay verilir yani olay şu: Bütün yükünü köylüler çekecek, bütün cefasını köylüler çekecek ama belediye başkanının takdirine, o parayı aldığı zaman istediği yere belediye başkanı harcayabilecek. Ben yani o köyün olduğu mahalle olarak artık... Köy kalmadığı için...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) - Maden tüzel kişiliği de olmadığı için, o parayı aktaracak değil.

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Aktarma değil, hizmet olarak aktarsın yeter, "Hizmet olarak aktarır." desin yani.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) - Başkanın vicdanına.

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Hayır ama sadece Hazine'den giden gelirlerden soruluyor. Yani bu madenlerle ilgili, Sayın Bakanım, özel bir hüküm koyalım. Yani "madenlerle ilgili para aktarılır" diye bir hüküm yoktur, diğer gelirler var ama madenlerle yoktur. Ben spesifik olarak bunu söylüyorum. Köylülerin, taş ocağı, kum ocağı gibi yerlerde köylere, mahallelerine para bıraktırmadığınız anda büyük sıkıntılar yaşarsınız.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) - Siz farklı bir metinden mi çalıştınız?

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Hayır efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) - "Madenin bulunduğu bölge ile sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere..." Türkçe yazıyor burada.

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Evet, "Belediye hesaplarına aktarılır." diyor.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) - Yani bunlar kullanılmak üzere...

CELAL DİNÇER (İstanbul) - "Diğer cezalardan elde edilecek gelirler de eşit olarak belediyelere aktarılır." diyor.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) - Oradaki altyapıya aktarılma şartı var.

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Benim demek istediğim, o bölgelere, çıktığı bölgeye aktarılması.

Peki, saygı duyuyoruz, eğer o bölgeye aktarılıyorsa saygı duyuyoruz.

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Hangi para nereye harcanacak, onu takip edebiliyor muyuz?

BAŞKAN - Evet, Sayın Dinçer, lütfen...

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Sayın Bakan, ben son olarak... Bu kanun büyük eksiklikler, bu kanun büyük aksaklıklar getirecektir. Bu kanunun uygulanmasında çok büyük güçlükler çekilecektir. Ben size tekrar son cümle olarak söylüyorum: Bu kanundaki bu aksaklıkları, iyi niyetle bizler de hep birlikte destek olalım, iyi niyetle bunları açıklığa kavuşturalım; aksi takdirde, ileride çok yoruma muhtaç, ileride çok büyük sıkıntılara yol açacak bir kanun olacaktır.

Hepinize tekrar teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Dinçer, teşekkür ediyoruz efendim.

Sayın Havutça... Ama müsaade eder misiniz Sayın Aslanoğlu da şahsı adına bir söz istemişti?

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) - Tabii tabii.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkanım, Saygıdeğer Divan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyelerim, değerli milletvekillerim; hepinize saygılar sunuyorum.

Bir kere, arkadaşlarımla söz hakkını aldıysam özür diliyorum. Çok özür diliyorum, iki dakika...

Sayın Başkanım, ben bir taraftan bir teşekkür etmeye geldim ama üzülüm. Ben size teşekkür etmeye geldim.

Ben, dün çok spesifik bir sorunu sizlere anlattım ama bugün burada Sayın Valim konuşurken Sayın Bürge'nin... Yani Çatalca'nın da siyasi malzeme yapılmasına çok üzülüyorum. Ben bir durumu tespit ettim, size aktardım. Ben burada tüm partilerdeki

arkadaşlarıma teşekkür ediyorum, Sayın Bakana teşekkür ediyorum. Yani durum tespitini uygun gördünüz ve Çatalca konusunu çözdünüz. Teşekkür ediyorum tüm arkadaşlarıma, imza koyan, kim imza koyduysa... Yani çünkü gerçek bir durumdu beş yüz yıllık bir nakkaş, beş yüz yıllık bir köy, Selanik göçmeni, kültürü oraya bağlı, hep hayalindeki bir şeydi, bu insanlar bugün duymuşlar ve bayram ediyorlar. Ben teşekkür etmeye geldim Sayın Başkanım, zatinalinize ve tüm arkadaşlara ama ne olursunuz Çatalca'yı siyaset alanında kullanmayalım. O gerçek bir durumun tespitiydi, tüm arkadaşlarım destek verdi, teşekkür ediyorum. Tüm arkadaşlarımla destek verdiği bir olayı da artık bir daha burada "şunu yaptık, bunu yaptık" diye kullanmayalım.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım; ben çok iyi bir dilenciydim, hâlâ dileniyorum. Dilenerek 25 tane okul yaptım daha önceki ilimde, 10 sağlık ocağı, yollar, köprüler, işte kanalizasyonlar, aklına ne gelirse, İstanbul'dan dilenip yaptırdım. Şimdi benim beldelerde yaptırdığım örneğin kültür evleri var, cenaze evleri var, işte birtakım binalar var. Bunları ben Almanya'dan, İstanbul'dan dilenerek götürdüm o beldenin halkına hizmet için... Örneğin bir kat cenaze evi, bir kat mescit, bir kat cemevi, aynen böyle olan yer de Sayın Valim. Yarın burası bir belediyeye geçecek. Ben o zaman hakkımın iadesini istiyorum. Bu benim hakkım, bu oraya destek verenlerin hakkı. Gelen bir belediye başkanı -çünkü halk böyle istedi, öyle kullanmak istedi, öyle kullanacak- o kullanım amacının dışında eğer bir hizmet binası yaparsa hepimiz çok üzülürüz. Bu nedenle, özellikle halk tarafından yapılan -Sayın Valimin demin ilettiği konu- başıyla yapılan ve belediyelere teslim edilen yerlerde bu binaların mevcut kullanım amacı dışında kullanılmaması gerektiği yönünde mutlaka bir şerh koymamız lazım. Yoksa ben paramı istiyorum, devletten isterim, dava açarım Sayın Bakanım.

Bir başka konu: Sayın Başkanım, hemen iki dakikada bitiriyorum. Yine size arz ediyorum, hepimize arkadaşlar, aynen yine bir gerçeği söylemek istiyorum, Hadımköy. Sayın Bakan, Hadımköy İstanbul'un en önemli sanayi merkezlerinden bir tanesi. Sayın Valim bilir Hadımköy'ü çünkü o yöreyi bilir, Hadımköy'de gündüz yaklaşık 500 bin insan çalışıyor. Benim aldığım bilgiler, günlük gelip gideni. Önemli bir sanayi merkezi. "Hadımköy'de yaşayanlar" demiyorum Sayın Valim, "yaşayanlar" demiyorum. Benim aldığım bilgi bu kadar ama siz "300 bin" dersiniz onu da bilmiyorum. Yani bana söylenen, Hadımköy'deki iki muhtarımın söylediği. Bir şekilde burası önemli bir sanayi kenti, sanayi merkezi. Özellikle Beylikdüzü, Arnavutköy ve Çatalca arasındaki bir bölge. Ben bu bölgenin... Şu anda Arnavutköy'e bağlı ama bu bölge hakikaten üretken bir bölge. Ben sizin takdirinize sunuyorum. Ben ilçe yapılması konusunda çok ısrar etmiyorum ama başka ne yapılabilir? Çünkü fiziki olarak Arnavutköy'e çok uzak. Yani mali müşavirleridir, her gün git gel, her gün... Yani Arnavutköy'deki tüm, onun eğer, takdir sizin, ilçe olanağı varsa minnet duyarım ama bu olanak yoksa da başka bir formül bulmak bizim görevimiz. Yani örneğin, tekrar onu da... Çatalca'ya 12 kilometredir. Takdir Komisyonumuzundur ama bir gerçeği daha size vurgulamak isterim. Önemli bir merkezdir, çok önemli görev üstlenmektedir, oradaki, İstanbul'daki endüstrinin önemli merkezlerinden bir tanesidir. Ben, Komisyonumuzun takdirine arz ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aslıanoğlu, biz de teşekkür ediyoruz.

Efendim, Sayın Erdoğan sıradaydı, Sayın Durmaz'a sırasını verdi.

Sayın Durmaz, buyurun.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Sayın Başkanım, sıraya aldınız mı?

BAŞKAN – Sizi ben yazdım Hocam, hemen Sayın Kesimoğlu'ndan sizi yazdım.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Efendim, Mevlüt Bey'e verdik sramızı ama geçti mi?

BAŞKAN – Hayır, pardon...

Özür diliyorum Sayın Durmaz, ben Sayın Havutça'ya...

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Başkanım, eğer...

BAŞKAN – Yok, ben özür dilerim, size söz verdiğimi atladım Sayın Havutça.

Sayın Havutça, buyurun efendim.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, efendim, şimdi, sendikalarımız, siyasi partilerimiz 2911 sayılı Yasa'nın istisnası kapsamında görev alanlarıyla ilgili çalışmalar yapıyorlar. Şimdi, son dönemde Türkiye'de kamu adına görev yapan sendikalarımız bir basın toplantısı yapacaklar ya da bir yürüyüşe katılıyorlar, hemen haklarında 2911'den, yani oraya örneğin, bir milletvekili arkadaşımız o eyleme destek vermeye gidiyor, yanında fotoğrafı çekiliyor sendika başkanının ve bu bağlamda arkadaşlarımızın ceza alması sağlanıyor. İşte Balıkesir'den son olarak öğrencilerin bu YÖK Yasası ile ilgili uygulamaları protesto etme yürüyüşünde iki sendika başkanı arkadaşımızın orada fotoğrafları çekiliyor ve arkadaşlarımız bundan ceza alıyorlar. Şimdi, Türkiye demokratik bir ülke mi? Türkiye insan haklarına saygılı, özgürlükçü,

çoğulcu, demokratik bir ülke olma iddiasında bir ülke mi yoksa Türkiye bir polis devleti mi, Türkiye bir diktatör devlet mi? Bakın, bugünkü gazetelerde var yine. Zamları protesto ettiği için kurbanlık koyun gibi Samsun'da neredeyse kafasına dayamışlar, bugünkü gazetelerin manşetinde, polis neredeyse yerde yatan vatandaşın kafasını kesecek. Bu nasıl bir ülkedir? Ne hâle geldik biz? Yani insanlar haklarını, işçiler haklarını, memurlar haklarını ararken Kızılay Meydanı'nda ellerinde sopa yok, ellerinde silah yok, sadece haklarını ararken bu insanlara bu şekilde muamele yapılmasını siz nasıl görmüyorsunuz ya da görüyorsunuz da hangi işlemi yapıyorsunuz Sayın Bakan?

Şimdi, Türkiye'de yargının üzerinde ne kadar ağır baskılar olduğunu biliyoruz. Silivri'de Ergenekon mahkemelerinde milletvekili arkadaşlarımız haklarında hiçbir mahkûmiyet olmadığı hâlde, Parlamentodan çıkan yargı paketiyle çocuklara tecavüz edenler çıktı, PKK'lı katiller çıktı ama milletvekili arkadaşlarımız hâlâ tutuklu. Biz demokratik bir ülkede mi yaşıyoruz yoksa yargıyı bir sopa gibi kullanan bir Türkiye'de mi yaşıyoruz? Yani bunların sorgulanması gerekiyor. Bu nasıl bir uygulamadır? Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak Anayasa'mızın 2'nci maddesinde Türkiye devleti Atatürk milliyetçiliğine bağlı, insan haklarına saygılı, demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletidir ve hukuk devletinin en önemli özelliği de yargının bağımsız olmasıdır ve bağımsız yargı da başta savunmanın, iddianın ve yargının özgürce karar alabilmesidir. Bugün maalesef, Türkiye'nin, halkın oylarıyla seçilmiş ve "millî iradesi" dediğimiz milletvekili arkadaşlarımız bugün Silivri'de toplama kampında, orada ne olacağı meçhul bir sürece terk edildi. Şimdi, yargı reformu paketiyle Türkiye'de neyi getirdik? Hangi özgürlükleri getirdik? Avrupa Birliği'nin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği o kararlara uygun bir süreç Türkiye'de uygulanabiliyor mu? Maalesef uygulanmadı. Bugün, hak ihlalleri... Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Türkiye, Rusya'yla birlikte en fazla tazminat ödeyen ülke. Bununla ilgili ne yapıyoruz?

Sayın Bakan, Türkiye'nin bugün Avrupa Birliği kriterleri olarak kabul ettiği insan hakları ve özgürlükleri kriterlerine uymadığı maalesef 2012 Avrupa Birliği İlerleme Raporu'nda da var. Türkiye bunu hak etmiyor.

Son olarak da: Dün burada arkadaşlarımız ifade etti. Evladının cenaze merasimine katılan bir profesör arkadaşımız maalesef kendi evinde bile yatamadı. Bu nasıl bir Türkiye'dir? Yani gerçekten özgürlükçü, demokratik, laik bir demokrasiye doğru mu gidiyoruz yoksa tek adam diktatörlüğüne doğru mu Türkiye gidiyor? Yani her şeye karar veren bir Başbakan ve ona uygun karar alan Türkiye Büyük Millet Meclisi, yürütme ve yargı. Türkiye'nin manzarası maalesef bu hâle geldi. Yani artık bunun her yerde sorgulanması gerekiyor. Türkiye nereye gidiyor?

İşte gelinen noktada, bakın, beş günden beri tartıştığımız, bir gecede özel idarelerin yüzde 36'sını, belde belediyelerinin yüzde 53'ünü, köylerin yüzde 47'sini yok eden bir düzenlemeyle karşı karşıyayız ama işte Anayasa'nın 127'nci maddesinde bakın, aynen okuyorum: "Mahallî idareler il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere..." Mahallî müşterek, değerli arkadaşlarım. Şimdi, Balıkesir Bandırma 34 kilometre mesafedeki bir köyün mahallî müşterek ihtiyaçları nelerdir? Bandırma Cumhuriyet Mahallesi'ndeki, merkezdeki mahallenin ihtiyaçlarıyla o köylerin müşterek ihtiyaçları benzeşebilir mi Sayın Bakan, böyle bir şey olabilir mi? O köydeki mahallî müşterek ihtiyaçları bellidir o insanların; tarlasıdır, merasıdır, hayvanıdır, damıdır, evinin ruhsatıdır, bahçesidir, tarlasını sulamasıdır, mallarının güvenliğidir, bunun mahallî müşterek ihtiyacı budur. Anayasa'nın tanımında da bu böyle. Peki, ne diyor Anayasa 127 ikinci fıkra: "Mahallî idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir." Yerinden yönetim nedir peki? Size aynen örnek veriyorum: Balıkesir Bandırma Misakça köyündeki, o köydeki yerinden yönetim ilkesi ne demektir? O köy halkının seçtiği, karar organlarını seçtiği, o karar organlarının karar aldığı, yani köy ihtiyar heyeti, köy muhtarı ve ona ilişkin mahallî müşterek ihtiyaçları karşılamak üzere bir bütçesiyle, oluşturduğu bütçeyle o halkın ihtiyaçlarını karşılamaktır, budur. Şimdi, beş günden beri tüm arkadaşlarımız bağırıyor bağırıyor bunun Anayasa'nın 127'nci maddesine aykırı olduğunu, yerinden yönetim ilkesine uymadığını söylüyor ama maalesef Hükümetimiz bu tasarıda ısrar ediyor. Biz tabii, yapılan uygulamalarda bu halkın iradesini yok sayan, kapatılacak 1.580 küsür belediyenin halkının iradesini yok sayan bu anlayışın demokrasiye uygun olmadığını hepimiz görüyoruz. İşte hafta sonunda biz Cumhuriyet Halk Partisi belediyeleri olarak referandum yaptık, sonuçlarını ben burada zapta geçirdim. Bu hafta da CHP'li olmayan diğer beldelerimizle referandum yapacağız. Oradaki halk da büyük bir çoğunlukla "Bize neden sorulmuyor?" diye ifade ediyor. Yani gelin birlikte, bu tasarı geri çekilerek tüm partilerimizin oluşturacağı bir komisyonla bunları ortak bir akılla değerlendirmemizi yürekte temenni ediyorum.

Bakın, ülke genelinde 52.893 muhtar var. Bunların 36.352'sinin aktif çalıştığı biliniyor. Türkiye'deki muhtarların 34.120'si köy muhtarı, 18.773 tanesi de mahalle muhtarı. Sadece Balıkesir'de bizim 892 köy, 291 mahalle muhtarı var. Bu köy muhtarlarımız bırakın köy tüzel kişiliğinin yok olmasını; tam aksine, haklarının düzenlenmesini talep ediyor. Yani bu insanlar köye hizmet ediyor, özlük hakları yok, 250-300 küsür liralık küçük bir, cüzi bir para alıyor ve parayla geçimlerini sağlamaya çalışıyor.

Yine yüz kırk sekiz yıllık bir birikim, bir gelenek bir anda yok ediliyor. İl genel meclisleri kapanıyor. Yani tasarıya göre 29 il özel idaresi kapanacak, il özel idarelerinin kapanmasıyla bir anda yüz kırk sekiz yıllık bir birikim yok olacak. Bunun yerine, ilgili bakanlıklara, yerinden yönetim ilkesinin tam tersi merkezî bir anlayışa doğru kayıyor yatırımlar. İl genel meclislerinin sadece Balıkesir örneğinde, Balıkesir İl Genel Meclisi 65 milyon bir bütçeyle idare ediliyor. Bu bütçeyi ilçelerine paylaştırıyor, köylerine paylaştırıyor ve ilçelerden seçilerek gelen arkadaşlarımız o karar organlarında yer alıyor. Şimdi gelinen noktada, siz bunu da yok ediyorsunuz.

Böyle bir anlayışın yerinden yönetime, demokrasiye ve katılımcılık ilkesine aykırı olduğunu hepimiz biliyoruz. Dileğimiz odur ki kapatılacak belde belediye başkanlarından AKP'li başkanlarımız da gereken tepkiyi verirler, korkudan sıyrılırlar, seslerini yükseltirler ve bizim, muhalefetin haklı sesine onlar da ortak olurlar, sizler de ortak olursunuz ve bu adımı, bu tasarıyı geri çekeriz diyorum, hepinize tekrar teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Havutça, biz de teşekkür ediyoruz efendim.

Sayın Durmaz, buyurun efendim, Sayın Erdoğan'ın sırasına.

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; konuşmaya başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, günlerdir ülkemizin kaderini, geleceğini derinden etkileyecek bir yasayı tartışıyor ve görüşüyoruz. Muhalefet sözcüleri çok haklı ve yerinde tespitlerle bu yasaya karşı çıkma sebeplerini canhıraş bir şekilde izah ediyorlar ancak şu ana kadar hiçbir esneme dahi göstermeyerek muhalefeti dinlemediğinizi, dikkate almadığınızı görüyoruz.

Sayın Bakan, Sayın Başkan; bu tasarinın kendi partinizden pek çok arkadaşınızın da içine sinmediğini biliyoruz. Özel sohbetlerde bize bu endişelerini izah ediyorlar. Kendi arkadaşlarınız mutlaka size de bu düşüncelerini ifade ediyorlardır.

Sayın Başkan, bu tasarıya kendi arkadaşlarınız karşı, sivil toplum kuruluşları karşı, mimar mühendis odaları karşı, muhtarlar karşı, il genel meclisi üyeleri karşı, konunun Türkiye'deki en önemli uzmanları, üniversite hocaları karşı, bilim adamları karşı, partinize destek veren, bu konularda uzman olan ve çok ciddi deneyimleri olan, örneğin, eski bakan ve belediye başkanı Mehmet Keçeciler karşı, eski belediye başkanlarından ve mevcut Büyükşehir Belediye Kanunu'nun mimarlarından birisi olan Burhan Özfatura karşı, mevcut Büyükşehir Belediye Kanunu'nun asıl mimarı eski bakan ve müsteşar Sayın Hasan Celal Güzel karşı. Yine partinize destek veren yazarlardan sayın Ahmet Taşgetiren Bugün gazetesinde ne yazmış, şöyle kısaca değerli heyete arz etmek isterim: "Neden tüm Türkiye için değil? Şöyle düşünürsünüz: Yerinden yönetim acil, kaçınılmaz bir ihtiyaç olsa Türkiye'nin her bölgesi için acil ihtiyaç olur ve bu yönüyle tartışılır. Ama bu ihtiyaç bir süredir bayrak, dil, marş, poliseye güç vesaire boyutlarıyla ısrarla gündemde tutulan 'Kürt coğrafyası' ifadesi etrafında dillendirilirse, hadise Türkiye ölçeğinde bir ihtiyaç olmaktan çıkıyor başka bir projenin parçası olarak okunmaya başlanıyor. Kürt coğrafyası özerk bölge olsun, orada da PKK-KCK'nın iktidarı olsun ve sonraki safha: Öcalan'ın, dört ülkede yaşayan Kürtler'in oluşturduğu Büyük Kürt Federasyonu. Bu taslağın, 31/12/2010 tarihinde Diyarbakır'da, Demokratik Toplum Kongresinde ilan edilen 'Demokratik Özerklik Taslağı' ile bire bir örtüştüğü muhakkak. Şimdi gelim, 'yeni plan'daki 'yerel yönetimlerin güçlendirilmesi' projesinin Kürt sorunu ile bağlantılı olarak devreye sokuluşuna. Acaba Hükümet neden bu alakayı kurmuş olabilir? Mesela, Hükümete göre, yerel yönetimleri güçlendirmenin, İstanbul için anlamı ile Diyarbakır için anlamı birbirinden farklı değilse neden tüm Türkiye için bir yerel yönetim reformu hamlesi yapılmıyor da Kürt sorunu ekseninde konu gündeme geliyor? Cevabını birlikte arayalım." demiş. Yine Yeni Akit Gazetesi Ankara Temsilcisi Yener Dönmez: "Öncelikle bu tasarıyla büyükşehir değil, bölgesel yönetim merkezleri kuruluyor âdeta. Bu sınırların tüm il sınırlarını kapsamıyla birlikte büyükşehir belediyelerinin yerel yönetim niteliğini kaybetmesi söz konusu. Büyükşehir belediyelerinin sayısını artırmak ve görev alanlarını il sınırına çıkarmak yerel yönetimleri güçlendirmek değil, organları seçimle gelen bölgesel yönetimler kurmaktır. Yerel yönetim düzeyinde ortaya çıkan bu yapılanma bölgesel otonominin önünü açar." diyor. Şimdi, buna benzer örnekleri çoğaltmak mümkün. Kapanan belde halkı bütünüyle karşı bu yasaya, partili belediye başkanlarınız karşı, bizi arayan teşkilatınız mensupları buna karşı, hülasa herkes karşı. Bu yasayı içine sindiremedikleri her hâlden belli olan AKP'li Komisyon üyeleri ve Sayın Bakan, Sayın Başkanım da bize göre sanki kerhen destekliyorlar. "Peki, kim istiyor?" dediğimizde, hep aynı isim, aynı otorite çıkıyor karşımıza, Sayın Başbakan istiyor. "Ne yapalım bizim de içimize sinmiyor ama talimat büyük yerden." deniyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "Başka kim istiyor?" diye bakıyoruz, bir de PKK ve siyasi uzantıları âdeta bayram ediyorlar. Ayrıca, gelecekte yapacağınız düzenlemeye dikkati çekiyorlar, "Valiyi de halk seçmelidir." diyorlar. Sayın Başbakan da bundan iki yıl önce "Valiyi de halk seçse ne olur?" demişti. Bunu birlikte değerlendirdiğimiz zaman bir ortaklaşmayı da görmekteyiz. Bu

yasa tasarısını burada görüşmeye başladığımız günlerde olağanüstü kongresini yapan BDP Genel Başkanı Türkiye'nin yirmi bölgeye ayrılması gerektiğini söylüyor. Bir pankart asmışlar “demokratik özerklik statümüz, vazgeçmeyiz” yazmışlar. Bu durumda, Sayın Başbakan ve PKK'nın dışında bunu isteyen kimse yok. Bu ortaklaşmayı da birilerinin açıklaması lazım. Aklıma bir soru takılıyor ve kendime bile sorarken ülkem adına, milletim adına derin bir endişeye kapılıyorum. Soru şu: “Sayın Başbakan, sizi, Türkiye'yi dönüştürecek, rejimini, idari sistemini değiştirecek, ülkemizi böylece böyle bir kararda PKK ile ortaklaştıran, aynı safta buluşturan nedir? Bir büyük gücün baskısı ya da bilemediğimiz bir tehdit mi söz konusu?” Bu kadar büyük bir toplumsal muhalefete rağmen, bu konuda hiçbir uzlaşma ihtiyacı duymadan bu kadar ısrar ne yazık ki bize bunu düşündürüyor. Ne zaman bir eleştiriye bulunsak aldığınız yüzde 50 oy oranından bahsediyorsunuz, ülkenin bölünmesi söz konusu, tartışılıyor, siz aldığınız oylara referans yapıyorsunuz. Çok oy almak, tek başına iktidar olmak ülkeyi bölünmeye götürecek düzenlemeler yapma hakkı vermez. Bu düzenleme bir bölünme yasasıdır, bu düzenleme bir eyalet yasasıdır, bu düzenleme bir ihanet yasasıdır. Yol yakınken bu düzenlemeden vazgeçiniz, bu yasaı geri çekiniz.

Sayın Başkan, Sayın Bakan; her ikiniz de millî hassasiyetleri olan, ülkesini ve milletini seven insanlar olarak Türk siyasi hayatına mal olmuş değerli şahsiyetlersiniz. Bir gün siyaset hayatınız bittiğinizde sizin bu ülkeyi bölünme yasanın mimarları olarak anılmanızı istemeyiz. Bir kez daha dikkatinizi bu noktaya çekiyorum.

Sayın Başkan, çok özlü bir atasözümüz var: Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan olmak şeklinde. Emin olun ki bu yasa çıkarsa bunun en büyük sıkıntısını, zararını bu yasanın esas mimarı olan Sayın Başbakan çekecektir. Sayın Başbakanın başkanlık hevesinin ne boyutlarda olduğunu bilmeyen yok. Sayın Başbakana bu yasaya olan tepkileri ifade etmediğiniz, daha doğrusu, edemediğiniz için Sayın Başbakan galiba farkında değil ama ben bu işi yapayım ve buradan Sayın Başbakana sesleneyim: Sayın Başbakan, emin olun ki “başkan olacağım” derken Cumhurbaşkanı bile olamayacaksınız. Bu millet bu ihanet yasasına razı değil. Bu yasa sizin sonunuz olacak olmasına da bizim kaygımız, ülkemizin, milletimizin birlik ve bütünlüğüdür, bin yıllık kardeşlik hukukumuzdur, millî ve üniter yapının zarar görmemesidir. Bu kadar hırs akli de değildir, haklı da değildir. “Benden sonra tufan” mantığının tezahürüdür bu düzenleme. “Ben iktidarımı sürdürüyem de bedeli ne olursa ister ülke bölünsün demek.” İhanetle eş değerdir.

Bu düşüncelerle dikkatlerinizi bu noktalara çekmek istedim.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmaz, biz de teşekkür ederiz.

Şimdi, hep Komisyon üyelerinden gittik.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) - Daha önce benim...

BAŞKAN – Hayır, Sayın Işık var ve sonra siz varsınız. Arzu ederseniz size söz vereceğim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hayır efendim.

Alim Hoca, burada mı?

BAŞKAN – Evet, size söz vereceğim.

Sayın Korkmaz, buyurun.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri, kıymetli bürokrat arkadaşlarım; ben de heyetinizi saygıyla selamlıyorum ve bir önceki gün, hain, eli kanlı terör örgütü PKK'nın, Işık ve Karataş Jandarma Karakolunun yanı sıra Gezgintepe üs bölgesine kallesçe saldırısı sonucu 3 askerimiz, 3 ana kuzusu şehit olmuştur. Allahutaala'dan onlara rahmet, Türk milletine de başsağlığı diliyorum. Olan biten olayların vahametini kavrayamayan ve hâlâ daha meseleleri hak ve hürriyetler ile güvenlik terazisinde tartmak ve böylece dosta güvensizlik, düşmana cesaret veren çevrelere de Allah'tan akıl, izan ve vicdan temenni ediyorum.

En kutsal insan hakkı olan yaşama hakkını tehdit eden terörün imhası sağlanmadan kurulan bu cümlelerin de anlamsız bir safsatadan ibaret olduğunu, dünyanın hiçbir ülkesinde de teröre bu denli hoşgörülü yaklaşmadığını ifade etmek istiyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bu acıyı hem bu kahramanlarımız ve yüreği yanık aileleri hem de milletimizin istikbali açısından taa yüreğimizde duyduğumuzu da bir kez daha ifade etmek istiyorum.

İhanet içinde olanlara değil, çünkü onlar şu anda bizim ilgilendiğimiz kimseler değil ama bazı bilerek, bilmeyerek gafil et ve dalalet içerisinde olan insanlara da, yetkililere de bir kez daha seslenmek istiyorum:

Gözünüzü açın! Ülkemiz açık bir saldırı ve taarruz altındadır. Bir kısım siyasetçilerin gözlerinin kör, kulaklarının sağır, yüreklerinin mühürlü olması ve bu hayati tehlikeyi küçümsemesi, demokratik ve insan hakları gibi uluslararası güçlerin hangi kaba

koysalar o kabın şeklini aldığı birtakım masumane kavramların arkasına bu olayı saklaması, hatta görmezlikten gelmesi de bu hakikati değiştirmiyor.

PKK ve onun siyasi uzantıları defalarca ikrar ettiler. Bu ülke bölünmek isteniyor, bu ülke parçalanmak isteniyor. Cumhuriyet kurulduktan sonra ilk kez bölücüler, uluslararası güçlerin paralı işbirlikçisi olan bazı aydınlar, liboş demokrat takımı ve millet-milliyet mefhumunu bir kenara atıp âdeta tarihî hesaplaşma içerisine giren, inanç simsarcılığına soyunan birtakım cemiyet ve teşekküller ittifak etmiş durumdadırlar. Herkes kendi zaviyesinden bu milletin kalesini topa tutuyor, surda delik açmaya çalışıyor. Hatta bu çevreler zaman zaman Sayın İçişleri Bakanımız İdris Naim Şahin Bey'in de terör örgütüne ve yandaşlarına karşı cesur çıkışları dolayısıyla da şahsını hedef alıyorlar. Milliyetçi Hareket Partisi, ülkenin terörle mücadelesinde bir zafiyet oluşmaması adına, iç güvenlikten sorumlu Sayın Bakana sahip çıkarken, bölücü sularda yüzmeyi görev bilen, marifet bilen, hatta zaman zaman kendi partisi içerisindeki bazı çevreler, hatta mesai arkadaşları, milletvekilleri özellikle şahsını hedef alıyorlar. Sayın Bakan bir taraftan bu çıkışları yaparken, bir taraftan da maalesef ülkeyi ayrıştıracak, hatta parça pınçık edecek bu tasarıyı savunması için şu masaya oturuyor ve oturmak zorunda kalıyor.

Sayın Bakan, korkarım, terör karşısında zaman zaman yaptığınız bu cesur çıkışlarınız, bu ve benzeri, gönüllü ya da zoraki girişimlerinize nötrleşiyor. O bunu götürüyor ama döneminizde millî ve üniter yapının örselenmesi maalesef milletimizin yanına kâr kalıyor. Ve maalesef Hükümetiniz, psikolojik üstünlüğün terör örgütüne kaptırıldığı bir dönemde, Oslo'da PKK'ya verilen taahhütler üzerine mesai harcıyor. Siyasi ademimerkeziyetin önünü açacak bir şekilde üniter yapıyı tartışmaya açıyor, reform adı altında eyalet sistemini dayatma gayretine giriyor. Yapmaması gerekenler ortada iken yapması gerekenler var ve onları yapmıyor. Nedir? Bu yapması gerekenlerden bir tanesine örnek vermek istiyorum. 22 Eylül'de Amerika Birleşik Devletleri'nde gerçekleştirilen bir Küresel Terörle Mücadele Platformu var. Özellikle bu örneği veriyorum ki, biraz önceki sözlerimin teyidi açısından ciddi bir gösterge olacak. Türkiye bu süreçte Amerika Birleşik Devletleri ile eş başkanlık yapıyor bu platforma. 30 ülke katılmış 5 çalışma komitesi kurulmuş. Bunlardan 2'si tematik komiteler, diğer 3 komite de coğrafi bölge esas alınarak oluşturulmuş. Yani dünyada terörle mücadele edilmesi gereken üç bölge tespit edilmiş. Bu bölgeleri sizlerle paylaşıyorum. Kıymetli arkadaşlar, birinci bölge Kuzey Afrika Sahra bölgesi, ikinci bölge Afrika Boynuzu ve Yemen bölgesi, üçüncü bölge Güney Doğu Asya (Pasifik) bölgesi. Bu bölgelere baktığınız zaman zaten birinci bölge Kuzey Afrika esas alındığında Kuzey Afrika'nın ıslahı ve büyük Orta Doğu Projesi gündeme geliyor, aklımıza geliyor. Afrika Boynuzu ve Yemen bölgesi dediğimizde ise, bildiğiniz üzere Arap Baharı, Yasemin devrimleri, petrolün paylaşımı, son yaşanan hadiseler zihnimizde canlanıyor. Üçüncü bölge, Güney Doğu Asya (Pasifik) bölgesi dediğinizde de dünyadaki tek küresel güç Amerika Birleşik Devletleri'nce, yarın bu gücü dengeleyebilecek bir Şanghay Beşlisi oluşabilme ihtimaline karşı o coğrafi bölgenin de kontrol edilmesi gerektiği ortaya çıkıyor.

Tüm organizasyonlar Amerika Birleşik Devletleri'nin çıkarları doğrultusunda yapılıyor. ABD'nin çıkarları neyi gerektiriyorsa o yapılıyor. İyi de Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri'yle endekslî her projenin neden eş başkanı ya da en azından proje ortağı?

Her gün onlarca terör hadisesinin yaşandığı ve her gün onlarca ana kuzusunu şehit verdiğimiz bu bölge, yani Türkiye ve Orta Doğu bölgesi terörle mücadele edilecek üç bölge arasında sayılmıyor arkadaşlar. Çünkü Amerika Birleşik Devletleri ve proje ortakları bu bölgede olup biteni terör kabul etmiyorlar. Çünkü bu bölgede söylediğim gibi, Büyük Orta Doğu Projesi gibi kendilerinin şekillendirmek, kendilerinin dizayn etmek istediği bir proje uygulanıyor. Türkiye de bölgedeki emrivakileri kabullenmek ve "okey" deme dışında bir direnme emaresi göstermiyor. Gözünü sevdiğimin saygın dış politikası, gözünü sevdiğimin itibarlı Türkiye'si demek geçiyor içimden. Adamların her dediğine en küçük bir direnç göstermeksizin "evet" diyorsun, sonra da "Bütün dünya bize hayran" diyorsun! Sen böyle dediğin sürece seni sevmeyecekler de kimi sevecekler!

Bizim bu platformda işimiz ne değerli milletvekilleri? Hele Hele Afrika Boynuzu ve Yemen'deki terörle mücadele koordinasyonunun Türkiye'nin sorumluluğuna verilmesinin mantığı ne? Evimizin içerisinde ateş yanarken bize başkalarının evindeki yangını söndürme gibi bir görev veriliyor. Terörle mücadele kabiliyetiniz ve kararlılığınız şayet kaldıysa neden kendi ülkedeki kanlı terörü ortadan kaldırmak üzere kullanmıyorsunuz? Neden buna odaklanmıyoruz? Kimi oyalıyor, kimi kandırıyorsunuz? İki gün daha fazla iktidarda kalmak için küresel emperyal güçlerin her dediğine "evet" demek, her önünüze koyduğunu yemek zorunda mısınız? Yani siyasal gelişmeler ve yeni oluşumlar olurken, geleceğimizi karartacak ve emperyalist güçlerin hedeflerine yem yapacak projeleri kabullenme kolaycılığının adı ne zamandan beri "Haysiyetli dış politikadır?" takdirlerinize sunuyorum.

Evet, bütün bunları bir taraftan yaparken ve dünyada hiçbir ülkenin teröre karşı bu kadar hoşgörölü yaklaşmadığı bir ortamda şunu söylüyorsunuz: "Millet bu açılıma devam etmemiz için, bu projeleri uygulamamız için bize yüzde 50 oy verdi." Bu cümleyi her

söylediğinizde örgüt azdıkça azıyor, yaptığı her eylem, aldığı her mesafe maalesef karşılıksız kalıyor. Her geçen gün çitayı yükseltiyor, taleplerini artırıyor. Devlet ile anlaşma yapmak gibi bir pervasızlığa soyunuyor. Ama bir türlü haddi hududu bildirilmiyor.

Hükümet ve Sayın Başbakan, Türk milliyetçileri ve Milliyetçi Hareket Partisi ile uğraştığı kadar ne PKK ile ne de onun faşist emelleriyle uğraşmak gibi bir kaygı duyuyor. Seçim sürecinde hep beraber yaşadık. 7 bağımsız milletvekili adayının seçime girmesi için elinden gelen gayreti gösteren işgüzar AKP, Türk milliyetçilerinin ve Milliyetçi Hareket Partisinin Meclis dışında kalması için meydan meydan gayret göstermiş, bu hususta kendini görevli saymıştır. Sahnelediği oyunun adı çok basit, herkesin anlayabileceği cinsten: "PKK'lılar içeri, Türk milliyetçileri dışarı!"

BAŞKAN – Sayın Korkmaz...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Kendileri de pekâlâ biliyor ki, Milliyetçi Hareket Partisi, bu milletin hep akılselimi, hep sağduyusu olmuştur. Gerek tezkerede, gerekse siyasal sistemin tıkanıklığa uğramaması için atılması gereken adımlarda Milliyetçi Hareket Partisi hep siyaset üstü, hep sorumlu bir davranış sergilemiştir. Bunu defalarca sizler de kürsüden ifade ettiniz. Milliyetçi Hareket Partisinin Mecliste olmadığı bir siyasal yapıda şu anda bu Mecliste neler konuşuldu takdirlerinize arz ediyorum. Dengeli ve istikrarlı duruşuyla milletin menfaatinin olduğu her yerde Milliyetçi Hareket Partisi vardır. Hiçbir tereddüde mahal bırakmadan da söyledik, söylemeye devam edeceğiz.

Terörle mücadelede neyin eksik, neye ihtiyacım var diyorsan Sayın Bakanım, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak Meclisteyiz ve terörle mücadelede sizlere her türlü desteği vermeye hazırız. Yeter ki bu iradeyi gösterin. Millet düşmanları ve emperyalist güçlerin içerideki işbirlikçileri ile değil, bizzat milletin kendisiyle ittifak edin. Bırakın bu "açılım" safsatalarını....

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, toparlarsanız uygun olur, kanaatimi söyleyeyim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Efendim, bakın çok önemli bir konu tartışıyoruz.

BAŞKAN – Önemli demedim, sadece sürenizin geçtiğini hatırlattım

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Anladım gayret göstereceğim ama...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Takdir edersiniz ki, hemen hemen hiç kimse bu süreye uymuyor.

BAŞKAN – Ben de sürenizin geçtiğini hatırlatıyorum yani.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Peki, gayret göstereceğim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bırakın bu bölücü tezgâhları, bu büyükşehir yutturmalarını, milletimizin birliğini güçlendirecek projeler getirin Meclise, Milliyetçi Hareket Partisinin de desteğini alarak önce gelin şu yangını söndürelim. Bu şehitlerimizin hesabını sormak Hükümetin vazifesidir ama hesap sorulmaz ise de hükümet edenlerden bunun er geç hesabını sormak Milliyetçi Hareket Partisinin boynunun borcudur.

Hükümet, terör ve bölücülüğün milletin tansiyonunu yükselttiği bir durumda ne yapıyor? Terörizm ve terör örgütünü ezmek yerine, terörle ilgili olarak millî bir seferberlik ilan ederek, devletin tüm güçlerini bu amaca yönlendirmek yerine, içerideki bu kan kaybını gizlemek için sınırlarımız dışında tansiyonu yüksek tutmaya ve sınırlarımız dışında savaş çıgırtkanlığı yapmaya çalışıyor. Her gün verdiğimiz şehit sayısına bakılırsa sanki milletimiz bir başka ülkeyle savaşıyor, sanki savaş hâli yaşıyoruz. Milletten evlatları kırılmaya, şehit olmaya devam ediyor. Şehit ve yaralı Mehmetçiklerimizin evinde ve her vatan köşesinde matem var, keder var ve bu musibetten kurtulmak için Cenabıhakk' a açılan eller, yapılan dualar var.

Millet adına isteğimiz şudur: Sayın Hükümet milletin gözyaşlarıyla, acılı yüreğinden yaptığı bu dualara kulak vermelidir. Irak'ta binlerce Müslüman'ı şehit eden, binlerce Müslüman kadının ırzına geçen işgalci Amerikan askerinin sağ salim ülkelerine dönmesi için, dua eden Sayın Başbakan, askerlerimizi şehit eden, ülke topraklarını bölmeyi kafaya koymuş emperyalist güçlerin ve işbirlikçisi terör örgütü ile onların yardım ve yataklıklarının planlarını boşa çıkarmak ve insanlarımızın mal ve can güvenliğini sağlamak hususunda Allahutaala nezdinde birinci derecede sorumlu olduğunu unutmamalıdır.

Terör karşısında acze düşen, on yıldır can ve mal güvenliğini, huzuru temin edemeyen Hükümetin hâlâ daha "Terör bizden önce de vardı." mazeretinin arkasına sığınması ve bunu bir savunma mekanizması olarak kullanması derde deva olmamakta, milleti mi bir ümitsizlik girdabına sevk etmektedir. Vatandaşın beklentisi, bu milletin onurunun pazarlık masasına konulmadan terörün derhâl ortadan kaldırılmasıdır; yoksa yangın her yeri kaplamışken vatandaşların seçtiği belediyeleri, köyleri, özel idareleri kapatması, hizmetlerden vatandaşları uzaklaştırması değil kendisinden beklenen. Çoluk çocuğunun son lokmasının da yeni vergi, harç, harcamalara

katılım payı, yani yeni mükellefiyetler başlığı altında ağızından alınması değil sizden muradı. Galiba AKP'nin değerli milletvekillerinin vatandaşın iradesinin tecellisine ihtiyacı yok, sadece oyuna ihtiyacı var. Sadece kendisine oy versin yeter. Vatandaşlar "Aynı bağın gülü" gibi şarkılarla, türkülerle motive edilen oy makinesi, varlığı sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın varlığına armağan edilen bir grup sanki! Gerçi önemsiz görülen sadece vatandaşlar değil, bakın bir haftadır konuşulan yasa tasarısında bir araba dolusu söz söylemiş muhalafet partilerinin de hiçbir önemi yok; söylediklerimizin hepsi yanlış âdetâta, bir tane bile doğrusu yok konuştuğumuzun!

Haksızlık etmeyelim, muhalafet partilerinden sadece bir tanesi memnun; o da BDP. Söyleyeceklerini Komisyonun ilk gününde söyledi. Ne dedi? "Az bile veriyorsunuz, daha çok vereceksiniz." dedi ve bir daha da ortalıkta görünmedi. Muhtemelen kendilerine denildi ki: "Bu tasarının fiyakasını, bizim görüntümüzü bozuyorsun. Biraz ortalıklarda gözükme." Ben bazı AKP sözcülerinin kaygısızlığını bir kez daha kınıyorum ama devleti yönetmiş, devleti bilen milletvekillerine de "Hiç bilenle bilmeyen bir olur mu!" ayeti kerimesinden hareketle veballerinin iki cihanda da büyük olduğunu nizamı âlem ülküsüne ve ilahi kelimetullah davasına can vermiş, kan vermiş bu büyük milletin birliğinin bölünmesine verdikleri katkılar yahut kahredesi sessizliklerinden dolayı sorumluluklarının tartışılmaz olduğunu ve mutlaka bugün konuşmaları gerektiğini bir kez daha, bir kez daha hatırlatıyorum.

Ya bugün konuşulacaktır ya da yarın söylenenlerin hiçbir değeri kalmayacaktır. Ya bugün konuşulacaktır yahut çocuklarımıza özgür, bağımsız, millî, bir ve bütün vatan toprağı bırakmamamın utancıyla ebediyen baş önde gezilecektir.

Değerli milletvekilleri, dilimizde tüy bitti, bir kez daha söylemeyi bir borç biliyorum. Milliyetçi Hareket Partisi büyükşehir kurulmasına, yeni ilçeler ihdasına karşı değildir. İhtiyaç varsa 13 değil, 23 büyükşehir kuralım. 23 ilçe değil, 123 ilçe ihdas edelim. Milliyetçi Hareket Partisi kırsala daha çok kaynak aktarılmasına itiraz etmez. Milliyetçi Hareket Partisi etkin, verimli, kaliteli hizmet yapmak üzere yapılacak idari reformlara karşı çıkmaz ama değerli AKP milletvekilleri, bu yöntemle olmaz.

BAŞKAN – Bağlıyoruz değil mi Sayın Korkmaz?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bağlayacağım efendim, bağlayacağım.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Daha yeni başladı!

BAŞKAN – Bayrampaşa eski Belediye Başkanı çok şey davranmış.

Buyurun Sayın Korkmaz, bağlıyoruz efendim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hüseyin Bey' le eskiye dayanan hukukumuz var.

BAŞKAN – Hukukunuz var; o belli oluyor zaten evet.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sizle de Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, bağlayalım lütfen, çok teşekkür ederim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Çünkü bu yöntem merkezî otoriteyi zayıflatacak, yerel, siyasi ademimerkeziyet taleplerini artıracak, ülkenin idari sistemini federalizme götürecek bir sistemdir.

Değerli milletvekilleri, idari sistemimizdeki bu ayrımı, yerel yönetimler-yerinden yönetimler ayrımını devlet idaresine kafa yormamış insanlar bilmeyebilir, anlamayabilir. Mesele, sadece hizmetin kimin eliyle götürüldüğü meselesi değildir. Merkezî otoritenin ülkenin her köşesinde devamı, kurulması, devam ettirilmesiyle alakalıdır. Kıymetli arkadaşlar, bu otoriteyi, belediye başkanları temsil etmez, mülki makamlar temsil eder. Açık söylüyorum Sayın Bakanım, sizin Karstaki, Edirne'deki, Şırnak'taki, Hakkâri'deki, Muğla'daki otoriteniz, oradaki valinizin, kaymakamınızın otoritesi kadardır, onun daha ötesine geçmez.

Bir örnek vermek istiyorum: Güneydoğu'daki bir ya da birden fazla toplumsal olayların olağan yetkilerle önlenemez bir hâle geldiğini varsayalım. Olağanüstü yönetim ve olağanüstü tedbirler gerekti. Hani sadece terör polisiye tedbirlerle engellenemez idi; doğrudur. Yapılması gereken, alınması gereken sosyal, ekonomik, kültürel tedbirlere de ihtiyaç vardır. Bunun da ötesinde, yerleşim yerleriyle bazı tedbirlerin de üretilmesine ihtiyaç vardır. Bu tedbirleri kimlerle uygulayacaksınız sayın milletvekilleri? İnanın, zamanımız olsa, bu ihtimal dâhilindeki sıkıntılardan saatlerce bahsedebiliriz. Sadece olağanüstü yönetimlerde de değil, olağan yöntemlerde de muhtemel bir terör unsurunun, unsurlarının gelişmemesi için mülki idarenin, mülki makamların üretmesi gereken tedbirler var. Bu tedbirleri belediye başkanlarıyla üretemezsiniz arkadaşlar.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Belediye başkanlarına satışmasan olmuyor mu?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Yok yok, satışma değil. Bakın, biraz önce bir şey söyledim Hüseyin Bey, benim bu söylediklerimi...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Belediye hizmetleriyle bunları birbirinden ayıralım lütfen.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bu söylediklerimi, bakın, mülki makamlar yaşayarak... Mesela Hüseyin Bey, doğuda, güneydoğuda terörle mücadele ettiniz mi siz?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Hayır.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Etmediniz. Bakın o zaman, oralarda görev yapan bu kardeşlerinizin uyarılarına lütfen kulak verin; yoksa...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Nevzat Hocam, bunları söylerken belediye başkanları da seçilmiş insanlardır.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hayır, istihdam ederim Hüseyin Bey, benim belediye başkanı düşmanı olma gibi bir şeyim olabilir mi? Benim bütün meslek hayatım boyunca mesai arkadaşlarımdır onlar ama ben bir realiteden bahsediyorum.

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Kentsel Dönüşüm Yasası'yla, 677 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle Çevre ve Şehircilik Bakanlığına aktarılan belediyelere ait yetkiler belediye başkanlarının ellerinden birer birer alınırken, belediye başkanı kökenli hiçbir AKP'li sesini çıkartmadı; yani belediye başkanlarını savunacak sak tutarlı olmamız lazım.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Yok yok, yani oraya gelinceye kadar...

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Sesinizi çıkartmadınız onu söyleyeyim.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Öyle değil.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Devam edebilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun, başlayalım.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Tamamlayacağım efendim. Tabii, anlamlı bir sonuç çıkarmak lazım bu kadar konuştuğuktan sonra.

İşte değerli arkadaşlar, Milliyetçi Hareket Partisi bunun için direnmektedir bu Komisyonunda. Genel Kurulda bunun için direnecektir. Milletimize ve tarihimize verdiğimiz kırk üç yıllık sözümüz var. 40 bin şehidimize karşı, bu vatan ve bu aziz milletin istikbali için nefes almaktan vazgeçen bu 40 bin şehidimize karşı sorumluluğumuz var. Ha mevcut sayımızla bu tasarının yasallaşmamasını hangi ölçüde başarırız onu bilmiyorum ama 1919'da Samsun'a çıkarken Batı emperyalizmine karşı bir İstiklal Mücadelesi başlatırken de bir avuç Türk milliyetçisi vardı Mustafa Kemal Atatürk'ün arkasında. Nasıl bir sonla karşılaşacaklarını da bilmiyorlardı ama hepsinin bildiği bir şey vardı, hepsi doğru safta durduklarına inanıyorlardı. Bu yüzden anadan, yârdan, serden vazgeçmişlerdi. Hepsi de zaferin Allah'ın takdiri olduğunu biliyorlar ama hepsi de sadece kutlu sefere taliptiler. Bu yüzden Milliyetçi Hareket Partisi hem Komisyonunda hem de Genel Kurulda mücadelesine devam edecek. Allah inşallah bu şer girişimini engellemizde de bize yardımcı olacaktır. Çünkü tarihte bu millî ruh hiç yenilmemiştir. Tarihimize karşı biz de doğru saftayız ve Allah'ın izniyle yenilmeyeceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, teşekkürler.

Buyurun Sayın Erdoğan.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Komisyonumuzu takip eden kıymetli bürokratlar; basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu salonda epey Mülkiyeli kardeşimiz, büyüğümüz var. Ben bugün rahmetli Hocamız, Maliye Hocamız Bedri Gürsoy'un bir sözüyle konuşmaya başlamak istiyorum. Rahmetli Bedri Gürsoy biz Siyasal da okurken maliye dersine geldiğinde her gün her derste sözüne aynı cümleyle başlardı. "Yönetmek harcamakla olur." İsterseniz tekrar edeyim: "Yönetmek harcamakla olur."

Şimdi, bu kanuna baktığımız zaman, harcama yetkisini kime veriyoruz illerde? Özel idarenin genel bütçenin ve kendisinin de elde edebileceği gelirlerin tamamını harcama yetkisi, artık bu kanun tasarısı yasalastıktan sonra, kanun hâline geldikten sonra büyükşehir belediyelerine geçecek. Dolayısıyla yani böyle çok fazla işi abartmanın bir anlamı yok. Bundan sonra taşrayı kim yönetecek? Merkezi Hükümet mi yönetecek, yoksa seçilmiş büyükşehir belediye başkanları mı yönetecek? Efendim "İlçe belediye başkanları da var." diyorsunuz tabii siz biz bunları söylerken. Ben buradan başka bir soruyla o sizin ilçe belediye başkanlarınızın pozisyonunu da tartışmaya açmak istiyorum. Sizin bu tasarıdan sonra oluşturacağınız yönetim biçiminde Muğla vilayetine gönderdiğiniz bütün ödeneklerin ne kadarını büyükşehir belediyesi harcayacak, ne kadarını ilçe belediyeleri harcayacak? Yani sonuç itibarıyla 12-13 tane ilçe belediyesinin harcayacağı para mı büyük yoksa büyükşehir belediyesinin harcayacağı para mı büyük? Elbette ki, büyükşehir belediyesinin harcayacağı para büyük. Ee o zaman Muğla'yı kim yönetecek? Aydın'ı kim yönetecek? İzmir'i kim yönetecek? Diyarbakır'ı kim yönetecek? Van'ı kim yönetecek? Buradan bunun adını doğru koymamız lazım; seçilmiş büyükşehir belediye başkanları. Ben bunu dün de söyledim, yarın

da söyleyeceğim. Basının önünde de söyledim, söylemeye de devam edeceğim. Bu tezimi doğrulayan en somut olay bu kabinedeki bakanların yarısının isminin büyükşehir belediye başkanlığıyla birlikte anılmasıdır. Bugüne kadar adı büyükşehir belediye başkanlığıyla birlikte anılan hiçbir bakan “Kardeşim, ben on senedir bakanlık yapıyorum, bakanlık koltuğunu bırakıp belediye başkanı olmam.” demedi. Var mı arkadaşlar? Ee, o zaman...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Dışarıdan ağız olan konuşuyor!

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Efendim, biliyorsunuz sükût ikrardan gelir. Sükût ikrardan gelir. Biz kimlerin nerelerde belediye başkanı olmak için ne tip çalışmalar yaptığını da biliyoruz; Yani siz her şeyi görüyorsunuz, buradaki bütün Komisyon üyeleri de...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Bizim teşkilattan daha güçlüymüş!

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) –Ama yani biz hiç bir şey görmüyoruz, biz buraya zembille geldik! Yani zaten siz onu her zaman söylüyorsunuz.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Bütün siyasi partiler için geçerli değil mi bu? Bütün siyasi partiler için, milletvekilleri için. Herkes büyükşehir belediye başkanı adayı olabilir. Buna ne engel var?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Arkadaşlar, biz “olamaz” demedik ki. Ama insan fıtratında bir şey vardır, insan hep yukarı doğru gider, kimse aşağıya doğru gitmez.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Mehmet Erdoğan, senin için de geçerli bu.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Benim için de geçerli, senin için de geçerli. İlçe Belediye Başkanlığına bırakıp buraya geldin, buradan sonra derdin büyükşehir. Yani sen bundan sonra muhtarlığa mı gireceksin; yani bırak bunları. Şimdi birbirimizi kandırmayalım.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Benim öyle bir derdim yok. Ben milletvekili oldum, dört dönem de belediye başkanlığı yaptım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Derdin yok ama fırsat bulursan da yan cebi me koy, bu iş böyle!

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Hayır Mehmet Erdoğan, benim adıma konuşma! Ben istemiyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tamam.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Ben milletvekiliyim ve dört dönem belediye başkanlığı yaptıktan sonra buraya geldim.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Allah kimseyi gördüğünden geri koymasın.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – O da sizin duanız, ona da “âmin” deyin siz.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi tabii, bu tezlerimizi doğrulayan, yani bundan sonra büyükşehir belediyelerinin daha güçlü olacağını gösteren başka bir şey de, yeni kurulan yatırım koordinasyon merkezlerinin statüsünün kanun tasarısının Medise geldiğinden, Komisyona geldiğinden bugüne hâlâ daha ortaya konulamamasıdır. Genel Kurula gidinceye kadar, bu Genel Kuruldan çıkıncaya kadar daha ne gibi değişikliklere maruz kalacağına da ciddi manada merak ediyorum. Acaba, Maliye Bakanlığı ve ilgili diğer bakanlıklar bu süreç içerisinde bu maddeye ne gibi yeni katkılarda bulunacaklar? Bunu samimi olarak merak ediyorum ve bekliyorum. Şimdi...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) - Çok meşguller, görüşemeyecekler!

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yok o komisyon önemli değil, Plan ve Bütçe Komisyonunda da zaten orada gereğini yapacak arkadaşlar bulunur ama Maliye Bakanlığı bürokrasisi muhakkak bu işe yeni bir çözüm, yeni bir katkı sağlayacaktır Genel Kuruldan çıkıncaya kadar.

Şimdi, tabii ki bugün gene bu görüştüğümüz tasarıyla ilgili olarak bir konu daha var biraz önce İnternete düşen. Sayın Başbakanın Azerbaycan dönüşünde basın mensuplarına yaptığı bir açıklama var ve son dakika haberi olarak da manşetten verilmiş: “Başbakan Öcalan’la görüşmeye hazır.” Yani, bu kanun tasarısının kim için, kimler için, hangi amaçla gündeme getirildiğini defaatle söyledik. Habur’dan bu yana verilen sözler, yapılan icraatlar, artık devletin müsteşarları, devletin valileri, hâkimleri, bugüne kadar teröristlerin ayağına defalarca gönderildi. Bugün, Başbakan bir daha “İmralı’ya MİT Müsteşarını da, gitmesi gerekenleri de tekrar gönderirim...” E, tabii, zaten oraya gidenler Başbakan adına gittiği için demek ki Başbakan kendisi de bundan sonra bizzat her an Abdullah Öcalan’la ve birileriyle görüşebilir.

Şimdi, tasarıda serbest ekonomiyle çok böyle bağdaştırılamayacak bir sürü de hüküm var. Görüşmekte olduğumuz 3’üncü maddede: “Efendim, belediyeler tip proje yapıp vatandaşın, işte, proje maliyetlerini düşürebilir.” Bu niye konu buraya? Özel İdare

Kanunu'nda buna benzer zaten örnekler vardı. Ama Özel İdare Kanunu'nda tip projeyi alanlar birtakım harçlardan vesairenden muaf, burada öyle bir şey yok.

Ayrıca, bu 21'inci asırda tip proje işi de dünyada artık bizden başka hiçbir yerde kalmayan komünist uygulama çağrışımını da beraberinde getiriyor. Artık Sovyetler Birliği dağıldı arkadaşlar. Orada tip projeler kalmadı.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Komünizm tehlikesi kalmadı.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ama o komünizm tehlikesi Rusya'da kalmadı ama bizdeki komünizm zihniyeti bir türlü bitmiyor.

Şimdi, bu vatandaş bu projeyi alsan bile farklı bir proje yapacak olanlar gene bir sürü yeni harçları, maliyetleri ödeyecekleri gibi bu şekilde projeyi alan bilmem ne köyünün başındaki, pardon, şimdi yeni ismiyle bilmem ne mahallesi başındaki vatandaşın projelerini kim nasıl denetleyecek, kontrol edecek, tabii muhtar kalmıyor, bilmem ne kalmıyor, onları da çok merak ediyoruz.

Tabii, bu saydığımız harcama, imar, efendime söyleyeyim, bir sürü yetkilerle donatılan bu yeni eyaletlerin başkanlarıyla nasıl başa çıkılsın? Artık kafanızdaki, şuurunuzun altındaki, zaman zaman şuur üstüne de çıkan, ifadelerle de geçen başkanlık sisteminin eyaletlerinin başına başkan seçeceksiniz. Şimdi, seçtiğiniz bu başkanlarla nasıl baş edeceksiniz? Bu seçilmiş dukalarla siz hükümet ve devlet politikalarını nasıl uygulayacaksınız? Yani, bundan sonra Diyarbakır'da, bundan sonra İstanbul'da, bundan sonra Trabzon'da, bundan sonra Muğla'da, hükümetin ve devletin alması gereken tedbirleri nasıl alacaksınız? Çünkü ben size çok somut bir örnek vereyim: Hükümetimiz geçen dönemlerde biliyorsunuz Roman açılımı başlattı, Roman vatandaşlarımıza konut yapacaktı. Bununla ilgili TOKİ'ye talimat verdiler, İzmir'de birtakım projeler uygulanacaktı. İzmir Büyükşehir Belediyesi dedi ki: "Sizin TOKİ'nin yapacağı işler benim plan bütünlüğünü bozuyor, burası da büyükşehir sınırları, sizin bu işleri yapmanız için şu kuralara uymanız lazım ve kimse İzmir'de o projeyi gerçekleştirmedi. Hâlbuki Başbakan bizzat kendisi İstanbul'da yaptığı Roman Çalıştay'ında ve Sayın Faruk Çelik Başkanlığında defalarca yapılan çalıştaylarda, Roman vatandaşlarımıza kendilerine uygun, kendi kültürlerine uygun yaşayabilecekleri konut sözü verilmişti. Şimdi, İzmir'de TOKİ aracılığıyla Hükümet kaç konut yapmıştır, ben soruyorum kendilerine, Roman vatandaşlarımızın iskânı için? Yok.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Devam ediyor.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İzmir'dekini soruyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Bakan, Sulukuleyi' de 50 kilometre öteye taşıdınız, adamları yerlerinden ettiniz.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, siz, şu anda Diyarbakır Belediye Başkanı Osman Baydemir'e söz geçiyor musunuz? Size meydan okuyor, görevden alabildiniz mi? Alamadınız. Melih Gökçek size meydan okuyor, devlete olan borçlarını ödemiyo, bir sürü...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Meydan okuyamaz, sadece kendi meydanlarını tamir eder, oralarda dolanır.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tamir etmiyor, meydanlarda, arabamız gidemiyor yollarda, meydanlar genişliyor.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Meydanlarını genişletiyorsunuz Sayın Bakanım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, sonuçta, siz merkezî idarenin otoritesini, İçişleri Bakanı olarak yapmakla görevli olduğunuz vesayet denetimini yeni şehir devletlerinin başkanlarına karşı nasıl uygulayacaksınız? Bunu burada bize kanun üzerinde, kâğıt üzerinde anlatabilirsiniz ama kendiniz de inandığınız için sesiniz de oldukça zayıf çıkıyor, bir gün akşama kadar konuşanları akşamüzeri cevaplarken.

Şimdi, mülki idare amirlerinin görevleri kanunları uygulamaktır. Hepimiz mülki idare amirliği yaptık; Sayın Bakan, Sayın Bakan yardımcımız, Sayın Başkan ve Komisyonumuzdaki 9 değerli üye yıllarca değişik kademelerde mülki idare amirliği yaptı.

Şimdi, görevimiz kanunları uygulamak. Yıllarca bunu da en iyi şekilde uygulama gayreti içerisinde olduğumuzu ve kimsenin bundan taviz vermediğini de biliyoruz ama o tarafta mülki idare amiri olarak bu görevleri yaparken, bu kanunları uygularken herkes üzerine düşeni yaptığı hâlde bu Meclisin çatısı altına gelince her ne varsa -siyaset demek ki başka bir şey, başka kurallar devreye giriyor- şimdi İç Tüzük'ü uygulama konusu maalesef zorlaşıyor buraya gelince. Ya, defalarca burada herkes anlattı, dışarıdaki bir sürü anayasa hukukçularından biz parti olarak görüş aldık. Eminim sizler de aldınız, kendimiz de az çok hukuk okumayı biliyoruz, hukukun ne olduğunu biliyoruz yani şu kanunu Anayasa Komisyonuna göndermeme konusunda, Plan ve Bütçe Komisyonuna göndermeme konusunda, nihai olarak İç Tüzük'ü uygulamama konusundaki Başkanlığınızın tutumunu, yani on bir on iki gündük anlayamadık. Ne var? Yani, o komisyonlarda da sizin üyeleriniz çoğunlukta. Niye bu kadar inat ediyorsunuz? Yani kasaba kelle mi yetiştiriyoruz! Bu

kanunu illa ki filan gün çıkarmamızı gerektiren, arkamızdan silahla kovalayan birisi mi var? Yani ilk gün söylediğimi tekrar edeyim: Yani bu İmralı'yla vesaireyle görüşmenin ön şartı mıdır bu? Bu görüşmeleri bir an önce başlatmak için bu kanunda acele ediyorsunuz bu kadar? Böylesine hassas bir kanunda, Türkiye'deki herkesi ilgilendiren ve sonuçta herkesi ilgilendirecek olan, bugün de farkında olan ya da olmayan herkesi ilgilendirecek olan bir kanun tasarısında bu yetkinizi kullanmazsanız, görevinizi yapmazsanız, Anayasa'yı ve İç Tüzük'ü uygulamazsanız ne zaman uygulayacaksınız Sayın Başkan?

Şimdi, bu Komisyonda, daha önce de epey kanun tasarısı görüştük, kanun teklifi görüştük. Bu Komisyon, gerçekten, bu tasarıya gelinceye kadar bu Meclis çatısı altındaki diğer komisyonlardan her bakımdan farklı çalıştı. Niye farklı çalıştı? Herkes katkı vermeye çalıştı ve birçok kanun tasarısı burada ittifakla çıktı. Muhalefet şerhlerimiz belli noktalara odaklandı. Hiçbir kanun tasarısında bu Komisyon bu kanun tasarısındaki direnci göstermedi. Pekâlâ, bu komisyon bu kanun tasarısına niye direniyor arkadaşlar? Yani bizim bu kanun tasarısından şahsi bir beklentimiz mi var? Bu kanun çıkmazsa birisi benim cebime para mı koyacak ya da diğer arkadaşlarıma mükâfat mı verecekler? Buradaki endişenin kaynağı nedir? Bir aklımızı başımıza alalım ya, illa ki böyle koşturmaya gerek yok, bir düşünelim, niye herkes bu kadar hassasiyet gösteriyor. Bu Parlamentoda bu Komisyonun üyesi olmayan milletvekilleri başka bir kanun tasarısıyla ilgili olarak komisyon çalışmaları üzerinde bu kadar katkı vermişler midir? O komisyonda konuşmak için sıraya girip hepsi söz almışlar mıdır? Yani bunda bir şey var, bir düşünün Allah rızası için. Böyle bir iktidar etme anlayışı olmaz, böyle bir dayatma anlayışı olmaz. Bu anlayıştan bir vazgeçin arkadaşlar. Herkes ve ben burada konuştuğumuzdan sonra dışarıya çıktığımızda biliyoruz, yani işte söylediğimiz zaman bazı arkadaşların hoşuna gitmiyor ama yahu, işte, keşke çıkmasa... Arkadaşlar, keşke çıkmasa... Burada 26 kişi bu kanun tasarısını geri gönderir, çıkmaz. Şimdi, "keşke çıkmasin" demekle olmuyor. Milletvekilliği, bakanlık, bürokratik, bu koltukların hepsi geçiyor. Şu anda yıllar önce bizim yerimizde olup gerek hayatta olan gerek hayatta olmayan ama ismi cismi unutulmuş, şu anda birçoğumuz tarafından ismi cismi bilinmeyen, bu komisyonda görev yapmış yüzlerce insan var. Kimler hatırlanıyor? Bunları bir düşünmez lazım. İnsanların ne dedikleri, ne yaptıkları önemlidir arkadaşlar. Bizim önümüzde bir kanun tasarısını reddetme yetkisi vardır ama imkânı her zaman gelmez. Bazen gemileri yakar, bu kanun tasarısını reddederiz. Herkes kendi şahsi ikbalinden, siyasi ikbalinden vazgeçer. Ne için vazgeçer? Bu devletin, bu milletin bekası için vazgeçer. Bu devletin, bu milletin bekası için Çanakkale'de 253 bin insan şehit olmadı mı? Bu devletin, bu milletin bekası için otuz yıldır Doğu ve Güneydoğu'da 40 binden fazla insanımız şehit olmadı mı? Yani biz tarih önünde onlara karşı sorumlu değil miyiz? Onlar, biz milletvekili olalım, bakan olalım, müsteşar olalım, genel müdür olalım, Türkiye'nin işte değişik illerinde vali olalım, kaymakam olalım, saltanat sürelim diye mi şehit oldular? Her şeyin bir bedeli vardır. Bugün bu bedeli ödeme zamanıdır. Bugün bu bedeli ödemediğiniz zaman, bir daha bu bedeli istesiniz de ödeyemezsiniz.

Şimdi, köy koruculuğu sistemi bu kanun tasarısında yerini koruyacaktır aynen Orman Kanunu'ndaki hükümler gibi. Şimdi, bir şey söylediğimiz zaman önce bu söylediğimize kendimizin inanması lazım. Arkadaşlar, şimdi, şu anda bizim köylerdeki köy korucularımızın çoğunun korucu başı o köyün muhtarı. Hepimiz o bölgede görev yaptık. Şimdi, siz o köy muhtarı mefhumunu ortadan kaldırıyorsunuz, köy üzerindeki etki ve yetki sahibi kimseyi bırakmıyorsunuz. Bundan sonra o mahalle muhtarları da belediyelerin baskısı altında olacaktır. Köy koruculuğu nerede var? Muğla'da köy korucusu yok arkadaşlar, Samsun'da köy korucusu yok, İzmir'de yok. Köy bekçisiyle köy korucusunu karıştırmayalım Sayın Bakan. Köy korucusu Muğla'da yok. Şimdi, köy korucusu nerede var, herkes biliyor. O illerdeki belediye başkanları hangi partinin? O belediye başkanlarının arkasında kim var? Onu da herkes biliyor. O belediye başkanlarının baskısı altındaki mahalle muhtarları korucu başı olarak görev yapamazlar ve o mahallelerde bu mahalle bekçiliği işini devam ettiremezsiniz. Çok önemli bir fonksiyon yerine getirmektedir köy korucuları. Bizim atadığımız jandarma, polis orada belli periyodlarla, belli sürelerle görev yapmaktadır. O bölgedeki terörle mücadelenin temel hafızalarından birisidir köy korucuları. Siz, oradaki köy korucularını, orada yaşayan vatandaşlarımızı terörle mücadele konusunda devre dışı bırakırsanız terörle mücadeleyi kaybedersiniz. Bunu, çok doğru, çok düzgün değerlendireceksiniz ve zamanı geçmeden o köy tüzel kişiliklerini kaldırma konusunda geri adım atacaksınız, ilin tamamını kapsayan belediye başkanlığından geri adım atacaksınız. Yoksa tarihte ihanet edenlerin isimleri yazılır, bundan sonraki dönemde de sizin isminiz yazılır. Ha, beni niye bu iş bu kadar ilgilendiriyor? Ben milletvekili seçilip Ankara'ya geldiğimde yıllar önce doğu illerinden birisinde benim valiliğimi yapan bir büyüğüm -devlet büyüğü, şu anda emekli vali- bana "Yavrum, milletvekili seçildiğine sevinemedim. Çünkü bu dönemde önünüze öyle ihanet kanunları gelecek ki ve bu kanunlar geçtiği zaman bu Parlamentodaki sadece iktidar sorgulanmayacak. Tarih, bu Parlamentodaki muhalefeti de sorgulayacak." dedi ve şimdi, Sayın Valimin bir buçuk yıl önce bana söylediğinin ne olduğunu bu kanun tasarısını önümde gördüğüm zaman anladım.

Efendim, işte, 4+4 kanunu görüşülürken Kürtçe konusu da vardı gündemimizde biliyorsunuz. O zaman o 4+4'ün gümbürtüsü içerisinde bazı şeyler kayboldu. Kürtçenin seçmeli ders olarak okutulmasına Millî Eğitim Bakanlığı karar verdi ama biliyorsunuz

Artuklu Üniversitesinde bir Kürtçe enstitü kuruldu. Bu enstitünün müdürü bu kanun tasarısının görüşüldüğü günlerde bir açıklama yaptı, basına bir beyanat verdi ama o dönemde Ankara'daki Millî Eğitim Komisyonundaki tartışmaların gölgesinde kayboldu gitti. Enstitü Müdürü Hocamız dedi ki: "Bu kanun çıkacak, Kürtçe seçmeli ders olacak ama bunu ancak şu anda pilot olarak uygulayabilirsiniz çünkü bu işi yapabilecek sayıda elimizde 100 civarında öğretmen var bizim yetiştirdiğimiz, dolayısıyla, bölgenin tamamında, Türkiye'nin tamamında bunu uygulayamazsınız. Birkaç yıl içerisinde bunu uygulayacak hâle geliriz." Ama esas önemlisi, ondan sonraki adım, şu: "Biz Kürtçenin eğitim dili olması konusundaki hazırlıklarımızı bir on yılda tamamlarız." Bu hazırlık hızlandı. Hükûmetimizin açılma işlerinden sorumlu Başbakan Yardımcısı Diyarbakır'da yaptığı açıklamada dedi ki: "Artık, bu işi bundan sonra öyle başkaları yapmayacak. Biz Hükûmet olarak talimatımızı verdik, Kürtçe lügat işini de Türk Dil Kurumu yapacak.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, toparlayalım efendim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, toparlayacağız inşallah.

Ama bu Kürtçe Enstitü Müdürünün yaptığı açıklamaya karşı ne YÖK'ten ne Hükûmetten ne de ilgili hiç kimseden bir cevap gelmedi. Şimdi, dün akşam burada tartışılan bir konu daha var, İstanbul'daki varlıkların değiştirilmesi. Gene bu kanunda biliyorsunuz, bir de beldelerin kapatılması konusu var. Bu ikisiyle ilgili olarak da bizim mevzuatımızda, şu anda, İçişleri Bakanlığının yetkisi dâhilinde yapılabilecek çözüm, üretilebilecek çözüm var. 5393 sayılı Kanuna göre nüfusu 2 binin altına düşen belediyeleri kapatabilirsiniz. 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun İçişleri Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden de bu bağılıkları değiştirebilirsiniz. Bunun burada kanun olarak önümüze gelmiş olması, bu kanun içerisinde yer edilmesi de tabii ki mümkündür teknik olarak, hukuki olarak ama bence bu komisyonu lüzumsuz yere meşgul etme operasyonudur, komisyonun yapması gereken esas işleri kamufle etme girişimidir. İstanbul'da, İstanbul Valisinin Başkanlığında yapılabilecek iki belediye arasındaki sınırın, iki ilçe arasındaki sınırın değiştirilmesi çalışmalarını, teknik çalışmalar yapılır, buraya, İçişleri Bakanlığına gerekli çalışmalar yapıldıktan sonra teklifleri yapılır, Bakanlık da bunu yayımlar, kararname hâline getirir. Buna benzer pek çok bağılık değişikliği, işte aynı şekilde gene kanun tasarısında Maraş taki, birçok yerdeki, yani yeni ilçe kurulmadan yapılan değişikliklerin pek çoğu zaten mevzuatımıza göre mümkündür. Ama bunun burada kanunla yapılması işin yerel ihtiyaçtan kaynaklanmadığının somut göstergesidir. Kanunla yapılması, oradaki kamuoyundan kaçırılması, bu işin yerel ihtiyaçtan kaynaklanmadığının somut göstergesidir.

Ben, hepinize teşekkür ediyorum ve sözlerime son verirken tekrar ifade ediyorum: Görev yapacağımız gün bugündür. Bu kanun tasarısını ya Hükûmet buradan çekecek ya da bu komisyon bu kanun tasarısını Genel Kurula indirmeyecek. Yarın tarih benimle birlikte sizi de yazacaktır. Sizinle birlikte o komisyonun içinde, o ihanet kanununu komisyon geçirip Genel Kurula gönderen komisyonun içinde benim de var olduğumu yazacak. Benim üzüntüm, derdim, kaygım budur.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, sayın milletvekillerimiz Sayın Oğan'a ve Sayın Binnaz Toprak Hocama -ilk defa geldiler Komisyonumuza, teşekkür ederiz- söz vereceğim.

Sayın Oğan, buyurun efendim.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Başkan, beni hep atlıyorsunuz.

BAŞKAN – Yahu, Sayın Işık, hakikaten senden özür dilerim.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Beni gözden çıkardınız herhâlde.

BAŞKAN – Hayır, hayır, gözden çıkarmadık da... Bu Sayın Işık hakikaten haklı. Şimdi, Hocam, Sayın Işık, bir şey ifade edeyim: Ben komisyon üyelerini bir tarafa, sayın milletvekillerini bir tarafa yazıyorum. Alim Işık'la karıştırmışım, sonradan, hatta bir arada Alim Işık'ın... Sizden özür diliyorum. Bunu bir haksızlık olarak değerlendirmeyelim ama sen de hep böyle söylüyorsun, hep de sana denk geliyor arkadaş, bu nasıl şey? Çok seviyoruz... Aslında sıralamaya göre de şimdiye kadar...

SİNAN OĞAN (İğdir) – Sayın Başkanım, benim çok kısa.

BAŞKAN – İstirham ederim, buyurun efendim.

SİNAN OĞAN (İğdir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım; şimdi, öncelikle dün yaşadığımız bir hadiseyi Sayın Bakanımız da buradayken iletmek durumundayım. Sayın Bakanım, dün İğdir'da bir köyümüzü PKK'lı teröristler basarak köyden 6 tane öğretmenimizi kaçırdılar. Köydeki vatandaşlarımızın -ki Kürt kökenli vatandaşlarımızdır bunlar- öğrencilerimizin ailelerinin ve muhtarın müdahale etmesiyle PKK'lı teröristler öğretmenlerimizi geri bırakmak durumunda kaldılar. Şimdi, öncelikle, bu köyümüzün vatandaşlarını ben tebrik ediyorum, kutluyorum. Maalesef, Mediste oldukları hâlde dağda teröristlerle kucaklaşanlara nispet bu

köylülerimizin tavrı alkışlanacak bir tavidir, desteklenecek bir tavidir. Ancak, öğretmenlerimizle de konuştum, öğretmenlerimiz endişe içerisinde. O köyde öğretmenlerimize herhangi bir koruma sağlanmış durumda değil Sayın Bakanım. Dağa götürüp bir saate yakın propaganda yapan teröristler “Bu köye bir daha geldiğimizde sizi burada görürsek, öğrencilerimizi -tırmak içerisinde ifade ediyorum- asimile etmeye devam ederseniz, onların ana dilde eğitim hakkını gasp ederseniz, bir daha geldiğimizde sizi dağa götürür ve geri getirmeyiz.” diye de tehdit etmişler. Birincisi: Sayın Bakanım, bu öğretmenlerimizi korumamız lazım. Devletin yapmadığını vatandaşımız yapıyor ama devlet olarak sizin de orada bir şeyler yapmanız lazım ve bu öğrencilerimizin aileleri şu an endişe içerisinde. Tabii, orada, bir husus...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Onlar devlete olan güveniyle bu hareketi yapıyor.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sayın Bakanım, devlete, millete olan güveniyle yapıyor ama devlet de orada olduğunu göstermek zorundadır. Devletin...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Gösteriyor devlet, vatandaş da biliyor. Devlet olmasa o hareketi yapmazlar.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sayın Bakanım, orada bir tane polisiniz yok, askeriniz yok, devlet orada olmak zorunda. Vatandaş onu bireysel inisiyatifiyle yapmıştır, Allah razı olsun.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Devlet her yerde, asker de orada, polis de orada, “var” olana “yok” demek size bir şey kazandırmaz.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sayın Bakanım, bir varsa, emin olunuz ki biz ona “iki var” deriz, o konuda bizim bir endişemiz yok, bizi de tanıyor sunuz, biz de sizi biliyoruz ama olmayan bir şeye de “var” demenin bir manası yok. Orada sıkıntı büyük. Ben her platformda ifade ediyorum, PKK gelmiş, Ağrı Dağı bölgesinde yerleşmeye çalışıyor ama doğru düzgün bir operasyon yapılamadı şu ana kadar. Ermenistan hattını açmaya çalışıyorlar, İran hattı daha fazla çalışmaya başladı. Lütfen, orada bir tedbir alın. Biz İğdır’da birkaç sene öncesinde Korhan Yaylası’nda şenlik yapardık, Korhan Yaylası festivalleri yapardık, şimdi Korhan Yaylası’na PKK öğretmen kaçırıyor, insan kaçırıyor. Geldiğimiz durumun vahameti ortadadır ve maalesef, bu, sizin iktidarınız döneminde olmuştur. Burada, biz, bir taraf öbür taraf değiliz, biz hepimiz aynı taraftayız ve bazı doğruları söylememizden de lütfen bunu siyaset yapıyor manası çıkarmayınız.

Bakınız, orada, önemli bir hususun altını çizmem lazım: “Ana dilde eğitim hakkı” diye öğretmenlerimizi kaçırıyorlar. Şimdi, ne alakası var bu kanunla? Ben bir şeyi çok merak ediyorum: Yeni çıkardığınız bu yasayla belediye meclisi, belediye başkanı veyahut da bir kararla, bir referandumla böyle bir yetkiyi verecek misiniz? Otersa bir belediyemiz, bir okul ana dilde eğitim hakkı vermeye kalksa ne yapacaksınız? Bunun cevabını vermeniz lazım Sayın Bakanım. Dolayısıyla da bölgede...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Burada konuşulanlara, ortaya konan tezlere bakılırsa o tehlike var tabii. Buradaki tezlerinize ters konuşuyorsunuz şu anda.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Buradaki tezlerimizle ters konuşmuyoruz Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – “Halka sormadan” diyorsunuz ya...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Yani, bunu, o zaman zımnen kabul ediyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Hayır, etmiyorum...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Yani, halka sormadan belediye kapatmak ayrı şeydir, ama siz “Evet, yarın o belediyeler halka sorup ana dilde eğitim hakkını kendi kararlarıyla merkezî yönetimin kararına zıt olarak çıkarabilirler.” diyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Demiyorum...

SİNAN OĞAN (İğdır) – İşte diyorsunuz, dediğinizden öyle bir mana çıkıyor. Yani apar topar...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sayın Bakanım, özür dilerim, yani halka sorsanız en fazla ne yapabilir? Halka sorsanız bu getirdiğiniz düzenlemeden daha fazla bir talebi olmaz, merak etmeyin.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Hayır, siz hep diyorsunuz ya “Halk sorsak, bunu asla istemez.” diye. Yani kaç gündür konuştuğunuz...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Şimdi, Sayın Bakanım...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – İleri geri yapmayalım.

BAŞKAN – Sayın Oğan, siz devam edin.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Şimdi, bari bunu siz söylemeyin. Türkiye'nin bir bölgesinin hangi durumda olduğunu en iyi bilmesi gereken insan sizsiniz, bari siz söylemeyin. Bir bölgemizde bir sıkıntı var ve o bölgemizde insanların hangi baskı ve tehdit altında olduğunu en iyi bilmesi gereken insan sizsiniz. Ben o bölgeden geliyorum, o bölgenin milletvekiliyim ve seçimlerde maalesef birçok yerde sandıkta gerekli güvenlik tedbirini alamadığınız için sandıkta halkın gerçek iradesi yansımadı oraya. Siz mesela İğdır'dan bir milletvekili çıkaramadınız. Birçok yerde PKK akşam geliyor... Bulakbaşı köyümüz de dağın dibinde bir köy, akşam karanlık çökünce devletin olmadığı bir köy. Yok maalesef, siz ne kadar "var" deseniz de yok. Akşam terörist gelip muhtara "Muhtar bu köyde yüz altmış tane oy var, yarın yüz elli tane oy o sandığa girmezse çocuğunun birini bana vereceksin." diyorsa eğer orada bir sıkıntı var. Orada halkın iradesinin Meclise yansıdığını, halkın gerçek iradesinin bu olduğunu söylemeniz mümkün değildir. Yarın aynı şekilde o halkın iradesi silahla baskı altına alınıp o belediyeden ana dilde eğitim kararı çıktığı zaman, o zaman demek ki bu kanun Oslo'da verilen sözlerin yerine getirilmesi kanunu olarak karşımıza çıkıyor. Dolayısıyla, bu endişemizi sizin bir şekilde gidermeniz lazım Sayın Bakanım.

Ve aynı zamanda, bugün İğdır'dan bir beldemizi kapatıyorsunuz. Memleketin yarısına farklı bir sistem getiriyorsunuz, yarısına farklı bir sistem getiriyorsunuz. Bir beldeyi kapatıyorsunuz, onun yerine ne koyuyorsunuz? Hiçbir şey koymuyorsunuz. On üç büyükşehir belediyesi dışında öteki yerlerde nasıl bir sistem uygulayacaksınız veyahut da ne getireceksiniz? O da belli değil. Madem Yerel Yönetimler Yasası yapıyorsunuz, bari bütün memleketi şamil edin bunu. Yerel Yönetimler Yasası bütün memleketi şamil olsun. Niye bunu apar topar getiriyorsunuz? Getirin bunu Mecliste tartışalım, kamuoyunda tartışalım, akademisyenler tartışsın, yerel yönetimle ilgili olanlar tartışsın, herkes tartışsın. Bütün yaz boyunca bu kanunun üzerinde çalıştığınızı ifade ediyorsunuz. Niye sakladınız milletten? Açıklaydınız, herkes tartışsaydı, bir hafta içerisinde böylesine temel bir mesele, memleketin neredeyse geleceğini doğrudan etkileyecek bir kanunu çıkarmaktaki amacınız nedir? Demek ki milletten bir şeyleri saklama amacınız var, demek ki insanların bazı şeyleri bilmesini, görmesini istemiyorsunuz. Bu sebeple bu yasayı biz memleketimizin birliğini, bütünlüğünü bozacak bir yasa olarak görüyoruz ve sizin de, geçen de ifade ettim, bu memleketin geleceğine, birliğine, güvenliğine inanan bir bakan olduğunuza inanıyoruz. Ve Sayın Bakanım, belki bu Komisyon üyelerini kimse dikkate almıyor maalesef, AK PARTİ'lisini de MHP'lisini de CHP'lisini de Hükümet dikkate almıyor maalesef. Hiç olmazsa Hükümetin kabine üyesi olarak siz itirazınızı bildirin, belki sizin çabanızla bu yanlışla bir dur deme imkânımız olur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Oğan, teşekkür ederiz.

Efendim, Sayın Binnaz Toprak.

Hocam, buyurun.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben çok kısa konuşacağım, bir soru soracaktım. Sorum da şöyle bir şey: İstememe rağmen, bu komisyon toplantılarına katılamadım, çünkü Mecliste biliyorsunuz tartışmalar devam ediyor, onunla da ilgileniyordum, oraya gittim ve açıkçası bu tasarımı da dolayısıyla okumuş değilim, ama biraz bir şeyler biliyorum, televizyon programlarını izledim, gazetelerdeki tartışmaları okudum. Özellikle mesela Sayın Türkoğlu'nu -dün geceydi galiba- Ahmet Hakan'da izledim, Sinan Beyle başka bir programda gene birlikteydik, onun görüşünü biliyorum ve kafam karıştı. Yani ben sadece belki benim kafam karışıktır diye düşünüyordum, ama şimdi buradaki tartışmaları duyunca, aslında bir sürü şeyin pek de net olmadığını düşünüyorum bu yasayla ilgili, okunmuş olmama rağmen, onun için de özür diliyorum, belki de vakit alıyorum, ama şöyle bir şey: Şimdi, ben bu yasaya baktığımda, yani genel hatlarıyla baktığımda -detaylarını okumuş değilim söylediğim gibi- en itiraz edilecek noktanın aslında yerel yönetimlerden gücü alıp merkezileştirmek olduğunu düşünüyorum, yani tam da burada MHP'li arkadaşların söylediklerinin aksine, çünkü buradan mesela nasıl oluyor da merkezi otorite zayıflayacak ve de bu yasa federasyona yol açacak, onu anlayabilmiş değilim, şansımıza da belki hep MHP'li arkadaşlarımız konuştular...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Birgül Ayman Hocama sorarsanız, o anlatır.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ona da sorayım, tabii, hakikaten de aydınlanmak istediğinden soruyorum. Şöyle bir baktım, muhalefet şerhlerini de anlamadım. Şu nedenle soruyorum, şimdi bakın...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – On gündür anlatıyoruz, daha anlayan çıkmadı.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – İşte, vallahi, o zaman benim anlamam da normal, onu söyleyeyim.

Şimdi, şunu söylemek istiyorum, bakın, 10 bin küsur köy muhtarlığı kapatılıyor, işte, bilmem 1.580 küsur da belde belediyesi kapatılıyor, değil mi?

Şimdi, bunlar benim kafamda orada yerel düzeyde yönetim örnekleri. Yani halk kendi ihtiyaçlarını en yakın olduğu insana, yani köy muhtarlığına gidiyor, onu halletmeye uğraşiyor, falan. Hâlbuki bu getirilen modelle kilometrelerce ve kilometrelerce uzaktaki büyükşehir belediyesine gitmesi lazım. Şimdi, bu bana merkezileşme gibi geliyor.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ama o merkez o yönetim merkezi, Türkiye'nin merkezi değil.

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Sizin anladığınız merkez değil.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır, hayır, bir dakika, ama şunu söyleyeceğim, onu da söyleyeceğim, oraya yakın olabilir ama...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Oraya gitmeden ilçe belediyesine de uğrayabilir vatandaş.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Evet, ama bazı şeyleri de ilçede bile halletmeyip, ta il belediyesine gitmeniz gerekebiliyor, yani evet, büyükşehir belediyesine gitmeniz gerekebiliyor.

Şimdi, benim anlamadığım nokta şu, deminki soruya da istinaden bunu soruyorum: Mesela eğitim hizmetleri belediyelere mi bırakılacak bu yasaya göre? Belki detaylarını okumadığım için bilmiyorum, hani siz sordunuz, “Ya Kürtçe eğitim derlense ne yapacaksınız?” diye ya da adalet hizmetleri...

BAŞKAN – Hayır, Hocam, eğitim hizmetleri verilmiyor.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ya da adalet hizmetleri ya da asayiş ya da sağlık...

BAŞKAN – Hayır, hayır...

SİNAN OĞAN (İğdir) – Sayın Başkan, şimdilik!

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdilik!

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Şimdi, bunlar böyle değilse, bu yasaya benim en büyük itirazım fevkalade merkezi bir sisteme doğru kaymış olması, yani merkezileşmesi, bilakis ademimerkeziyetçi bir sistemi merkezi hâle dönüştürüyor olması. Dolayısıyla, bu federalizm laflarını ve de nasıl oluyor da hani merkezi hükümetin gücü zayıflıyor, bunu anlayabilmiş değilim, belki biraz daha otursam anlarım, ama yani şimdiye kadar anlatılanlardan da pek anlayamadım, onu açıklayan olursa doğrusu sevinirdim, biraz takip edebileyim diye.

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Hakan Fidan Oslo'da PKK'lılara ne diyor? “Millî eğitim, şunlar bunlar bakanlıklarını kaldırıyoruz, valiliklere ve belediyelere veriyoruz. İlk önce valiliklere...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama kanunda yok bu. Var mı bunda?

SADİR DURMAZ (Yozgat) – ...uzun vadede belediyelere verilecek. İlk önce belediyelere gidecek. Biz bunu yapamadık.

BAŞKAN – Evet, Hocam, siz devam edin efendim.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Yani bir kısım insanlar -ben yalnız değilim, dedim- bu kanun çok merkezileştiriyor, bütün yerel yönetim yetkilerini alıyor, merkeze veriyor diye benim gibi itiraz ediyor, bir kısım insan da yok, tam tersine merkezi belediyelere veriyor, merkezin gücünü zayıflatıyor diyor.

Şimdi, bana öyle geliyor ki en azından burada, bu iş, yani Hakan Fidan'ın falan laflarıyla değil de bu kanuna bakarak bu iş açıklığa kavuşmadıkça devam etmek de anlamsız geliyor, hakikaten de onu bir açıklığa kavuşturmak... Belki de kavuşturduz da ben yoktum, ama konuşmalarda da yani hem bir yandan federalizm geliyor diyorsunuz hem bir yandan vay, işte köylerin yetkisi azaldı falan diyorsunuz, karışıkmiş gibi geldi bana, onun için o soruyu sorma ihtiyacını duydum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Hocam, biz de teşekkür ediyoruz.

Efendim, Sayın Işık, buyurun.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Valim, teşekkür ediyorum.

Herkesi saygılarımla selamlıyorum.

Tabii, öncelikle iki tane emniyet müdürünün söylediği laflarla, özellikle Tunceli Emniyet Müdürünün söylediği lafla ilgili bir şeyler söylemek istiyorum.

Tabii, Tunceli Emniyet Müdürü kalktı dedi ki: “Tunceli'ye Alevi polisler gönderilsin, Alevi polisler burada görev yapsın.”

Öncelikle şunu söyleyeyim. Bu bir ayrımcılık, başka hiçbir açıklaması olamaz. Oraya tutup da belli bir mezhepte insanları çağırarak ayrımcılık ve işaretlemektir.

Tabii, onun yanında bir de perdenin diğer tarafına baktığınız zaman, bu emniyet müdürlerini sonuçta atayan AKP Hükümetinin kendisi, atadığı zaman da bu atadığı müdürlerin nasıl yapıda olduklarını az çok biliyordur, atadığı kişilere çeşitli talimatlar da veriyordur. Ama burada kalkıp da Diyarbakır'da başka bir emniyet müdürünün başka bir şey konuşması, onun peşine Tunceli'de gelip onun başka bir şey konuşması ve Tunceli halkını sanki diğer insanlara çok kötü davranıyormuş gibi, bütün Tunceli halkına teröristmiş gibi bir damga vurmaya kalkışması bizi yaralamıştır. Emniyet Müdürünün yaptığı düpedüz terbiyesizliktir, başka hiçbir şeyle açıklanmaz, çünkü böyle kalkıp da biz buradaki insanlara sanki çok şey... Bugün Tunceli'de 2 tane milletvekili Cumhuriyet Halk Partisinden çıkmıştır, eğer öyle bir şey olsaydı Tunceli halkı da tutar o zaman oyunu BDP'ye verirdi, açık konuşuyorum, orada çıkardı bağımsız seçerdi, ama Tunceli'de böyle bir olay olmadığını da gördük.

Dolayısıyla, bu konularda kesinlikle bürokratlarınız konuşurken -ben kendi başlarına konuştuklarına da fazla inanmıyorum- biraz daha dikkatli olmaları lazım, çünkü bu insanların artık gerginliğe değil... Gerçekten oraya gidecek memurun insanlara davranışı bilmesi önemli. Gidecek memurun orada A mezhebinden B mezhebenden olması önemli değil, orada insana insan gibi davranması, ona sıcak davranması önemli olan, insan ayırımı yapmadan davranması önemli olandır.

Biz bundan önceki Sayın Vali Beyle -şimdiki Vali Beyi tanımıyorum- Tunceli'de Vali Beyin yanına gittik, orada insanlar seviyorlar. Niye seviyorlar? İnsanların içine girmiş, insanlarla görüşmüş, onlarla diyalog kurmuş. İnsanlar gerçekten seviyorlar ve oradan tayininin çıkmasına herkes üzülmüş. Sonuçta ben Vali Bey'i de tanımam, ne olduğunu da bilmem, ama oradaki insanlarla konuştuğumuz zaman insanların Vali Bey'i o kadar sevmesi, Vali Bey'in gitmesine üzülmeleri... Yani Tunceli'deki insanlar, daha önceki vali beyler de vardı ve gittiğine üzülmüyorlar. Demek ki burada önemli olan, atanan şey, orada çalışacak devlet memurunun gerçekten devlet memuru olması. Gittiği zaman "Ben memurum, her şeyi yaparım, benim arkamda güç var." şeyinde değil de daha çok insanlara insan gibi davranmayı öğrenip, o şekilde eğitilmeleri mi diyeyim, artık öğretilmeleri mi diyeyim veya insan olmaları, önemli olan dediğim gibi insan olması.

Tabii, biliyorsunuz, gece yarısı operasyonu... Dün akşam Sarıyer'de mahallede işim oldu. Şimdi Mehmet Ağabey kızacak bu işe, "Yine Sarıyer mi geldi?" ama, tabii, burada önemli olan şey şu: Yani belki biraz niyet okuyuculuğu yapacağım, yani ben inanmıyorum artık, çünkü yaptığınız şeyleri gördükçe inanmıyorum, yani hiçbir şeyin orada, sizin bir seçimde bir menfaatiniz olmadığı sürece, oy bakımından bir getirisi olmadığı sürece sayı olarak, benim böyle bir şey yapacağınıza aklım almıyor, çünkü yaptığınız uygulamalarda bunu görüyorum Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Yapma şimdi!

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Vallahi görüyorum, yani bunu böyle düşünüyorum.

Şimdi, özellikle bu Ayazağa'da..

MEHMET ERSOY (Sinop) – Az ipucu vereyim mi? Ağazağa'da hemşehrim çok.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Benim de hemşehrim çok ama, yani burada bir umut veya... Ben yine alamayacağınıza eminin de Sarıyer'i, ama yine de bir umut olarak oraya şey yapmışsınız, hele bir Ayazağa... Ayazağa, tabii, ormanı, güzelliği, efendime söyleyeyim, bir de mesela en büyük inşaat şirketleri orada güzel güzel şeyler yapıyorlar ki onlar nefis yerler...

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Alevilerin temsilciliğine BDP'yi yerleştirdiniz.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Hayır, efendim, ben BDP'yi yerleştirmedim.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Eğer Aleviler, Dersim'dekiler CHP'ye değil de bağımsızlara oy verseydi...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Hayır efendim, bakın, lütfen çarpıtmayın. Aynen şöyle söyledim, eğer oradaki insanlar terörist olsaydılar CHP'den 2 tane çıkarmazlardı. Lütfen...

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Eğer ben yanlış anladıysam...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Hayır, ben orada şey olmasını istemiyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – O değerlendirmeyi kimse yapmadı, siz orada "mesela" dediniz, onun üzerine de bunu söylersiniz. "Mesela"sı yanlış, ama ondan sonraki doğru.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Yani biz onu diyoruz, yoksa...

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Bakın, Sayın Vekilim, BDP ne Kürtlerin temsilcisidir ne de Alevilerin temsilcisidir.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Kesinlikle, biz ona katılıyoruz. Yanlış anladınız, benim söylediğim oydu.

Şimdi, dediğim gibi, Sarıyer'deki olan olayda, kesinlikle, işte, bir şüphelerimiz oluyor, çünkü dediğim gibi, yani yapılan, bu da benim Sayın Bakanım, benim düşüncelerim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – O kadar şüpheli olmayın...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Yok, biraz da şüpheli olmak lazım, çünkü o zaman yoksa körü körüne bacadan aşağı da düşebilirsiniz, orada uçurum var mı yok mu, onu görmek lazım. O yüzden tabii ki şüphe duymakta fayda var.

Şimdi, Sayın Başkanım, tabii, bir de şunlar var. İnsanlar yaşadığı illerde bazı uygulamaları görünce, ondan sonra ister istemez kafasında soru işaretleri oluşuyor.

Şimdi, Erzincan'da 92'de deprem oldu. 92 depreminde Erzincan Devlet Hastanesinin -hastaneler konusu benim takıntı konum Erzincan'da- acil kısmı dediğimiz, bir de kadın doğum, çocuk vizitlerinin olduğu bölüm, 92'de çürük olduğu için yıkılması için rapor çıktı. 92 yılında, yani sizinle bir ilgisi yok. 92'de bu rapor çıktı, 92 yılından 2012 yılına kadar, geçen seneye kadar, hatta bu yazıya kadar bina yirmi yıl kaldı, bekletildi, hiç yıkılmadı.

Tabii, milletvekili olmadığım zaman da sağlıkçı olarak, doktor olarak sürekli bunu gündeme getirdik, hatta 2007 yılında, Hacı Ali Akın -Sayın Bakanım tanırınız, bizim Erzincanlı iş adamı, zengin bir iş adamımız, çok yardımsever bir insan, Erzincan'a bir sürü yatırım yapmış bir insan, Kemaliyeli bir hemşehrimiz- Erzincan'a binayı yıkıp yeni bina yapmak için karar verdi, protokoller de imzalandı, ama son anda ne olduysa binanın yıkılmasından vazgeçildi, yeni bina da yapılmadı.

Şimdi, 2012 yılına kadar bu bina bekledi. Şimdi, oradaki bizim o kadar şeyimize rağmen ve belediye başkanlarına özellikle orada... Yani siyasilere artık şey yapamıyoruz, belediye başkanları... Çünkü niye? Orada duvarları yıkarken çok rahat açıyorlar. Sağlık ocağının eski binaları var, hemen o eski binayla ilgili anlaşma yapıp, oradaki binaların bir sürüsünü kaldırdılar, 1 No.lu Sağlık Ocağının bir sürü yerini aldılar, bu hastane gitmedi, ama bu sene, 2012'de ne olduysa birdenbire hemen bina yıkıldı. Hemen yıktılar binayı. Efendim, açıklama da "Bina çürük olduğu için yıkılmamız lazım."

Ee, yirmi senedir, Allah göstermesin bir deprem olsa, onun altında, çocuk ünitesi orada, yataklı yer, kadın doğum orada, fizik tedavi orada, acil orada, hepsi orada yerle bir olacak.

Şimdi, tabii, buradaki şey, Sağlık Bakanımızın uyguladığı Sağlıkta Dönüşüm Projesi sonucu Erzincan'ı tek hastaneye düşürmeye çalışmaları, devlet hastanesini kökten yok etmeye çalışmaları.

Burada, işte, yerel yönetimin veya genelde olan şeylerin belli noktalarda, belli şeylerde nasıl bir şey çıkarınız anlamıyla hareket ettikleri için, hep kafamızda soru işareti oluşuyor.

Şimdi, Erzincan'da 3 kat, 4 kattan fazla imar verilmiyor, bir bakıyorsun bir tanesinin 5'inci katı çıkılmış ve daha sonra imar verilmiş.

İşte, otel yapılıyor, kendi oteli veya yakınının, açık söylüyorum, hemen orada bir kat çıkılmış ve oraya imar verilmiş.

Binanın genişlik olarak yapıldığı zaman, metrekaresi kaçmış, belli yerlerde imar alınıyor, belli yerde alınmıyor, yani yerel yönetimlerde, uygulamada böyle iktidardan taraf olduğu zaman farklı, diğer tarafta farklı olduğu zaman, bu yasa da geldiği zaman da işte, diyor ki "Köylere TİP Projesi uygulanacak, köyler de imara açılacak, şu yapılacak, bu yapılacak." Hem uzaklıktan dolayı hem de orada yapılacak oy oranına göre, çıkan oya göre kesinlikle değişik şeyler olacaktır. Bunun önüne hiç geçilmez, yani bu gerçek olan bir şey.

Tabii, ben diğer şeylere girmek istemiyorum, arkadaşlarım zaten yeterince bunu anlatıyorlar, işte, ülkenin bölünmesi, ulusal devletin sınırlarının sorun olması falan, onlarda...

Madenlerle ilgili yetkiyi valilik verecek, ama denetleme işini, şey alma işini belediyeye bırakıyoruz. Şimdi, madenlerin, ben, Erzincan'da bir altın madeni var...

MEHMET ERSOY (Sinop) – Denetleme değil...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Yani harç şeyleri.

Erzincan'da altın madeni var, Iliç'te işletme, geçen ay gittim, orayı gezdim, şu anda mesela fazla bir tehlike görünmüyor, ama şöyle bir şey var, tilkiler ölmüş, madende...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Iliç'te...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Tabii, tabii, yani o suların gittiği tilkilerin öldüğü...

Sıyanürden, tilkilerin öldüğünü biliyoruz, kuşların öldüğünü biliyoruz. Çok ilginç bir şey, hep karasinekten geçilmeyen Iliç'te bu sene karasinek yok. Gerçekten karasinek yok.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Aynı maden...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Tabii, tabii, o maden, dediğim maden, işte, altın madeni, Anagold dediğimiz altın madeni. Orada mesela karasinek bu sene hiç olmamış. O Çöpler Köyü var, Çöpler Köyünü şirket yeniden yaptı, aşağı tarafa bıraktı, ama orada insanların tamamen hayat şekli değişti. İnsanlar hayvancılık yapıyordu. Şavaklıları bunlar normalde, Şavaklı dediğimiz hemşehrilerimiz. Onlar oradaydılar, onların geçim kaynağı hayvancılık. Bunlara ev yaptılar. Orada, tabii, hayvancılık bitti. İnsanlar şu anda bir kısmını... İkiye bölünmüş köy bir kısmını işe almışlar, bir kısmını işe almamışlar, orada resmen bir çatışma var. Ama sonuçta orada hayvancılığı bitirmiş o maden işletmesi, şu anda olan şey, ama Ilıç'a görünürde bir canlılık getirmiş, bir canlılık katmış ama, ileri doğru baktığınız zaman, Ilıç'ın bitme noktasına geleceği şeyi oluyor, çünkü Ilıç'ta şu anda kiralar bin lira. Eski eve gidiyorsun, kira bin lira, ev yok, madende çalışan insan çok, ama bir kira bin liradan başlıyor. Dükkânlar harıl harıl çalışıyorlar.

Dolayısıyla, yerel yönetimlere bu şeyler verildiği zaman, HES'ler yapılırken, tabii, madende iyi denetlemenin bir şekilde ayarlanması lazım, bunun hazırlanması lazım, çünkü sonuçta yerel yönetimler olduğu zaman yerel yönetimlere verilen güçte bazı şeyler olur. Yani burada belediye başkanları yanlış anlamasınlar, kimsenin hakkında bir şey söylemiyorum ama yerel yönetimde daha değişik şeyler oluyor, daha değişik kaygılar oluyor.

İşte, bir altın madenini örnek verdim, orada siyanür, tehlikeli bir olay, bu konuda daha iyi bir çalışmanın yapılması gerektiğini ve bunun artık daha sonra yönetmeliklerle mi düzenlenir, nasıl olur, ona göre ayarlanması gerektiğini düşünüyorum.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Bir cümle söyleyeyim.

Burada o ruhsatı denetleme işini valilikler yapacak, özel idareler kapatılınca başka bir tüzel kişilik kalmadığı için, eskiden özel idarelerin aldığı harçları şimdi belediyeler alsın ve yerelde kalsın diye. Sadece harçlar belediyeye kalsın diye, yoksa ruhsatı valilikler veriyor.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Bir de tabii, ben, son olarak, Sayın Başkanım, her ne kadar bu beş sene ertelendiği söylenece de köylerin tüzel kişiliği kalktığı zaman belediyeye katılacaklar, dolayısıyla bunların vergilerinin yüzde 100 artacağını biliyoruz, beş sene ertelenmiş olsa bile beş sene sonra tekrar uygulamaya geçecek. Köylülerin hâli belli zaten, köylülerin durumlarını biliyoruz, yani özellikle bu sene mesela Erzincan'da samanın kilosu 800 bin liraya çıktı, insanlar saman alamıyorlar. Bu doğuda da, batıda da büyük ihtimalle böyledir. Buğdayı 450-500 bin liraya satıyorlar, ancak satabiliyorlar. Mazotun şeyi belli.

O yüzden bu vergi konularında da burada beş sene erteleme değil de eğer bu yasa çıkacaksa -inşallah çıkmaz da- o olan köylerde artık eskisi gibi uygulanır diye bir şey koyup, o insanlara çünkü yine tarımın, hayvancılığın destekleneceğini söylüyorsunuz, aynı şekilde devam edeceğini söylüyorsunuz, eğer devam edecekse diğer şeyler de aynı şekilde devam etsin, ona göre de ne yapılacağı belli olsun.

Teşekkür ediyorum hepinize.

BAŞKAN – Biz de size teşekkür ederiz.

Efendim, 19.30' da toplanmak üzere toplantıya ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.20

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.49

BAŞKAN: Muammer GÜLER (Mardin)

BAŞKAN VEKİLİ: Feyzullah KIYIKLIK (İstanbul)

SÖZCÜ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

KÂTİP: Gülay SAMANCI (Konya)

-----0-----

BAŞKAN – Arkadaşlar, toplantıyı açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Alt komisyon raporunun görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Bak siz yokken söz isteyen var mı, yok mu deyip bağlamadım Sayın Serindağ.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Onu da yapsaydınız.

BAŞKAN - Sayın Valim, birleşim ve oturum arasındaki farkı ben size içeride söyledim. Buna rağmen de sizin dediğinize geldim yani bakın ama birleşimle oturum arasındaki fark... Bakın ben birleşimin başında bu dediğinizi aramak, kıyasen diyorsanız Genel Kurul çalışmalarında ama oturumlarında arama zorunluluğu... Ama oturuma başladım. İşari bir oylama yapıyorsam o zaman toplantı yeter sayısı istenir. Siz de biliyorsunuz bunu ama ben sırf aramızda bir sıkıntı olmasın diye.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, bu kadar söze karşılık izin verirsiniz...

BAŞKAN - Buyurun efendim, buyurun, rica ederim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi Sayın Başkanı, biz yedi buçukta toplanmak üzere ara verdik. Biz muhalefete mensup milletvekilleriyiz. Biz geldik, iktidar partisine mensup milletvekilleriniz...

BAŞKAN – Gelmediniz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Olabilir yani. Ben hayır...

BAŞKAN – Geldik diyorsunuz da yani gelmediğinizi de söyleyeyim de ben. Gelmiş olsanız olurdu. Yani gelmek zorunda değilsiniz ama gelmediniz onu söyleyeyim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Toplantıyı yaklaşık yirmi üç dakika gecikmeyle açılıyorsunuz. Şimdi bu tutumun çok uygun bir tutum olmadığını kusura bakmayın söylemek zorundayız.

BAŞKAN – Hiç kusura bakmam vallahi.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi bu neyi gösteriyor? Bu tasarı artık görüşülme müddetinin sonuna geldi gibi görünüyor yani günler çuvala girmedi efendim. Bakın on gündür gece gündüz çalışıyoruz. Herkesin bir dayanma gücü var tabii ki, herkesin bir dayanma gücü var. Önümüzde günler çok. Meclis tatile girdi yani Genel Kurul olmayacak bundan sonra. Şimdi komisyon üyelerini bu kadar eziyete koşmanın bir anlamı var mı? Genel Kurul tatil kararı almışsa komisyona düşen ona uymaktır. Biz bayramdan sonra gene gelir devam ederiz. O konuda şeyiniz olmasın. Gerçekten biz bu konuda kararlıyız. Biz devamda kararlıyız. Bakın komisyon üyelerine de sorun yani onlarla da müşavere edin, onlar da insan, biz de insanız yani bir dayanma gücü var.

BAŞKAN – Ben de size buna karşılık yani şimdi burada biz komisyon çalışmalarını devam ettirmek istiyoruz ama sizin de siyaseten belki komisyon çalışmalarının uzaması, belki yapılmaması anlamında da bir siyasi tercihiniz olabilir ama karşılıklı olarak tercihlere şey yapmak lazım yani mesela buradayken gelmediniz, gelseniz belki olurdu ama ben sizi zorlayamam elbette ki burada bulunmaya ama "Geldik" dediğiniz için ona cevap vermek durumundayım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Biraz da verim lazım Sayın Başkan yani şimdi yaptığımız çalışmaların verimli olması lazım. Formaliteyi yerine getiriyoruz, kusura bakmayın.

BAŞKAN – Şimdi biraz yol alalım bakalım. Bu işlerin bir kısmı da zaten işin bir ritüeli var burada, o ritüeli de yapmak gerekiyor tabii ki yani bu bütün yasalar için geçerli. Belli bir ritüeli var, o ritüel olmadan oluyor mu? Yani hepimiz burada anlaşsak gene belli bir ritüel var, değil mi? Yani bu İç Tüzük'ün koyduğu ritüeli yapmamak...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Sayın Valim, İç Tüzük'ün ritüellerini daha önce başka kanunlarda da uyguladık ama yüz kırk maddelik kanunu kaç dakikada geçirdik? Yani o zaman da ritüellerin hepsini uyguladık, hiçbir ritüeli atlamadık.

BAŞKAN – Hadi bu da beş saatte gitsin o zaman.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Arkadaşlar, sizin adınıza da konuşuyoruz. Yani şimdi huzuru kalple bayram tatiline gidelim. Seçmenlerimizle, yakınlarımızla görüşelim, ailelerimizle görüşelim. Ondan sonra da gelin, bayramdan sonra kaldığımız yerden çalışmamıza devam ederiz arkadaşlar ya.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Valim.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) - Nasıl olacak Başkanım, çalışacak mıyız?

BAŞKAN – Şimdilik çalışacağız efendim.

Sayın Kesimoğlu, buyurun efendim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkanım, az önce Sayın Serindağ'ın söylediklerinin hepsine ben de katılıyorum. Gerçekten bu akşam görüşülmekte olan yasal düzenleme tamamlandıktan sonra Parlamento tatile girecek. Salı günü de zannediyorum yeterli çoğunluk sağlanamayacak, öyle bir duyum geldi. Dolayısıyla artık burada bunu sürdürmenin bir âlemi kalmıyor.

İkincisi: Gerçekten seçim bölgelerimize gideceğiz. Bayram öncesi seçmenlerimizi ziyaret edeceğiz. Bu sadece muhalefet milletvekilleri olarak bizim talebimiz değil, iktidar partisine mensup arkadaşlarımızın da düşünceleri bu. Onlar belki size söyleyemiyorlar ama bizim de onların ismini vermemiz etik olarak doğru değil. Bilin ki şurada gizli oylama yaparsak oy birliğiyle çıkar.

Üçüncüsü: Aslında beni en çok rahatsız eden nokta, biz burada bu tasarıyla ilgili düşüncelerimizi söylüyoruz, konuşuyoruz, konuşuyoruz ama ha duvara anlatmışız, ha burada konuşma yapmışız. Sadece tutanaklara giriyor. Ben keyif almıyorum şahsen. Bir katkı olduğunu da düşünmüyorum. Bundan yararlandığımı da düşünmüyorum. Beyhude bir çaba yani bu arkadaşlarımıza bu kadar zulmetmenin, eziyet etmenin gereği de yok, yararı da yok, mantığı da yok. Bu akşam 3'üncü maddeyi bitirelim bayramdan sonra devam edelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Madde üzerindeki görüşlerinizi ifade etmeniz için söz vermiştim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkanım, biraz önce ifade ettim. Söylediklerimizin, bu tasarıya yapacağımız katkının bir anlamı olmadığı için ben susma hakkımı kullanıyorum.

BAŞKAN – Tamam. Teşekkür ederim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) - Öyle düşünmeyin, bu tarihe geçecek. Biz nasıl tarihe geçeceğiz yoksa? Hepsinin tutanağa girmesi lazım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim Sayın Kesimoğlu.

Sayın Birgül Ayman Güler.

Buyurun Hocam.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; şaşkıncu bir durum. Bu kadar sıkı bir tempoda çalıştırmasına rağmen Divan bizi iktidar milletvekilleri kendi tasarıları olan bu metin üzerine pek merakta değiller. 16 temsilcileri var yanılmıyorsa komisyonunda ama hiç 16 arkadaşı bir arada görmedim. Takip edebildiğim kadar en çok 11 kişi burada oldu, o da ilk günlerde.

MEHMET ERSOY (Sinop) - 2 eksikli olduğumuz oldu.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Oldu mu? Keşke hepsiyle tanışma fırsatı bulsaydık hakikaten burada.

Sözlerimizi artık tekrarlama aşamasına geldik görünüyor. Sanırım şunu söylesem katılırsınız: Hükümetin önerdiği model ilk maddelerde ortaya çıktı. Modele ilişkin görüşlerimizi söyledik. Bundan sonra gelen maddeler yapılmak istenen şeyin uyarılama maddeleri. Uyarılama maddelerinde bizim katkımız mutlaka çok değerli olur iktidar için ama doğrusu bu kötü zamanlama ve taleplerimize duyarsız kalan zamanlama ısrarı çalışmanın verimini bir hayli düşürecek görünüyor.

Efendim ben, 3'üncü madde üzerinde ama son dört paragrafla ilgili olarak konuşacağım. Öncelikle şunu söyleyeyim. Alt komisyona geldiğimizde Türkiye Büyük Millet Meclisine gelen tasarıda 5'inci maddenin sekizinci fıkrasında bir düzenleme vardı. Hükümet önerge vermişti. Kendi getirdiği bu düzenlemeyi kendi önergesiyle geri çekti. Alt komisyonda çıkarılan bu madde şimdi 3'üncü maddenin son dört fıkrası olarak düzenlenmiş durumda. Madde 3, 5, 6, 7, 8 olarak karşımıza çıkıyor. Tasarının ilk hâlinde madde 5-8, 5216 sayılı Kanunun 7'inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde yer alan “tedbirler almak” ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ibare eklenmiştir. “Madencilik faaliyetleri için iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarını düzenlemek.” Alt komisyonda Hükümet önergesiyle bu paragrafın olduğu gibi çıkarılmasını önerdi, kendi oylarıyla da kabul etti. Şimdi üst komisyona gelen, dolayısıyla bizim alt komisyonda görme şansı bulamadığımız, tartışmadığımız dört paragraf şöyle düzenlenmiş: “Çeşitli hükümler” başlıklı madde 3,

paragraf beş: “4 Haziran 1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu’na göre verilen 1/A grubu maden ruhsatıyla 3 Haziran 2007 tarihli ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu’na göre verilen jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli sular ruhsatına ilişkin yetki ve görevler. İl özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı illerde valiliklerce yürütülür.”

Altıncı paragraf, “3213 sayılı Kanun’a göre maden üretimi faaliyetleriyle bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki tesisler için iş yeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin yetki ve görevler il özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı illerde valiliklerce yürütülür.”

Yedi numaralı paragraf: “3213 sayılı Kanun’a göre verilen maden ruhsatları için il özel idareleri ve köylere hizmet götürme birliklerine verilen Devlet hakkı, I (a) grubu madenler için alınan harçlarla 5686 sayılı Kanuna göre verilen idare payına ilişkin gelirler ve harçlar, madenin bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere ilgili ilçe belediye hesabına yatırılır.”
8’inci paragraf: “3213 sayılı Kanuna göre yapılan I (a) grubu maden ihaleleri ve 5686 sayılı Kanun gereğince valiliklerce yapılan ihalelerden elde edilen gelirler, idari para cezaları ve teminat iratları, büyükşehir belediyesi ve ihalenin yapıldığı bölgedeki ilçe belediyesine eşit oranda aktarılır.”

Değerli milletvekilleri, üst komisyona gelen bu dört paragraf da maden ile ilgili görev, yetki ve gelirler daha önceden il özel idarelerinde iken valiliklere devredilerek yeniden düzenlenmiş durumda. “İl özel idarelerini kaldırmak kolay iş değil. İl özel idareleri Türk idare sisteminde özel bir yere sahiptir.” dediğimizde... “İşte burada, şimdi, biraz sonra tartışacağımız sorunlar nedeniyle gerekli.” demiştik. “Burada tartışacağımız sorunlara neden olur kaldırılması.” görüşüyle il özel idaresinin savunmasını yapmıştık.

Maden, Anayasa’da “tabii servet ve kaynaklar” başlığı altında düzenlenen ve Anayasa’ya göre... Anayasa’nın 168’inci maddesinde şu hükümlerle düzenlenmiş bir zenginliğimizdir: “Madde 168- Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için, gerçek ve tüzelkişilere devredebilir. Hangi tabii servet ve kaynağın arama ve işletmesinin, Devletin gerçek ve tüzelkişilerle ortak olarak veya doğrudan gerçek ve tüzelkişiler eliyle yapılması, kanunun açık iznine bağlıdır. Bu durumda gerçek ve tüzelkişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir.” Yapılan sınıflandırmalarda görülür ki madenler, mineralli sular, jeotermal kaynaklar sahip olduğumuz tabii servetlerdir. Burada madenlerden 1 (a) grubu, il özel idareleri tarafından ruhsatlandırılıp gözetilirken şimdi bu valiliklere devredilecek. 1 (a) grubu madenler beş grup hâlinde sınıflandırılmış madenler arasında; çakıl, kum, taş ocağı işlerinden oluşan madenler. İlginç bir şey, 1 (a) grubu madenlerle ilgili il özel idaresi yani yerel yönetime ait olan görevlerin valiliklere devredileceği ya da ilk hâlinde büyükşehir belediyelerine devredileceği konusu genel gerekçede de, yasa tasarısının madde gerekçelerinde de bir sözcükle olsun anılmamış. Öyle anlaşılıyor ki tasarımı hazırlayanlar gerçekte madenlerle ilgili bir düzenleme yapıldığının farkında değiller.

Şimdi, buradaki büyük soru şu: Tasarının ilk hâlinde madenlerin ruhsatı ve işletilmesi büyükşehir belediyesine verilmişti. Bu iş büyükşehir belediyelerine verilebilir mi? Peki, bu iş valiliklere verilebilir mi? Acaba il özel idaresinde olmasının bu yetkinin bir nedeni var mıydı? İsterseniz il özel idaresine verilmesinden önce valiliklere verilmiş, ondan başlayalım. Son hâlinde tasarı, madenlerle ilgili yetkileri valiliklere vermiş. Madenler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının genel düzenlemesi altında olan doğal zenginlikler. Acaba valiliklerin emrinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı il müdürlüğü var mı? Yoktur. Peki, valiliklerde madenlerle ilgili ruhsat verme işlemlerini yönetebilecek, yönlendirebilecek herhangi bir birim var mı?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Vali var.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Valinin kendisi var.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – İzleme ve Koordinasyon Merkezi kuruyoruz Hocam.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Şimdi, Alpaslan Bey diyor ki: “İzleme ve Koordinasyon Merkezi kuruyoruz ya orası yapacak.”

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Zaten oranın adı izleme, seyretme yani icraat yok.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Değil mi.

Bu konuyla ilgili olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından alınmış bir görüş olmadığı malumunuzdur.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yanlış bir şey söylerler diye almadılar.

BAŞKAN – Maden Genel Müdürü burada olduğu için biraz sonra ona söz vereceğim. Onu da malumatlarınıza sunuyorum

Hocam.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ne kadar iyi. Bu çok iyi haber.

BAŞKAN – Bir de teşekkür edin Hocam ya.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Çok iyi haber.

BAŞKAN – Vallahi Maden Genel Müdürü daha birinci günden beri hiç ayrılmadı buradan.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Her gün buradaydı Hocam.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Ama Komisyon Başkanı olarak bir sorumluluğunuz var, buradakileri tanıtmadınız baştan bu yana.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Ben size ilk günkü konuşmamda arz ettim, katılan sivil toplum örgütlerini ve kamu kuruluşlarını...

BAŞKAN – Sorsanız onları, söyledim.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Başkan, Muhtarlar Federasyonu da vardı burada, hiç konuşmadı da.

BAŞKAN – Muhtarlar konuştu, sen yoktun Sayın Havutça.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Efendim, şimdi, tabii, sözünüzü ettiğimiz maden elmas madeni değil; kum, çakıl, taş ocağı madeni. Bunlar oldum olası da yerel yönetimlerin gözetimi altında il özel idareleriyle ilgili. Ancak, taş ocağı, kum ve çakıl madenleriyle ilgili olarak durum yeni. Türkiye’de rant yağması nedeniyle yükselen inşaat çalışmaları yol yapımları ve benzeri, son derece verimli arazilerde taş çıkartmak için açılan ocak sayısını muazzam ölçülerde arttırdı. Bunu Bolu’nun dağlarında görebilirsiniz, Bergama’nın dağlarında görebilirsiniz...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Bursa’da...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – ...Bursa’da görebilirsiniz, birazcık yukarılara şöyle arabayla çıkıp aşağılara doğru baktığınızda güzelim tepelerin üstünün tıraşlandığını, güzelim zeytinlik alanların içerisinde acayip çukurlar açıldığını çok rahatlıkla Türkiye genelinde görebilirsiniz.

DOĞAN ŞAFAK (Niğde) – Beyşehir Gölü dâhil.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Beyşehir Gölü de bunlardan biri.

Geçtiğimiz günlerde bu konuyla ilgili İzmir’de, İzmir’in Bergama ve Aliğa ilçelerini ilgilendiren bir taş ocağı sorunuyla yüz yüze geldik. Şimdi, varlıklarına son verdiğiniz köy muhtarlarının meseleye sahip çıkması üzerine konu hem medyanın gündemine girdi hem Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine girdi. Hikâyenin kahramanı il genel meclisi üyeleri ama onlardan önce ilgili köylerin muhtarlarıdır. Eğer o köyler mahalle olmuş olsalardı bu cesur mücadele yoluna çıkmak için dayanabilecekleri en küçük bir güçleri, yetkileri olmayacaktı. Çandarlı’ya bir liman yapılıyor. Çandarlı Limanı’na taş lazım. O taşı çıkarabilmek için İzmir Ulaştırma Bölge Müdürlüğü bir şirkete taş taşıma işi için yakınlardaki bir uygun alanı taş ocağı ruhsatı vererek çalıştırmaya başlıyor. Planlar, projeler için geçen süre, artı beş yıllık bir izin ikinci kez uzatılmak üzere de iznini çıkarıyor. Çok kalabalık bir çalışma yapılıyor, devlet çalışıyor. Orman ve Su İşleri Bakanlığından yazı alınıyor. “İzmir Ulaştırma Bölge Müdürlüğü adına 18 Mayıs 2012 tarihine kadar izin ve muvafakat verilmesini olur gördüm.” Sonra Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı “İncelemeleri yaptım, olur verdim.” diyor. İl Tarım Müdürlüğü “İncelemelerimi yaptım, olur verdim.” Aliğa Kaymakamlığı İdare Kurulu Bürosu “İncelemeleri yaptım, olur verdim.” Fakat muhtarlar zeytinlik alanın bu taş ocağı nedeniyle yok edildiği gerekçesiyle mahkemeye başvuruyorlar, 4. İdare Mahkemesinden bir karar alıyorlar. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı davalı, Aşağışakran köyü muhtarı, diğer muhtarlarla beraber davacı. Bu işin peşine düşüyorlar 2007 yılında. 2010 yılına kadar sonuçsuzlar. Nihayet önünü alamayınca mesele il genel meclisi üyelerinin gündemine sokuluyor ve onlar Aşağışakran köyünde açılan taş ocağıyla ilgili olarak bir önerge veriyorlar, konuyu il genel meclisinde görüşme şansı yakalıyorlar. İl genel meclisi, çevre ve sağlık komisyonuna bu meseleyi araştırma yetkisi veriyor. Araştırma yapılıyor, rapora bağlanıyor. Raporun özeti: “Dinamit patlamaları nedeniyle köy sakinlerinin deprem oluyor korkusu yaşadıkları. Taş ocağı kuzeyde çam ağaçları, güneyde yüzlerce dönüm zeytin ağacıyla kaplı alanın tam ortasındadır. Çam ağaçları, zeytin ağaçları kitlesele biçimde kesilmiştir. Malzemenin taşındığı yol yönetmeliklerde belirtilen kurallara uygun değildir, malzeme üstleri örtülmeden taşınmaktadır. Çok fazla toz çıktığı için tarım arazisi olumsuz etkilenmiştir.”

Bu şikâyetler aslında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı maden aramak için verdiği ruhsat nedeniyle İzmir 4. İdare Mahkemesince mahkûm edildikten sonra saptanmıştır. İzmir 4. İdare Mahkemesi kararına rağmen çalışmaların durdurulmadığı anlaşılıyor. Komisyon tapulardaki adresle bu Ulaştırma Bakanlığıнын taşeronluğunu yapan İsyıl İnşaat, Makine, Madencilik, Malzeme, Asfalt, Sanayi ve Ticaret Limitet Şirketinin yaptığı işin insan ve doğa sağlığına aykırı olduğunu, bunun için gerekli önlemlerin alınmasını talep ediyor. Sonucunu okuyayım komisyon raporunun: “Yukarıda bahsettiğiniz gerekçeler nedeniyle Aliğa ilçesi

Aşağışakran köyü yakınındaki taş ocağının zeytin ağaçlarına yakınlığı ve orman alanı içinde bulunması nedeniyle doğa, insan sağlığı ve bölgenin geçim kaynağı olan zeytin üretimini olumsuz etkileyeceği düşüncesiyle komisyonumuz taş ocağı işletmesinin çevreye zarar vereceğine karar vermiştir. Bütün bu çalışmalar iş yeri sahibi Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığına bağlı İzmir Ulaştırma Bölge Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır.”

Bakın, söz konusu olan üstelik bir özel sektör şirketi de değil. Hani sorumsuz davranmış, çok para kazanayım diye böyle yapmış. Bütün bu sorunlara neden olan bir kamu kurumu, Ulaştırma Bakanlığının kendisi. ‘Taş ocağı için verilen ruhsattaki ilçe köy ve mevki olarak belirtilen adresle bu bölgedeki arazilerin tapu kayıtlarındaki ilçe, köy ve mevki adresleri birbiriyle çelişmektedir. Konunun bu açıdan hukuk komisyonu tarafından incelenmesi gerekmektedir.’ Yani diyor ki il genel meclisi üyeleri: “Ruhsatta yazılı adresle maden çıkarılan alan birbirinden farklıdır.” Burada suçlanan Ulaştırma Bakanlığıdır. Bunun üzerine ben bir soru önergesi verdim. Ulaştırma Bakanlığı cevapladı. “Ruhsattaki adresle madenin fiilî yeri arasından herhangi bir fark yoktur, Bergama sınırları içindedir.” dedi. Biz yerinde bir inceleme yaptık, olay şöyle çıktı: Maden alanının yüzde 80’i Bergama ilçe sınırları içinde, yüzde 20’si Aliağa ilçe sınırları içinde. Ama daha enteresan olan şu: Bergama’nın yerleşik meskûn alanlarından çok uzaktayken hemen Aliağa ilçesinde Şakran beldesinin çok yakınında. O yüzden köylü diyor ki: “Bu bizim sınırlarımız içinde.” İdare diyor ki: “Hayır, hayır. Bu Bergama’yla ilgili.” Bergamalılar madenle hiç ilgilenmiyorlar çünkü onları rahatsız eden bir şey yok. Böylece Bergama Kaymakamlığı “Bizimle ilgili bir sorun yok.” derken, Aliağa Kaymakamlığı “Benim yetki sınırlarım içinde değil bu madenle ilgili sorunlar.” diyerek konuya ilgisiz kalıyor. İki ilçe kaymakamlığının ya da il genel meclisi, il özel idaresi ya da valiliğin bir araya gelerek iki ilçeyi ilgilendiren bu sorunu çözmesi gerekirken ben, tüm girişimlerime rağmen hiçbir sonuç alamadım. Sorun olduğu gibi devam ediyor. Taş ocağı işlemedi sürdürüyor, zeytin ağaçları ölüyor ve muazzam bir tozlanma nedeniyle tarımsal üretimde kabul edilemez düşüşler var.

En önemlisi bizim konumuzla daha doğrudan ilgili, diyor ki İzmir İl Genel Meclisi Çevre Komisyonu üyeleri raporu: “Taş ocakları için verilen ruhsatlar il özel idaresinin karar organı olan il genel meclislerine ve encümenine gelmemektedir. Ruhsatları il özel idaresi bürokratları vermektedir. İl genel meclisi üyeleri konudan ancak şikâyet olursa haberdar olmaktadır. Komisyonumuz il özel idaresinin düzenlediği iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarını il genel meclislerinde veya encümeninde görüşerek sonuçlandırılması yönünde yasal düzenleme yapılabilmesi için meclisimizin bu yönde temenni kararını almasını, alınan bu kararın ve konunun Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığına, Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Şehircilik Bakanlığına, Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan partilerin grup başkan vekillerine iletilmesini Meclisimizden talep etmektedir. Olurlarınıza arz ederiz.” Nesrin Beykoz, Seyfettin Şen, Özer Örnek, İhsan Arslantaş, Rasiim Kahraman; 5 üyeden oluşan bir çevre komisyonunun raporu.

Sayın Başkan, burada bu değişiklikten önceki durumun aksayan yönüne komisyon üyeleri dikkat çekmiş. Diyorlar ki: “İl özel idaresinde bu yetki ama il genel meclisinin gündemine gelmiyor. Biz, taş ocağı ruhsatı meselesini encümenle hallediyoruz, meclis haberdar değil. Şikâyet olursa ancak konu hakkında bilgi sahibi oluyoruz ve müdahil oluyoruz.” ve müdahil oldukları zaman da yöre halkının çıkarlarını, gerçekten, koruma kapasitesinde olduklarını bu raporla kanıtlamış oluyorlar.

Şimdi, sorulara dönersek, acaba inşaat sektörü için her yeri köstebek yuvasına çevirdiğimiz bu taş ocakları kim tarafından yönetilmeli? Valilik tarafından mı, il özel idaresi tarafından mı, büyükşehir belediyesi tarafından mı? Hükûmetin fikrini bilmiyorum. Birinci taslakta “Büyükşehir belediyesi tarafından.” demiş, ikinci taslakta “Valilik tarafından.” diyor. Ben bir açıklama rica ediyorum, taş ocakları ruhsatı işletilmesi ve benzeri biraz önce okuduğum yetkiler, önce neden büyükşehir belediyeleri tarafından kullanılсын diye düşündünüz? Sonra ne oldu da bu düşüncenizi değiştirdiniz ve yetkiyi il özel idarelerini kaldırdığınız illerde valiliklere verdiniz? İkinci sorum şu: Yirmi dokuz ilde maden ruhsatlarını valilikler verirken kalan elli iki ilde maden ruhsatlarını il özel idareleri verecekler. Bu iki kurumun uygulamaları arasındaki eşgüdümü nasıl sağlamayı düşünüyorsunuz?

Bu sorularımı not ettiniz, ben buna ilişkin kendi düşüncelerimi ya da aklımdaki diğer soruları sıralamak istiyorum. Öyle anlaşılıyor ki taş ocaklarıyla ilgili yetkinin şu andaki kullanış tarzı yanlıştır. Bu yetki yalnızca bürokratlar tarafından teknik boyutlarına bakılarak kullanılamaz. Konunun teknik boyutlarının yanı sıra bir de yöre halkının çıkarlarıyla ilgili boyutları var. Demek ki yetkinin il özel idarelerinde olması doğrudur. Ama il özel idare bürokrasisinin değil, il genel meclisinin kararına bağlanması gerekir. Elli iki ilde bu yetkiyi il özel idareleri kullanacaklarına göre İzmir İl Genel Meclisi Çevre Komisyonunun önerisini sahipleniyorum. İl özel idaresi bürokratlarının değil il genel meclisi üyelerinin görüşmesinden sonra maden ruhsatlarıyla ilgili konulara karar verilmesi gerekir. Ama yirmi dokuz ilde ne yapacağız? Orada il özel idaresini kaldırdınız. Öyle görünüyor ki işin teknik yönü itibarıyla valiliğin organize edeceği olanaklar bizi tatmin eder. Ama valilik il halkının çıkarlarını gözetme bakımından yerel yönetimlere göre kördür. Şimdi valilikle

birlikte çalışan il özel idaresi elimizde olmadığına göre, valilik ve büyükşehir belediyesi arasında nasıl bir ortak çalışma düzeni yaratılabilir? Hükümet ortak çalışma düzeni yaratmayı gereksiz görmüş ve öyle bir iş yapıyor ki büyükşehir belediyelerine bu yetkiyi vermeyi, doğrudan büyükşehir belediyelerine vermeyi düşünebiliyor. Bundan vazgeçiyor valiliklere veriyor ama bu durumda il halkının ve ilçe halkının -tabii köyler kalsaydı "köy" diyecektim- onların görüşlerini alma bakımından hiçbir mekanizma düşünmüyor. Biz acaba taş ocakları konusunda karşılaştığımız sorunları valiliğin teknik gücüyle yetinerek göğüsleyebilir miyiz?

Burada son olarak önemli bir nokta daha var: Maden ocaklarından, ister elmas madeni olsun ister taş ocağı madeni, devlet hakkı alınır. Bu güzel bir söz. Bunun esprisi devleti zengin etmez, iz bedeli yaratmak bakımından büyüktür. Okudum ya Anayasa'da "Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır." Devletin işletme tekelindedir halk adına. Anayasa'daki bu hüküm gereğince devlet hakkı vardır. Bütçenize o madenle ilgili olarak iz düşersiniz. Yoksa hazineyi ne kotarır ne kondurur. Şimdiki düzenlemede yüzde 25'i il özel idaresinin, yüzde 25'i Köylere Hizmet Götürme Birliğinin, yüzde 50'si de hazinenin olmak üzere paylaşılıyordu taş ocakları ruhsat gelirleri. Bu yüzde 50 hazine parası üzerinden iki yüz sene de geçse "Şu yerde bir ocak varmış, bu ocağın devletin hüküm ve tasarrufunda olma özelliği varmış." yorumunu çıkarabileceğimiz... Sayın Halaçoğlu dedi ya "Biz tarihçiler nasıl yapacağız bu işleri?" İşte onun bunu takip edebilmesi için çok önemli ama daha önemlisi, Anayasa'daki, devletin hüküm ve tasarrufu altında olmak hâlinin elle tutulur bir somutluğa getirilişi. Biliyor musunuz, siz bunu kaldırılıyorsunuz. Burada "Ya hazineye girecek de ne olacak taş ocağı parası." demiş belli ki biri. "Hazineyi çıkart kardeşim buradan. Buradan gelen para gitsin büyükşehir, ilçe belediyeye, ikisi arasında bölüştürülmüş." demişler.

BAŞKAN – Hocam bu sorularınızın hepsine cevap verecek Sayın Genel Müdürümüz, bağlarsanız... İstirham ediyorum.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Sabaha kadar süremiz var Sayın Başkanım. Çalışacağız bugün.

BAŞKAN – Hocam ama ben size yirmi dakikanın üzerine bir on dakika daha süre verdim. Kesmek istemiyorum ama belli bir makul sürede de ne olur bitirelim.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – "Devlet hakkı" dediğimiz düzenlemeyi yalnızca Maliye sorunu olarak görmek devlet örgütlenmesi bakımından gerçekten gelenekleri de, felsefeyi de ezmek demektir. Bu bence en iyi sembolik değerdeki örneklerimizden biri olabilir. Bu kanun yalnızca yerel yönetimleri düzenleyen bir kanun değildir. Bu kanun bütün bir idare sistemini düzenler ama anlaşılıyor ki bu özellikleri itibarıyla yönetim felsefesine ilişkin zihni yapımızı da düzenler geçmişten geleceğe. Bu açıdan bir kez daha görülüyor, burada bu tasarımı hazırlayanlar yaptıkları düzenlemeyi kabul edilemez ölçülerde küçümseyerek yapmışlardır. Bu yönüyle de tasarımı geri çekin. Üzerinde çalışalım, büyükşehir belediye modelini çalışalım, il özel idaresini çalışalım, il, ilçe mülki sınırları üzerindeki çalışmaları tamamlayalım, sonra merkezî idareyle yerel idareler arasında görevleri, gelirleri nasıl paylaşalım onu çalışalım ve Türkiye'nin gerçekten ihtiyacı olan uygun bir yasa hazırlığı yapalım.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Güler, ben de teşekkür ediyorum.

Şimdi hemen sıcaklığına madenle ilgili önce Sayın Bakan Yardımcımıza –var mı söyleyeceğiniz bir şey efendim- daha sonra da Maden İşleri Genel Müdürlüğüne söz vereceğim ayrı ayrı.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Ama madenlerle ilgili benim de çok söyleyeceğim var burada.

BAŞKAN – Söyleyeceğinizi gene söylersiniz efendim. Bir dinleyin bakalım, belki söyleyeceklerinizin de çoğuna cevap bulursunuz, eksik kalanları bir daha sorarız.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Tamam, olur.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Sayın Başkanım, saygıdeğer üyeler; bu tasarı hazırlanırken ilgili ve kendi uzmanlıkları alanına giren konularda birtakım bakanlıklarımızla ortak çalışmalar yaptık. Bu konuyla alakalı olarak da uzman bakanlık olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızla birlikte çalışıldı. Eğer müsaade ederseniz, biraz önce ifade ettiğiniz gibi, Sayın Maden İşleri Genel Müdürümüz burada. Doğrudur, önce ilk tasarımız, biraz önce değerli vekilimin ifade ettikleri gibiydi ama daha sonra Maden İşleri Genel Müdürlüğümüz, daha doğrusu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın müdahil olmasıyla, onların bizi yönlendirmesiyle, aydınlatmasıyla böyle bir yola tevessül edildi, böyle bir düzenleme yapıldı.

Şimdi, kendileri bir açıklama yapacak müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdür, buyurun.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Sayın Başkanım, değerli üyeler; ben de çok teşekkür ediyorum bu söz hakkını verdiğiniz için. Öncelikle çok genel olarak madenler hakkında, birtakım konularda bazı bilgileri, doğru bilgileri vermem gerekiyor, onlardan başlamak istiyorum.

Maden Kanunu'muz madenleri altı grupta incelemiş, altı gruba ayırmış. Bunların yönetimleriyle ilgili de belli farklılıklar gözetmiş. "Birinci grup madenler" dediğimiz madenlerimiz 1 (a) grubu ve 1 (b) grubu diye ikiye ayrılıyor. Bu kısmı özellikle açıklıyorum çünkü düzenlemelerinizi ilgilendiren hususlar. 1 (a) grubu ve bu tasarıya konu olan madenlerimiz inşaat ve yol yapımında kullanılan ve tabiiatta doğal olarak bulunan kum ve çakıl sadece. Bu kısmı ilgilendiriyor 1 (a) grubu. Bunun dışında bir de Jeotermal Kanunu'ndan gelen il özel idarelerinin yetkileri var. O Jeotermal Kanunu Maden Kanunu'nun dışında, ayrı bir kanunumuz biliyorsunuz. O tamamen oradan gelmektedir. Şimdi, 1 b grubu daha farklı, tamamen Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün yetkisinde olan tuğla kiremit kili olarak bildiğimiz bir grup.

Taş ocakları olarak bilinen grup ise ikinci grup. Orada da 2 a ve 2 b var. 2 a grubu madenler "Mıncır" olarak bildiğimiz bizim 2 a grubu madenler, bunlar da özel idarenin yetkisi sadece iş yeri açma ve çalışma ruhsatı vermekten ibaret, onun dışındaki hususlar zaten Bakanlığımız tarafından, Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülüyor. 2 b grubu ve çoğu zaman yanılığara sebep olan 2 b grubu mermer grubu ve birçok... Burada da Beyşehir yöremizde özellikle örnek verildi Sayın Vekilimiz tarafından. O bölgedeki madenlerimiz 2 b grubu madenleri yani mermer madenleri, patlatmaya konu olmayan madenler. 2 a grubunda patlatma izni var yani mıncır yaptığımız madenlerimiz, taşlarımız; diğerleri mermer grubuna giriyor, patlatma yasak olan, sadece kesmeyle alınabilen madenler.

Şimdi, bizim, buradaki düzenlemelerimizde bunun dışındaki metalik madenler, kömür madenleri, eriyik hâlde bulunanlar birçok diğer gruplarımız tamamen Enerji Bakanlığımızın uhdesinde ruhsatlandırılmaktadır. Özel idarelerin daha önceki yetkileri alanında olan üç temel konu var. Bunlardan bir tanesi, biraz önce söylediğim gibi, 1 a grubu madenlerin ruhsatlandırma işlemleri. Bununla ilgili ayrı bir a grubu yönetmeliği var, yönetmeliği de ayrı. İkincisi, Jeotermal Kanunu, kanunu ayrı, yönetmeliği ayrı. Bir de tüm bu madenlerle ilgili, bizim de yönettiğimiz madenlerle ilgili ruhsatlarını verdiğimiz iş yeri açma ve çalışma ruhsatları var. Bu üç konu il özel idarelerimizin yetkisi altında idi.

Şimdi, bunları yönetirken tabii ki daha önce bir belediyeler deneyimimiz var, iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarının belediyeler tarafından verildiği bir dönem var. Bu dönem çok eleştirildi, yüce Meclisimiz de bunu değiştirdi ve il özel idarelerinin yetkisine bıraktı, 2010 yılında 5995 sayılı Kanun'la, bundan yaklaşık bir buçuk yıl kadar önce. Bu yetkilerin nerede olacağı konusu buradan ortaya çıkıyor. Tabii, ikinci bir konu da -yine biraz karışık olarak anladığım kadarıyla kafalarda- devlet hakları ve diğer gelirlerle ilgili, bu gelirlerin daha önce nerede olduğu ve şimdiki tasarıda nerede olduğuyla ilgili bir karışıklık var.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Hazine payı...

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Devlet hakkıyla ilgili olarak... İzah edeceğim, hemen onu izah edeyim. Daha önce kanunumuzda... Sadece taş ocakları değil buradaki yaptığımız düzenleme, bütün madenlerden elde edilen gelirler, devlet hakkı olarak, üç gruba ayrılıyor.

Bunlardan yüzde 50'si doğrudan hazineye gidiyor -bütün hepsinin yüzde 50'si- geriye kalan yüzde 50'nin yüzde 25'i özel idareye gidiyor, yüzde 25'i de Köylere Hizmet Götürme Birliklerine gidiyor. Şimdi, burada konuştuğumuz husus, bu yüzde 25'lerin özel idareye ve Köylere Hizmet Götürme Birliklerine giden yüzde 25'lerin ne olacağıyla ilgili bir konudur. Hazine payı hazineye devam ediyor.

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Devlet hakkı böyle bir şey mi?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Tabii tabii, o şekildedir.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Yok burada böyle bir şey, hazine payı yok burada.

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Devlet hakkı diyor. Orada bir yanlışlık var.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Efendim, hazine payı zaten Maden Kanunu içerisinde düzenlenmiş durumda. Bir okuyayım...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sayın Genel Müdürüm, devlet hakkı daha önceden kime gidiyordu?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Yüzde 50'si hazineye gidiyordu, yüzde ...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Hazineye gidiyordu işte, o zaman şimdi bu düzenlemeyle...

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Gene gidiyor.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Hayır, gitmiyor efendim, nerde gidiyor?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Müsaade ederseniz okuyayım isterseniz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Müsaade eder misiniz? Anlaşılmayan bir şey var.

Bizim metinde her şey gayet açık aslında. Burada söz konusu olan sadece 3213 sayılı Kanun'a göre verilen maden ruhsatları için il özel idareleri ve Köylere Hizmet Götürme Birliklerine verilen devlet hakkı burada düzenleniyor.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Evet, yüzde 25'lerden bahsediyorum.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – O da yüzde 25 artı yüzde 25, yüzde 50'lik bölümdür, öbür asıl devlet hakkı olan yüzde 50 ile alakalı düzenleme zaten var, muhafaza ediliyor. Burada düzenlenen...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – 8'inci paragrafı söyleyin?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Orada da aynı şey, oradakiler farklı gelirler onlar.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Bu, farklı bir gelir, o devlet hakkıyla ilgili değil.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Yok yok, orada devlet hakkı yok yani o devlet hakkını düzenlemiyor, diğer hususları...

Şimdi, gelirleri tekrar edecek olursak devlet hakkı burada 7'nci maddede düzenlenmiş, 8'inci maddede diğer gelirler var. Valiliklerce ihale yapılan 1 a grupları tabii ihaleyle veriliyor, bu ihale gelirleri var, bir de yürütmeden dolayı kaynaklanan idari para cezaları var ve yine ceza niteliğinde olan teminat iratları var. Bu gelirler 8'inci maddede düzenlenmiş yani burada tamamen Kanun'un temel mantığı daha önce yerelde kullanılan, yerelde olan kaynakları yine yerelde bırakıyoruz, merkezde olan kaynaklar yine merkezde kalıyor.

ALİ SERİNGAĞ (Gaziantep) – Sayın Genel Müdürüm, şurayı tam açıklayalım yani daha önce devlet hakkı olarak alınan yüzde 4'lük payın yarısı hazineye gitmeye devam edecek, diğer yüzde 2'si olan yarısı belediyeye gidecek, bir bu.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Devam edecek, evet, aynen öyle Sayın Vekilim.

ALİ SERİNGAĞ (Gaziantep) – İkincisi, bu ihalelerden dolayı ihale yapmayla alakalı rakamlar da devam edecek...

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Zaten öyleydi, öyle devam edecek.

ALİ SERİNGAĞ (Gaziantep) – Ayrıca, yüzde 2'lik idare payı ona mı devredilecek?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ H MEHMET AMDİ YILDIRIM – Evet, tabii.

ALİ SERİNGAĞ (Gaziantep) – Yani burada aslında yanlış söylenen bir şey yok Sayın Başkanım.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Tabii, çok açık yani.

ALİ SERİNGAĞ (Gaziantep) – Burada söylenen rakamın yüzde 5 değil de yüzde 3 olacağıyla alakalı bir şey.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Yok, rakamlarda falan bir değişiklik yok Sayın Vekilim, sadece...

ALİ SERİNGAĞ (Gaziantep) – Belediyeye gidecek rakamınız yüzde 5 mi oldu, değerlendiriyor musunuz?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Hayır, eski düzen, eski sistemi koruyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, söz alıp konuşursak daha iyi olacak, konuşmacı da sözünü bitirirse daha iyi olur. Söz verimiz hepimize, onun için çekinmeyin.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Bu konularda herhâlde yeterli açıklama yaptığımı düşünüyorum. Bunun dışında herhangi bir şey yok Sayın Başkanım.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Yetkinin kullanılışı konusunu bir açıklar mısınız, ben anlamadım orayı? 2010 yılına kadar belediyeler de miydi?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Evet, 2010 yılına kadar belediyelerdedi, belediyelerde uygulamalarda performans sağlayamadık. 2010 yılında haziran ayında yaptığımız düzenleme, 5995 sayılı Kanun'a kadar olan düzenlemede belediyeler iş yeri açma ve çalışma ruhsatını vermektedir. Burada, madencilik açısından yeterli performansın sağlanamadığı düşünülerek il özel idarelerine bu yetkilerin verilmesine karar verildi.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Neden?

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Başka şeyler var.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Standart uygulama sağlayamadık, büyük sorunlar oluştu, mahkemeler çok oldu, usulsüz birtakım işler görüldü yani bir genel değerlendirme, teknik değerlendirme sonucunda başarısız bir

uygulama olduğu görüldü dolayısıyla, il özel idarelerine bu yetkiler verildi. Ondan sonra da gerçekten daha iyi bir performans sergiledik, bunu da söylemem lazım. Bu yetkilerin tekrar belediyelerce kullanılması değil valiliklerce kullanılması teklifi oradan çıktı.

Tasarıda daha önceki kanunumuzda köylere hizmet götürme birliklerinin uhdesine veriliyor ve o ilde kullanılıyordu, o ilçede kullanılıyordu, ilçe sınırlarında, alt yapı yatırımlarında kullanmak şartıyla. Şimdi, bu tasarıda da yine aynı alt yapı yatırımlarında kullanmak üzere...

MUHARREM İŞİK (Erzincan) – Taş ocağı çıkan yerin çevresinde olan yere mi, istediği yere mi?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Hayır, o bölgeye, öncelikli olarak o bölgeye. Bakın, burada “Madenin bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak alt yapı yatırımlarında kullanılmak üzere...” ifadesi var.

MUHARREM İŞİK (Erzincan) – Hiç kullanıldığını görmedim, bu taş ocakları çıkan yerleri mahvoluyor. Benim kendi çevrem, kendi bölgem.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Hayır, şimdi, o zararları başka konu, orayla ilgili yaptırımlar farklı ama bu paraların burada düzgün bir şekilde kullanıldığını biz biliyoruz yani orada bir sıkıntımız olmadı.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Denetlenebiliyor mu peki, kullanılıp kullanılmadığını?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Hayır hayır, kurumlar denetli.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Sayın Genel Müdür, konuşmamda verdiğim bir örnek vardı, çok yakından izlediğim bir örnek. Bütün ilgili merkezî yönetim kuruluşları “Uygundur.” diyor ama daha iş başlamadan oradaki köylüler “Bu iş kötü olacak.” diyor ve tam altı yıl süren bir mücadeleleri var. Mahkeme kararına rağmen Hükümet ya da ilgili kamu kurumları mahkeme kararına uymuyorlar ve bu iş yürüyor gidiyor. Gerçekten alanı gördüğünüz zaman nasıl bir tahribat olduğunu görüp üzülmeyen olamaz. Burada benim Valilik eliyle yapılacak olan bu işte, Bakanlık ve Valilik eliyle, halkın tarımsal üretim haklarını ve kendi tercihlerini ezip geçebileceğini görüyorum. Valilik bu işin teknik boyutunu yaparken uygun olup olmadığı, kabul edip etmediği yönünde ilgili yöre halkına nasıl danışacak? Çünkü, köy tüzel kişilikleri de kalktı, belde belediyeleri de kalktı, elde bir ilçe belediyesi, bir büyükşehir belediyesi kaldı ama bu işler çok lokal. Örnekte vurgulamaya çalıştım, madenin içinde yer aldığı Bergama ilçesi halkı yerleşme alanlarından uzakta olduğu için hiç ilgilenmiyor. Hemen ilçenin sınırında ama bir başka ilçenin yerleşme alanına yakın diye o ilçe halkı tarumar olmuş durumda. Dolayısıyla, bir düzenleme yapıldığında Valiliğe veriyorsanız bu yetkiyi, büyükşehir belediyesinden de görüş almak mesela, ya da ilgili ilçe belediyesinin meclisinden de görüş almak uygun olmaz mı sizce?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Tabii uygun, bunların yerleri de var, ben izah ederim isterseniz yani nereden alınıyor diye.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, siz şimdi bu genel düzenlemeyle ilgili bilgi verin. Hocama daha sonra bu diğer konunun ayrıntısını ifade edersiniz, tamam.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Yok, bu tamam. Yalnızca bu boyutu alacağız.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yani daha sonra Hocamla özel mi olacak? Biz burada komisyon olarak bilgilenecek istiyoruz Sayın Başkan.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Sayın Başkanım, ben kısaca izah edeyim hemen Sayın Vekillerime.

BAŞKAN – Sayın Serindağ, düzenlemeyle ilgili bilgi versin diyorum.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Düzenlemeyle ilgili zaten.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Tabii, tamam, güzel. Sonra Hocamla ilgili ne yapsın? Komisyon olarak bilgilenecek istiyoruz.

BAŞKAN – Özel, spesifik bir konuyla ilgili konuyu Komisyonunda görüşmenin değil...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Sayın Başkanım, spesifik değil.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Özel, spesifik konular görüşmüyoruz burada.

BAŞKAN – Ya Sayın Serindağ...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Özüne ilişkin bir konu.

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdürüm, bitti mi efendim?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Efendim bitti. Bu konudaki görüşümüzü daha sonra Sayın Vekilimize...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ben cevabımı rica ediyorum sizden.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Daha sonra ne demek efendim, biz şimdi bilgileneceğiz Sayın Başkan, öyle şey olur mu?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Sayın Başkanım, izin verirse görüş bildirebiliriz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bizim de sorularımız var.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkan, Sayın Genel Müdür görüş bildirmek üzere sizden talimat bekliyor.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – İfade etsin diye ben de söz verdim, kısaca toparlayın

Hocam.

Bırakın ben idare edeyim Sayın Kesimoğlu.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Sayın Başkanım, ruhsatların verilme prosedürü ruhsat verildikten sonra birçok yerden izni gerektiriyor. Bunlar, ÇED izni. Sizin söylediğiniz prosedürlerin birçoğu ÇED alınırken uygulanan prosedürler, birçoğu iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alınırken uygulanan prosedürler, ayrıca orman izinleri alınırken de yapılan prosedürler var. Bütün bu prosedürler tamamlandıktan sonra, tabii ki, burada yasal olarak hak elde etmiş oluyor. Ancak, ben şu kadarını söyleyeyim, taş ocakları konusunda özellikle 2010 yılından sonra özel bir yönetime geçtik. Bu yönetim iller bazında eğer sizin söylediğiniz gibi o yöre halkı bu taş ocağını o bölgede istemiyor ise, tabii ki verilmiş haklar saklı kalmak kaydıyla, Türkiye’de şu anda bütün illerde bu çalışma devam ediyor. 2 a grubu micirlerle ilgili olarak kısıtlama yetkisi Bakanlığımızda, son kanunla verildi. Bunun öneri yetkisi valiliklerimizde. Valiliklerimiz bünyesinde bu çalışmalar yapılıyor, yirmi dokuz ilimizde şu anda çalışmalarını tamamladık. Eğer böyle bir ihtiyacı varsa yöre halkının, burada kısıtlama getiriliyor ve o alanlar kapalı alan olarak ilan ediliyor, taş ocaklarına kapatılıyor dolayısıyla, söylediğiniz şey gerçekleşmiş oluyor.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim sayın Genel Müdür.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, benim de Sayın Genel Müdüre bir iki sorum olacak izin verirseniz.

BAŞKAN – Çok kısa lütfen.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Genel Müdürüm, Erzincan Milletvekilimiz Sayın Muharrem Işık’ın bir sorusu oldu, “Bu elde edilen gelirler nereye harcanıyor.” dedi. Zateniz “Ruhsatın verildiği bölgede harcanıyor.” dediniz. Şimdi, tabii, daha önce ne oluyordu? Bu paylar özel idareye ve

Köylere Hizmet Götürme Birliklerine veriliyordu. Doğal olarak, özel idarenin ve Köylere Hizmet Götürme Birliklerinin hizmet alanı kırsal alandı, bunda bir sorun yok. Şimdi, bu paylar belediyeye verileceğine göre ve 8’inci fıkrada bununla ilgili herhangi bir kısıtlayıcı hüküm olmadığına göre belediye başkanı aldığı bu payı, örneğin kaldırım yapmakta kullanırsa uygun mudur, olabilir mi, olamaz mı, yasadan siz ne anlıyorsunuz?

İkincisi, bir de Sayın Hükümet temsilcisine bir sorum olacak. Sayın Genel Müdür konuşmasında, daha önce bu ruhsatların belediyelerce verildiğini ancak, belediyelerce verilen ruhsat nedeniyle pek çok sorunun ortaya çıktığını bu nedenle ruhsat verme işinin özel idarelere devredildiğini ifade etti ve ruhsat verme işlemi özel idarelerce devraldıktan sonra, bu konuda çok iyi bir performans gösterildiğini de ifade etti, doğru mudur?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM - Evet.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki, madem hâl bu iken, siz neden özel idareleri kapatıyorsunuz, madem çok iyi bir performans gösterdi, neden özel idareleri kapatıyorsunuz? Hem zateninize hem de Sayın Genel Müdüre sorularımı iletmış oldum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum. Şimdi, değerli arkadaşlarım, konuşma sıraları itibarıyla, Sayın Işık, Sayın Akça ve Sayın Demiröz’e söz verip bu konuşma faslını bitireceğim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim sorularımızı...

BAŞKAN – Müsaade buyurun efendim, soruları sırasıyla gelecek.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Müsaade buyurun...

BAŞKAN – Hayır, efendim müsaade buyurmuyorum. Konuşmaları bitsin, ben Sayın Bakana söz verdiğimde o sorulara da cevap verecek.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, Sayın Genel Müdüre ne zaman söz vereceksiniz?

BAŞKAN – Sayın Genel Müdüre de söz vereceğim.

Peki hocam, size de söz veriyorum.

Evet, Sayın Işık burada mı? Peki, Sayın Akçay?

Buyurun efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Alim Bey gelince efendim...

BAŞKAN – Peki, geldiği zaman söz veririm ona.

Buyurun efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum, iyi akşamlar diliyorum.

Komisyonumuzda iki gündür mesir dağıtıyoruz...

BAŞKAN – İkraminize teşekkür ediyoruz efendim, Sayın Akçay'ın güzel bir ikramı oldu.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Değerli arkadaşlar, şimdi, bu, Manisa'nın ciddi bir talebidir. Şu anda Manisa'da Mesir Mahallesi var, Hafsa Sultan Mahallesi var ve Merkez Efendi Mahallesi var. Bu üçü de mesirle ilgili Manisa'yla, kültürüyle, değerleriyle ilgili isimlerdir. Denizli'de bir ilçeye de Merkez Efendi ilçesi verildi neden? Çünkü, Merkez Efendi Denizli diye, gayet de isabetli olmuştur.

Bunu hatırlattıktan sonra değerli arkadaşlar, biz neyi konuşuyoruz? Çok önemli bir büyükşehir yasa tasarısını konuşuyoruz ve bütün komisyon üyesi veya diğer milletvekili arkadaşlarca pek çoğu da bu konuda gerek teknik gerek siyasi gerek idari bakımdan değerlendirmeler yapıldı ve yapılıyor. Fakat burada en dikkat çekici olan husus, iktidar bu tasarısını savunmuyor. Kesinlikle, sadece Mecliste değil, kamu oyunda savunmuyor, medyada savunmuyor, alanda savunmuyor, tabanda savunmuyor, belediye başkanları savunmuyor, muhtarlar savunmuyor, vatandaş savunmuyor ve pek çoğu da karşı. Yani, bu kadar savunmadığınız bir tasarıda bu niye ısrar edilir? Tabii, bunun çeşitli sebepleri var. Teknik sebebi "Biz konuşmayla zaman geçirmeyelim, gerilim olmasın, zaman uzamasın, e nasıl olsa bizim iktidar çoğunluğumuz var." diyerek yine o iktidar kibri görüyoruz, o iktidar kibri bu tasarıda da kendisini gösteriyor. Ve artık o hâle de geldi ki, tabii pek çok fıkralarda biraz evvel de yapıldı konuşmalarda, teknik hususlarda anlamını yitiriyor değerli arkadaşlar. Çünkü hadisenin siyasi boyutu en öne geçmeye başlıyor.

Çok önemli bir şey söylemek istiyorum: Hükümet, Sayın Bakan, temsilcileri, sözcüleri bu ifadeye lütfen dikkat buyursunlar, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümeti, Türkiye Cumhuriyetini zillete düşürmüştür. Hükümet etme anlayışı, devlet yönetme yöntemi itibarıyla Türkiye Cumhuriyetini zillete düşürmüştür ve ısrarla da düşürmeye devam etmektedir. Devletin, ülkenin çivisi çıktı ve bütün anormallikler sanki normalmiş gibi konuşulmaya başlandı. Sayın Başbakan ne konuşuyor, ne diyor değerli arkadaşlar? İşte Azerbaycan'dan gelirken diyor ki "Yarın İmralı'ya MİT Başkanını gönderirim." diyor. Sayın Bakan Yardımcısını Habur'a gönderdiği gibi, MİT Başkanını gönderiyor. Kime gönderiyorsun, gönderdiğin kim, muhatabın kim, bu ne zillettir? Peki, ayrıca diyor ki "Zaten son haftalarda bazı adımları attık, biliyorsunuz." diyor. Son adımları atmak istediklerini elbette biliyoruz, birisi bu büyükşehir yasa tasarısı, diğeri de AKP kongresinde maddeler hâlinde sayılan, kamuda, ana dilde işlem yapmak, ana dilde savunma, ana dilde eğitim, etnik ayrım ifade eden mevzuatın ayıklanması... Siz kimi kandırıyorsunuz, nasıl adımlardır bunlar, bunları sorgulamadan bu adımları nasıl atabilirsiniz, bu cüreti, bu hakkı nereden buluyorsunuz?

Değerli arkadaşlar, çok önemli olduğunu düşündüğüm bir cümle daha sarf etmek istiyorum, lütfen Hükümet yetkilileri, Bakanlar ve başta da Sayın Başbakan lütfen duysun. Son yıllarda bir ana dilde eğitim talebi, hakkı dillendirilmeye başlandı, bu ülkenin dilcileri eğitimcileri, akademisyenleri, uzmanları susuyor, medyada bu ana dille eğitim savunucuları örümcek ağı gibi kaplamışlar her alanı, günde 24 saat bir beyin yıkama faaliyeti yürütüyorlar.

Sayın Başbakana ve herkese sesleniyorum, lütfen siz de vicdanlarınıza sorun, ben diyorum ki değerli arkadaşlar: Türkiye'de hiç kimse anasının diliyle eğitim görmüyor, ben de ananın dili ile eğitim görmedim, benim annem de Türkçe konuşan bir insan, yalnız onun konuştuğu Türkçe ile eğitim görmedim. Birleşmiş Milletler, ana dili, anneden öğrenilen dili kabul ediyor, Türkiye'de kim annesinin diliyle eğitim görmüş ki bazı aklıevveler, bazı bölücüler, bazı teröristler, eli silahlılar, eli kanlılar ana dille eğitim talep ediyor. Benim bir arkadaşım var Denizlili, der ki: "Benim annem Çince konuşur." der espiyle, ya nasıl Çince konuşur? Bayramda gittik, sofrayı kurdu fakat çocuklar oyunu bırakıp sofraya gelmiyorlar, başladı bağırıma "Den len, çen çen edip durman, yen yun gon." dedi. Evet, şimdi, abartma falan değil, bunu ayrıntılı da izah ederiz.

Şimdi, anne diliyle eğitim olmaz değerli arkadaşlar. Selçukludan, Osmanlıdan, Cumhuriyetten bu yana bin yıldır bu topraklarda konuştuğumuz bir dil var, ortak iletişim vasıtamız olmuş, biz bunun adına da "Türkçe" diyoruz. Diğer ana dilde, kamuda

işlem yapmak, bunlar ülkeyi kesinlikle tuz buz edip, bölüp, parçalayacak hususlardır. Savunmayı, eğitimi, etnik ayrım ifade eden mevzuat taraması. Açıkça, Türklüğü, Türk milletini hedef alan ifadelerdir bunlar, kesinlikle reddediyoruz.

Ve bu tasarımı da defaatle tekrar etmek istiyorum ki Hükümet derhâl geri çekmelidir. Yüzde 49, yüzde 50-51, isterseniz yüzde 70 oy alın, ülkenin geleceğiyle, yüzyıllarıyla, binyıllarıyla kimsenin hakkı yoktur ve inanıyorum ki inşallah bu millet de buna müsaade etmeyecektir. Devleti yönetenler aklını başına devşirmelidir, eli kanlı terör örgütü, yordakçısı, destekçisi bunları istiyor diye bu talepler birer taviz olarak verilemez. Türkiye'nin meşru kurulları, kurumları vardır, her şeyi hak ile paylaşırsın, medisin var, terör örgütünün talepleri -maalesef- burada müzakere edilen. Hiç kimse memnun değil, hiçbir yerde tartışılmıyor, memnun olan, bölücüler.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Hükümetin değerli temsilcileri; öncelikle, görüşmekte olduğumuz kanun tasarısının genelinden başlamak üzere, bugüne kadar yapılan müzakereler içerisinde hep sağduyuyu önde tutarak, zerre kadar da olsa, vicdanları içerisinde mutlaka memleket millet adına yapılabilecek bazı işlerin olduğuna inandığımız tüm değerli Hükümet yetkililerine seslenmeye gayret ediyoruz.

Bu kadar ısrara, çalışma saatlerini sabahlara kadar zorlamaya, yaklaşan mübarek Kurban Bayramı öncesinde insanları sıkboğaz edip, memleketlerine gidip, ailesiyle, anasıyla, babasıyla helalleşme özlemiyle şurada duran milletvekillerine bunu çok gören anlayışı şiddetle kınıyorum. Sabaha kadar değil, 48 saat de çalışırız ama bu ülkenin millî, manevî değerlerine biraz da saygı gösterelim. Nedir bu ısrardaki amacınız, acaba Oslo'da verilen sözlerde bir tarih mi verdiniz, bu, Kurban Bayramına kadar mutlaka yetişecek diye bir tarih sözü mü var? Bu kadar ısrarı hayra yormuyoruz, hayır da olamayacak. Bundan, eğer Hükümet herhangi bir beklenti içerisindeyse herhâlde bizim kadar onlar da bunu düşünürler diye düşünüyorum.

Bu sözlerle sözlerime başladım, kimseyi kırma ya da hiçbir arkadaşımızı en ufak şekilde ilzam etme gibi bir niyetimizin olmadığını eminim sizler de biliyorsunuz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakanımız keşke burada olsaydı; iki gün önce yaptığım konuşmada, âdeta, şimdiye kadar kapatıldığı kanunla belli olan belediye başkanlarına, özellikle de iktidar partili belediye başkanlarına belediyelerinin kapatılmadığı, kapatılmayacağı, çalışmaların devam ettiği yönündeki oyalama taktiklerinin şimdiye kadar sürdürüldüğünü ve "Bu pakette daha önce 2008 yılında gördüğümüz filmi yeniden bize gösteriyorsunuz." şeklindeki sözüme "yalan" anlamına gelebilecek ifadelerde bulundu. Şimdi bunun yalan olmadığını, yanlış olmadığını, yanlış bilgilendirme olmadığını, vermiş olduğumuz önergelere bizzat Sayın Bakanın imzasıyla verilen cevapları sizlerle paylaşarak ispatlamak istiyorum. Öncelikle bunu söylemek istiyorum.

2009 yılı Nisan ayında bir önerge vermişim Sayın Başbakanın cevaplama talebiyle. Ona, özellikle nüfusu 10 binin altında kalan ilçe ve belde belediyelerini, borçları olduğu gerekçesiyle daha önceki kanunda kapatılan belde belediyelerini de kurtarma adına, "Bu durumdaki belediyelerimiz için Hükümetinizin bir çalışması var mı? Borçlarının yapılandırılması ya da büyükşehirlerde olduğu gibi, bu küçük nüfuslu ilçe ve beldelere nüfus başına İller Bankası aracılığıyla verilen payların 2 katına çıkarılarak onların tüzel kişiliklerinin devam ettirilmesi yönünde bir çalışmanız var mı?" diye sorduğum sözlü soru önergesine 16'ncı Birleşim, 9 Kasım 2010 tarihinde cevap verilmiş. Verilen cevabı paylaşmak istiyorum:

"Sayın Alim Işık'ın yine Sayın Başbakanımıza yönelttiği sorulara cevap olarak: 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun hükümleri gereğince, İller Bankasınca genel bütçe ve vergi gelirleri tahsilatı toplamının yüzde 2,85'i büyükşehir dışındaki belediyelere; yüzde 2,50'si büyükşehir ilçe belediyelerine; yüzde 1,15'i il özel idarelerine ayrılmakta. Ayrılan belediye paylarının yüzde 80'lik kısmı belediyelerin nüfusuna, yüzde 20'lik kısmı ise Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından tespit edilen gelişmişlik endeksine göre belediyelere dağıtılmaktadır.

Yine, 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinde 'Bakanlar Kurulu bu maddede belirtilen oranları 2 katına kadar artırmaya veya kanuni haddine kadar indirmeye yetkilidir.' denilmek suretiyle payların artırılması hususundaki yetki Bakanlar Kuruluna verilmiştir. Az nüfuslu belediyelerin borçlarının yeniden yapılandırılarak ödemelerinin kolaylaştırılması konusunda ise yürütülen bir çalışma bulunmamaktadır." Yıl 2009.

Şimdi, değerli milletvekilleri, saygıdeğer Hükümet temsilcileri; Bakanlar Kurulu 2 katına kadar bu payları artırma yetkisine sahip olduğuna göre, amacınız da bunları ayakta tutmak ise şimdi kapattığınız 1.591 belde belediyesine, bırakınız 2 katını, 1 katı parayı

verseniz zaten bunlar ayakta kalacak. Şimdi, burada, yüce Mecliste bize bu cevabı veriyorsunuz ama getirdiğiniz tasarıda bu verdiği cevaplara uyuşmayan maddeleri buraya dayatıyorsunuz. Şimdi, bu, yakışmıyor, yüce Meclise yakışmıyor. Bu tamam.

Ondan sonra, defalarca sorduk: “Nüfusu 2 binin altında olduğu gerekçesiyle tüzel kişilikleri sona erdirilen belde belediyelerinin durumları ne olacak? 2014 seçimlerine nasıl, hangi tüzel kişilikle girecekler? Dolayısıyla, bunların kapatılmasıyla ilgili iddialar doğru mu, değil mi?” şeklindeki önergelerimizin bazıları hâlâ, aylardır cevap bekliyor.

Gelen cevaplardan birisini paylaşacağım. Yine, 14 Haziran 2012 tarihinde Sayın İdris Naim Şahin’e İçişleri Bakanı olarak, 2009 yerel seçimlerinde yargı kararıyla son kez belediye başkanlığı seçimlerine katılan, nüfusu 2 binin altında olan belde belediyelerinin durumlarıyla ilgili, kapatılacakları iddiaları ve kapatılacakları gerekçesiyle yeterli miktarda ödenek alamadıkları yönündeki iddialarla ilgili olarak bir soru önergesi vermişim; dokuz soruluk: Kimler borçlu? Var mı? Kapatılacak mısınız? Hangi tüzel kişilikle bu seçimlere girecekler? Gelen cevabı paylaşıyorum değerli milletvekilleri, takdiri sizlere bırakıyorum. Bir sayfa, dokuz soru var, detay istemişiz, görüş istemişiz; gelen cevap: “... tarafından gönderilen cevabi yazılar ekte sunulmuştur. Ayrıca, Bakanlığımızca yürütülen bazı il belediyelerinin büyükşehir belediyesine dönüştürülmesine yönelik çalışmalar teknik düzeyde devam etmektedir.” Değerli milletvekilleri, biz nüfusu 2 binin altındaki kapatılan ve 2014 seçimlerine yasal olarak girip girmeyecekleri belli olmayan, yani yargının son kez seçimlere soktuğu belediyelerin durumuyla ilgili soru sormuşuz, gelen cevap bu; 1,5 satır. “İdris Naim Şahin”

Devam ediyor: Kaç belediye? Ne kadar borçlu? Nedir? Yine, İller Bankası Anonim Şirketi tarafından gelen cevabı paylaşıyorum. Borçlarını sormuşuz, sorunun cevabı: “6 Mart 2008 tarih ve 5747 sayılı Kanun kapsamında, nüfusu 2 binden az olduğu gerekçesiyle geçici 1’inci maddede belirtilen 44 sayılı Liste’de adları yazılı 869 belde belediyesi bulunmakta olup, bunun 863 adedi çeşitli yargı kararlarıyla tüzel kişiliklerini devam ettirmiş, 6 belediyenin ise tüzel kişilikleri sona erdirilmiştir.” diyor. O kapatılan 6 belediyenin borçları ve durumlarıyla ilgili döküm vermiş. “Anılan belediyelerin Bankamız kayıtlarına yansıyan borçları bulunmamaktadır.” Bu kapatılanlarla ilgili.

Yine, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının bu önergeye cevap olarak gönderdiği yazılı cevap listesinde... Biz “Kaç belediye kapanacak? Durum nedir?” diye sormuşuz. Paylaşıyorum değerli milletvekilleri, bir satır: “Kurumumuza 2012 Nisan ayı itibarıyla 1.899 belde belediyesinin borcu bulunmaktadır.” Ve bunların tamamı Sayın İdris Naim Şahin’in imzasıyla geliyor.

Şimdi takdiri sizlere ve aziz kamuoyuna, yüce milletimize bırakıyorum. Tekrar, bakınız, aynı şekilde, 21 Mayıs 2012 tarihinde, son günlerde kamuoyunda sıkça tartışılan yeni büyükşehir belediyeleri ve nüfusları 2 binin altında bulunan birçok belde belediyesinde yaşayan vatandaşlarımızdaki endişelerin giderilmesi amacıyla, “Durumları nedir? Ne olacak?” diye sormuşuz. Cevap: Sayın İdris Naim Şahin, Bakan. 13 Temmuz 2012, yani bundan üç ay önce. “Son durumda Bakanlığımızca bazı il belediyelerinin büyükşehir belediyesine dönüştürülmesine yönelik çalışmalar teknik düzeyde devam etmektedir.” Belde belediyelerini sormuşuz, büyükşehir çalışmalarının devam ettiğini söylemiş, belde belediyelerini saklamış.

Dolayısıyla, değerli milletvekilleri, burada biz millet iradesini temsilen bulunuyor isek her şeyden önce Hükümetin bakanlarının bu milletvekillerinin önergelerine doğru cevap vermesi ve dürüstçe davranması gerekiyor. Bana dürüst davranmayan Sayın Bakan kendi belediye başkanlarına, elbette ki onlara onların beklediği cevabı vermekten imtina etmektedir. Sözlerim yanlış anlaşılmasın. Sayın Bakan beni yalan söylemekle suçladı burada -sizler belki yoktunuz- ama şimdi kendisinin verdiği cevaplarla bunun gerçekleri yansıtmadığını ya da Sayın Bakanın yanlış bilgilendirildiğini bir kez daha burada paylaşmak istiyorum.

Amacımız üzüm yemek; bağcıyı dövmek değil. Biz belde belediyelerinin ayakta kalarak... En azından borçları olup olmayanların dökümünü yapıp, gerçekten devlete yükse, milllete faydası yoksa, hizmet veremiyorsa onları kapatalım; amenna ama siz sadece nüfus kriterini dikkate alarak -2 binin altına düşmüş, 1.996 nüfusa sahip veya 1.899 nüfusa sahip- bunu birden “Kapatık.” diyorsunuz. Hangi gerekçeyle kapattığınızı söylemiyorsunuz. Borcu yok.

Örnek veriyorum, kendi belde belediyemden örnek veriyorum. Sordum, belediye başkanı şu andaki nüfusunu tek tek aileleri gezerek kayıtlarıyla çıkardı; 2.052 değerli milletvekilleri. 2011 yılı itibarıyla 1.899 nüfusuna düşmüş, daha önce 2 binin üzerinde. İlim Kütahya’nın Simav ilçesindeki yaşanan depremden dolayı, aynı durumda 13 tane beldem var. 3’ü de deprem nedeniyle kendi evini terk etmiş, evi yıkılmış, vatandaşa ev bulamamışsınız, gitmiş İzmir’deki akrabalarının yanına; sonra, bir şekilde, memleket sevdası, baba toprağı diye gelmiş, memleketine dönmüş. Şimdi, 2011 yılı sonu itibarıyla bu beldenin nüfusu 1.899’a düştü diye -250 bin lira da bankada nakit parası var, borcu da yok- nasıl kapatırsınız Sayın Bakan Yardımcım?

Şimdi, bunun gibi, bu 1.591 belde içerisinde... Hadi büyükşehirleri bir tarafa atıyorum, onun tartışmaları çok farklı şekilde yürütülüyor ama büyükşehir olmadan, normal şehirlerde kapatılan 559 belde belediyesini tek tek bu Meclisin kuracağı bir komisyon tarafından -en kötü ihtimalle on beş gün çalışın- eldeki dokümanlar üzerinden bir inceleyelim.

Zafertepe Çalköy diye Altıntaş ilçemize bağlı tarihî bir beldemiz var. Dumlupınar Meydan Muharebesi'nin yapıldığı yer burası. Anayasa Mahkemesi bunların tüzel kişiliklerini, tarihî ve turizm bölgesinde bulunan beldeler olduğu gerekçesiyle geçen dönem iade etti. Şimdi bunu da saymıyorsunuz, yine "Kapatım." diyorsunuz.

Altmış yıllık, seksen yıllık belde belediyeleri var; belki başka illerde yüz yıllık belediyeler var. Şimdi bir çırpıda bu kadar... Yani "Bizim 326 milletvekilimiz var, biz kaldırırız parmağı, kapatırız da, açarız da, yeni il yaparız. Seni oradan koparıyorum, başka ilçeye mahalle yaparım." Bu anlayış neyin eseri sayın Hükümet yetkilileri, nedir bu ısrar? Dolayısıyla, bu konuyu özellikle birkaç noktadan Hükümetin takdirine sunuyorum.

Bir: Bu tasarıda başka var olan beldeye veya ilçeye mahalle olmak isteyen bir kapatılmış beldeye Haziran 2013'e kadar süre veriyorsunuz ve referandum şartı aramıyorsunuz. Belediye meclisi kararıyla mahalle olarak bağlanmanın önünü açıyorsunuz. Saygı duyarım, doğrudur, amenna, itirazım yok ama şeytan burada fikrini vermiş. Eğer kapatılmış iki belde birbiriyle veya çevresindeki bir köyle birleşerek nüfusunu 2 binin üzerine çıkarmak isterse "Dur kardeşim, yayımı tarihine kadar referandum yap." diyorsunuz. Bu ne demek Sayın Bakan Yardımcım? Bu ne demek? Bunu açıklayın. Bağlanmak isteyen altı ay süre veriyorsunuz, "Birleşeyim de benim beldem kalsın." diyenlere altı gün, on gün, on altı gün veriyorsunuz ve referandum şartı koyuyorsunuz. Yahu, yapmayın, böyle bir vicdansızlık olur mu! Sizin de vicdanınız olduğuna inanıyorum, ona da altı ay verin. O zaman biz gidelim bu bayramda bu tür beldelerdeki durumlara vatandaşlarımızı ikna edelim. "Bakın kardeşim, bu Hükümet kapatacak sizi ama gelin, ikiniz bir araya gelerek bu bölgede dağın başındaki 3 tane beldeyi 1 beldeye çevirin; malınız mülkünüz sizde kalsın." diyelim, ikna edelim. Vatandaş ikna olmuyor, "Kapatılmayacağız biz." diyor. "Belki bizim belediyemiz kalacak, niye ötekiyle birleşeyim?" Çünkü buradan ona göre sinyaller gidiyor çünkü beş senedir, kapatılmayacakları yönünde özellikle mahallî idarecilerle ilgili seminerlerde sinyaller verildi. En azından, kapatılacakları söylenmedi; diğer yorumu sizlere bırakıyorum.

Dolayısıyla, bunu, bu eşitsizliği gidermemiz lazım. Gelin, madem illere ısrarlıysanız altı ay süreyi bunlara da verin. O zaman vatandaş kendi arasında tartışsın, bağlanmak istiyorsa o bölgede bir beldeyi ayakta tutmak istiyorsa buna imkân tanıyalım. Eğer bunu da istemiyorsanız yine sizin dediğiniz olsun, diyelim ki: "En fazla nüfusa sahip olan belde merkez olmak üzere -örneğin- 5 kilometre yarıçap içerisindeki köy ve diğer beldeler buna bağlanmıştır." Böylece, nüfusunu 3 bine, 4 bine, 5 bine çıkaran beldelerimiz olacak. Bunu yaşatalım. Eğer niyet, oradaki yaşayanlarımıza iyi hizmet vermekse, inanıyorum, bu değerli Komisyonun çok değerli üyeleri bu önerileri dikkate alacaklardır ve Sayın Bakanlık da bunu değerlendirecektir diyorum. Pergel yasasını küçük uygulayalım, 5 kilometre yerde mahalle ve köyleri resen birbirine bağlayalım, bir beldemizi kurtararak çevresindeki mahalle ve köy, diğer beldeleri bütünleştirelim; daha iyi hizmet verelim. Yani büyükşehirin, sizin bütün şehrin beldeye uygulanmış bir modelini uygulayalım.

Dolayısıyla, bu adaletsizlikleri ve vatandaşın isyanını duyunuz. Bakınız, şu anda beş yüz elli dokuz beldeye yangın var. Belediye başkanlarınız yani Adalet ve Kalkınma Partili belediye başkanlarının hepsi, istisnasız, dışarıda "Sayın Vekilim, Ağabey; sonuna kadar sizi destekliyoruz ama bizi yanınızda görürlerse yanarız." diyor. Allah aşkına, nedir bu despotluğun amacı? Ne yapıyorsunuz bu belediye başkanlarına? Amacınız nedir? Bunu söyleyin bize dürüstçe, biz de gidelim onlara söyleyelim. "Kardeşim, seni müdür yapacaklar, aman görünme. Sana müdürlük sözü varsa zararı yok, benim yanımda görünme." diyeyim ben ama bunlara verilmiş bir sözünüz yoksa, bu despotlukla onları da "Siyasi hayatınızı bitiririz." gibi tehditlerle bizlere yaşmaktan alıkoyuyorsanız bunu da sizlerin vicdanlarına, kamuoyunun vicdanına havale edeceğiz.

Özetle, bu belde belediyelerinin kapatılması konusu Türkiye'nin şu anda birinci gündem konusudur. O illerdeki... Genelde elbette ki büyükşehirle beraber değerlendirirsek bu yasa -ben hiçbir zaman bu lafı kullanmadım bugüne kadar ama- böyle geçerse bunun bir ihanet yasası olduğunu, kayıtlara geçmesi açısından özellikle son cümle olarak söylemek istiyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Işık, teşekkür ediyorum.

Son söz Sayın Demiröz' de.

Buyurun efendim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bende yok mu Sayın Valim?

BAŞKAN – Pardon Hocam, affedersiniz. En son Hocam bağlayacak.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Siz de mi söz istemiştiniz? Sayın Demiröz dün konuştu, size versin söz hakkını.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Ama çok önemli notlarım var.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) –Yok efendim, ben kimsenin sözünü almayayım.

BAŞKAN – Peki, beş dakika size ...

Hocam, şimdi nezaket yaparsın; tabii, hayhay, konuşsun...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Hayır, nezaket yapacağım da çok önemli konular var, hele de Genel Müdürü burada bulunca bir iki konuyu açıklamak istiyorum.

Sayın Başkan, Değerli Bakan Yardımcım, değerli milletvekili arkadaşlarım, bürokrat arkadaşlarımız; hepinizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Bugün konuşmamın ana ekseninde il genel meclisi üzerinde konuşmak istiyorum. İl genel meclisi yeni bir yapılanma ile bu noktaya gelmişken ve il genel meclisleri illerinde çok önemli işler başarmışken maalesef bugün kapatılıyor. Buradan Sayın Genel Müdürümüzü bazı konuları da bilgilendirmek anlamında, onların bilgilerine sunmak anlamında oradan başlamak istiyorum.

Şimdi, ben Bursa özelinde ifade etmek istiyorum. Adam çantasını alıyor, gidiyor Ankara'ya Maden İşleri Genel Müdürlüğüne, diyor ki: "Bursa'nın şu, şu yerlerinde maden arayacağım, işletmeye açılması..." falan. 100'er dönüm, 200'er dönüm veya 500 dönüm, bin dönüm, bütün dağları çeviriyor. Sonra geliyor Bursa'ya, diyor ki ÇED raporundan kaçabilmek için: "19.999 dekarlık bölümde ben çalışma yapacağım." Çeviriyor orasını. "E, ne istiyorsun?" Tabii, o zaman, il özel idareleri devreye giriyor, iş yeri açma ve çalışma ruhsatı vereceksiniz. Şimdi, Ankara'dan bu işi başaran birisine il özel idaresinin bürokratlarının hiç bir şey söyleme şansı yok. Ne yapıyor? Orayla ilgili iş yeri açma ve çalışma ruhsatını veriyorlar. Şimdi, buradaki bu sıkıntıyı bildiğimiz için biz şöyle bir çalışma içerisine girdik Bursa İl Genel Meclisi olarak ama ondan da çok kısa sürede vazgeçildi. Neydi bu? Onu da yine ilgili yasalardan alarak... Ormanlık bölge içerisinde eğer mermer işletiyorsa bir mermer sahibi, orada işçilerin soyunup orada barınabilmesi için bir kulübe yapması lazım ama bunun için 1/1.000 ölçekli bir uygulama planı getirecek ve bu plan değişikliğini yapacak. Bunu biz ne yaptık? Bursa'daki tüm mermer işletme ocaklarında ve diğer ocaklarda bunun İl Genel Meclisine gelmesini sağladık ama üç tane yaptık. Çünkü o zaman İl Genel Meclisindeki arkadaşlarımızın Karacabey'den olan, diğer bölgeden olan arkadaşlarımızın dik durma şansı vardı. Hemen, "Efendim, olmuyor." şeklindeki ifadelerden sonra İl Genel Meclisinden bu iş direkt, doğrudan doğruya İl Özel İdaresinin bürokratlarına verildi. Bunu neden söylüyorum Değerli Bakan Yardımcım? Siz bu yasada bunu valiliklere veriyorsunuz. İnanın, hiçbir dağ kalmaz, hiçbir taş ocağı kalmaz; her taraf çok kısa sürede... Çünkü Ankara'dan bu yetkiyi alan birisine bir valinin "Dur." deme şansı yoktur; bunu açık ve net olarak iddia ediyorum. Ama İl Genel Meclisi olarak biz bunu... Ha, Bursa'nın bir şansı vardı arkadaşlar, Bursa'da bizim 1998 yılında onaylanmış 1/100.000 ölçekli bir çevre düzeni planımız vardı. Bu plan bizim anayasamızdı, biz bu planı uyguluyorduk, ilgili yerlerde bu konuları çalışıyorduk. Yani 1/A kum, çakıl ocaklarıyla ilgili, 1/B, 2/A, 2/B konusundaki bütün çalışmalarımız burada ama il genel meclisi gibi bir sistemi kapatıp da bunu valiliklere verdiğiniz zaman –ben iddia ediyorum- Bursa gibi rantı yüksek bütün bölgelerdeki maden ocakları, mermer ocakları, her taraf dolacaktır. Bursa'nın kalmayan yeşilliğine bu defa bu kirliliği de eklemiş olacaksınız.

Jeotermalle ilgili şunu söylemek istiyorum: Bursa İl Özel İdaresi Jeotermal AŞ kurdu ve Bursa su kaynakları bakımından çok zengin olan bir ilimiz. Bunlarla ilgili bazı çalışmalar yaptı. Ne çalışmaları yaptı? İşte, kırk dokuz yıllığına, yirmi yıllığına, belki bizim de karşı olmamıza rağmen, çeşitli suları pazarlayarak verdiler. Bunlarla ilgili mahkemeler var ama siz il özel idarelerini ortadan kaldırıyorsunuz. Bizim, kaynaklardan vermiş olduğumuz sularla ilgili çalışmalarımızı, İl Genel Meclisindeki arkadaşlarımız canla başla, uzaktan algılama metotlarıyla ne kadar kiralandığı konusunda il özel idarelerinin gelirini artırırken, siz il özel idarelerini kapatmak suretiyle... Bunun kimler tarafından, ne şekilde kullanılacağına hep beraber cevap vermemiz lazım.

Yine, İl Genel Meclisiyle ilgili, Bursa ile ilgili şunları söylemek istiyorum arkadaşlar: Bursa, tarım alanları yönünden çok önemli bir ilimiz ama Bursa'da maalesef belli zamanlarda belli çalışmalar var. Mesela Karacabey Şahin'de çimento fabrikası kurulacaktı. İl Genel Meclisindeki arkadaşlarımızın dik duruşuyla önlenmiştir. Bunu da AKP, MHP hiç ayırt etmeden hepsiyle beraber... Yine, Mustafakemalpaşa Çördük'te Kemalpaşa Ovası'nı tehdit eden katı atık yakma tesisi kurulacaktı, yine İl Genel Meclisinin dik duruşuyla bunlar önlenmiştir. Şu anda Büyükşehir hudutları içine alınmadığı için İl Genel Meclisinin görevleri içerisinde olan KOTİYAK, KOBİ işletmeleriyle ilgili tahsis edilen alanda yine -il genel meclisleri yargıya başvurmak suretiyle- ayakta durmaya çalışmaktadır. BESOB' ta aynı durum söz konusudur.

Buradan şuna gelmek istiyorum: Çevresini, bulunduğu ili, il genel meclis üyelerinin sorumlu olduğu ilçeleri de baz alarak dimdik korurken bu arkadaşlarımızı, İl Genel Meclisimizi bir gecede gözden çıkarmanın anlamını anlamakta zorluk çekiyoruz.

Bir başka zorluğumuz: Gerçekten, ben o teşkilatta il özel idaresinde çalıştım. Korkunç makine parkımız var. Siz bu makine parkını kimlere vereceksiniz, nasıl dağıtacaksınız? Personeli var, ziraat mühendisi var, inşaat mühendisi var, makine mühendisi var, bütün işçi arkadaşlarımız var ve bir kısım da sözleşmeli arkadaşlar var. Bu arkadaşların havuzda mı nerede olacaklarının hepsi soru işareti. Bu yasada hiç bunlarla ilgili belirgin herhangi bir şey yok.

Sonra, bir şey daha var değerli arkadaşlar: Bursa İl Özel İdaresinin kaynakları var. Neler var? İnsanlar İl Özel İdaresine arsa bağışlamış. Ne bağışlamış? Bina bağışlamış. Peki, biz kamulaştırma yaptığımız zaman Kamulaştırma Yasası'nda ne diyoruz? "Amacı içerisinde beş yıl içinde kullanmadığınız zaman bu yer doğrudan doğruya ilgili kişinin sahibine gider." E, siz, şimdi, il özel idaresine adam bina bağışlamış, bundan 100 milyar kira alıyorsunuz. Şu anda biz Bahar Hastanesinden 100 milyar kira alıyoruz. E, şimdi, biz bunu, bu bağışlayanları, her şeyi unutuyoruz, büyükşehir belediyesine devrediyoruz. Yine, Bursa'da Uludağ'da otelimiz var; yine çevrede, bütün her tarafta binalarımız var. Bursa'nın millî eğitimle ilgili bütün okullarının arsası İl Özel İdaresine bağışlanarak, altını tekrar çiziyorum, İl Genel Meclisindeki arkadaşlarımızın çalışmaları sonucunda İl Özel İdaresine, İl Genel Meclisine bağışlanarak kazanılmıştır. Siz bunları bir çırpıda nasıl yok ediyorsunuz? Bunun, bu vebalin altına nasıl giriyorsunuz? Hakikaten hayretler içerisinde olduğumu ifade etmek istiyorum. Yani kendi yağıyla kavrulabilecek bir yapıya sahip. Ben bunu Bursa için konuşuyorum, belki diğer illerde aynı derecede yok ama Bursa'nın İl Özel İdaresi kaynaklarını bugünkü değer olarak söylediğim zaman -mübalâğa etmek istemiyorum- 500 milyonun üzerinde bizim aramız, arsamız var ama tabii ki, buna zaten Büyükşehir Belediyesi gözlerini dikmişti, Mahfel'imize de gözlerini dikmişti, SGK binasında da aynı durum olmuştu ve 500 bin metrekare parkeyle bu binaları ellerinden almıştı. Ama şimdi bu binalara, hiçbir emek çekmeyen, hiçbir emeği olmayan belediyelerin bir anda kavuşmasının ve kırsal kesimdeki kişilere hizmet veren bu teşkilatın kapanmasının ne kadar yanlış olduğunu özellikle söylemek istiyorum.

Bu konudaki sıkıntılarımızla ilgili şu da var değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlar: Oldukça davalar var, mesela il özel idareleriyle ilgili üç yüz-üç yüz elliye yakın mahkemede devam eden davalar var. Bunlar ne olacak? Buradaki arkadaşlarla ilgili veya konularla ilgili durumlar ne şekilde olacak? Şu anlamda söylüyorum: Bugün, başka illeri bilmiyorum ama Bursa'nın...

BAŞKAN – Sayın Demiröz, toparlayalım lütfen.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Hemen toparlıyorum Sayın Valim, çok da teşekkür ediyorum. Sayın Valim dediği için bir cümleyle toparlıyorum.

Bursa İl Özel İdaresi farklı bir yapıya sahip çalışanlarıyla, araçlarıyla gereçleriyle ve İl Genel Meclisiyle. Aynı şey diğer illerimiz için de geçerli. Bu bakımdan, istirhamım, herhâlde, zannediyorum ki, bu konuları bir kez daha düşünerek ve... Şunun da altını çizerek söylemek istiyorum: İnsanlarımızın bazıları il özel idaresi olduğu için, il özel idaresine bağış yapmışlar. Bahar Hastanesinden 100 milyar kira alıyoruz. Kamulaştırmada beş yıl aynı amaçla yapmadığınız zaman geriye iade edilen bir anlayışın olduğu ülkemizde, bu bağışların kimlere nasıl verileceği konusunda çok daha açık ve net tavırda olmamız gerektiğini düşünüyorum.

Ve diliyorum ki, Kurban Bayramı tatili yaklaşırken bu yasayı da geri çeker, hem bizlere hem bütün beldelerimize bir müjde verirsiniz diyor, hepinize iyi akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Hocam, Dilek Hanım'a da söz verelim, en son söz hoca sözü olsun.

Sayın Akagün Yılmaz, ilk defa geliyorsunuz Komisyonumuza.

Buyurun efendim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Daha önce gelemedik, kusurumuza bakmayın, Genel Kurulda görüşmemiz vardı, konuşmamız vardı, o nedenle gelemedim. Ben öncelikle, bu büyükşehir tasarısıyla, özellikle, gasbedilen işçi haklarından bahsetmek için bugün geldim.

Şimdi, bugün gazetelerde şöyle bir şey okuduk: "Artık fazla mesai ücreti yok." Bütçe kanununda kısıtlama getirilmiş. Kamuda çalışan işçilere fazla mesai ücreti ödenmeyeceğine dair, bütçe kanununa bir madde konulacakmış. Şimdi, öyle bir şey söz konusu olabilir mi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Milletvekillerine de fazla mesai koyalım Sayın Hocam, değil mi?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, aslında o gerekiyor ama şimdi, gerçekten, yıllar boyunca yani günde sekiz saatin daha da yukarısında çalışan, bu devlete hizmet eden işçilere siz "Fazla çalışma ücreti ödenmeyecek." dersiniz, "Fazla çalışma

yapacaksınız tasarruf tedbirleri gereğince ama fazla çalışma ücreti ödenmez.” dersiniz bir kere Anayasa’nın “Angarya yasaktır.” yasağına aykırı davranmış olursunuz, Anayasa’ya aykırı bir düzenleme olmuş olur. Yani, bütçe kanununda böyle bir şey düşünülüyorsa bile bundan hemen vazgeçilmesi gereklidir, yoksa gerçekten bütün Türkiye’nin kamu işçileri ayağa kalkacaklardır, kalkmalıdırlar da zaten. Böylesine bir şey düzenlenemez, devlet eliyle angarya zoraki hâle getirilemez. Başkanım, beni dinlerseniz... Bu çok önemli bir şey.

BAŞKAN – Dinliyorum efendim, dinliyorum. Devam edin.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, inanın, bütün Türkiye’deki kamudaki işçiler açısından o kadar önemli ki. Şimdi, kamu olarak siz böyle diyeceksiniz, fazla çalışma yapacaksın ama sen fazla çalışma ücreti alamayacaksın. Özel sektör diyecek ki: “Bizim başımız kel mi? Biz neden onlara ödeyeceğiz fazla çalışma ücretleri? O zaman yıllarca mücadele ederek alınmış olan işçi hakları ortadan kaldırılma yolunda ilerlemiş olacaktır. Bu, Anayasa’ya aykırıdır, imzalamış olduğumuz ILO sözleşmelerine aykırıdır. Yani insanlık namına olmayacak bir şeydir. Bundan, yani Maliye Bakanımıza umarım iletirsiniz, böylesi bir şey kesinlikle olmamalıdır, öncelikle bunu söylemek istiyorum.

Bunun yanında, şimdi, bu tasarıda özellikle tüzel kişiliği kapatılan il özel idareleri ve bazı tüzel kişiliği sonlandırılan belde belediyelerinde çalışan işçilerle ilgili de yapılan düzenleme gerçekten insanlık dışıdır. Şimdi, 6111 sayılı torba kanunla “ihtiyaç fazlası” denilerek bir ildeki işçiler, Emniyet ve Millî Eğitim Bakanlıklarına gönderildiler ve oralara gönderilirken bu işçilerin toplu iş sözleşmesindeki hakları gasbedildi. Toplu iş sözleşmesinden -artık oralarda toplu iş sözleşmesi niteliğinde bir şey olmadığı için- öylesi bir haktan mahrum kaldılar. Şimdi, aynı şekilde, burada da aynı şey söz konusu. Özel idareler, kapanan özel idareler ve belde belediyelerindeki toplu iş sözleşmesinden yararlanan sendikalı işçiler “ihtiyaç fazlası” denilerek, yani, öncelikle zaten büyükşehir belediyesi ve ilçe belediyelerine alınıyor, daha sonra da onların değerlendirme yapılması sağlanarak ihtiyaç fazlası statüsünde başka kurumlara gönderileceğinden belirtilmiş, 6111 sayılı Yasa’daki gibi aynen ve deniyor ki: “Eğer, siz gönderildiğiniz kuruma beş gün içerisinde başlamazsanız iş akdiniz feshedilmiş sayılır.” Şimdi, gelen Hükümet tasarısında biraz daha insafılı davranılmışken “İş akdiniz 17’nci maddeye göre feshedilmiş.” denilirken bunun anlamı “Size ihbar tazminatı da ödeyeceğiz.” demektir. İş akdiniz feshedilirse ihbar ve kıdem ödenecek demektir ama şimdi -burada alt komisyondan gelen metne baktım- burada deniyor ki: “İhbar süresi beklenilmeksizin ama ihbar tazminatı da ödenmeksizin iş akdiniz feshedilecektir.” Böyle bir şey olmaz, yani alt komisyonda nasıl böyle bir çalışma yapıldı, nasıl buna... Yani böyle bir önerge verildi? Alt komisyon raporu arkadaşlar.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Biz itiraz ettik efendim, kesinlikle itiraz ettik ama iktidar partisinden arkadaşlar kabul etmedi.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, böyle bir şey olamaz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Hiç üzerimize almıyoruz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Tabii, almayın. Ben zaten üzerine alınması...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Öbürleri de alınmıyor, ortada kalıyor efendim söyledikleriniz. Kimse sahip çıkmıyor kötü şeye, ortada kalıyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben, doğrudan doğruya iktidar partisine söylüyorum ve iktidar partisinin temsilcisi olarak sayın temsilcilerimize söylüyorum ama kendisi de, Sayın Başkanın da iktidar partisi mensubu olması nedeniyle oraya bakarak da söylememiz...

BAŞKAN – Komisyona deseydiniz bana denecekti, hükümet deyince yani bence mahzuru yok bakan olmanın ama yani...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Etkili olur diye düşünüyorum. Yani bir kere işçi haklarındaki bu kadar gerileme kabul edilemez, yani o dönemde 6111 sayılı Yasa çıktığında belediye işçileri zıyan zebil oldular. Uşak Belediyesinde yaklaşık 75 tane işçi iş akitleri feshedilme aşamasına geldi, toplu iş sözleşmesindeki hakları göz önüne alınmaksızın. Yani gittikleri yerlerde sendika ve toplu iş sözleşmesi söz konusu olmadığı için de “Bireysel hizmet akdine dönüşür.” deniyor aynen buradaki gibi. Bireysel hizmet akdine dönüştüğü takdirde de onların yıllardır kazanılmış olan hakları ortadan kaldırılmış oluyor. Böyle bir şey olmaz, yani bu şekilde bir düzenleme yapılmaması gerekir, yapılamaz. Bunca insanın emeğinin üzerine böyle bir şeyin yapılmaması lazım. Ayrıca deniliyor ki: “Devredilen kurum onların haklarından sorumlu değildir.” Şimdi siz özel idareleri yok ettiniz, lağvettiniz. Yani, devredilen kurum da bu onların kıdem tazminatı dışındaki haklarından eğer sorumlu değilse, fazla çalışma ücretleri, izin ücretleri ve diğer alacaklarını kim ödeyecektir? Şimdi, böylesine muğlak bir şekilde bırakılmaz.

Diğer yandan, şimdi, kıdem tazminatı biliyorsunuz son bir yıldaki ücretin ortalaması üzerinden alınır. Siz toplu iş sözleşmesine sahip işçilerin bu haklarını gasbettiğiniz ve diğer kurumlara gönderdiğiniz takdirde ücretleri düşecektir. Son bir yıldaki ücretleri üzerinden de kıdem tazminatları ödeneceği için çok ciddi anlamda zarar görecektir. Bu konuda Hükümete çağrı yapılmış “Sayın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan dedi ki bize -Yol-İş Sendikasının gazetelerde çıkan ilanını herhâlde görmüşsünüzdür- “Amacımız köye ve köylüye daha hızlı ulaşmak, bu nedenle yerel yönetimleri güçlü kılmak istiyoruz. İl özel idarelerine devredilen işçilerin sadece işvereni değiştirecek, bunun dışında başka bir sorun yaşamayacaklar, kefilim benim.” diyor.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Geçmişte de aynı şeyi söylediler.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet. Yani, Karayollarındaki işçilerin özel idarelere alınması nedeniyle Başbakanın söylediği sözler bunlar. Şimdi, özel idarelerdeki işçiler bu sözlerin aksine gönderilecek diğer kurumlara ve Sayın Başbakanın kefaleti nerede kalacak, nasıl böyle bir düzenlemeye “evet” diyebilecek? Yine, Sayın Başbakan, geçmişte Demirel’in dediği gibi “Dün dündür, bugün bugün müdür?” diyecek. Yani buna bir cevap verilmesi lazım. Yani Yol-İş Sendikası bu konuda tüm işçilerin sesi olmak istemiştir ve bunun dikkate alınması gerekir Komisyon üyeleri tarafından. Yani mutlaka bu işçilerin haklarının korunması lazım ve diğer kurumlara nakilleri sırasında -eğer olacaksa diğer kurumlara nakilleri dahi- o zaman toplu iş sözleşmesi benzer nitelikteki yerlerde toplu iş sözleşmesi hangi haklara sirayet ediyorsa aynı haklardan bu işçilerin de yararlanması gerekiyor diye düşünüyorum.

Tabii, bu konuda Komisyon sözcüsü arkadaşlarımız zaten bu yasa tasarısı konusunda ayrıntılı olarak beyanda bulundular ve yani bu tasarının Türkiye’nin genel idari yapısına uygun bir tasarı olmadığı herkes tarafından söylendi. Bunun ileriki aşamalarda eyalet sistemine, federasyona ve Türkiye’nin üniter yapısına bile zarar verebileceğini hepimiz biliyoruz.

Bunun dışında, ben Uşak’tan da bahsetmek istiyorum: Uşak’ta 18 belde var, nüfusu 2 binin altında kalması nedeniyle 12 belde yine belde tüzel kişiliklerini kaybedecekler ve köy olacaklar.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Köy değil, mahalle...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır, hayır. Köy oluyor bizimkiler, yani Uşak, büyükşehirin dışındakiler, bizimkiler köy oluyor.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Bunlar büyükşehir olduğu için Dilek Hanım bunlar bilmezler, bizi bilmezler.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani ben şimdi kendi ilimle konuşuyorum, büyükşehir olmayan illerle ilgili konuşuyorum. Geçici 2’inci madde beşinci fıkra yani Bakanlık tasarısındaki yerlerden bahsediyorum. Şimdi, buralarla ilgili köy statüsüne getiriyorsunuz. Şimdi, köyleri gezdiğimizde, dolıştığımızda Sayın Başkan, inanın 1.500 nüfuslu köylerimiz var bizim. Oralara gittiğimizde gerçekten de bu köylerin köy gibi olduğunu görüyoruz. Ne çevre düzenlemesi var ne başka bir hizmet var ama belde olan yerlerde şehirleşmenin ilk nüvelerini görüyoruz. İşte, çöpleri toplanıyor insanların, araçları oluyor, her türlü hizmetten yararlanabiliyorlar ve Uşak’taki beldelerde söylenen aynen şu -ben geçen gün Yayalar Beldesine gittim- diyorlar ki: “Bu ülkede biz bir hukuk düzeninin olduğunu zannediyorduk, kazanılmış hakların gasbedilmeyeceğini biliyorduk. Bizim beldeler olarak belediye tüzel kişiliğinin devam ettirilmesi kazanılmış hakkımızdır, öncelikle bu hakkımızın korunmasını istiyoruz.” diyorlar ve oradan bu sesi benim getirmemi istediler, onun için özellikle söylüyorum.

Bir de, geçici 2’nci madde beşinci fıkrada şöyle bir düzenleme konmuş, deniyor ki: “Bu tüzel kişiliğini yitirecek olan beldeler kanunun yayımı tarihine kadar çevre köylerle birleşirler ya da beldelerle birleşirlerse ve nüfusları 2 binin üzerine çıkarsa onların tüzel kişilikleri korunur.” deniyor. Şimdi, burada, affedersiniz ama oradaki insanlarla dalga mı geçiliyor diye düşünüyorum. 8 Ekimde bu tasarı Medise geldi. Yani çok seri bir şekilde bunu çıkarmaya çalışıyorsunuz. Ben valilikle görüştüm, kaymakamlıkla görüştüm ve ilçe seçim kuruluyla görüştüm. Şimdi, bu beldelerin belediyeliklerini devam ettirebilmesi için öncelikle çevre köylerden birileri gelip anlaşıp o köylerdeki nüfusun yani seçmen sayısının yarından bir fazlasıyla imza toplamaları gerekiyor. Bunu kaymakamlığa götürecekler, kaymakamlık olur verecek, valiliğe gidecek, valilik de 5 kilometre uzaklık koşullarını taşıyorlarsa ve bunun yanında da eğer yani yarından bir fazla gibi bir seçmen sayısını taşıyabiliyorsa buna göre ilçe seçim kurullarına gönderecek. İlçe seçim kurullarına sorduğumda ise Yüksek Seçim Kurulunun 2008/147 sayılı Genelgesi çerçevesinde on beş günlük bir süre öngörülüyor ve on beş günden sonra ilk pazar günü de plebisit yapılacak. Şimdi, yani, bu kadar kısa süre içerisinde “Biz tüm her şeyi sonuna kadar kullanalım.” dedik ama yirmi beş günün altında bu şeyi biz yapamıyoruz. Bunu yapamadığımız zaman inanın bu türden beldelerimiz var bizim. Yani işte 1.870 nüfuslu, mesela, Sivasslı Yayalar Beldesi. Çevresinde de işte köylerimiz var. 200-300 nüfuslu yerler var. Biz buralarla birleşmeyi sağlayabileceğiz ama bu kadar kısa sürede biz bunu nasıl gerçekleştirebileceğiz? Yani bunun olmaz bir yanı var, olamayacak maddi olarak imkânsızlıklar...

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, lütfen efendim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Süre olarak imkânsız var. Bitireceğim efendim.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Zaten olmasın diye koydular

SADIR DURMAZ (Yozgat) – Köylüler birbirine düşecek. Neden? Birbirimize destek veremeyiz, bunun için belediyemiz kapandı. Bunun esprisi budur.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Tabii, tabii. Yani şimdi o ayrı hüküm neden konulmuştur o zaman? Uygulama imkânı yoksa, neden konulmuştur diye ben düşünüyorum.

SADIR DURMAZ (Yozgat) – O köy kapattı diyecekler.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet, evet.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, biz bunları geçici 2'nci maddeyi görüşürken çok ayrıntılı görüşeceğiz burada.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır, belki efendim gelemebilirim de bir daha da o nedenle özellikle söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Peki, o zaman bağlayalım efendim.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Bu çok önemli.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bu çünkü kanayan bir yara Sayın Başkanım. Bence olması gereken burada, 2011 nüfus sayımına göre diyorsunuz ya en azından 31/12/2012 tarihli nüfus sayımına göre bu konuda geçici madde böyle düzenlenmelidir. Yani buralardaki vatandaşlarımıza ve beldelerimize bir hak tanınmalıdır. Öncelikle şunu söylüyorum: Bizim bu beldelerimizin kazanılmış hakkı vardır. Bu hakkın ihlal edilmemesi gereklidir. Ancak yine de bu konuda sayısal çoğunluğa dayalı olarak inat edilecekse lütfen 2011 nüfus sayımı değil, yani nüfus verileri değil 2012 yılı sonu nüfus verileri dikkate alınsın istiyoruz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Hayır, bugünkü olsun, mevcut olsun, güncel olsun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ve bunlardan sadece 3 tanesi CHP, 1 tanesi MHP, 8 tanesi de AKP'li belediyeler. Yani bu belediye başkanları gerçekten infial hâindeler ve oralardan ben göreceğim ki AKP oy alamayacak. Bu hafta sonu da biz oralarda referandum yapacağız, gelecek hafta içinde eğer bu çalışmalar devam ederse referandum sonuçlarını da, gayriresmî yaptığımız referandum sonuçlarını da getireceğim ki o tepkileri göresiniz diye.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Valim, çok önemli. İki köy birbirine girer de yakında insanlar birbirini öldürürse şaşmayın. O zaman bu Medis bu vebalden kurtulamaz. Benim bildiğim köyler var. Herkes birbirine diyor ki...

BAŞKAN – Yani bu konu bizim geçici 2'inci maddenin konusu, bu maddenin konusu değil.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Bir dakika...

BAŞKAN – Evet, buyurun.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Valim.

Bu konu, aslında sizin ilinizi ilgilendiriyor. Bilmiyorum bu yoğun çalışma temposu içinde Mardin'le ilgili haberleri okuyamadınız ama görüşmekte olduğumuz kanun tasarısını da çok yakından ilgilendirdiği için benim sorum Sayın Bakan Yardımcımıza olacak, Sayın Bakanımız yoklar. Şimdi, basına düşen bir haberde, Mardin'in Ömerli Beldesinde cami yaptırdığı için hakkında soruşturma açılan Cumhuriyet Halk Partili bir belediye başkanı var. Bu haberlerden muttali oldunuz mu Sayın Müsteşarım diyeyim ben?

Evet, şimdi biz bu tasarıyla belediyelere mabet yapma yetkisi veriyoruz, biliyorsunuz, daha önce görüştük ama ne yazık ki şu anda basında izleyebilirsiniz, bütün İnternet sitelerinde var, Cumhuriyet Halk Partili bir belediye başkanı cami yaptırdığı için hakkında soruşturma açıldı. Acaba cami yaptırmak sadece AKP'li belediyelere mi mahsus, yoksa Bakanlık bu tasarımı gündeme getirdi, bir haftadır biz konuşuyoruz, bu tasarıdan Bakanlığın veya Bakanlık çalışanlarının haberi yok mu, bu uygulama nedir? Bu konuda cevap istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet Sayın Dinçer, ben size bu konuyla ilgili bir bilgimi aktarayım. Ömerli ilçesinde, beldesinde değil Ömerli ilçesindeki camiyi belediye yapmıyor. Bir heyet vasıtasıyla yapılıyor. O heyetin içerisinde daha sonra AK PARTİ ilçe başkanı olan bir arkadaş da var hatta seçim kampanyası sırasında benim de onlara epey bir yardımım da, desteğim de oldu, başka destekler var ama soruşturma konusunu duymadım.

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Belediye destek olunca, belediye hakkında soruşturma...

BAŞKAN – Hemen o konunun ben de takipçisi olacağım, ben de o konunun takipçisi olacağım yoksa...

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Yani biz burada kanun yapıyoruz ama bir taraftan da CHP'li yani...

BAŞKAN – Tabii Sayın Bakan Yardımcımızın vereceği cevabı...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – İnceleyeceğim, şu anda benim bilgimde böyle bir şey yok.

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet peki.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, demin ben Sayın Bakana bir soru yönelttim, dedim ki: “Efendim, en sonda yanıtlayayım,” Şimdi yanıt verilmiyor. Niye?

BAŞKAN – Ya Sayın Serindağ, yanıtlıyoruz kabahat, yanıtlamıyoruz kabahat yani her şeyi bir amaçlı kullanıyorsun. Vermiyorum efendim, hadi bakalım vermiyorum, sonra vereceğim tamam. İşin adamı... Bakın, o anda Sayın Bakan Yardımcımız insiyakî olarak girdi ben de nezaketen sözünü kesmedim. Diyorum ki hepsini beraber cevaplandıracağız. Niçin bu kadar alınganlık yapıyorsunuz? Sayın Hocam, şu işe bir nokta koy da Hocam.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Anladım da şimdi siz niye cevap verme zorunluluğunu duyuyorsunuz?

BAŞKAN – Ben Komisyon Başkanıyım, ben Komisyon Başkanıyım, her an her şeye cevap veririm. Ben söz verdiğim zaman buradaki bakan konuşur, bak o kadar forsumuz olsun yani.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – O zaman Sayın Bakana, peki, o zaman söz verin de o soruyu da yanıtlasın.

BAŞKAN – Yanıtlayacak, yanıtlayacak hiç merak etmeyin Sayın Serindağ. Psikolojik harp yapıyorsun.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum. Yalnız benim hedefimde başta siz olmak üzere Hükümet yetkilileri ve bütün AKP'yi temsil eden üye arkadaşlarımız var.

BAŞKAN – O zaman Hocam süren on dakika Hocam.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) - Yok Başkanım ama sizi çok sevdiğim için bu hedefimde var diyorum, açıkladığım zaman anlayacaksınız sizi çok sevdiğim için söylüyorum bunu hedefimde varsınız diye.

BAŞKAN – Buyurun, baştan söylemeseydi, Hocam'a saygımız sonsuzdur.

Buyurun Hocam.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) - Bunu özellikle şunun için söylüyorum, gerçekten Sayın Valimizi ben çok takdir ettiğim, sevdiğim bir insan. İstanbul Valiliği sırasında biz de Tarih Kurumunda bu Ermeni Soykırım iddialarıyla ilgili çeşitli çalışmalar ve oradaki faaliyetlerimizde, konferanslarımızda hiç yalnız bırakmadığı gibi her zaman destek olmuştur, onu özellikle belirtmek isterim. Onun için de gerçekten hem saygım hem de sevgim sınırsız olarak nitelendirebilirim.

BAŞKAN – Estağfurullah, sağ ol Hocam, çok teşekkür ederim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Şimdi niçin hedefimde varsınız dedim? Çünkü şundan dolayı, ben yine dünkü gibi bir partinin üyesi tarzında konuşmak yerine gerçekten böyle bir yasanın ülkemizin geleceği açısından hangi ölçüde faydalı veya zararlı olduğunu anlatmak durumunda olduğumu hissediyorum. Bir bilim adamıyım; bugün yaptığım çalışmalar içerisinde en önemlilerinden bir tanesi Osmanlı devlet teşkilatı ve sosyal yapı üzerine yaptım, müesseseler üzerine yaptım, Osmanlı yönetim tarzı üzerine yaptım. Yani haberleşme sisteminden, yol sistemine kadar, doçentlik tezimdir mesela, doktora tezim bunun içinde kitabım var. ve bütün üniversitelerde ders kitabı okutulan Osmanlı devlet teşkilatı var. Şimdi bunu şunun için ifade ettim: Bir bilim adamı, bir insan, hele hele milletin temsilcisi olarak buraya gelmişse muhakkak ki doğru olarak araştırdıklarını, bildiklerini ilgili kişilere aktarmakla mükelleftir ve bunun sorumluluğu onun sırtındadır. İşte ben de istiyorum ki bu sorumluluğu sırtımdan atıyorum ve sizlere de yükleyeceğim. Yarın huzuru mahşerde bilgilerini neden aktarmadınız dedikleri zaman, aktardığımı ifade edebilmek durumunda olacağım, ondan sonra cevabın geri kalanını da siz vereceksiniz.

Şimdi, değerli milletvekili arkadaşlar, dün de ifade etmişim, hizmetin hızlı şekilde yürümesi için ki devletlerin var oluşundaki temel felsefe budur. Yani bir başvuru veya bir problemi, ülkenin problemini veya halkın problemini hızlı bir şekilde çözmek için muhakkak ki birtakım bürokratik engelleri ortadan kaldırmak ve iyi bir yönetim tarzı ortaya koyması gerekir. Bunu yaptığı takdirde ancak devletler gerçek sosyal ve halkına iyi bir idare sergileyen devlet unvanını kazanır. Şimdi dün beylerbeyliklerden, eyaletlerden bahsettim Osmanlı devletinde ama bakın bir imparatorluk 23 milyon kilometrekare toprağa sahip. İşte Balkanlarda Viyana'ya kadar gitmiş, Kafkasya'da yani Kiev'i içine alan, Kafkasya'yı içine alan, Tebriz'e kadar gitmiş İran'da, bütün Irak'ı içine alan, Suudi

Arabistan'ı almış, Afrika kıyısına oradan atlayacak olursak Somali, Habeşistan, Mısır, oradan Libya, Tunus, Cezayir. Denizden geriye geldiğimizde Sicilya dışında Akdeniz'i, bütün Yunanistan'ı ve oradan tekrar Adriyatik kıyılarından Viyana'ya uzanan bir coğrafya. Bu coğrafyada düşünün ki bugünkü teknoloji yok, telefon yok, uçak yok, tren yok, telgraf yok, hiçbir şey yok ve bu ülke bu devlet bu kadar geniş ve farklı milletlerde, farklı inançlarda insanı yönetmiş ve problem olmayan bir dönem. Pat Ottomona dediğimiz Roma gibi barış içinde yürütmüş. Neye dayanıyordu bu barış içinde yürütme? Aslında şimdi ortaya getirilmeye çalışılan yasada bir merkezileştirme var ama bu merkezileştirme asıl yönetimin yürütüldüğü başkente bağlı bir merkezileştirme değil, şehre bağlı bir merkezileştirme sistemi var.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) - Bölgeselleşme mi diyorsunuz?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – İşte onu ardından söyleyeceğim. Bu merkezileştirme aslında uygulamaya geçildiği andan itibaren büyük sıkıntıları ortaya çıkaracak ve hatta hatta arkasından çözümlenemeyecek ve geri izole edilemeyecek sıkıntılara sebep olacak bir yönetim tarzını ortaya koyuyor. Beylerbeylikler, bakın, Osmanlı devletinde beylerbeyi dediğimiz, eyalet başkanı dediğimiz insanlar bütün eyaletin sorumlusu değil, onun altında sancakbeyleri var, sancakbeyleri eyaletin, mesela işte Anadolu eyaleti, Kütahya merkez olmak üzere yedi sekiz sancağa bölünmüş, yedi sekiz sancağın başında bir sancakbeyi var ve tüm sorumluluk buna ait mi diye düşünürsünüz, hayır. Ona bağlı kazalar var, kadılıkların bulunduğu. İş kazalara kadar inmiştir, kazalara bağlı naipler var, onların yardımcıları. Burada önemli olan bakın bir dikkatinizi çekmek istiyorum, bir uygulama yapmış Osmanlı. Beylerbeyi ve sancakbeyleri mülkiyet teşkilatından yani Enderun'dan yetişmiş insanlardır ve özel yetiştirilmiş insandır, özel zekâya sahip insandır, özel yetiştirilmiş ve hazırlanmış insanlardır. Siz bunu getiriyorsunuz beylerbeyi yapıyorsunuz, ardından onlara bağlı sancakbeyi yapıyorsunuz yani belli silsileyi takip etmiş, tecrübeyi kazanmış insanlara veriyorsunuz yönetimi. Onun altında bulunan kazalar, ki Osmanlı devletinde temel birimlerden bir tanesidir, kazalar ve nahiyelerin yönetimini ise medreseden yetişmiş ilmiye teşkilatından olanlara bırakıyorsunuz, bakın bunlar hukukçudur. Kadıdır yani başında kazanın, oradan kaza ismini alıyor. Şimdi, kadı ve onun yardımcısı olan naip, asıl kazayı yöneten kişidir ama kazaların birleşmesinden sancak meydana geliyor, sancakların birleşmesinden eyalet meydana geliyor, beylerbeyi. Ama bakın tek yetkiyi beylerbeyine bırakmamış Osmanlı.

BAŞKAN - Liva nerede?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Liva sancakla eşdeğer aynı, sancakbeyine bırakmamış kadıya bırakmış yani hukukçuya bırakmış ve bunu öylesine yaygın hâle getirmiş ki Osmanlı devletinde kuş uça haberi var herkesin ve adalete gelmiş bunun için.

Şimdi, bu yasada siz büyükşehir belediye başkanına yani vasıfsız sayabileceğimiz bir kişiye tüm idari mekanizmayı neredeyse, teslim ediyorsunuz. Bu yanlış bir şey, eyalet başkanı yapıyorsunuz ama Osmanlıdaki eyalet başkanı gibi değil, her şeyi ona bağlıyorsunuz. Yarın bunun sıkıntılarını bu devlet çok çeker. Bakın ben ikaz ediyorum, bunu samimi söylüyorum, siyaseten söylemiyorum, bu kadar yıl tecrübem var, 63 yaşını doldurmuşum ben ve aşağı yukarı benim Osmanlı tarihiyle ilgili çalışmalarım, 18 yaşından düşünürseniz, kaç yıldır dirsek çürütmüşüm. Şimdi ben ikaz ediyorum bu yasanın temeli yanlıştır felsefesi. Dolayısıyla, şunu ifade ederim, her şeyden önce eğer siz bir yönetim sergileyecekseniz ve bu yönetimde şehremizi dediğimiz şehremanetini yani belediye hizmetleri, yol yapımı vesaire gibi şeyleri bağlayacaksanız bağlayın ama devletin temel idari yapısını buna bağlayamazsınız. Maliyesini buna bağlayamazsınız, burada yanlış yaparsınız, bunu yaptığınız an bakın Bursa'da belki bir problem çıkmayabilir ama güneydoğuyu ne yapacaksınız?

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Osman Baydemir'i ne yapacaksınız?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ne yapacaksınız? Çünkü bakın Osmanlı bunu bildiği için öte taraflarda eyalet sistemini yürütürken güneydoğuda farklı bir yönetim getirmişti.

BAŞKAN – Bu, maliye derken Hocam, bu tasarıyla hangi ilgiyi kurmuş olduk?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yani siz büyükşehir belediye başkanından dağıtacaksınız bütün parayı belediyelere, onu söylüyorum.

BAŞKAN – Ha alt belediyelere giden.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Evet, evet alt belediyelere giden.

BAŞKAN – Ama bu sistemde direkt bu sistemde direkt ilçelere ve belediyelere giden var Hocam.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Evet, şimdi bakın Osmanlı devleti o bölgelerin hassasiyetine bakarak orada beylerbeylik eyalet sistemi değil, yurtluk, ocaklık adı altında farklı bir yönetim tarzı getirmiş, daha çok devletin kontrolüne direkt almış. Şimdi, biz bugün Türkiye Cumhuriyetini de problemleri bilmeyen insanlar mıyız, sizler bilmeyen insanlar mısınız? Orada neler olduğunu çok iyi biliyorsunuz, terörü biliyorsunuz, terörün ana sebebini biliyorsunuz ve terörün kim tarafından ve nasıl ve niçin çıkarıldığını biliyorsunuz.

Dolayısıyla bütün bunları bilerek böyle bir yasa çıkardığınızda yarın ortaya çıkacak sonuçlar sadece sizi değil yani iktidarı değil, iktidarın dışında ülkenin geleceğini karanlık altına atacaktır, aşağı düşürecektir. Bunu, tekrar ediyorum, bir siyasi parti mensubu olarak söylemiyorum, bu birçok tecrübelerden sonra ortaya çıkmış bir devletin sonuçlarını söylüyorum çünkü yurtluk, ocaklık; mahallî beylere verilen bir yetkiyle kurulmuş idari teşkilatlardır yurtluk, ocaklıklar. Ama bunun sonucunda Osmanlı devleti isyanlarla baş edememiştir çünkü mahallî beyler kendi aşiret yapısına dayanmaktadır. Yarın siz burada belediye seçimlerine girdiğinizde zannediyor musunuz ki demokratik bir seçim olacak ve demokratik bir kişi çıkacak? Mümkün müdür? Değil, kimler seçileceğini şimdiden siz de biliyorsunuz ben de biliyorum. Dolayısıyla nasıl baş edeceksiniz arkadaşlar, nasıl kontrol edeceksiniz? Yarın başınızı saçınızı yolmanızın bir anlamı olmaz iş isten geçtikten sonra. Dolayısıyla bunları göz önüne almanızı istirham ediyorum.

Bakın, diyorsunuz ki belde belediyelerinin kapatılması büyükşehirlerde. Peki şunu düşünemediniz mi? Büyükşehirle bağlı ana beldeleri kapatacaksınız, tamamen yok edeceksiniz öyle değil mi? Peki, şehircilik hayatı, bakın bizim Osmanlı devletinde ve Türklere şehircilik çok önemlidir. Bir şehrin nasıl kurulacağı, nasıl teşkilatlanacağı çok önemlidir, bunlar uzun uzadıya ilim adamlarımız tarafından araştırılmıştır. Büyükşehir nüfusla yığmak yerine beldelere nüfusu kaydırırsanız da belediyeleri kaydırmadan daha iyi hizmet verecek hâle getirseniz olmaz mı?

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Amerika’da var.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Tabii ki, yani banliyo adı altında biraz dışarıya çıkararak bu nüfusu buralara nakletseniz ve burada bu beldeleri tekrar ihya edip daha da geliştirseniz, hizmeti daha çok insanların yakınına ayağına götürseniz olmaz mı? Niye bunu düşünmüyorsunuz? Sadece belde belediyelerinin itiraz etmesi meselesi değil yani farklı düşünceler neden düşünülüyor, ortaya konmuyor?

Bakın, onun dışında bir de şu var, herkes bunu bilir. Demokrasilerin en temel özelliği nedir? Hizmetin yaygınlaştırılmasıdır ve daha az bölgelere doğru kanalize edilmesidir. Yani yetkilerin dağıtılmasıdır, eğer siz yetkileri dağıtırsanız hizmeti daha çabuk verebilirsiniz, daha hızlı şekilde yerine getirebilirsiniz. Ama siz merkezleştirirseniz tek ele döndürmeye çalıştığınızda o zaman ne çıkar biliyor musunuz? Tıpkı yurtluk, ocaklıkta olduğu gibi feodal bir sisteme çanak tutarsınız. Feodal yapı gelir oturur oraya çünkü Türkiye’deki demokratik yapının biçimini hepimiz biliyorsunuz. Bir aşiret, bu şekilde aile hegemonyası olan bir yapı yok mudur bu ülkede? Hepimiz biliyoruz ki var. Peki, feodal sisteme dönmelerini nasıl kabul edebilirsiniz bu ülkenin? O zaman demokrasi olur mu bu ülkede? Olmaz. Bunlar var.

Bakın, bir örnek vermek istiyorum: Devleti yönetenlerin çok dikkat etmesi gereken bir husus vardır. Bugün Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşunun hemen öncesinde birçok hükümet geldi. Damat Ferit Hükümeti hepimizin çok yakından bildiği bir hükümettir. Damat Ferit Hükümeti bugün nasıl anılıyor herkes tarafından, hoşlukla mı anılıyor yani iyilikle mi anılıyor bunlar? Değil. Neden? Çünkü başkalarıyla iş birliği yapan, bu ülkenin kurtuluşu konusunda çalışanları yargılayan ve onları kötüleyen bir tutum sergilemiştir.

Örnek vermek istiyorum: Mustafa Kemal Atatürk 16 Mayıs 1919 öncesinde İstanbul’da bir dizi görüşmeler sonrasında -ki Damat Ferit Hükümeti vardır o tarihte- Karadeniz Bölgesi’nde Anadolu’ya fevkalade yetkililerle yani valileri de görevden alacak şekilde yetkililerle donatılıp Anadolu’ya gönderilmiştir. 16 Mayıs 1919’da saat 16.30’da Bandırma vapuruyla hareket etmiştir. Yanında 21 kişi vardır. Benim elimde tüm belgeler vardır, şunu da belirteyim: Tam üç buçuk yıl Devlet Arşivleri Genel Müdürüydüm. Bütün o dönemin belgeleri elimde mevcut, bütün yazışmalar. Vahdettin’le olan telgraflaşmalar, hepsi elimde mevcut ama kısa keseceğim. Atatürk 19 Mayıs sabahı Samsun’a çıkmıştır. Samsun’a çıktıktan sonra hemen orada faaliyetlere başlamış, ertesi günü de ilk raporunu göndermiştir İstanbul’a. İki buçuk sayfalık bir rapor. Fakat o günden itibaren İngiliz ordaki komiserliği Atatürk’ün yanlış seçim olduğunu ifade ederek görevden alınmasını istemiştir. Havza’yı biliyorsunuz, Erzurum Kongresi’ni biliyorsunuz, Sivas Kongresi’ni biliyorsunuz ama burada önemli olan şey daha onlara gelmeden Havza’dan hemen sonra bu görevden alma meselesi öyle bir duruma gelmiştir ki en son 8 Temmuz 1919’da Vahdettin tarafından Mustafa Kemal’e bir telgraf gelmiştir. Bu görevden -İstanbul’a dönmesi- alındığını ve başka bir göreve gönderileceğini, kendisinin herhangi bir şekilde refüze edilmek istenmediğini belirten bir telgraf. Ama 8 Temmuz 1919’da Mustafa Kemal saat tam 12.00 itibarıyla karşı çektiği telgrafta padişahın ne kadar ağır baskı altında olduğunu bildiğini ve dolayısıyla bu baskıdan onları kurtarmak istediğini ancak geri dönmelerinin doğuracağı felaketler ve Millî Mücadele’deki zaafı anlatmak suretiyle içinde şerefle bulunduğu, o güne kadarki bulunduğu askerlik görevinden ayrıldığını, üniformasını çıkardığını belirten telgrafı çekmiştir. Altında aynen şu yazmaktadır, hep bu ihmal edilen bir cümledir: “Bundan böyle de gerek saltanat gerekse hilafet makamının bir bendesi olarak hizmete devam edeceğimden kimsenin şüphesi olmamalıdır. Kulları Mustafa Kemal.” yazmaktadır aynen.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Mustafa Kemal Atatürk ne zorluklar içerisinde Millî Mücadele'yi vermiştir. Sevdiği üniformasını terk etmiştir ama Kâzım Karabekir başta olmak üzere bir mücadele içerisinde Sivas Kongresi' ne kadar gelmişler. Sivas Kongresi' nde en önemli mesele şudur: Başta Halide Edip olmak üzere Mustafa Kemal'e gönderdikleri yazıda, mektupta –ki iki buçuk sayfadır o da Halide Edip'in- bir macera peşinde koştuğunu ancak Amerikan mandası altına girmekle ülkenin kurtulabileceğini belirten mektubu göndermiştir. Ama Mustafa Kemal bunların hepsine direnmiş, manda kabul edilemeyeceği hükmünü orada kabul ettirmiş çok az bir farkla olmak kaydıyla ve Millî Mücadele devam ettirilmiştir. Tarihte yapılan hiçbir şey karşılıksız kalmaz. Tarihte kim ki bu millete ihanet etmişse, kim ki ülkesine bilmeyerek de olsa, yanlış iş yapmışsa tarih onu yazar, ihmal etmeden yazar. Ben de yapsam, başkası da yapsa yazar. Eninde sonunda ortaya doğrular çıkar. Ben de diyorum ki, gelin, yol yakınken tekrar şunu gözden geçirelim. Doğru düzgün eğer yeni bir yapılanma daha Türkiye'ye uygun bir model belirleyeceksek bile bunu etraflıca değerlendirip ondan sonra bu yasayı yapalım. Yani hiç yapmayalım değil, ille yapılacaksa gerçekten örneğimiz önümüzde duruyor, altı yüz yirmi dört yıl.

Dolayısıyla bu konularda lanet okunan kişiler olmak istemiyorsak ve bu Parlatmentonun yaptığını söyleyecek herkes. Yani 24' üncü Dönemin bu kanunu çıkardığını söyleyecekler. Eğer yarın çocuklarımız, torunlarımız tarafından lanetle anılmak istemiyorsak... Nasıl Çanakkale şehitlerini düşünürseniz, göğüslerini siper etmişlerse ve bugün istisnasız herkes Çanakkale şehitlerini minnetle, rahmetle anıyorsa yarın hepimiz dârülbekaya gideceğiz, öleceğiz. Bunun hesabını orada da vereceğiz ama onun oraya gidip hesabını vermeden önce her şeyi, bakın, ben bütün açık yüreklilikle, samimiyetimle sizlere izah ediyorum, açıklıyorum. Lütfen, bu konuda dikkatli olun. Yanlış bir karar çıkıyor. Bu kararı düzeltin. Bu karara ne yapacaksak yapalım, el birliğiyle... Hepimiz bu ülkenin evlatlarıyız, hepimiz bu ülkenin çatısı altındayız. Yanlış yaparsak hepimiz yanarız, birimiz değil. Siyasi ad altında bunları uygulamayın.

Şimdi, bir örnekle bitireceğim Sayın Başkanım, iyi niyetinizi de suistimal etmek istemiyorum. Bakın, Ermeni konusunda çalışmalara başladık Tarih Kurumunda, 2001 yılıydı. Önce şunu yaptık, dedik ki: "Madem Ermeniler soykırım iddiasında bulunuyor, o zaman bunların gerçeğini anlamak için biz ön yargısız hareket edelim, Ermenilere ne olduğunu araştıralım. Yani soykırıma uğradılar, uğramadılar veya onlar haklıydı, biz haklıydık demeyelim." dedim. Dolayısıyla burada da şunu söyleyeyim. O partinin mensubu olduğu için söylüyor zannetmeyin yalnız. O zaman bir koalisyon hükümeti vardı. 280 bin liraya ihtiyacım oldu. Bir proje hazırladım. Bu projenin bedelini de Devlet Bey Tanıtma Fonu'ndan verdi, 280 bin lira verdi. Bütün yaptığımız çalışmalar da bu 280 bin lirayla oldu. Ama bakın, KGB'yle anlaştım, aldım oradaki Taşnak arşivlerini. Yine, oradan anlaştım, Osmanlı devletinin 14 savaşa girmeden önceki Rusya'nın konsololarının ve elçilerinin gizli raporlarını aldım. Amerika'daki en ücra köşelere kadar arşivlere girdik, jelaşinlerini yırttık, Armenian Kurdish dâhil olmak üzere bütün belgeleri topladım. İngiltere'den, Cenevre Milletler Cemiyeti arşivinden 53 gigabayt, Alman arşivlerinden 40 bin belge, Avusturya'dan, İngiltere'den, Fransa'dan, İran'dan bütün belgeleri, dünya arşivlerini inceledik, ondan sonra ne olduğunu anladıktan sonra ortaya çıktık. O zamana kadar da hiçbir ama hiçbir kimseye bir bilgi vermedik. "Şuraya gittik, buraya gittik." de demedik. Bunun için çok ketum davrandığımızı da belirteyim. Amerika'ya gönderdiğim, başka yerlere gönderdiğim arkadaşlarıma dedim ki: "Arkadaşlar, İnternette mailleri anahtar kelimelerle tespit ediyorlar. İşte 'Ermeni' yerine 'arkadaş' kelimesini kullanın." Bu türden anahtar kelimeler yerine herkesin kullanabildiği kelimeleri kullandık şifre kalemimizi bildiğim için Devlet Arşivlerinden. Böylece haberleri olmadı. Bütün belgeler toplandıktan sonra CIA'nin buradaki başkanı hemen beni aradı: "Ne zaman aldınız bu belgeleri?" diye yanıma geldi ama iş işten geçmişti. 100 bin sayfadan fazla belge toplamaştık ve çıktık, Mehmet Ali Birand'ın programında şunu söyledim. Daha bakın, Hükümetin Ermenistan'a yazdığı tarihçiler komisyonundan beş yıl önce. Birand'ın programında dedim ki: "Türkiye Birleşmiş Milletlere başvurmalıdır, Ermenistan'a değil. Tarihçiler komisyonu önermelidir. Bütün dünyanın devletleri isterse katılsınlar ve göreceksiniz hiçbirini kabul etmeyecektir." Ama maalesef sadece Ermenistan'a yazıldı. Bakın, Ermenistan nasıl reddettiyse dünya da reddedecekti çünkü elimizde Amerika'dan gelen silahlar, Fransa'dan gelen silahlar, Rusya'dan gelen silahlar, kimin bunları organize ettiklerinin tümünün belgeleri elimizdeydi. Dolayısıyla gelemezlerdi, karşımıza da çıkamazlardı ve Birleşmiş Milletler belgelerinde bunların da hayatlarını kaybetmediğinin, en azından 1 milyon 200 bin kişinin kaybetmediğinin sonuçları da çıktı ortaya.

Arkadaşlar, tarihten korkmaya gerek yok ama tarihi yazarken veya yaparken –şimdi biz yazmıyoruz, şu an tarih yapıyoruz- doğru yapmadığımız takdirde yazanlara suç bulamayız. Ama hiçbir yapılan da gizli kalıyacaktır. Bakın, Birleşmiş Milletler belgelerine ulaştık, Amerikan arşivinin en ücra köşelerine kadar girdik ama sonra ne oldu? Kızım Amerika'ya gidecekti, vize vermediler. Daha sonra Süryani meselesini araştırmaya gidecektik, Amerika yine vize vermedi. Vermesinler ama mesele neydi? Mesele, Türkiye'nin milletimizin neyi yapıp yapmadığını ortaya koymak değil miydi gerçekte olan ve yapıldı.

Arkadaşlar, tekrar ediyorum, lütfen, bir siyasi oyun uğruna gitmeyelim, ülkemize zarar vermeyelim, lütfen. Ben eminim bir gizli oylamayla bu kabul edilmeye kalkışsa Mediste herkes reddedecektir ama hepimizin bir şahsiyeti vardır. Hepimiz bu ülkenin insanlarıyız, evlatlarıyız. Bu ülke, birimiz gitmeyecek gidersek hepimiz gideceğiz. Lütfen, tekrar ediyorum, âdeta size yalvarıyorum, bakın. Bakın, yanlış yapıyor. “Yalvarıyorum.” diyorum, yanlış yapıyor. Şu yanlıştan kurtarın, düşmeyin bu yanlış.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Halaçoğlu.

Değerli arkadaşlarım, şu ana kadar görüş beyan eden Komisyon üyelerimize ve değerli milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Önce Maden İşleri Genel Müdürüne kısa bir söz vereyim. Sizin sorularınız vardı Sayın Serindağ.

Sayın Genel Müdürüm, bu dile getirilen görüşlerle ilgili tabii bu düzenlemeyle sınırlı kalmak kaydıyla. Diğer konularda da Sayın Bakan Yardımcımıza söz vereceğim, sonra önerge işlemine başlayacağım.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Valim, ilave bir soru sorabilir miyim uygulamaya ilişkin olarak?

BAŞKAN – Şimdi, tabii, uygulamaya ilişkin soruları bilahare şey yapalım. O da size ayrıntılı bir cevap verir.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Aynı konu çünkü madenle ilgili bir tek sorum olacak.

BAŞKAN – Buyurun.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdürüm, ben size sormayayım, Başkan aracılığıyla soruyorum sorumu.

Birçok yerde maden ocakları var. İşte, Kaz Dağlarında, Bergama’da olduğu gibi, memleketin birçok yörelerinde var. Aslında, dünyada en çok üzerinde titrememiz gereken su kaynakları ve ormanlarımız çünkü onlar bizim geleceğimiz ama hepimiz uçak yolculuğu yapıyorsunuz, gittiğimizde ormanın hemen hemen birçok bölgesinde, Türkiye’nin her yöresinde dağlar, taşlar delik deşik edilmiş, ormanlar delik deşik edilmiş. Daha sonra da maden işleri bittikten sonra öylece bırakılmış. Yasada var olmasına rağmen bu ormanların tekrar geri kazanımı konusunda daha yaptırımı kuvvetli bir madde getirmeyi -Sayın Bakanım da tabii bu konuda, aynı soruyu ona da soruyorum- düşünüyor muyuz? Bu yasada ruhsat verme yetkisini belediyelerimize veriyoruz, valiliklerimize veriyoruz ancak bu verilen ruhsat maden işletmesi bittikten sonra oranın eski hâline getirilmesi yasada var ama bu yasa uygulanmıyor. Ben Sakarya’da yıllarca görev yaptım. Bugün Sakarya’da size onlarca bu tür böyle yara almış, sanki bağına hançer saplanmış gibi duruyor, basında da her zaman yer alıyor. Şu anda arzu eden gidip Sakarya’da çok rahat görebilir bunu, Kaz Dağları’nda daha acısını görebilir. Böyle bir yaptırımı bu yasaya koymayı düşünüyor musunuz Sayın Bakanım? Maden İşleri Genel Müdürlüğünün de bu konudaki yaptırımı nedir, takibi yapılıyor mu?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, ben siz cevap vermeden önce alt komisyon hazırlık çalışmaları sırasındaki amacımızı da söyleyeyim ki belki konuya açıklık getirir. Şimdi, biz mevcut düzenlemede valiliklere bu yetkiyi verdikten sonra orada kesemedik. Teknik olarak başka ilave maddelerin de buraya girmesi gerektiği, yoksa açıkta kalacağı ifade edilmişti. Yani, burada bir ruhsat işlemi var, bir. Bunun yanında bir ruhsat harcı var, onun yanında bir devlet hakkı var, onun yanında bir de bu idari cezalarla ihale bedeli diye bir şey var. Onun için bu kadar uzun düzenleme yapılmak zorunda kaldı ve bu teknik olarak da eksik kalmasın, havada kalmasın diye bir düzenleme yapmıştık.

Hamdi Bey, buyurun.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, sorulardan anladığım kadarıyla benim özellikle taşocaklarının çok yaygın bir şekilde ruhsatlandırıldığı, bununla ilgili daha düzenli tedbirlerin alınıp alınmayacağı ve bunun sonuçlarına ilişkin tedbirlerin ne olacağıyla ilgiliydi.

Yine, 2010 yılında çıkarılan son kanunda bir düşünce değişikliği yapılmış oldu. Bu düşünce değişikliği daha önce önce ruhsatlar alınıyor, veriliyor, hak sahibi olunuyor. Bu alanda işletme yapılmasıyla ilgili olarak izinler sürecinde bütün bu söylediğiniz tedirginlikler giderilmeye çalışılıyor idi. Yalnız ilk defa olarak Maden Kanunu’nun 7’nci maddesinde özel çevre koruma bölgeleri, millî parklar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, muhafaza ormanları, birinci derece askerî yasak bölgeler, sit alanları, 1/5.000’lik ölçekli imar planı onaylanmış alanlar gibi birçok alanlar ruhsatlanmadan önce sistemimize kaydediliyor, ilgili kurumlardan bunlar alınıyor ve bu alanlar ilgili kurumların izni olmadan ruhsatlandırılmıyor. Bu çok önemli bir değişikliktir ve bundan sonra bu kanundan

sonra verilen ruhsatlarda özellikle bu tür, taşocakları açısından ruhsat verilmeyecek alanların ruhsatlandırılmayacağını kolaylıkla görebilirsiniz.

Bunun dışında, biraz önce tekrar ettim, bunun yolu yine kanunda zikredildi ve yönetmeliklerde düzenlendi. Eğer bir il kendi bünyesi içerisinde taşocağı ruhsatı verilmemesini düşünüyorsa bununla ilgili altyapı çalışmalarını yapar, Bakanlığımıza teklifte bulunur ve biz orayı kapalı alan hâline getiririz. Bu çok açık bir şey. Yani çok speküle edilen bir konu. Biz de bundan rahatsız oluyoruz ama bunların hepsinin yolu var, yapılabilir, yerelde bunlarla ilgilenip bize gelmesi lazım.

Teşekkür ediyorum.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Altyapı nasıl orada? Altyapı derken ne yapılmış?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Sayın Başkanım, tekrar doğaya kazandırılmasıyla ilgili olarak yine o düzenlemede çevreye uyum teminatı diye bir teminat almaya başladık ve çevreye uyum planı diye bir plan almaya başladık. Bu planın uygulanması konusunda da terk edilmeden önce yeterli denetimleri yapıyoruz. Ayrıca, yine valiliklerin bu denetimleri yerine getirmek ve yaptırma ile ilgili yetkileri kanunda tadat edilmiş durumda.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Işık, kısa kısa sorularla...

Buyurun.

ALİ SERİNDAĞ (Gaziantep) – Benim sorumu yanıtlamadınız Sayın Genel Müdür.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Altyapı yatırımlarında kullanılacağı çok açık bir şekilde kanunda ifade edilir.

ALİ SERİNDAĞ (Gaziantep) – Altyapı da şöyle. Bizim sorumuz şuydu: Daha önce köylere hizmet götürme birlikleriyle özel idarelerin görev yeri sahası kırsal alan. Elbette orada yapılacak altyapı hizmetleri kırsal alanda yapılacak. Ama şimdi belediyelerin görev alanı elbette kentler. Siz orada kalmayalım diyorsunuz. Yani bununla atıyorum, efendim, kaldırım yapabilecek mi, cadde yapabilecek mi?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – İfadeyi tekrar okuyorum: “Madenin bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere ilgili ilçe belediyeleri hesabına yatırılır.”

ALİ SERİNDAĞ (Gaziantep) – Son fıkrayı okur musunuz Sayın Genel Müdür?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Oraya açıklık getireyim.

Birinci fıkra ile ikinci fıkra arasında daha önceki düzenlememizden bir fark yok. Birinci fıkra yaklaşık şu anda 100 milyon TL'lik bir toplam kaynağı ifade ediyor. İkinci fıkrada ise 5 ile 15 milyon TL arasındaki küçük bir rakamı ifade ediyor ve bu rakamlar daha önce de il özel idarelerine veriliyordu, aşağıdakiler; o yine aynı il özel idarelerinin kaldırılması ile büyükşehir ve ilçe belediyesi arasında pay edildi. Daha önceki duruma göre yerel yani ilçeye, madenin bulunduğu yere daha fazla kaynak gitmesine sebep verecek bir madde.

ALİ SERİNDAĞ (Gaziantep) – Sorum yanıtlanmadı.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Yanıtlandı.

ALİ SERİNDAĞ (Gaziantep) – Kaldırım yapabilecek mi, yapamayacak mı?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Yapacak tabii.

ALİ SERİNDAĞ (Gaziantep) – O zaman nasıl “Madenin bulunduğu alan.” diyorsunuz?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Madenin bulunduğu alandaki bölgenin kaldırımını yapacak.

ALİ SERİNDAĞ (Gaziantep) – Madenin bulunduğu yere mi kaldırım yapacak?

BAŞKAN – Evet, Sayın Işık, sorunuzu alayım lütfen.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Başkanım, birinci sorum: Erzincan İliç'teki altın madeninin denetlenmesini gerçekten yapabiliyor musunuz? Siyanürün ne olduğu, nasıl olduğu, çevreye verdiği zararları inceliyor musunuz? Bir.

İkincisi: Kop Dağı'nda bir sürü maden ocağı var, krom madenleri. Bunların hafriyatlarının döküldüğü yer Fırat'ın -iki aydır uğraşıyorum, çevre müdürlüğü de almış- suyu yemyeşil, böyle yapışkan bir şekilde akıyor.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM - Neresi Sayın Vekilim?

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Erzincan Karasu Nehri yani Fırat'ın bir kolu.

Oradan gelen Kop'taki madenlerin verdiği şey ve orada birkaç tane maden ocağı açılmış, tarlalara girmek mümkün değil.

Üç: Bilmiyorum HES'lerle siz ilgileniyor musunuz? HES'lerin tahrip ettiği tarlaların hiçbirinde düzeltilme yok, tam tersine yakında sular da basacak şeyleri, onunla ilgili bir çalışmanız var mı?

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Erzincan İliç'teki altın madeni...

BAŞKAN – Bir dakika, o sorulara yazılı cevap vereceksiniz, o soruların hepsine ayrıntılı cevap verirsiniz.

Buyurun Sayın Yılmaz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben de Uşak Eşme Kışladağ altın madeniyle ilgili soracaktım. Şimdi, bu zannederim büyükşehir olan yerlerde il özel idarelerine verilen katkı payları tümüyle ilçelere dağıtılacak. Diğer yerlerde hâlen daha il özel idarelerine ayrı, coğrafi alan olarak belediyelere verilen katkı payları ayrı ayrı devam edecek. Uşak için bunda bir farklılık yok anladığım kadarıyla.

Şimdi, biraz önce dediniz ki: "Bu altın madenciliği çevreye çok ciddi bir zarar veriyor." Yani şimdi siyanürün zarar vermesinin ötesinde coğrafi yapıya da çok ciddi zarar veriyor. Kocaman yani Uşak'taki altın madenine baktıysanız ya da mutlaka gözlemlerinizi olmuştur, olağanüstü bir dağ var orada, yapay bir dağ var ve yani çok güçlü bir yağmur yağdı geçenlerde, bu dağ yarıldı. Biraz daha devam etseydi o siyanürlü toprak dışarıya akacaktı, öyle anlaşılıyor. Şimdi, bu konularda yeterince koruma önlemleri alınıyor mu, bunları takip ediyor musunuz? Dediniz ki: "Daha sonra bu altın madenleri ya da madenler, taşocakları terk edilirken bunun kontrolünü yapacağız, çevreye uyum teminatı alıyoruz." dediniz. Bu teminatlar nedir? Gerçekten bu doğaya verilen zararı karşılayabilecek durumda mıdır? Ayrıca, Uşak ile Kütahya arasında sınır bölgemizde olan Murat Dağı'nda altın arama faaliyetleri yapılmakta mıdır?

BAŞKAN – Çok kısa Sayın Genel Müdür.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Altın madenciliği konusunda yine çok spekülasyon var alan. Bu konuyla ilgili Sayın Vekilimizin söylediği alan oldukça geniş bir cevap ihtiyacı hissediyorum. Dolayısıyla birçoğunu yazılı verelim ama sadece kısaca şunu söylüyorum: Bütün dünyada, en ileri ülkelerde altın madenciliği nasıl yapılıyorsa teknik açıdan Türkiye'de de bundan hiçbir farklı bir şey yapılmıyor. Bu konuda son derece emin olabilirsiniz. Özellikle de...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Açık liç yöntemiyle oluyor Sayın Genel Müdür ve yani yapay bir dağ var Uşak'ta.

MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET HAMDİ YILDIRIM – Açık liç yöntemiyle bütün dünyada uygulanıyor. Muhakkak. Bunların hepsi, dünyanın her yerinde aynı şekilde yapılıyor. Altın madenciliği tonda bir gram olan bir madendir. Dolayısıyla bu konudaki diğer açıklamaları yine yazılı olarak yapabiliriz. Eşme de bu şekildedir.

Kop Dağı konusunda da, orada kromlarla ilgili zannediyorum Sayın Vekilimiz söylüyor. Biz o bölgeyi tekrar inceleyelim. Böyle bu tür sorunlar varsa da gerekli önlemleri almak da görevimiz.

BAŞKAN – Son soruyu Sayın Erdoğan soracak, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, bu altın madeniyle ilgili tabii bu konuda ben de daha önce görev yaptığım yerlerde çok yakından ilgilendik görevimiz icabı. Altın madeniyle ilgili Türkiye'de çok ciddi bir sorun vardır, bunun altını çizmek lazım. Yani "Gelişmiş ülkelerde nasılsa burada da böyle yapılıyor." diyerek bu meseleyi kimse kamufle edemez. Gelişmiş ülkelerde altın madenlerinden elde edilen gelirin aşağı yukarı yarısı tabiiata verilen zararı, çevreye verilen zararı bertaraf etmek için kullanılır. Küresel sermayenin Türkiye'deki altın işletmeciliğini yapanların talebi ve Türkiye'deki Maden Kanunu'ndaki buna ilişkin hükümler aşağı yukarı elde edilen gelirin yüzde 20-25'i harcanarak, geri kalanının küresel sermayeye kâr olarak dönmesiyle sonuçlanmaktadır. Türkiye'de elbette ki altın madenleri vardır, bunlar işletilecektir. Bu konudaki mevzuatın dünyadaki gelişmiş ülke standartlarına çıkartılarak maden çıkartıldıktan sonra, hem çevremize verdiği zararın bertaraf edilmesi lazım hem de o yörelerimize daha fazla kaynak aktarılması lazım. Yani "Biz dünya ile aynı seviyedeyiz." diyerek lütfen kimse bu komisyona, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki milletvekillerine yanlış bilgi vermesin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan Yardımcımız, bu dile getirilen konularla ilgili yorum, cevap, görüş varsa onları da alalım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkanım, bir hususu sormak istiyorum: Sayın Bakan Yardımcısı acaba hangi sıfatla cevap verecek? Memur bürokrat olarak mı, bir siyasi olarak mı, Hükümet adına mı? Yani bu tasarımı İçişleri Bakanı Sayın İdris Naim Şahin bile savunamıyor bana göre, Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay'ın gelmesinde ben fayda görüyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Temsil yetkisine göre Hükümet temsilcisi olarak bulunuyor. Hükümet temsilcisi sıfatıyla soruyorum.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; sayın milletvekillerimizin sorduğu birçok soru oldu, not almaya gayret ettim. Bunlardan teknik olarak benim cevap verebileceğim nitelikteki soruları cevaplandırmaya çalışacağım.

Yine, sözlerime başlarken de biraz önce bir usul hatası yaptık...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, burada siyasi bir tasarımı görüşüyoruz. Buradakilerin bence teknik cevaplara ihtiyacı yok. Siyasi cevaplar son derece önemli. Onun için de Sayın Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay'ın gelmesi yönündeki teklife ben de katılıyorum. Bu cevabı onun vermesi lazım.

BAŞKAN – Sayın Bakan Yardımcım, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Evvela Sayın Birgül Ayman Güler Milletvekilimizin bir sorusu olmuştu, daha doğrusu iki sorusu olmuştu. Bu sorulardan bir tanesi cevaplandı, ikinci soru da birbirinden farklı nitelikte iki grup il ortaya çıktı, iki ayrı uygulama ortaya çıktı. Bir tarafta 29 tane il, bir tarafta 52 tane il. “Bu iller arasında, özellikle Maden Kanunu uygulaması bakımından eş güdüm nasıl sağlanacak?” diye bir soru vardı. Bu eş güdüm doğal olarak uzman birim olan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız tarafından sağlanacak, gerektiğinde İçişleri Bakanlığı olarak biz de işbirliği yapacağız.

Sayın Ali Serindağ Vekilimizin bir sorusu vardı: “İl özel idareleri bu kadar başarılı da neden kapatıyorsunuz?” Tabii ki bu tasarı hazırlanırken bu sistemin daha verimli, daha faydalı olacağı düşüncesiyle böyle bir tasarı hazırlandı. Bu Bakanlar Kurulu tasarısı olarak yüce Meclise geldi. Bundan sonrası da zaten Yüce Meclisin ve yüce heyetinizin takdiri olacaktır.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bakanlığınızın böyle bir önerisi oldu mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Müsaade ederseniz devam etmek istiyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şöyle, benim sorum şu, diyorum ki: “Özel idareler bu kadar başarılı değilse...” Sayın Genel Müdürüm şöyle söyledi: “Belediyeler bu işi götürürken bazı sorunlar çıktı, çok büyük sorunlar çıktı, o nedenle bu iş özel idarelere devredildi. Özel idareler prensip olarak çok performans gösterdi özel idareler ve bu nedenle özel idareler bu işi devam ettiriyor.” Benim sorum da şuydu, diyorum ki: “Madem özel idareler bu kadar başarılıydı, niye kapatıyorsunuz?” Sayın Bakan Yardımcısı da diyor ki: “Efendim, Bakanlar Kurulu tasarısıdır. Doğru, Bakanlar Kurulu tasarısı olduğunu zaten biliyoruz ama yani bu kadar başarılı bir idare vardı ise niye kapatılıyor? Bu öneri İçişleri Bakanlığında mı gitti yoksa Bakanlar Kurulu kendiliğinden böyle bir tespit mi bulundu?”

BAŞKAN - Sayın Serindağ, Sayın Milletvekilim, şimdi, Bakan Yardımcımız cevapları veriyor. Yani verilen cevapların her birisi sizin hoşunuza gitmeyebilir.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, cevabın benim hoşuma gidip gitmemesi önemli değil.

BAŞKAN – Hayır, ama size göre kabul etmediğinizi ifade ediyorsunuz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Elbette, benim hoşuma... Daha doğrusu şöyle, benim tercihim yanıtlayabilir. Soru açıklıkla yanıtlanırsa sorun yok.

BAŞKAN – Evet.

Buyurun Sayın Bakan Yardımcım.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Sayın Alim Işık Milletvekilimizin bir konusu vardı, bir soru ve bir temennisi vardı. Benzer nitelikte, Sayın Dilek Akagün Yılmaz Milletvekilimiz de benzer bir soru sordu. Özellikle...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, burada müdahale etmek durumundayım. Biz burada...

BAŞKAN – Her müdahalenizi saygıyla karşılamaya çalışıyoruz ama sistemin de yürümesi gerekiyor. Biz de görüşmelerimizi yapıyoruz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi şöyle, bir soru soruluyor, Sayın Bakan Yardımcısı soruyu yanıtlamaya kendini yetkili görmüyorsa o zaman orada olmaması lazım. Ama yetkili görüyorsa lütfen sorumuzu yanıtlasın. Yani yetkiliyse yanıtlasın, yetkili değilse...

BAŞKAN – Sayın Serindağ, bakın biz de sabırla dinliyoruz. Siz de ama lütfen bir izin verin. Siz konuşurken... Ne olur Allah aşkına...

Buyurun Sayın Bakan Yardımcısı.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sayın Başkanım, bir soru da ben sorayım: Saat 1’ den beri biz soru soruyoruz yani Sayın Bakan Yardımcısı...

BAŞKAN – Yani böyle bir usul var mı Sayın Erdem?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Peki bizim sorduğumuz sorulara kim cevap verecek?

BAŞKAN – Elbette ki sorular... Konuşmalarınızın her birisiyle alakalı alınan notlarla ilgili, kendisinde birikmiş sorularla ilgili söylüyor. Bakın, burada olmayan milletvekillerimizin sorularına bile cevap veriyor Sayın Erdem.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Bizim, burada olmadığı dönemde yaptığımız konuşmalar var. Onları...

BAŞKAN – Anladım ama takip ediliyor, başından beri Hükümet takip ediyor.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – O zaman sorduğumuz sorulara cevap versinler. Yani...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Geçici 2’nci maddenin beşinci fıkrasıyla aslında düzenlenen veya bundan sonraki oturumda görüşülecek olan, oturumlarda görüşülecek olan bir fıkra düzenleme var. Köye dönüştürülen belediyelerle alakalı 30 Haziran 2013 tarihine kadar bir katılma fırsatı veren bir düzenleme var. Katılmayı düzenleyen mevcut kanunumuzda da bir düzenleme var zaten. Ancak burada, mevcut düzenlemedeki bazı ölçülere uymasa dahi, bir imkân ve bir fırsat olmak üzere, belli şartlar aranmadan, tüzel kişiliği kaldırılarak köye dönüştürülen belediyeler, komşu belediyelere belirli şartlarla katılabiliyor. Buna da bir süre verildi. 30 Haziran 2013. Burada...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Orada problem yok Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Burada, ekli 27 sayılı cetvelde yer alan ve nüfusu 2 bin altında olan beldelerle alakalı yani köye dönüştürülen beldelerle alakalı, biz sadece yeni bir süre vererek birleşme imkânı yaratmayı değil, bu kanun yürürlüğe girinceye kadar, daha önceden yani nüfusu esas aldığımız tarih 31 Aralık 2011. Neden? TÜİK yılda bir defa yapıyor, onu da 31 Aralık tarihi itibarıyla yapıyor, en son yayınlanan liste de 31 Aralık 2011 tarihli. Ama bu tarihten sonra, birleşme işlemini başlatıp, bunu sonuçlandırıp, hukuki işlemi tamamlayıp, 2 binin üzerine çıkan beldelerimiz var. Biz, onların hakkını korumak bakımından, bu beldeler de bugün itibarıyla dokuz tane, belki taşrada bize ulaşmamış olan, süreci devam eden belki birleşmeler vardır. Daha önceki düzenlemeyle alakalı Anayasa Mahkemesi kararını da dikkate alarak, onların hakkı zayi olmasın diye, bu yasal birleşmeleri kabul edip o belediyelere böyle bir imkân tanımıştır, nihai tarih olarak da bu kanunun yürürlük tarihi esas alınmıştır. Yani burada, geleceğe yönelik, şu tarihten itibaren, şu kadar süre içerisinde birleşme gerçekleştirilirse bunların tüzel kişiliklerini koruyacaklarına dair bir hüküm konulmamıştır.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ne zararı olur Sayın Bakanım?

Şimdi, katılıma “Evet.” diyorsunuz, altı ay veriyorsunuz. Birleşmeye de altı ay verin. Yani bunu vatandaşlar araştırarak zaten. Zorla kimsenin belediyesini alamazsınız. Ama altı ay ona verirken buna da altı ay verin, bizim talebimiz bu veya üç ay verin. Yani bu teknik olarak bugün başlasa bir aydan önce sonuçlanmayacak bir konu. Siz insanların hafızasıyla alay ediyorsunuz. Yani diyorsunuz ki bak böyle koyduk ama on gün sürede... Nasıl geçecek? Böyle bir şey olmaz! Bunu kaldırın daha iyi. Yani o anlamda. Yani burada birbirimizi üzmemeliyim. Buradan eğer birleşmeye engel olmaksızın o fıkra kaldırın, insanları... Köyler birbirine düşecek. Yarın birileri bundan dolayı birini öldürdüğü zaman burada herkes vebal altında kalacak. Yani buradaki, sizden istihramımız, eğer bu imkân onlara da tanınırsa bunu vatandaş kendisi çözer. Ha olmuyorsa zaten zorla kimsenin köyü kimseye bağlamıyor, vatandaş demese zaten olmayacak ama katılıma verdiğiniz hakkı onlara da verin diyoruz.

Teşekkür ederim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bir de Sayın Bakanım, bu konuda ikili bir düzenlemeye girmişsiniz ya, o beşinci fıkra, ilk cümlesi, tüzel kişilikleri sona ermeyen beldelerle diğerlerinin birleşmesi, bir de tamamen sona erenlerin köylerle birleşmesi gibi ya da iki beldenin birleşmesi gibi. Yani burada iki farklı düzenleme konuşmuş ve farklı tarihler konuştuğu için ciddi sorun var. Yani bunu, ikisini de aynı nitelikte yapmak gerekir diye düşünüyorum ben de ve aynı hakkın birleşmelere de verilmesi lazım.

BAŞKAN – Hocam, buyurun.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) - Çok teşekkür ederim. Bunun katıyen sizinle bir ilgisi yok, söyleyeceğim şeyin. Ben mesleğinizde nasıl başarılı biri olduğunuzu gayet iyi biliyorum ama dikkatinize sunmak istediğim bir şey var, Bakan Yardımcısı, 3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluşu Hakkında Kanun’da hiyerarşik kademeler arasında sayılmaz. Bakan yardımcısı, literatürde çok tartışıldı, bakan danışmanı statüsündedir. Dolayısıyla biraz önce sorulara cevap verirken ortaya çıkan “Ben teknik yönüne bakıyorum.”

değerlendirmesi, bakan yardımcılığı bizim için çok yeni bir makam, temel olarak mevzuattaki bu tanımlama sorunundan kaynaklanır. Bu nedenle, hangi nedenle, bakan adına ve bakanlıkta belli bir sorumluluk üstlenerek, icrai bir makamda oturmadığı için bakan yardımcıları, bakanlığın savunmasını Meclise karşı yapma yetkileri yoktur. Daha önce başka komisyonlarda bakan yardımcılarının gelip hükümet adına konuşup konuşmadıklarını bilmiyorum ama bu yeni makam bir gelenek hâline getirilmemesi gereken yeni unvanlardan biridir.

Danışman olarak istihdam edilen kamu personeli icrai sorumluluk üstlenmediği için kendisi hesap sorulabilen bir hiyerarşik unvan, makam değildir. Biz burada o zaman aslında hesap verme sorumluluğu olmayan bir kamu görevlisine soru yöneltiyoruz, doğru iş yapmıyoruz. Biz de yanlış yapıyoruz.

BAŞKAN – Hükümeti temsilen görevlendirilip, Komisyonumuza bildirilip burada bulunduğu için bu konuda Başkanlıkça herhangi bir mahzur görülmemektedir.

Sayın Bakan, buyurun efendim.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, iki husus daha vardı arz etmek istediğim not aldığım. Bir, şartlı bağışlarla ilgili önemli bir konuydu. O bir noksanlıktı hakikaten. Biraz sonra, bir düzenleme yapıldı, taktire sunulacak. Bir de açılan davalarla alakalı olarak tereddütlerin olduğu ifade edildi Sayın İlhan Demiroz Vekilimiz tarafından. Bu konu da ilerleyen günlerde görüşülecek maddelerde, fıkralarda genişçe düzenlenmiş durumda.

Teşekkür ediyorum.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) - Sayın Başkan, bir sorum vardı, ona cevap alamadım.

BAŞKAN – Hangisiydi efendim.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) - Belediyelerle ilgili 2010 yılına kadar taş ocağı ruhsatı işlemlerini yaptılar ve başarısız oldular. O nedenle il özel idareleri...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Değişti...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Çok özür diliyorum.

BAŞKAN – Onu müsaade ederseniz maden genel müdürüne sorayım da...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) - Hayır hayır, benim sorum geçmişte kaldı, silin lütfen bu soruyu.

BAŞKAN – Peki Hocam, teşekkür ederiz.

Evet değerli arkadaşlarım, şimdi önergelere geçiyoruz.

Şimdi, Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu'nun ibare değişikliği ve fıkranın metinden çıkarılmasına ilişkin dört, Sayın Enver Erdem'in fıkranın metinden çıkarılmasına ilişkin yedi, Sayın Mehmet Erdoğan'ın fıkranın metinden çıkarılmasına ilişkin dört, Sayın Ali Serindağ ve 5 arkadaşının fıkranın metinden çıkarılması ve ibare değişikliğiyle ilgili on bir, Sayın Namık Havutça ve arkadaşlarının ibare değişikliği ve fıkra eklenmesiyle ilgili iki, Sayın Mehmet Siyam Kesimoğlu ve 2 milletvekili arkadaşımızın ibare değişikliğiyle ilgili üç, Sayın Celal Dinçer ve 2 milletvekilimizin cümle değişikliği iki, Sayın Hüseyin Bürge ve Gülay Samancı'nın cümle eklenmesiyle ilgili bir önergeleri vardı geri çekmişler, Sayın Alpaşlan Kavaklıoğlu'nun fıkra eklenmesi ve ibare eklenmesiyle ilgili iki olmak üzere toplam otuz beş önerge vardır.

Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu'nun önergelerini okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı Tasarı'nın 3'üncü maddesinin birinci fıkrasındaki son cümlelerin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı Tasarı'nın 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki son cümlelerin aşağıdaki gibi değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye

“Söz konusu il özel idarelerinin mahkemelerde süren davalarında muhatap devir işleminin yapıldığı ilgili kurum ve kuruluşur.”

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı Tasarı'nın 3'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında geçen "geçici köy korucusu" ibaresinin "geçici mahalle korucusu" olarak, "gönüllü köy korucusu" ibaresinin ise "gönüllü mahalle korucusu" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı Tasarı'nın 3'üncü maddesinden dördüncü fıkranın çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, birinci önergemle ilgili, "tasarının birinci fıkrasındaki son cümlelerin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim." şeklindeki önergemle ilgili altını çizmek istediğim konular şunlar:

Şimdi bu fıkra hükmüyle geleneksel kültürel ve mimari özelliklere uygun kapsayıcı bir proje yapılması düşünülüyor. Özel proje yapmak isteyenler de bu projelerin dışına çıkabiliyor.

Şimdi, eğer oradaki dokunun muhafazası için bir ortak tip proje geliştiriliyor, bu projeden vatandaşların ücretsiz yararlanması gibi bir avantaj da sağlanıyor ise son cümlede niye bundan vazgeçiyoruz? Yani burada fıkranın ilk hükümleriyle kamu yararı, yani bir kültürel dokuyu, mimari yapıyı muhafaza için bir proje geliştiriyorsunuz, sonra da dönüp diyorsunuz ki, efendim isteyen de bunun dışına çıkabilir. Yani burada Anayasa'da kamu yararı adına bazı temel hakların kullanılmasına ilişkin sınırlamaları getirmek mümkün. Bu son fıkra bu düzenlemeyi aslında çok da işlevsiz hâle getirecek, bu belli. İsteyen vatandaş kendisi bir müracaat etmek suretiyle bu uygulamanın dışında kalabiliyor.

Eğer maksat gerçekten o yörenin mimari kültürel özelliklerini, dokuyu muhafaza edecek şekilde bir plan, proje geliştirilmesini ve uygulanmasını istiyorsa bunda ısrar etmeli, vatandaşın bunun dışına çıkma arzusuna fırsat verilmemeli diye düşünüyorum.

Tek tek, hepsi...

BAŞKAN – Tüm önergelerle ilgili görüşlerinizi alıyorum.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Birinci önergemdeki maksat bu.

İkincisi, özel idarelerin mahkemelerde süren davalarında muhatap tabii ki devredilen kurumlar ama bir de açılacak davalar var. Yani bu davaların ne zaman açılacağını falan da bilmiyoruz. Bu konularda muhatap olması bir kargaşaya sebep olacaktır diye düşünüyorum. Dolayısıyla, işte tereddütlerin giderilmesine ilişkin İçişleri Bakanlığına bir yetki verilmiş, açılacak davalarla ilgili fıkranın oradan çıkarılması ya da o cümleden o ibarelerin çıkarılmasını istiyorum.

Bir diğer önergem de, "geçici köy korucusu, geçici gönüllü köy korucusu" diye iki kavram var. Bu unvanlar, Köy Kanunu'ndan kaynaklanan unvanlar ve bütünşehir olduğu takdirde, bazı illerimizde bu görevleri yapan insanların unvanları "geçici köy korucusu" ve "gönüllü köy korucusu" olarak kalması düşünülüyor. Ortada köy yok. Ne var? Mahalle var, o zaman bu adamlara da biz diyelim ki "geçici mahalle korucusu", "gönüllü mahalle korucusu". Yani bunda bir şey yok, olması gereken de bu. Köy yok, mahalle varsa "mahalle korucusu" olsun. Bir şey mi saklıyoruz? "Köy korucusu" diyerek sanki oradan aldığımız tüzel kişiliği muhafaza mı etmiş olacağız?

S.NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Belki bir nostaljidir.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Yani nostalji zamanı mı efendim? Yani bu TRT'nin nostaljik radyosu mu bu? Devleti yönetiyorsunuz.

S.NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Köy, lügatimizden çıkıyor...

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Dolayısıyla, "gönüllü mahalle korucusu" hatta eğer yani Komisyon uygun görürse "bekçisi" de diyebiliriz. Çünkü "mahalle bekçisi" kavramı, o da geleneksel bir yapı. Dolayısıyla bu önergemizin mahiyeti de bu.

Yine İçişleri Bakanlığının, tereddüde düşen hususlarda yol gösterici, rehberlik edici bir danışma birimi hâline getirilmesi söz konusu, 3'üncü maddenin dördüncü fıkrasında. Şimdi, bu özel idareler tasfiye edildikten sonra, her kurum, özel idarenin hizmet alanı içerisindeki kurum, ilgili asıl kurumuna bağlanacak, ilgili bakanlığına bağlanacak. İçişleri Bakanlığı da neticede bir bakanlık yani idaresi sistemi içerisinde valiliklerin özlük hakları İçişleri Bakanlığında var. İçişleri Bakanlığı da Millî Eğitim Bakanlığı gibi bir

bakanlık. Bakanlığın pozisyonunu üste çıkaran unsur, valilerin özlük haklarının, kaymakamlarının özlük haklarının bu Bakanlık bünyesinde olması. Dolayısıyla, Millî Eğitim Bakanlığının ya da Maliye Bakanlığının ya da Kültür Turizm Bakanlığının özel idarelerin tasfiyeleriyle ilgili bir konuda, kendi hizmet alanlarıyla ilgili bir hususta bir tereddüt hasıl olması durumunda İçişleri Bakanlığının buna görüş bildirmesi, düzenleyici, yön gösterici bir karar alması, bu, çok kulağa hoş gelmiyor, tırmalıyor. Dolayısıyla, bence böyle bir yapının, bütün bakanlıkların üstünde bir makam tarafından tesis edilmesi uygun olur. Kimdir bu? Başbakanlıktır, misal eğer bir bakanlık olacaksa. Bana göre, Danıştayın istişari kararlarını da göz önünde bulundurursanız, Danıştay bile olabilir. Dolayısıyla bu, dördüncü önergemin de mahiyeti bu. Bu açılardan değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, teşekkür ediyorum.

Önergeleri sırasıyla okutuyorum ve işleme alıyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı Tasarı'nın 3'üncü maddesinin birinci fıkrasındaki son cümlenin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu Sayın Bakan Yardımcımız?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı Tasarı'nın 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki son cümlenin aşağıdaki gibi değiştirilmesinin arz ve teklif ederim.

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye

“Söz konusu il özel idarelerinin mahkemelerde süren davalarında muhatap, devir işleminin yapıldığı ilgili kurum ve kuruluştur.”

BAŞKAN - Hükûmet katılıyor mu Sayın Bakan Yardımcımız?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı Tasarı'nın 3'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında geçen “geçici köy korucusu” ibaresinin “geçici mahalle korucusu” olarak, “gönüllü köy korucusu” ibaresinin ise “gönüllü mahalle korucusu” olarak değiştirilmesinin arz ve teklif ederim.

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye

BAŞKAN - Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı Tasarı'nın 3'üncü maddesinden dördüncü fıkranın çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, Sayın Enver Erdem'in önergelelerini okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı Tasarı'nın 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Enver Erdem
Elâzığ

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin üçüncü fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Enver Erdem
Elâzığ

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Büyükşehir Belediyesi Kanunu'yla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin beşinci fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Enver Erdem
Elâzığ

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin beş ve altıncı fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Enver Erdem
Elâzığ

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Büyükşehir Belediyesi Kanunu'yla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin altıncı fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Enver Erdem
Elâzığ

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Büyükşehir Belediyesi Kanunu'yla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin sekizinci fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Enver Erdem
Elâzığ

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Büyükşehir Belediyesi Kanunu'yla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin yedinci fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Enver Erdem
Elâzığ

BAŞKAN – Sayın Erdem, görüş beyan edecek misiniz?

Buyurun efendim.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bu düzenlemenin 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında "...Kanun kapsamında tüzel kişiliği kaldırılan il özel idareleri için ilgisine göre bakanlıklara, bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşları ile bunların taşra teşkilatına, hazineye, valiliklere, büyükşehir belediyelerine..." diye bu devredilecek yetkilerden bahsediliyor. Ancak burada temel yetki devrinin, valilerden doğrudan doğruya büyükşehir belediye başkanlarına olduğu niyeti biraz gözden kaçırılmaya çalışılıyor. Ben sabah da konuşurken bundan bahsetmiştim. Şimdi biraz daha detaylı olarak valilerin bu bağlamda büyükşehir belediye başkanlarına devredilen yetkilerinden bahsetmek istiyorum.

Şimdi, bunlardan birincisi, bütün il sınırları içerisinde, valinin kullandığı gençlik ve spor hizmetlerine, tarım, sanayi ve ticaretin geliştirilmesine dair yetkiler, bayındırlık ve iskân yetkileri, toprağın korunması ve erozyonun önlenmesine dair yetkiler, kültür, sanat, turizm, sosyal hizmetler ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, çocuk yuvaları, yetiştirme yurtlarına dair yetkiler.

İkincisi, daha önce vali tarafından belediye sınırları dışarısında kullanılan imar, yol, su, kanalizasyon, katı atık gibi bu alandaki yetkileri.

Üçüncü olarak, vali tarafından ilde hizmetlerin yürütülmesinde, mahallî idareler ve kamu kuruluşları arasında bütünlük ve uyum ve koordinasyonun sağlanmasına dair yetkiler.

Dördüncüsü, kanunların il özel idaresine verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, yasak koymak, uygulamak, kanunda belirtilen cezaları vermek konusundaki yetkileri.

İl belediye sınırları dışında vali tarafından kullanılan birinci sınıf gayri sıhhi müesseselerin ruhsatlandırılmasına dair yetkileri
Yedincisi, özel idarece hizmetlerin yürütülmesi amacıyla, taşınır ve taşınmaz malların alımı, satımı, kiraya verilmesi, takas edilmesi, bunlar üzerinde sınırlı aynı hak tesis edilmesine dair yetkileri

Sekiz, ilin stratejik plan ile yatırım çalışma programlarının yapılmasına dair yetkileri

Dokuzuncusu, yurt içinde ve yurt dışındaki mahallî idareler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı iş birliği yapılmasına dair yetkiler.

On, diğer mahallî idarelerin birlik kurmasına, kurulmuş birliklere katılmaya ve ayrılmaya karar vermek hususundaki yetkileri.

On bir, il özel idaresine kanunlarla verilen görev ve hizmetler dışında kalan ve ilgilinin isteğine bağlı hizmetler için uygulanacak ücret tarifesinin belirlenmesine dair yetkileri.

On iki, belediye sınırları dışında, umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerinin belirlenmesine dair yetkileri.

On üç, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler, vakıflar, 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirmeye ait yetkileri.

On dört, bütün il sınırları dâhilinde madenlerin ruhsatlandırılması ve denetimine dair yetkiler.

On beş, ayrıca valinin İl İdaresi Kanunu'ndan kaynaklanan bazı yetkilerinin de kullanımında mümkün olmayacaktır. Çünkü 5393 sayılı Belediye Kanunu uygulanamayacağı için, "uygulanamayacak hükümler" başlıklı 84'üncü maddesine göre belediyenin sorumlu ve yetkili kıldığı görev ve hizmetler bakımından 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun hükümleri uygulanamayacaktır.

Yine, belediye bütçesinin kullanılması, il özel idaresi bütçesinin kullanılması konusunda, ortalama bir il özel idaresi bütçesinin 100 milyon lira gibi rakamlara tekabül ettiği düşünülecek olursa, bu ekonomik gücün kullanımının da bu anlamda doğrudan doğruya büyükşehir belediye başkanlarına devredileceği göz önünde bulundurulduğu zaman bu düzenlemenin öyle çeşitli birimlere, kurumlara, kuruluşlara devredildiği değil de, aslında bu, daha önce de ifade ettiğim gibi, siyasi söylem olarak da bu değerlendirilebilir. Verilmiş olan sözlerin, işte, Oslo'daki verilmiş olan sözlerin, KCK Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesine göre verilmiş sözlerin uygulamaya geçirilmesi amacıyla önce valilere, valilerden de büyükşehir belediye başkanlarına devredilen yetkiler olarak değerlendirmekteyiz.

Yine, diğer vermiş olduğumuz önergelerde de bu geçici ve gönüllü köy korucularının, köyler kaldırılmış olmasına rağmen köy korucusu olarak görevlerine devam etmesiyle ilgili garabeti dikkatlerinize sunmak istedim. Yani köy tüzel kişiliğini kaldırılıyorsunuz bu bölgede, önümüzdeki günlerde jandarmayı da çekiyorsunuz ama bunların yerine getireceğiniz projelerden bahsetmiyorsunuz da köy koruculuğu sistemini kaldırmış olduğunuz köy tüzel kişiliğini düzenleyen Köy Kanunu'na dayandırarak bunu devam ettirmeniz de bence doğru bir yaklaşım değil Değerli Başkanım.

Bu yer altı kaynaklarıyla alakalı da, yine, biraz önce söylediğim bağlamda, madenlerin bunlardan alınan devlet hakkı ve il özel idaresi veya idare payının da yine yüzde 3'lük bölümünün -her ne kadar ilgili genel müdürümüzün yaptığı açıklamadan tam anlaşılmasa da en azından yüzde 3'lük bölümünün- yine bu büyükşehir belediyelerine kaynak olarak ayrılması ve bunun ülke genelinde adaletsizliğe neden olacağını düşünmekteyim. Çünkü uzun yıllar boyunca Doğu'da vergi gelirlerinin oradaki yapılan harcamalara denk

gelmediği bilindiği hâlde, şimdi o bölgelerdeki ortaya çıkacak olan zenginliklerin sadece bölgede kullanılmasının, ülkedeki toplum adaleti açısından yanlış olacağını ve bu uygulamanın da Anayasa'nın 10'uncu maddesi olan "Eşitlik ilkesi"ne aykırılık teşkil edeceğini değerlendirmekteyim.

Yani bu tasarıyla ben daha önce Sayın Bakanımıza sormuştum, Bakan Yardımcısı Beyefendi burada, o da cevaplandırabilir. esasında burada yazılı olan birtakım amaçlar, hedefler var. Sabahki konuşmamda bunun bir de perde arkasında yapılmak istenen şeyleri de izah etmiştim. Bunun özellikle perde arkasındaki niyetlerle ilgili sormuş olduğum soruya cevap verilerse memnun olurum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdem, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeleri tekrar okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı Tasarı'nın 3. maddesinin 2. fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Enver Erdem

Elâzığ

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı kanun Tasarısının 3. maddesinin 3. fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Enver Erdem

Elâzığ

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nın 3. Maddesinin 5. fıkrasının Tasarı metninden çıkartılmasını arz ederiz.

Enver Erdem

Elâzığ

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı Tasarı'nın 3. maddesinin 5 ve 6. fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Enver Erdem

Elâzığ

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Ne için el kaldırdınız; kabul için değil mi?

BAŞKAN – Genel Kurulda çok oluyor da bu...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Yani o öneri kabul edilmiş oluyor o zaman!

BAŞKAN - Yani o da oğlan evinden olsun diyorum; ne var yani!

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan 2 milletvekili el kaldırdı, 6 milletvekili kabul çıktı!

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın 3. Maddesinin 6. fıkrasının Tasarı metninden çıkartılmasını arz ederiz.

Enver Erdem

Elâzığ

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, 2 el kalktı; 6 tane kabul, 2 tane ret çıktı.

BAŞKAN – Olur mu efendim? Bak, sayıyorum.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Burada el falan kalkmadı efendim. Fezullah Bey’in eli falan kalkmadı efendim.

FEYZULLAK KIYIKLIK (İstanbul) – Olur mu, kalkmıyor olur mu? Sol elimi kaldırıyorum da onun için Beyefendi.

BAŞKAN – Sol elini kaldırıyor; pek alışık değilsiniz ama!

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın 3. Maddesinin 8. fıkrasının Tasarı metninden çıkartılmasını arz ederiz.

Enver Erdem

Elâzığ

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın 3. Maddesinin 7. fıkrasının Tasarı metninden çıkartılmasını arz ederiz.

Enver Erdem

Elâzığ

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Mehmet Erdoğan’ın fıkranın metinden çıkarılmasına ilişkin önergeyi okutuyorum:

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın 3. Maddesinin 1. fıkrasının Tasarı metninden çıkartılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın 3. Maddesinin 2. fıkrasının Tasarı metninden çıkartılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan
Muğla

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın 3. Maddesinin 3. fıkrasının Tasarı metninden çıkartılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan
Muğla

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın 3. Maddesinin 4. fıkrasının Tasarı metninden çıkartılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan
Muğla

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, bu maddede çıkartılmasını istediğimiz dört fıkraya bir göz atalım:

“Madde 3- (1) İlçe belediyeleri veya ilçe belediyelerinin talep etmeleri halinde büyükşehir belediyeleri bu Kanuna göre tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüşen köylerde yapılacak ticari amaç taşımayan yapılar için yürürlükteki imar mevzuatı doğrultusunda yörenin geleneksel, kültürel ve mimari özelliklerine uygun tip mimari projeler yapar veya yaptırır. Tip mimari projenin uygulanacağı alan sınırını belirlemeye ilgili ilçe belediyesi yetkilidir. Tip mimari projeler doğrultusunda ilgili belediyesince gerekli mühendislik projeleri yapılır ya da yaptırılır. Bu projeler ilgili belediyesince başvuru sahiplerine ücretsiz verilir ve uygulaması denetlenir. Yapılacak inşaatlarda tip projeler dışında özel proje uygulanmak istenmesi durumunda bu projeler yürürlükteki mevzuat uyarınca ilçe belediyesi tarafından onaylanır.” denilmektedir.

Şimdi, bir kere, bu madde kendi içerisinde çelişmektedir.

İkincisi; biraz komünist kalıntı içermektedir.

Üçüncü; eğer hakikaten bir tip proje uygulaması yapılacak ise dünyada biliyorsunuz mimari kimliğiyle tanımlanan şehirler var. Türkiye’de de buna benzer bir uygulama yapılacak ise bu tip mimari projenin, yani dış görünüş itibarıyla tip, tabii ki, içeride insanların hareket alanını muhakkak ki, kısıtlayamazsınız. O zaman, bu yörenin kimliğini, görüntüsünü bozacak başka bir projenin uygulanmasına izin veremezsiniz.

Dolayısıyla bu maddenin metninden çıkartılması lazım.

İkinci fıkrada “Mevzuatla il özel idarelerine yapılan atıflar bu Kanun kapsamında tüzel kişiliği kaldırılan il özel idareleri için ilgisine göre bakanlıklara, bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşları ile bunların taşra teşkilatına, Hazineye, valiliklere, büyükşehir belediyelerine ve bağlı kuruluşlarına veya ilçe belediyelerine yapılmış sayılır. Tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerine 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ve diğer mevzuatla verilmiş olan yetki, görev ve sorumluluklar ilgisine göre bu kurum ve kuruluşlar tarafından kullanılır ve yerine getirilir. Söz konusu il özel idarelerinin mahkemelerde süren davaları ile il özel idaresi olarak faaliyet gösterdikleri dönem ve yapılan işlemlere ilişkin olarak açılacak davalarda muhatap, devir işleminin yapıldığı ilgili kurum ve kuruluştur.”

Bu madde, bu fıkra kanun yapma tekniğine aykırıdır. Şimdi, burada “ilgisine göre” lafı bir kere yani çok anlamsız, gereksiz bir ifadedir. Özel idarenin görevleri, hangi görevleri kime devredilecek ise burada bunun tek tek sayılması lazım.

Şimdi, okul yapma işi Millî Eğitim Bakanlığının mı görevidir bu kanundan sonra, belediyenin mi görevi midir? Efendim, tarım ve hayvancılığı destekleme işi - Bu kanunun içerisine ileriki dönemde hüküm de koydunuz- belediyenin işi midir, Tarım Bakanlığının işi midir? Bunun gibi sayıp çoğaltabileceğimiz onlarca iş ve işlem vardır. Dolayısıyla özel idarenin görevlerini kanun saymıştır. Özel idarenin sayılan görevlerinden hangisinin hangi kuruma devredildiğinin burada açıkça sayılması lazım. Bu yapılmadığına göre böylesi ne saçma sapan bir metnin de buradan çıkartılması lazım.

Üçüncü fıkrada “Bu Kanun ile tüzel kişiliği kaldırılan köylerde görev yapan geçici ve gönüllü köy korucuları halen görev yaptıkları yerlerde görev yapmaya devam ederler. Bunlar 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanunu ve diğer mevzuatta kendileri için öngörülen haklardan aynı şekilde yararlanmaya devam ederler. Bu yerler için ihtiyaç olması halinde aynı usulle yeni görevlendirmeler yapılabilir.”

Şimdi arkadaşlar, dünyada bir kanunun içerisinde bundan daha komik bir metin olamaz. Köyü olmayan bir yerin bir köy korucusu olabilir mi? Yani birisi size sorsa ne diyeceksiniz arkadaşlar? Bunu kim yazdı buraya? Hangi mantıkla bunun altına imza atıyorsunuz, buraya getiriyorsunuz?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan, salonda bir uğultu var; dinlenmiyor, kimse konuşmaları takip etmiyor. Yani bu kadar önemli bir konuyu kime anlatıyoruz biz?

BAŞKAN – Evet, arkadaşlara soruyorum sizin sözünüz üzerine, Sayın Korkmaz’ın “Bu kadar önemli bir konuyu kime anlatıyoruz?” diye yönelttiği bir soruyu, aynı soruyu ben de arkadaşlara hatibi dikkatle dinlemeleri...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hükûmete de efendim, Hükûmete de, ondan sonra...

BAŞKAN – Ama onlar, şimdi dikkatle dinlemeye çalışıyorlar bazı teknik hususları, yani...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Yani ana muhalefete konuşurken yüz hatlarınız farklı, Hükûmete konuşurken farklı. Lütfen, tarafsız olalım!

BAŞKAN – Sayın Korkmaz...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Evet, doğru; biz söylemek istiyorduk söyleyemedik.

Teşekkür ederiz.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Gerçekten öyle ama!

BAŞKAN – Yani bizim takımındadır da yani bize karşı, desenize Osman Güneş gelince mi değişti bugün? Sayın Bakanım, ne yapıyor?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Osman Bey de benim eski Genel Müdürüm...

BAŞKAN – Ya eski Bakanınız, eski Müsteşarınız, eski personeli...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Nevzat Korkmaz bir gerçeği ifade ediyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ne anlamda Sayın Serindağ?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Söylediği açık efendim, ne anlamda olduğunu söylemeye gerek var mı? Ne olduğunu açıkça söyledi.

BAŞKAN – Yanılmış, yanılmış.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Nevzat Korkmaz’ın sözünü tercüme edecek değiliz.

BAŞKAN – Tek tek arkadaşlara sorsak aynı fikirde olmadıklarını göreceğiz ve hatta sizin arkadaşlarınızın da.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Soralım arkadaşlarımıza. Madem o kadar çok iddialısınız sorun!

BAŞKAN – Yani sizin konuşmalarınız sırasında böyle size sert bir tavır falan mı takınıyoruz Hocam?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Biz de aynı düşüncedeyiz.

BAŞKAN – Hele Birgül Hocam, siz öyle söylerseniz çok üzülürüm yani.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sert tavırlarınıza biz de izin vermeyiz de ama çok da tarafsız olmadığınızı belirtmek isterim.

BAŞKAN – Yani bu iriteden bu sözünüzü de hep böyle, işi böyle provoke kokan bir şey olarak anlıyorum ama hiç bu konuda psikolojik harp yapıyorsunuz, onu asla o şeye gelmem.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bu sözü size iade ederim.

BAŞKAN – Hayır, psikolojik harp ve irite ediyorsunuz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – O sözü size iade ederim.

BAŞKAN – Yani kimse kimseye bir şey, hiç kimse kimseye haksızlık yapmaz ve zaten böyle bir şeye, ben zaten öyle bir şeye sebebiyet vermem.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, sayın arkadaşımızı dinleyelim.

BAŞKAN – Evet, hatibi dinleyelim efendim.

Buyurun Sayın Erdoğan.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tekrar söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Şimdi, “Bu Kanun ile tüzel kişiliği kaldırılan köylerde görev yapan geçici ve gönüllü köy korucuları halen görev yaptıkları yerlerde görev yapmaya devam ederler. Bunlar 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanunu ve diğer mevzuatta kendileri için öngörülen haklardan aynı şekilde yararlanmaya devam ederler. Bu yerler için ihtiyaç olması halinde aynı usulle yeni görevlendirmeler yapılabilir.” diyor.

Şimdi, bir kere, şimdiye kadar köy korucuları bir defa köylerde olmuştur. Şimdi bu bahsedilen yerlerde köy kalmadığına göre, köy olmayan bir yerde köy korucusu nasıl kalacaktır?

Efendim, köy korucuları şimdiye kadar hep jandarma teşkilatıyla irtibatlandırılmıştır. Buralar belediye olduktan sonra yine jandarma tarafından mı güvenlik hizmetleri yürütülecektir, emniyet tarafından mı? Emniyet tarafından yürütülecek ise emniyetle köy korucuları nasıl irtibatlandırılacaktır? Yani bunun altına imza atan -Tabii bu, Hükümet tasarısı- sayın bakanların acaba bu maddeden, bu fıkradan haberleri var mıdır? Varsa nasıl atmışlardır; yoksa onlara bu kanun tasarısını hiç görmeden kim imzalamıştır? Gerçekten bu çok ciddi bir merak konusudur.

O bakımdan bu fıkranın bu kanun tasarısı içerisinde yer almaması lazım.

Şimdi, dördüncü fıkrada da deniliyor ki “Bu kanunun uygulanmasıyla ilgili tereddütleri gidermeye, düzenleyici ve yönlendirici işlemler yapmaya İçişleri Bakanlığı yetkilidir.”

Şimdi arkadaşlar, İçişleri Bakanlığı hangi konularda düzenleyici işlem yapmaya yetkilidir? Önce, masaya bunu yatırmamız lazım. İçişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığını ilgilendiren, kendisinin taşra teşkilatı ve vesayet yetkisini kullanabileceği birimlerin iş ve işlemleriyle ilgili düzenleyici işlemler yapmaya, yönetmelikler, genelgeler, tüzükler çıkartmaya, bunları hazırlamaya, yayınlamaya yetkilidir. Bu konuda İçişleri Bakanlığında emek çekmiş meslektaşlarımızın, büyüklerimizin, milletvekillerimizin itiraz edeceği bir şey var mı? Yok. Ama bu kanunun bu hükümleri sadece İçişleri Bakanlığı ve teşkilatlarını, vesayet denetimi yapmaya yetkili olduğu birimleri mi ilgilendiriyor; yoksa işte, biraz önce yukarıdaki ikinci fıkrada sayıldığı gibi Hazineyi, valilikleri, büyükşehir belediyelerini, ilgili bakanlıkları, bakanlıkların bağlı kuruluşlarını... Yani acaba İçişleri Bakanlığı ile Başbakanlık görev değiştirdi de bizim haberimiz mi yok biz Bakanlıktan ayrıldığımızdan bu yana?

Dolayısıyla bu fıkranın da kanun metninden çıkartılması lazım.

Tabii, sonuç olarak da bu kanunun geriye çekilip, bu kanundaki yazılı fıkraların, maddelerin kanun yapma tekniğine, Anayasa' mıza, kanunlarımıza, Meclisimize, edebe, adaba uygun şekilde yeniden dizayn edilip buraya getirilmesi lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, ben de teşekkür ediyorum.

Önergeleri şimdi tekrar okutuyorum işleme almak için.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın 3. Maddesinin 1. fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, tekrar sayılısın.

BAŞKAN – Hemen sayalım.

Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... 1, 2, 3, 4, 5, 6... Kabul etmeyenler...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – 7 efendim.

BAŞKAN – Pardon, bir daha sayıyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – 7.

BAŞKAN – Tamam efendim 7.

Kabul etmeyenler ... 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan, çok nizami oluyor...

BAŞKAN – Yani, işte ben saymadım bak, buraya geçtim, askerî sıradan sayarken atlayarak geçtik Sayın...

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 3. maddesinin 2. fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 3. maddesinin 3. fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 3. maddesinin 4. fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Ali Serindağ ve 5 milletvekilimizin önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı’nın 3. maddesinin 1. fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ

Muharrem Işık

Namık Havutça

Gaziantep

Erzincan

Balıkesir

Mehmet S. Kesimoğlu

Birgül Ayman Güler

Celal Dinçer

Kırklareli

İzmir

İstanbul

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı’nın 3. maddesinin 2. fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin 3. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin 4. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Tasarı'nın 3. maddesinin 4.fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.
(4) Bu Kanunun uygulanması ile ilgili tereddütleri gidermeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve Arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin 5. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin 6. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin 7. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin 8. Fıkrasında yer alan "Büyükşehir Belediyesi ve" ibaresinin fıkra metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin 8. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin son Fıkrasının son cümlesinden sonra "bu projelerden inşaat ruhsat harcı alınmaz" cümlesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep)ve arkadaşları

BAŞKAN – Sayın Serindağ...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Birgül Ayman Güler önergeyle ilgili konuşacak.

BAŞKAN – Hayhay.

Hocam, buyursunlar.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Efendim, değerli mülki idari amirimin şahsını tümüyle ve tümüyle dışında bırakarak, bu toplantıda Hükümet adına Bakan Yardımcılığı makamının burada oturmasının yasaya ve Parlamento çalışma geleneğine aykırı olduğu görüşümü bir kez daha dikkatinize sunmak isterim.

BAŞKAN – Ben de 30' uncu madde gereğince Başkanlık Divanınca bu konunun değerlendirilmiş olduğunu söylemişim, ben de onu bilginize sunmuş olayım efendim.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bunun üzerine bir yazılı incelemeyi Başkanlık Divanımıza sunacağım en kısa zamanda.

BAŞKAN – Hayhay Hocam, seviniriz.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Efendim, bizim üzerinde çalıştığımız metin, 1'inci maddesi 6 fıkra, 2'nci maddesi 34 fıkra, 3'üncü maddesi 8, 4'üncü maddesi 48 fıkra, 48 fıkranın içindeki fıkralardan birisi de 8 paragraf.

BAŞKAN – Paragraf...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Geçici madde (1) 26 fıkra, geçici madde (2) 9, bu tasarinın yürürlük maddesi bile 2 fıkra. Tasarinın kendisi fıkra gibi.

BAŞKAN – Bu güzel espriydi.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Şimdi, bu tasarı metni Genel Kurulda önümüze geldiğinde ben Komisyon üyeleri olarak çok şaşıracağımızı düşünüyorum. Maddeler daha yasa tekniğine uygun hâle getirilecek olursa, muhtemelen 47 ya da 67 maddelik bir metin gelebilir önümüze Genel Kurula geldiğinde.

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Böyle büyükşehir böyle yasa olur.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – O zaman da acaba İçişleri Komisyonunda bu mesaiyi harcayan bizler tekrar tasarıya nüfuz edebilmek için nasıl bir çalışma yapmalıyız, onu şimdiden düşünmeye başlamakta yarar var.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Sorunları söyledik. Ne dedik? Dedik ki: “Yani Hükümet koridorlarında, bürokrasiye yapılması gereken çalışmaları Meclisin milletvekillerine yaptırıyorlar.”

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Evet.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hocam, sizi sıkıntıya sokmamak için bunlar iki bölümlü temel kanun yapacaklar, öyle aşağıya gelecek.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Öyle gelecek.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ama o zaman da şöyle bir sorun çıkacak Hocam: Yani bu temel kanunun bölümlerinin altındaki kanun maddelerini biz burada müzakere etmemiş olacağız.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Evet. Bu, şaka bir yana, çok önemli bir problem. Alt Komisyonun gündemine gelen metin bir tasarı değil taslağı, şimdi İçişleri Ana Komisyonunun tartıştığı metin yine değişikliklere uğrayabilecek bir metin. Genel Kurula geldiğinde bu metne Hükümet dâhil İçişleri Komisyonu Divan Başkanlığı ve korumam, İçişleri Komisyonu üyeleri de hâkim olmaktan çıkmış olacaklar. Bu sağlıksız yasama sürecinin bir an önce kesilmesi en büyük arzumuz, bir kere daha Divanın dikkatine bu isteğimizi sunmak isterim.

Efendim, yaptığımız tartışmalarda ilginç bir şey vardı: “Biz maden yetkilerini belediyelere vermiştik ama maden ruhsatı yetkilerini belediyeler yönetemedi, o yüzden il özel idarelerine devrettik bu yetkiyi.” açıklaması gelmişti. Maden ruhsatı yetkisini yönetemeyen belediyelere illeri nasıl teslim ediyorsunuz? Daha 2010 yılında, kendi Hükümetiniz döneminde maden ruhsatı, maden ihalesi gibi çetrefil işlerde besbelli ki başarısız olan belediye modeline tüm 29 ili ve ilçeleri nasıl teslim edebiliyorsunuz? Bu sorunun cevabını gerçekten öğrenmek isterim.

İkinci olarak, taş ocakları, madenlerle ilgili yetkileri valiliklere veriyorsunuz ama bütün ilin planlama yetkisi büyükşehir belediyelerinde. İlin makro planını, uygulama planlarını, mevzi imar planlarını büyükşehir belediyesi ve ilçe belediyeleri yapacak, valiliklerin elinde hiçbir planlama ve imar yetkisi kalmayacak çünkü tüm il büyükşehir belediyesi, planlar büyükşehir belediyesinde, ilçe belediyesinde ama maden ruhsatını verme yetkisi valilikte ve valilik ile belediye arasında sıfır ilişki var. Buradaki 4 maddede bu iki birim arasında hiçbir üst ilişki kurulmadığı gibi eş güdüm ilişkisi bile gerekli görülmemiş. Şunu şimdiden öngörebiliriz: Tüm ili planlama yetkisi büyükşehir belediye ve belediyelerde ise ruhsat verme yetkisini valilikler kullanamayacaklar. Kaldı ki valiliklerin kendi başına bu yetkiyi kullanmaları ne kadar doğru, o da tartışmaya açıktır. İl özel idarelerinde olan yetki il genel meclisi devreye sokularak bir şekilde o yörenin seçilmişlerinin süzgecinden geçirilebilir. Nitekim, bir örnek okudum, şikâyet üzerine de olsa il genel meclisi devreye girmiş, köy tüzel kişiliğinin ve il halkının çıkarına yanlışa müdahale etmiş ama şimdi getirdiğiniz modelde bu imkân yok. Şimdi getirilen modelde Maden Genel Müdürlüğü, jeotermal ve mineralli sular için MTA, merkezî düzeyde valilik onlarla temas hâlinde, plan başka yerde yapılmış, çatışmayı düşünebiliyor musunuz? Bu çatışmayı çözmek ve il halkının da o madencilığa ne dediğini mutlaka görmek isteyeceğimiz için bu talep doğrultusunda aynı zamanda en kısa zamanda bu hükümleri değiştireceksiniz. Ya eş güdüm ilişkisine doğru giden bir şey ya da...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Hocam, belki valilik kaldırılacak, o zaman kolay.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Madene ilişkin bütün bu düzenlemeleri doğrudan

-beceriksiz olduğunu kendiniz ifade ettiniz- büyükşehir belediyelerine ve ilçe belediyelerine en kısa zamanda devredeceksiniz. Konu kum, çakıl, taş ocağı olsa da yani altı sınıflı maden gruplarının içerisinde en değersiz olan -ticari bakımdan- madenler olsa da onların çevreye etkileri bellidir, toprağın üzerine verdikleri zarar bellidir, nüfusa getirdikleri yük bellidir; en değersiz olsa da, bütün zararlarına rağmen bu ülkenin tabii servetleri arasında sayılır. Ülkenin tabii servetleri arasında sayılan taş ocakçılığının yönetiminden bile bu tasarının kafası karışık, ihtiyaçlar itibarıyla düşündüğümüzde de çözümü berbattır. O yüzden bu tasarıya ilişkin olarak söylediğimiz “Bu bir yerel yönetim tasarısı değil, bu bir bölgeselleşme tasarısı, bu üniter yapı üzerinde asit etkisi yaratacak bir tasarı, bu idari federalizm tasarısı.” dediğimizde bu konu da bizi bir kez daha korkarım haklı çıkarır.

Madenlerle ilgili madde 3’ün 5, 6, 7 ve 8’inci fıkraları yönetim şeffaflığı bakımından problemlidir, bu fıkraların geri çekilmesi doğru olur. “İlçe belediyelerinin ya da onlar talep ettiklerinde büyükşehir belediyelerinin köyler için uygun, kültürel, geleneksel, mimari özelliklere uygun tip mimari projeler yapar ya da yaptırır.” görevi kendi başına problemlidir. Tip mimari kamu kurumlarımızda gördüğümüz ve hiçbirimizin hoşlanmadığı kötü mimaridir. Tip mimari, sözüm ona ileri inşaat teknolojisi kullanmasında karşın, TOKİ konutlarında gördüğümüz kötü mimaridir. Bana -korkarım- havaalanlarını hatırlatacak gibi gelir. Dünyanın artık neresine giderseniz gidin sanırsınız ki Ankara Havalimanı’nda ya da Yeşilköy’desiniz ama siz belki Singapur’dasınız. Havaalanları tip mimarinin eserleri, birdenbire mekânı şaşırırsınız. Bu tip projecilik belki çok büyük nüfus gruplarının hareket ettiği yeni nesil mekânlar için bilmiyorum ki iyi olabilir ama köyler için nasıl iyi olduğunu düşünülebilir? Demek ki biz aslında hani apartman sevdamızın başladığı zaman özellikle 70’li yıllardaki o berbat apartmanlara nasıl tıkdık? Çok önemli bir şey saydık onu, “Müstakil ev yerine apartmanda oturuyorum.” Böyle bir bize yabancı, köye yabancı, bütün kültürel özellikleri ortadan kaldıran garip tip mimariler içerisinde kaybolacağız. Bu çok önemli bir hüküm, bu tip proje için yarışma ve benzeri onları falan koyuyorum bir tarafa, bırakın, yaşam biraz doğal gelişsin. Kim diyebilir ki: “Gecekondu semtleri çok kötüydü.” diye? Ben gecekondu...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Şu Konya yolu girişinde eski gecekonduları arar hâle geldik.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Evet çünkü yeşildir, çünkü insani boyutlardadır, çünkü yaşamın içinden üretilir. Onun koşullarının iyileştirilmesi yerine onu buldozerle götürüyorsunuz, o acayip şeyleri dikiyorsunuz. Ne oldu? Biz geliştik, iyi olduk...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Kibrit kutusu...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – ...kibrit kutusu gibi yaşayıp. Köylere de bu çarpık anlayışı getirmek ve yaşamımızın yarattığı değerleri buldozerlerle taramak tehlikesini görüyorum ve doğrusu çok üzülüyorum.

Madde 3 yani tip mimari projeler meselesini daha iyi düşünmek lazım. Belki üniversiteleri koymak lazım, belki “Yarışma yoluyla yapılır.” demek lazım, belki tip mimari meselesinden vazgeçmek lazım.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Büyükşehir il estetik kurulları kurulabilir belediyelerde mesela.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Öyle mekanizmalar olabilir.

Bu nedenle iyi düşünülmemiş olduğu için, tüm kültürel yerleşme değerlerimizi ortadan kaldıracak endişesiyle bu düzenlemenin daha iyi düşünülmesi gerektiği kanısındayım. Metinden madde 3/1’in çıkarılmasında büyük yarar vardır.

Burada düzenlenen üçüncü konu, il özel idarelerini kaldırdığımız zaman il özel idaresinin görev, yetki ve sorumluluklarını ne yapacağız? Burada deniyor ki: “İlgisine göre bu görev, yetki ve sorumluluklar bakanlıklara, bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşlarıyla bunların taşra teşkilatına, Hazineye, valiliklere, büyükşehir belediyelerine ve bağlı kuruluşlara veya ilçe belediyelerine...” Hepsini toplarsam aslında burada şunu söylüyor: “İl özel idaresi üzerindeki görev, yetki ve sorumlulukların kimileri merkezî idareye, kimileri diğer yerel idarelere verilir.” Bir güzel burada 29 il için -52 il hariç- il özel idareleri, merkezî idare, diğer yerel idareler arasında görev, yetki, sorumluluk paylaşımı yapılıyor. Bu sınırlı bir uyarılama işlemi olamaz. Başka hiçbir yerde ilkesi yazmayan ve bürokrasinin -yani İçişleri Bakanlığına veriyor bu görevi- ilgisine göre bunu tayin edebileceği düşünülen bir uygulama olarak değerlendiriliyor ama siz burada tüzel kişiliği olan bir yerel idare türünün işlevini pay ediyorsunuz. İlgisine göre; oradaki ölçüt ne?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Herkes ilgili olduğunu söylese ne olacak?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bunun yaratacağı denge merkezî idare lehine ya da merkezî idare aleyhine olabilir. Buna diğer yerel idareler itiraz edecekler. Anayasa’ya göre “İdare, kuruluş ve görevleri ile bir bütündür ve kanunla düzenlenir.” Eğer 29’unda il özel idarelerinin görevlerini merkezî ve yerel diğer idarelere pay ederseniz bunu ancak kanunla düzenleyebilirsiniz, İçişleri Bakanlığı kararlarıyla yapılabilecek türden işlerden biri değil bu. Eğer bunu kabul etmezseniz “Yok canım, buna kanun gerekmez.”

derseniz bunu İçişleri Bakanlığı kararlarıyla gene yapamazsınız. Çünkü bu, birçok bakanlığı yani İçişleri Bakanlığına eş olan kuruluşu ilgilendirir, özerklik niteliği taşıyan yerel idareleri ilgilendirir. Buna İçişleri Bakanlığının boyu yetmez, bunu o zaman Bakanlar Kurulu kararıyla hâline getireceksiniz.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Kanun hükmünde kararname belki de, kanunun yerine geçmesi için.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bana sorarsanız, bu, merkezî idare-yerel idare arasında görev, yetki paylaşımı sorunu olduğu için ancak ve ancak kanunla düzenlenebilir. Dolayısıyla Anayasa'ya aykırı bir düzenleme olarak madde 4'ün kalkması gerekir, madde 4'le beraber 2'nci maddenin de gözden geçirilerek buradan çıkması gerekir. Bunları söylediğim zaman "Çeşitli hükümler" başlığını taşıyan madde 3'ün topyekûn yeniden düzenlenmek üzere geri çekilmesi gerektiği ortaya çıkıyor.

Şimdiye kadar yaptığımız genel değerlendirmeleri bir kez daha hatırlatmak isterim: Bu tasarı, yasama tekniğine aykırı yapıyla, sanki yerel yönetimler ile ilgili kısmi değişiklikler ve hatta bazı bakımlardan iyileştirme getiren genel görüntüsüyle hiç bağdaşmayan bir amaca yönelmiştir. Bu tasarı, yalnızca Türkiye'nin yerel yönetimlerini değil merkezî yönetimini de doğrudan etkileyen bir tasarıdır, Anayasa'ya göre ancak ve yalnızca büyük yerleşim merkezleri için öngörülmuş olan büyükşehir belediyesini illere giydirdiği için Anayasa'ya aykırı bir temel ilkeye dayanmaktadır. O temel ilke nedeniyle tasarının geriye kalan diğer hükümleri de Anayasa'ya aykırı ve uygulanamaz niteliktedir. Bu görüşümüzün dikkate alınması dilerim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Hocam.

Şimdi, önerileri okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. Maddesinin 1. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. Maddesinin 2. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. Maddesinin 3. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. Maddesinin 4. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin 4. fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

(4) Bu Kanunun uygulanması ile ilgili tereddütleri gidermeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. Maddesinin 5. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. Maddesinin 6. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. Maddesinin 7. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin (8) fıkrasında yer alan "büyükşehir Belediyesi ve" ibaresinin fıkra metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısının 3. Maddesinin 8. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin son fıkrasının son cümlesinden sonra "bu projelerden inşaat ruhsat harcı alınmaz" cümlesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yani dolayısıyla köyden inşaat harcı alınacak demek bu, o anlama geliyor.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Zaten metinde düzenleme var Sayın Başkanım, bu konuda düzenleme var.

BAŞKAN – Evet, ben de öyle hatırlıyorum.

Şimdi, Sayın Namık Havutça'nın önergeğini işleme alıyorum.

Okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/690) sayılı Tasarı'nın Madde/3- 5 ve 6. paragraflarındaki "valiliklerce yürütülür" hükmünün başına "büyükşehir ve ilgili ilçe belediye meclislerinin kararıyla" ifadesinin eklenmesini öneririz.

Namık Havutça

Birgül Ayman Güler

Celal Dinçer

Balıkesir

İzmir

İstanbul

Muharrem Işık

Mehmet S. Kesimoğlu

Erzincan

Kırklareli

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/690) sayılı Tasarı'ya (9) sayılı bir fıkra eklenmesini öneriyoruz.

(9) İl özel idaresinin varlığını koruduğu 52 ilde, maden ruhsatı ve işletme kararı verme yetkisi il genel meclisindedir.

Namık Havutça

Birgül Ayman Güler

Balıkesir

İzmir

BAŞKAN – Sayın Havutça burada yok ama imza sahiplerinden görüş beyan etmek isteyen arkadaşımız var mı?

Buyurunuz Hocam.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Efendim, il özel idarelerinin 29’ unu tasarı kaldırıyor ama 52 ilde il özel idarelerinin varlığı sürüyor. Maden ruhsatı verme yetkisi bu illerde valiliklerde değil il özel idarelerinde olmaya devam edecek fakat buradaki sorun şu: İl özel idareleri ruhsatla ilgili başvurulara ilişkin kararları il genel meclisine getirmiyorlar.

İzmir İl Genel Meclisinin Parlamenta’ya, grup başkan vekilliklerine, değişik bakanlıklara gönderdiği görüşü dile getiriyorum. Bu maden yani toprak altıyla ilgili bir konudur, doğrudan doğruya yurttaşların mal varlıklarını, ülkenin tarımsal varlığını, orman, hava ve su değerlerini etkileyen iktisadi faaliyet türlerinden biridir. Böyle bir faaliyete il içerisinde yalnızca il özel idaresi bürokrasisi karar veremez, il özel idaresi çok uygun bir yapıdır. Tüm ilçeleri temsil eden üyelerden oluşan il genel meclisi il sınırları içinde madencilik ruhsatı arayışı içinde olanların bu isteklerini müzakere etmeli, görüşmeli, farklı ilçeler görüşlerini ortaya koymalı ve izin il genel meclisinin bu müzakeresi sonunda verilmelidir.

Önerge -son okunan önerge- 52 ilde varlıklarını sürdürecektir il özel idarelerinin maden ruhsatı verme yetkisini kullanırken il genel meclisi organına yetki vermek amacıyla hazırlanmıştır. Böylece idareler ile halk arasında özellikle -artık kaldırılmış olsa da bu tasarıyla- köy halkları arasındaki çatışma ortadan kaldırılabilir. En azından uzlaşma mekanizmaları ya da sorunun değişik boyutlarına ilişkin önceden önlem alma şansı yakalanabilir. Bu amaçla gündeme getirilmiş bir öneridir. İl özel idaresi organları arasında bir yetki değişiminden ibaret çok mütevazı, dolayısıyla Hükümetin de kabulünde yarar görebileceği bir iyileştirme önleminde ibaret öneridir. Dikkatlerinize sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Hocam.

Önergeleri okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/690) sayılı Tasarı’nın Madde/3- 5 ve 6. paragraflarındaki “valiliklerce yürütülür” hükmünün başına “büyükşehir ve ilgili ilçe belediye meclislerinin kararıyla” ifadesinin eklenmesini öneririz.

Namık Havutça (Balıkesir) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmediği.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/690) sayılı Tasarı’ya (9) sayılı bir fıkra eklenmesini öneriyoruz.

(9) İl özel idaresinin varlığını koruduğu 52 ilde, maden ruhsatı ve işletme kararı verme yetkisi il genel meclisinde.

Namık Havutça Birgül Ayman Güler

Balıkesir İzmir

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmediği.

Şimdi, Sayın Mehmet Siyamoğlu’nun ibare değişikliğine ilişkin üç önergesi vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) sayılı Kanun Tasarısı’nın 3. Maddesinin 1. Fıkrasında yer alan “İmar mevzuatı doğrultusunda yörenin” ibaresinden sonra gelmek üzere “coğrafi” kelimesinin eklenmesini arz ve talep ederiz.

Mehmet S. Kesi moğlu Celal Dinçer Namık Havutça

Kırklareli İstanbul Balıkesir

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı’nın 3. Maddesinin 2. Fıkrasında yer alan “büyükşehir belediyelerine ve bağlı kuruluşlarına veya ilçe belediyelerine” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve bağlı kuruluşlarına” ibaresinin eklenmesini arz ve talep ederiz.

Mehmet S. Kesi moğlu (Kırklareli) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Sayılı Tasarı'nın 3. Maddesinin 4. Fıkrasının "Bu kanunun uygulanması ile ilgili tereddütleri gidermeye düzenleyici ve yönlendirici işlemler yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir." şeklinde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet S. Kesimoğlu	Namık Havutça	Ali Serindağ
Kırklareli	Balıkesir	Gazi antep
Celal Dinçer	Birgül Ayman Güler	
İstanbul	İzmir	

BAŞKAN – Sayın Kesimoğlu yok.

İmza sahiplerinden görüş beyan etmek isteyen?

Sayın Havutça, buyurun efendim.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii öncelikle bugün konuşmamızda Sayın Bakana ülkenin demokrasi manzarasıyla ilgili sorularımız oldu. Değerli Komisyon üyesi arkadaşım da aynı şeyleri ifade etti. Saat birden önce Samsun'da bugün pahalılığı protesto ettiği için gırtlığına bıçak dayanan, böyle yerde boğazlanan insan manzaraları, artık telefonların dinlendiği, yatak odalarının dinlendiği...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Dinlemiyorlar, takip ediyorlar. Bakan öyle dedi. Yanlış bilgi verme burada.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – ...işte takip edildiği böyle bir Türkiye'de aman ha hepimiz gözaltındasınız, kendinize dikkat edin, böyle buradaki milletvekillerine bile aba altından sopa gösterildiği bir manzarayla karşı karşıyayız. Böyle bir demokrasi manzarası Türkiye'de. Eğer bunun adı ileri demokrasi ise Allah bizi daha ilerisinden saklasın. Yani Türkiye'de işte demokrasi manzarası bu.

Ayrıca sorduk, bugün dedik ki bir yargı reformu paketi çıkardınız, onun neticesinde katiller dışarı çıktı, çocuklara tecavüz edenler çıktı, PKK'lı katiller çıktı ama haklarında hiçbir mahkûmiyet kararı bulunmayan, henüz iddia aşamasında bulunan milletvekili arkadaşlarımız her türlü tedbir olmasına rağmen bırakılmıyor. Orada biliyoruz ki milletvekili arkadaşlarımız çıktıklarında sizin gibi, bizim gibi burada yasama görevinde bulunacaklar. Yani hiçbir yere gitmeleri mümkün değil, iltica etmeleri mümkün değil, kaçmaları mümkün değil ama ne hikmetse onların kafasına büyük bir darbeye baskı oluşturmaya devam ediliyor. Oysa biz hep söylüyoruz, diyoruz ki biz Türkiye'de hepimiz aynı toprakların çocuklarıyız. İşte burada Halaçoğlu Hocamız, Türk tarihinde Erzurum Kongresi'nden başladı, Sivas Kongresi'nden başladı, Millî Kurtuluş Mücadelesi'nde hangi bedellerin ödendiğini, nelerin yaşandığını ifade etti. Türkiye zor bir süreçten geçiyor ve şunu da ifade etti: "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar zordur. Eğer yazan, yapana sadık kalmazsa değişmeyen gerçek insanlığı şaşırtabilir." Bu Atatürk'ün bir sözüdür. Doğrudur. Şu anda hakikaten bir tarih yazıyoruz. Eğer bu tarihi yapanlar olarak bizler şu anda bölgelerimizdeki tüm belde belediyelerini kapanmaması noktasında uyarıyoruz. 16 bin köy muhtarımız akıbetinin ne olacağını bilmiyor. Köylerimizin haberi bile yok. Biraz önce kendi köyümü ben telefonla aradım. "Biliyor musunuz, siz bir gün sabah uyandığınızda şehirlî olacaksınız." dedim. "Nasıl yani? dediler, güldüler falan. "Hadi oradan ya" falan gibi. Çok özür dileyerek söylüyorum, onların ağzıyla.

Tabii, vatandaşımız bizim hani Kurtuluş Savaşı'ndaki gibi, padişaha söyleyin bundan sonra benim zuhuruma güvenerek sağa sola savaş açmasın. Yani köylü artık kendi tarlasının başına gelinceye kadar tehlikenin farkında değil maalesef. Ama tabii bu gidiş, işaret edildiği gibi, Türkiye'de illerin büyükşehir yapılmasının ötesinde başka bir anlamı var. Türkiye farklı bir noktaya giriyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu iradesi Türkiye'yi böyle yönetmek için kurallar koymadı. Kurucu irade, bir ulus yaratmak, bu topraklarda, Anadolu topraklarında kederde, tasada, kıvançta, sevinçte ortak yaşayan, aynı duyguları yaşayan bir ulus, ulusal kimlik yaratmak istedi ve bunun için de işte il idaresi sistemini getirerek kuralları koydu, anayasasını belirledi.

Şimdi, gelinen noktada bakıyoruz, yani Türk tarihinde evet birçok devrimler yapılmıştır ama bu, hakikaten, bizi, Türk toplumunu daha ileriye, daha güçlü bir şekle bugüne kadar taşıdı.

Şimdi, gelinen noktada bakıyoruz, Türkiye'nin bir Yugoslavya modeline doğru gitme endişesini taşıdığını bütün arkadaşlarımız ifade ediyor. Türk idari sisteminde çok radikal bir şekilde 1.580 belediyeyi, belde halkını yok ediyorsunuz, 16 bin köyümüzün kimliğini yok ediyorsunuz. Yüz yirmi dokuz yıllık bir gelenek, il genel meclisi geleneği, il genel meclislerinin görevleri, yerel demokrasinin nüveleri, demokrasinin hücrelerini yok ediyorsunuz.

Şimdi, bu değişiklikler gerçekleşirse Türkiye'de maalesef demokratik bir gelişmenin ötesinde, tam aksine merkezî bir anlayış geliyor ve hepimizi endişeye sürükleyen bir süreç yaşanıyor.

Bu noktada, Hükûmetin bu tasarımı bu çerçevede değerlendirmesini biz diliyor ve tüm arkadaşlarımız gibi biz de Avrupa Birliği İlerleme Raporu'nda da ifade edilen "gerileyen demokrasi Türkiye'de" diyor. Avrupa Birliği 2012 Yılı İlerleme Raporu'nda tam 44 kez "şiddet", 24 kez "tutukluluk", 15 kez "cezaevi", 13 kez "hapis", 16 kez "işkence", 12 kez "yasak", 9 kez "işsizlik", 3 kez "otosansür" kelimeleri geçiyor. Raporda "ihlal" kelimesi ise 36 kez yer alıyor. "Özgürlük" ise yanında "ihlal" kelimesiyle birlikte 30 kez geçiyor. "Demokrasi" ise yalnızca 6 kez yer alıyor. Bu kelimelerden gazetecilerin payına ise 3 tanesi düşüyor, "cezaevi" yani "tutukluluk", "işsizlik" ve "otosansür." Türkiye'deki manzara bu değerli arkadaşlarım. İleri demokrasiyi konuşalım dersek burada sabaha kadar konuşmamız gerekecek. Ama bunları konuşmamız lazım. Türkiye'de bir yıl oldu, tutuklu milletvekili arkadaşlarımızı unuttuk. Ben gidiyorum, Haberal Hoca'yla görüşüyorum hücrelerinde. Beton kokuyor. "Ya Namık Kardeşim, lütfen bunları ifade et şeyde." diyor. "Ben niye buradayım, suçum ne?" diyor. Ben bunları tabii ki Hocamın isyanını, bir milletvekili olarak, halkın, Zonguldak halkının seçerek millî iradeyi temsil ettiği bir milletvekili arkadaşımızın isyanını burada ifade etme gereği duyuyorum.

Sayın Bakandan bunları duymak isterdik ama maalesef, bu çerçevede, Sayın Bakan yerine değerli bir bürokrat arkadaşımızı - artık siyasi bir arkadaşımız mı bilmiyorum, yani siyasi bir sorumluluk mu, burada o şapkaıyla mı oturuyor bilmiyoruz ama maalesef talihsiz bir noktada bulunuyor, durumu zor bir noktada bulunuyor. Umuyoruz ki Türk halkı...

BAŞKAN – Evet Sayın Havutça...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu kanunun sahibinin gelmesi lazım buraya, Beşir Atalay'ın gelmesi lazım.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Bu yasayı biz bu şekilde önümüze gelmemesini diliyoruz. Ben tekrar önergelerimizin kabulünü teklif ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Havutça, teşekkür ederim efendim.

Önergeleri okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 3. Maddesinin 1. Fıkrasında yer alan "İmar mevzuatı doğrultusunda yörenin" ibaresinden sonra gelmek üzere "coğrafi" kelimesinin eklenmesini arz ve talep ederiz.

Mehmet S. Kesimoğlu (Kırklareli) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 3. Maddesinin 2. Fıkrasında yer alan "büyükşehir belediyelerine ve bağlı kuruluşlarına veya ilçe belediyelerine" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve bağlı kuruluşlarına" ibaresinin eklenmesini arz ve talep ederiz.

Mehmet S. Kesimoğlu (Kırklareli) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Sayılı Tasarının 3. Maddesinin 4. Fıkrasının "Bu kanunun uygulanması ile ilgili tereddütleri gidermeye düzenleyici ve yönlendirici işlemler yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir" şeklinde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet S. Kesimoğlu (Kırklareli) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Celal Dinçer ve 2 arkadaşının önergelelerini okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin 7. fıkrasındaki "Alınan harçlar ile 5686 sayılı Kanuna göre verilen idare payına ilişkin gelirler ve harçlar madenin bulunduğu bölge ile sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere ilgili ilçe belediye hesabına yatırılır." cümlesi "Madenin bulunduğu mahalleyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere ilgili valilik hesabına aktarılır. Aktarılan bu gelirler ilgili mahallelerde öncelikli olarak okul ve sağlık tesislerinin yapımında kullanılır" şeklinde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

Celal Dinçer
İstanbul

Mehmet S. Kesimoğlu
Kırklareli

Namık Havutça
Balıkesir

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin 2. fıkrasındaki kurumlar ve tanımlar çok geniş tutulmuştur. Bu fıkra tamamen değiştirilerek kurumlararası çatışmanın önüne geçilmesi için "açılacak davalarda ilgili kurumlar muhatap alınır" şeklinde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

Celal Dinçer (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Sayın Dinçer, görüş beyan edecek misiniz?

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan Yardımcım, Sayın Müsteşarım, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, saygıdeğer bürokrat arkadaşlarımız; geçen bu saatinde sizlere hitap etmekten çok mutlu olmadığımı belirtmek istiyorum. Yani sağlık şartlarımız da buna elverişli değil.

Biraz evvel Sayın Komisyon Başkanımıza da söyledim, özellikle iktidara mensup milletvekili arkadaşlarıma da söyledim. Haydi, bu dünyada, bu Mediste oy çokluğuna güvenerek kabul ediyorsunuz, reddediyorsunuz, bize bu eziyeti sürdürüyorsunuz ama bunun bir de öbür dünyası var, orada ne yapacaksınız? Orada oylama yok ki, onun hesabını nasıl vereceksiniz?

Biraz evvel bir AKP'li milletvekili kardeşim "Ya, bir buçuk aylık çocuğumu göremiyorum, bir haftadır buralarda çalışıyoruz." dedi. "E, çekin yasayı bayramdan sonra rahat rahat görüşelim." dedik ama bu feryatları kimse duymadı. Emir demek ki çok yükseklerden gelmiş.

Şimdi, tabii, bu feryat sadece bizlerde değil Sayın Başkanım. "Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına, İçişleri Komisyonu üyeleri" diye bir mektuplar geliyor bize. "Komisyonunuz tarafından görüşülmekte olan Büyükşehir Belediyeleri Kanun Tasarısının özüne ve ruhuna uygun olarak 5 binin altında yakınımızdaki köylerle birleşme yoluna gidiyoruz ancak bunun için ilgili valiliklerin, kaymakamlıkların muhalefetleri nedeniyle bu işlerimiz aksadı." Üzerine basarak söylüyorum, "İlgili valiliklerin ve kaymakamlıkların muhalefetiyle aksadı işlerimiz." deniyor. "Bu tür girişimleri ilçe seçim kurullarında on beş günlük süre sonunda halk oylamasına başvuracağız. Bizlerin on beş günlük süreye ihtiyacımız vardır. Değilse işlerimiz yarım kalacak ve çok büyük kaosa ve husumete neden olacaktır. Saygıyla arz ediyoruz." Bu çılgına kulak verin Sayın Bakanım. Böyle onlarca var, kapatılan beldelerin onlarcası var. Çok kısa bir süre veriyorsunuz, birleşmek isteyenlere -hep dile getirildi- altı ay süre veriyorsunuz ama ayrılmak isteyenlere şurada en fazla bir hafta süre veriyorsunuz, o bir haftaya da vali ve kaymakamlarımız çeşitli engeller çıkararak engel olmaya çalışıyorlar. Kısaca, "Siz birleşmeyin." deniyor. Şimdi, bize Mediste görüşmelerde bu fırsatı tanımayan iktidar, bu vatandaşlarımıza bunu tanıyormu? Bunun takdirlerini de ben size bırakıyorum.

Şimdi, gelelim konumuzla ilgili bölüme. Sayın Başkanım, bu yasa o kadar çok yönüyle eleştirildi ki "Türkiye'yi bölünmeye götürür, geleceğimizi tehlike atar." Artık, bir haftadır söylemediğimiz cümle kalmadı. Geçen espriyle karışık bu konuyu dile getirdik ancak Sayın Müsteşarımız yıllarca bizim hep genel müdürlüğümüzü yaptı, müsteşarlığımızı yaptı, şimdi Bakan Yardımcımız. Mülki idare amirliği sisteminin, görev ve yetki açısından, bu yasa, içini tamamen boşaltmaktadır; etkisizleştirilmiştir mülki idare amirleri, güçsüzleştirilmiştir. "Devlet baba" imajı vali ve kaymakamlarda vücut bulmaktaydı; artık, bundan sonra bu olmayacak, vatandaşın başvuracağı bir "devlet baba" imajı kalmayacak, vatandaşın başı ağrıdığına başvuracağı bir muhtarlık makamı kalmayacak. Bu imaj ortadan kaldırılıyor, "İşeye, ianeye alıştırılan bir toplum yaratılıyor." Amaçlanan budur, bundan çok geç olmadan vazgeçin.

Şimdi, deniyor ki: “Biz çok fazla yük getirmiyoruz, köylümüzden çok fazla, imar planlarından, inşaat fırsatlarından, harçlardan çok fazla bir şey almayacak, beş yıllık bir muafiyet getiriliyor.” Ben, biraz mevcut duruma bakacağım, sonra neler getirdiğini hep beraber göreceğiz.

Değerli arkadaşlar, mevcut uygulamada köy yerleşik alanlarında konut inşası ve iskânı konuları Köy Kanunu, İmar Kanunu ve İmar Kanunu'na bağlı olarak çıkarılmış, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında planı bulunmayan alanlarda uygulanacak imar yönetmeliğinde belirtilmiştir. Köy yerleşik alanı içinde konut imal etmek isteyen vatandaşın köy nüfusuna kayıtlı olmak şartı ile inşa edeceği konut, mevzuat uyarınca, inşaat ve yapı kullanma iznine tabi değildir, hâlihazırdaki uygulama budur. Yapının fen ve sağlık kurallarına uygun olması ve köy ihtiyar heyetinden izin alınması iskân için de yeterlidir.

Köy yerleşik alanları ve gelişme alanları için il özel idarelerince şimdiye kadar çeşitli bölgelerde köy planları yaptırılsa da ülkemizde genel olarak uygulamada köy halkının yeni inşa edeceği konutlarda plan olmadığından muhtarlıktan izin alınarak imal at yapılmaktadır. Bununla birlikte, köyde inşa edilen bu konutlar kiraya verilmemiş olmak kaydıyla emlak vergisinden daimî olarak muafıdır. Emlak Vergisi Kanunu madde 4. Dikkatinizi çekiyorum, kendi kullandığı konutların tümü vergiden muaf, bu yasa çıkmadan önceki hâlini okuyorum. Ayrıca, belediye sınırları dışındaki araziler de kiraya verilmemek kaydıyla vergiden muafıdır, bu da Emlak Kanununun 14'üncü maddesi gereği.

Kanun tasarısında vergilendirme ve harçlar ile ilgili olarak yalnızca beş yıllık geçici bir muafiyet öngörülmektedir. Su ücretlerinde ise yine beş yıllık sınırlı bir indirimle gidilmiştir. Kanun tasarısı ile bu konularda yapılan düzenleme vatandaşın yol, kanalizasyon ve su gibi altyapı hizmetlerine erişiminde katılım payı alınmasını sağlamaktadır. Örnek üzerinden gidildiğinde, yaklaşık 7 bin şehir ve 23 bin kırsal nüfusu olan, toplam 31 bin nüfusu olan Aydın ili Kuyucak ilçesinde 300 metrekare arsa üzerine inşa edilecek, 150 metrekare oturumlu, tek katlı konut için elektrik, statik, jeolojik etüt vesaire, projeler ve belediyeye ödenen harçlar dâhil 6 bin TL'yi aşkın imalat haricî giderden söz edilebilmektedir. Konutun 200 metrekare üzerinde olması hâlinde yine yapı denetim mevzuatı gereği yaklaşık 2 bin TL daha gider konusu olmaktadır, bu ücret 8.000 TL'ye çıkmaktadır. Bu giderlerden yaklaşık 1.000 Türk lirası ise belediyeye ruhsat işgalîye harcı olarak ödenmektedir.

Belediye sınırları içinde imarlı ve imarsız arsa ve arazilerde ise belirlenen emlak değerleri üzerinden tahakkuk ettirilen vergiler, metrekare başına emlak değeri imarlı arsalarda 21 ve 50 TL, imarsız arazilerde görece daha düşük tarla bedellerinden hesaplanarak belirlenmekte, yasal oranlar üzerinden yıllık vergi tahakkuk ettirilmektedir. Örnek olarak, belediye sınırları içinde 1.126 metrekare imarlı bahçe sahibi olan bir vatandaş 91 TL emlak vergisi, 115 metrekarelik tek katlı meskeni olan vatandaş ise ilçe özelliğine göre 25 ile 85 TL arasında yıllık emlak vergisi ödemektedir. İmarsız olan bahçe ve arazilerde vergi yükü oranları belirlenen değerlerden düşük çıkmaktadır.

Örnekten yola çıkarak, denilebilir ki -ben vurgulamak istiyorum bu bölümü- köylü vatandaşımızın ödeyeceği su faturası ve diğer vergiler, altyapı katılım payları haric -su parasıyla vergileri ayrı tutarak- hâlihazırda köyde ikamet eden vatandaşın bütçesinden oturduğu hane için yıllık 30 ile 50 TL arası, köy içinde planlı kalacak alandaki bahçesi için yıllık 50 ile 100 TL arası vergi verecek, ayrıca tarlaları için de 10 dönüm tarlası olduğu varsayıldığında, 10 ile 50 TL arası vergi ödeyecektir. Çocuğuna inşa edeceği ev içinde 700 ile 1.000 TL arası belediye harçları ve belediyenin önereceği tek tip proje dışında bir proje imar etmek istemesi hâlinde ise 4 bin ile 6 bin TL arası proje maliyeti inşaata başlamadan ödeyecektir. Bu giderler, belki ilk başta düşük görülüyor, beş yıllık süre içinde ama beş yıl sonra her köylü vatandaşımızın ev yapmaya kalktığına ödeyeceği para 8 ile 10 bin lira arasında değişecektir. Herhâlde “sosyal devlet” ilkesi bu olsa gerek, “Biz, köylüyü düşünüyoruz, biz köylüyü kalkındırıyoruz.” dedikleri bu olsa gerek.

Sayın Bakanım...

BAŞKAN – Sayın Dinçer.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Toparlıyorum.

Şimdi, elimde iki tane genelge var. Bunlardan bir tanesi 24/4/2012 tarihli genelge, İçişleri Bakanlığı Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü'nün genelgesi, bir tanesi 10/5/2012 tarih: yine aynı Mahallî genelgesi. Bu genelgelerle kapatılacak belediyelerin biliyorsunuz “Kapatmayı düşünüyoruz.” dedikleri belediyelerde her türlü taşınmazın tahsisi, satışı, kiralanması yasaklanıyor. Şu anda bu yasakta kalkmış değil. Bu belediyelerin bu yasa çıksa, önümüzdeki seçimlere kadar bunların faaliyetleri devam edecek. Bu bir yıllık süre içinde bu yasaklar devam edecek mi? Burada ev yapmak isteyen insanlar ne olacak? Bu bölgelerde, örneğin, belediyeye ait iş yapmak isteyen, sosyal tesis kurmak isteyen, yatırım yapmak isteyen belediyeler nasıl çalışacaklar? Bu konuda da ayrıca Bakanlığın bu yasakları artık kaldırması lazım, Türkiye'nin özgürleşmesi lazım. Madem “Yerel yönetimleri biz geliştireceğiz, yerel yönetimlere daha yetki

vereceğiz.” diyoruz ama sizin bu genelgeleriniz hâlâ daha yürürlükte, yerel yönetimlerin eli kolu bağlı. Bu konuda da bir çalışma yapılmasını diliyorum.

Ayrıca, önergemizde belirttiğimiz gibi, o bölgede elde edilen gelirlerin gene o bölgenin kalkınması için özellikle altyapı hizmetlerine ayrılmasını biz teklif etmiştik. O hizmetlerde kullanılsın çünkü gelirlerin bir kısmında var, biliyorsunuz, büyükşehir belediyesiyle paylaşılıyor. Biz sadece, o bölgelerde kullanılsın özellikle istiyoruz.

Son konu da -Sayın Bakanım eğer dinlerlerse- bu ödenekleri yerinde harcamayan genel yönetim -zaten ilçeyle büyükşehir kalıyor- iki belediye için bu kanunda bir yaptırım öngörülmemiş, bu nasıl uygulanacak? Büyükşehir belediyesine nasıl söz geçirecekler? “Ben kullanmıyorum o bölgede, benim daha acil işim var.” Ben dün de örnek verdim, “Ben, buraya tenis kortu yapacağım, benim için önemli.” diyecek, kullanmayacak. Bunun yaptırımını nasıl sağlayacaksınız? Yasal bir yaptırım bu kanunda yoktur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Önergeleri tekrar okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin 7. fıkrasındaki “alınan harçlar ile 5686 sayılı Kanuna göre verilen idare payına ilişkin gelirler ve harçlar, madenin bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere ilgili ilçe belediye hesabına yatırılır” cümlesi, “madenin bulunduğu mahalleyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere ilgili valilik hesabına aktarılır. Aktarılan bu gelirler ilgili mahallede öncelikli olarak okul ve sağlık tesislerinin yapımında kullanılır” şeklinde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

Celal Dinçer (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ - Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 3. maddesi 2. fıkrasındaki kurumlar ve tanımlar çok geniş tutulmuştur. Bu fıkra tamamen değiştirilerek kurumlararası çatışmanın önüne geçilmesi için “açılacak davalarda ilgili kurumlar ve muhatap alınır” şeklinde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

Celal Dinçer (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Bürge ve Sayın Samancı'nın önergeleri geri çekilmiştir.

Şimdi, Sayın Kavaklıoğlu'nun iki önergesi var okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Onüç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmiüç İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini, diğer fıkraların da buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Alpaslan Kavaklıoğlu

Niğde

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3üncü maddesinin yedinci ve sekizinci fıkralarının başına “İl özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı illerde,” ibaresi ile sekizinci fıkrasındaki “elde edilen gelirler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile valiliklerce uygulanan” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Alpaslan Kavaklıoğlu
Niğde

BAŞKAN – Sayın Kavaklıoğlu, görüşecek misiniz?
ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Gerekçe okunsun efendim.
BAŞKAN – Gerekçeleri okutuyorum önergelerle beraber:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte ola Onüç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmiüç İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini, diğer fıkraların da buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Alpaslan Kavaklıoğlu
Niğde

“(3) Bu Kanunla tüzel kişiliği kaldırılan il özel idaresi, belediye veya köy tüzel kişiliklerine şartlı olarak bağışı yapılan taşınır ve taşınmazların devrinin yapıldığı kurum veya kuruluş, bu taşınır ve taşınmazların amacına yönelik olarak kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Diğer bağış ve yardımlar hakkında 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.”

Gerekçe:

Vatandaşlarımızca, kapanan özel idarelere, belediyelere ve köylere yapılan şartlı bağışların amaçları doğrultusunda kullanılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ - Katılıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu bile kanunun ne kadar acele yazıldığına açık göstergeleri yani, Bakanlık yazmadı bunu.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Başkanım, benim uyarımı dikkate aldığınız için de teşekkür ediyorum. Anayasa Mahkemesine gitmeden de kapatılmış oldu. Bence iyi oldu.

BAŞKAN – Evet, evet, bu, onunla ilgiliydi.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Niye yapıldı?

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Muhalefetin görevi yanlışları söylemek ve demek ki onlar ders aldı.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu kanunun doğrusu yok. Hangisini düzelteceksin yani?

BAŞKAN – Evet, diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3üncü maddesinin yedinci ve sekizinci fıkralarının başına “İl özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı illerde,” ibaresi ile sekizinci fıkrasındaki “elde edilen gelirler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile valiliklerce uygulanan” ibaresinin eklenmesinin arz ve teklif ederiz.

Alpaslan Kavaklıoğlu
Niğde

Gerekçe:

Tasarının 3 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkralarında yapıldığı şekilde, yedinci ve sekizinci fıkra ile getirilen düzenlemenin münhasıran il özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı illerde uygulanacağı tereddüde mahal vermeyecek biçimde vurgulanmakta, ayrıca merkezi idare kuruluşlarınca verilen idari para cezaları ile teminat iratlarının bu bent kapsamında değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, alt komisyon metninin 3'üncü maddesini kabul edilen öneriler doğrultusunda oylarınıza sunuyorum:
Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, 19 Ekim 2012 Cuma günü saat 14.00'te alt komisyon metninin görüşmelerine kaldığımız yerden devam etmek üzere toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.18